

STATISTISKE MEDDELELSER

1981:5

Valgene til de kommunale
og amtskommunale råd

7. marts 1978

Hæfte 2

DANMARKS STATISTIK

København 1981

Tidligere publikationer om de kommunale valg

STATISTISKE MEDDELELSER

<i>De kommunale valg</i>		<i>Valgene til de kommunale og amtskommunale råd</i>	
1900–04	4, 16, 7	1943	4, 121, 2
1905–06	4, 23, 2	1946	4, 127, 4
1909	4, 31, 5	1950	4, 140, 3
1913	4, 42, 2	1954	4, 156, 4
1917	4, 54, 4	1958	4, 171, 3
1921	4, 62, 5	1962	1963, 2
1922 – i Sønderjylland ..	4, 65, 5	1966	1968, 10
1925	4, 73, 5	1970 – hæfte 1	1971, 10
1929	4, 83, 1	– hæfte 2	1973, 8
1933	4, 96, 1	1974 – hæfte 1	1975, 12
1937	4, 105, 2	– hæfte 2	1976, 10
<i>Amtsrådsvalgene</i>		1978 – hæfte 1	1979, 3
1935	4, 98, 1	– hæfte 2	1981, 5

STATISTISKE EFTERRETNINGER

Amtsrådsvalgene på Bornholm 1959	1959, nr. 28
Kommunevalg 1967 og 1968 foranlediget af kommunesammenlægninger	1968, nr. 57

Forord

Med det foreliggende hæfte 2 afsluttes redegørelsen for kommunalvalgene 1978.

Hæfte 1 – Statistiske Meddelelser 1979 nr. 3 – der offentliggjordes i februar 1979, omfattede tabelafdelingens tabeller I–V med detaillerede oplysninger om valgene i de enkelte kommuner og amtskommuner samt tabelsammendrag.

Hæfte 2 indeholder en tekstafdeling med oversigtstabeller, der opdelt i 17 hovedafsnit belyser forskellige aspekter ved de kommunale og amtskommunale valg. Tekstafdelingens struktur er uændret i forhold til 1974-valgene, men hovedafsnittene er opdelt i flere underafsnit, så publikationens brug som opslagsværk forbedres. Derimod er den tabelafdeling, der optoges i hæfte 2 for kommunalvalgene i 1974 faldet ud igen ved 1978-valgene. Denne tabelafdeling meddelte i tabel VI for hver af de 275 kommuner og i tabel VII for hver af de 14 amtskommuner de 2946 listers kandidater og personlige stemmer samt udvælgelsen af valgte og stedfortrædere, men da tabellerne omfattede mange sider og Danmarks Statistik ikke konstaterede nogen større interesse for oplysningerne, blev det besluttet, at de to tabeller ikke skulle produceres ved 1978-valgene.

Manuskriptet til hæftet forelå i august 1979, men på grund af budgetnedskæring blev trykningen udskudt.

Hæftet er udarbejdet i Danmarks Statistikks 1. kontor, i sektionen for valgstatistik, der ledes af ekspeditionssekretær, cand.oecon. *Poul Buch*.

Danmarks Statistik i maj 1981

N. V. Skak-Nielsen

Lene Shotte

Pris: 18,00 kr. inkl. 22% moms

Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S

Udkommet i november måned

Indholdsfortegnelse

TEKSTAFDELING	Side
1. Valgenes udskrivning	7
2. Grundmaterialet og opgørelserne	7
3. Kommunernes styrelsесlov, valgloven og loven om Hovedstadsrådet	8
3.1 Lovene om kommunernes styrelse	8
3.2 Valgloven	8
3.3 Loven om Hovedstadsrådet	8
4. Den administrative inddeling og kommunegrupperingen	9
4.1 Den administrative inddeling	9
4.2 Kommunegrupperingen	10
5. Antal vælgere	10
6. Valgdeltagelsen	13
6.1 Valgdeltagelsen i hele landet og amtsrådskredsene	13
6.2 Valgdeltagelsen i kommunerne	14
6.3 Brevstemmeprocenten	17
7. Valgklager og omvalg	19
8. Blanke og andre ugyldige stemmer	20
9. Bogstav- og listebetegnelser – antal kandidatlister	22
9.1 Bogstav- og listebetegnelser	22
9.11 Anmeldelse af kandidatlister	22
9.12 Hvervet som rådsmedlem borgerligt ombud	23
9.13 Godkendte lister mærkes med bogstav	23
9.14 Reserverede bogstavbetegnelser	23
9.15 Listebetegnelser med ureserveret bogstav	23
9.16 Lister på lokalområder	24
9.2 Kommunernes fordeling efter listeantallet	26
9.3 Partiernes opstillinger i antal kommuner og listeantallet	27
9.4 Partiernes opstillingsform i kommunerne	31
9.5 Opstillingerne i amtskommunerne	35
10. Opstillede kandidater	38
10.1 Listernes kandidatantal i kommunerne	38
10.2 Listernes kandidatantal i amtskommunerne	42
10.3 Mandlige og kvindelige kandidater ved kommunalvalgene	44
11. Listeforbund og valgforbund	47
11.1 Indgåelse af liste- og valgforbund	47
11.2 Uspecificerede brevestemmers gyldighed	48
11.3 Antal liste- og valgforbund samt valgforbunds-kombinationer	48
12. Stemmefordelingen	50
13. Mandatfordelingen	58
13.1 Mandatfordelingen for kommunale og amtskommunale råd	58
13.11 Mandatberegningen	58
13.12 Antal medlemspladser i kommunernes og amtskommunernes råd	59
13.13 Antal kommuner og amtskommuner, hvor partierne opnåede valg	61
13.14 Antal lister i kommuner og amtskommuner, der opnåede valg	63
13.15 Mandaternes fordeling	67

13.2 Mandatfordelingen for Hovedstadsrådet	72
13.21 Mandaternes lokale fordeling	72
13.22 Mandatberegningen	73
14. De personlige stemmer	77
15. Udvælgelsen af valgte og stedfortrædere – samt de personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen	82
15.1 Udvælgelsen af valgte	82
15.2 Udvælgelsen af stedfortrædere	82
15.3 De personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen – valg i listeorden og som overspringere	82
16. Valgte kandidater	85
16.1 Valgte fordelt på køn	85
16.2 Valgte fordelt på gen- og nyvalg	88
16.3 Valgte fordelt på alders- og stillingsgrupper	90
16.4 De valgte rådsformænd fordelt på partier og alder	97
17. Valgte kandidater der er overspringere	100

SIGNATURFORKLARING

Gentagelse	»
Nul	-
Mindre end ½ af den anvendte enhed	0
Efter sagens natur kan der ikke forekomme tal	.
Oplysning foreligger ikke	..

Indholdsfortegnelse for hæfte 1 – Stat. Medd. 1979:3

Side

Indledning med summariske oversigtstabeller	8
---	---

TABELAFDELING

I. Mandatfordelingen i de kommunale og amtskommunale råd ved valgene den 7. marts 1978	
1. De kommunale råd	18
2. De amtskommunale råd	23
II. Sammendrag af tabel III på amtsrådkredse – de kommunale valg den 7. marts 1978	
1. Oplysninger om vælgertal, gyldige og ugyldige stemmer m.v.	24
2. Oplysninger om de enkelte kandidatlister	26
III. Valgene til de kommunale råd den 7. marts 1978 i de enkelte kommuner	
1. Oplysninger om vælgertal, gyldige og ugyldige stemmer m.v.	64
2. Oplysninger om de enkelte kandidatlister	80
3. Vælgertal og afgivne stemmer i København og Frederiksberg på afstemningsområder	186
IV. Sammendrag af tabel V på landsdele – de amtskommunale valg den 7. marts 1978	
1. Oplysninger om vælgertal, gyldige og ugyldige stemmer m.v.	190
2. Oplysninger om de enkelte kandidatlister	190
V. Valgene til de amtskommunale råd den 7. marts 1978 i de enkelte amtskommuner	
1. Oplysninger om vælgertal, gyldige og ugyldige stemmer m.v.	194
2. Oplysninger om de enkelte kandidatlister	194
3. Vælger- og stemmetal i amtskommunernes enkelte kommuner	202

Valgene til de kommunale og amtskommunale råd den 7. marts 1978

1. Valgenes udskrivning

I henhold til §§ 4 og 37 i lov om kommunale valg – jf. lovbekendtgørelse nr. 596 af 1. december 1977 fastsatte indenrigsministeren i bekendtgørelse nr. 14 af 13. januar 1977, at der tirsdag den 7. marts 1978 afholdes nye almindelige valg til borgerrepræsentationen i København, til kommunalbestyrelserne i landets øvrige kommuner samt til amtsrådene.

Valgene har gyldighed til 31. december 1981, idet kommunalvalgene fremover skal afholdes i sidste halvdel af november måned, altså næste gang i november 1981 – jf. lov nr. 202 af 18. maj 1977 om ændring af lov om kommunale valg m.v. Lovens §8, stk. 4 fastsætter, at de næste ordinære menighedsrådsvalg afholdes i november 1980 og ikke i november 1981 efter den normale 4-års periode.

2. Grundmaterialet og opgørelserne

Ved kommunalvalgene (og menighedsrådsvalgene) varetager Danmarks Statistikks valgsektion ikke den officielle opgørelse som ved folketingsvalg, EF-parlamentsvalg, folkeafstemning m.v., og sektionen er ligeledes ikke for kommunalvalgenes vedkommende engageret i valgnattens opgørelser.

Danmarks Statistik disponerer således ikke ved disse valg over foreløbige valgresultater, men udarbejder efterhånden som fintællingsresultaterne indgår en detailleret redegørelse for de kommunale og amtskommunale valg. Materialet omfatter for hver af de 14 amtskommuner og de 275 kommuner: 1) en via Indenrigsministeriet fremsendt valgbogsudskrift (72 sider) bilagt stemmeseddel og 2) et indberetningsskema udsendt af D. St. Skemaet meddeler for hver af de på valgdagen udpegede rådsmedlemmer oplysning om navn, stilling, fødselsår, parti (kandidatstems bogstavbetegnelse) samt gen- eller nyvalg. Skemaet oplyser tillige navnet på det medlem, der ved rådets konstituerende møde blev udpeget til formand (borgmester – undtaget i Københavns kommune) og ved 1978-valget endvidere antal nordiske statsborgere, der dels havde valgret, dels stemte.

Valgbogsudskrifterne indgik for amtskommunerne vedkommende i perioden 14.-21. marts og for kommunerne vedkommende 14. marts–12. maj, mens indberetningsskemaerne indgik 20. marts–17. maj henholdsvis 14. marts–30. maj.

Materialet blev først revideret og mangler og fejl opført på mangelliste; hvor kommunerne ikke anførte de opstillede kandidaters køn, blev dette fastlagt på grundlag af kandidatens fornavne. Forekom der usikkerhed ved bestemmelse af kønnet, fx fordi det pågældende fornavn er fælles for begge køn eller der kun er angivet forbogstaver, optoges navnet på mangellisten; kønnet verificeres dog kun i de tilfælde hvor andre mangler foranlediger henvendelse til kommunen.

En telefonisk berigtigelse af manglerne gennemførtes for amtskommunerne i april og for kommunerne i maj–juni 1978 og omfattede i begge tilfælde godt halvdelen. Som ved tidligere lejligheder var amtskommuner og kommuner meget beredvillige til at afhjælpe fejl og mangler – selv om det i nogle tilfælde var temmelig arbejdskrævende. Efterhånden som dataene blev fundet i orden iværksattes tabeludarbejdelsen.

I *Nyt fra Danmarks Statistik 1978 nr. 70* offentliggjordes den 18/4 summariske tal for de 14 amtskommunale valg, og i *1978 nr. 184* offentliggjordes den 20/9 summariske tal på amtsrådkredse for de kommunale valg.

Statistiske Meddelelser 1979 nr. 3: De kommunale og amtskommunale valg 7. marts 1978, hæfte 1 udsendtes i februar 1979. Hæfte 1 omfatter tabelafdelingen med redegørelse for valgene i hver enkelt amtskommune og kommune samt

tabellsammendrag på forskellige grupperinger – jf. den gengivne indholdsfortegnelse.

Statistiske Meddelelser 1981 nr. 5: De kommunale og amtskommunale valg 7. marts 1978, hæfte 2 omfatter tekstaftelingen med oversigtstabeller. Manuskriptet til denne publikation forelå i august 1979, men på grund af budgetnedskæringer er det først sendt til trykning i foråret 1981.

3. Kommunerne styrelseslov, valgloven og loven om hovedstadsrådet

3.1 Lovene om kommunernes styrelse

Ved lov nr. 274 af 8. juni 1977 har Københavns kommune fået ny styrelseslov. Kommunens anliggender styres af kommunalbestyrelsen, der benævnes borgrepræsentation; borgrepræsentationens medlemstal er ikke længere fastlagt i loven, men kun i kommunens styrelsesvedtægt. Borgrepræsentationen vælger af sin midte magistraten, der består af 1 overborgmester og 6 borgmestre, valgt for borgrepræsentationens funktionsperiode; efter de hidtil gældende regler kunne borgrepræsentationen vælge magistratsmedlemmerne uden for sin egen medlemskreds, valgene havde gyldighed i 8 år og omfatte 1 overborgmester, 5 borgmestre og 5 rådmænd. Bestemmelsen om, at et magistratsmedlem ikke samtidigt kan være medlem af borgrepræsentationen, er oprettet, således at de 7 valgte magistratsmedlemmer straks udträder af borgrepræsentationen, og formanden senest dagen efter det konstituerende møde indkalder deres stedfortrædere til at intræde i borgrepræsentationen.

I lov nr. 223 af 31. maj 1968 om kommunernes styrelse – der gennemførte en styrelsesmæssig reform for landets amtskommuner og kommunerne udenfor København – er der fastlagt minimums- og maximumsgrænser for kommunalbestyrelsernes medlemstal. De gældende regler findes i en ændringslov – lov nr. 219 af 4. juni 1969 – der fastsætter medlemstallet i de amtskommunale råd samt i de kommunale råd i Odense, Ålborg og Århus til mindst 13 og højest 31 og medlemstallet i de øvrige kommunale råd til mindst 5 og højest 25. Medlemstallet skal være ulige og fastlagt i de enkelte kommuners styrelsesvedtægt.

3.2 Valgloven

Den kommunale valglov er siden kommunalvalgene i 1974 ændret ved lov nr. 202 af 18/5 1977 og lov nr. 567 af 16/11 1977 – og genoptrykt som lovbekendtgørelse nr. 596 af 1/12 1977.

Loven af 18/5 1977 omlægger valgperioden for de kommunale råd, så den følger kalenderåret – jf. afsnit 1 – og

afstemningstiden afkortes med 1 time, så den slutter kl. 20 i alle kommuner.

Valgret og valgbarhed tillægges under nærmere fastsatte betingelser nordiske statsborgere – jf. afsnit 5. Reglerne om fortabelse af valgbarhed på grund af straf er ændret, således at en strafbar handling ikke medfører tab af valgbarhed, når der på valgdagen er forløbet 3 år efter straffens udstælse, endelige eftergivelse eller bortfald – dog er fristen 5 år, når straffen er ubetinget fængsel eller forvaring. Indsigelse mod en indvalgt kandidats valgbarhed på grund af straf skal endvidere gøres gældende inden 3 måneder efter valgdagen og indsigelse mod en stedfortræders valgbarhed inden 2 måneder efter det møde i rådet, hvor stedfortræderen deltog.

For valgene til de kommunale råd gælder det, at stillerantallet for en kandidatliste, der mindst skulle være 15 og højest 25, er forhøjet til 25 henholdsvis 50, samt at indenrigsministeren kan tillade, at kandidaternes navne ikke opføres på stemmesedlen, når hensynet til stemmesedlens indretning og overskuelighed gør det nødvendigt; stemmesedlen skal i så fald have en tom rubrik i hver kandidatlistes felt.

Loven af 16/11 1977 udvider adgangen til at stemme pr. brev – jf. afsnit 6.3.

3.3 Loven om hovedstadsrådet

Ved lov nr. 331 af 13/6 1973 oprettedes et hovedstadsråd til varetagelse af fælles opgaver for Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner – et område der af Danmarks Statistik benævnes Hovedstadsregionen. Hovedstadsrådet valgtes første gang i forbindelse med kommunalvalgene 1974.

Hovedstadsrådets 37 mandater fordeles på de partier (kandidatlistier), der har opnået repræsentation i ét eller flere af de 5 ovennævnte råd, og fordelingen foretages i forhold til disse partiers (kandidatlisters) samlede stemmetal i hele regionen ved de kommunale valg i København og

Frederiksberg samt de amtskommunale valg i Københavns, Frederiksberg og Roskilde amtskommuner. Derefter fordeles partiernes mandatalantalt på de 5 områder, idet dog et parti ikke kan opnå mandat i et område, hvor partiet ikke er repræsenteret i det pågældende råd. Endelig vælger de repræsentationsberettigede partigrupper i de to kommunale og de tre amtskommunale råd – i tilslutning til det enkelte råds konstituerende møde eller snarest

derefter – det antal medlemmer, som de enkelte grupper er berettiget til.

Da valgene til hovedstadsrådet således er indirekte valg på grundlag af stemmetallene ved de ordinære kommunalvalg, er valgene til hovedstadsrådet alene omtalt i afsnit 13.2, hvor der redegøres nærmere for mandatberegningerne.

4. Den administrative inddeling og kommunegrupperingen

4.1 Den administrative inddeling

Mellem kommunalvalgene i 1974 og 1978 er der ikke foretaget omlægninger af den kommunale og amtskommunale inddeling, således at antallet af kommuner og amtskommuner er uændret 275 henholdsvis 14 – jf. tabel 1. I samtlige kommuner med undtagelse af København og Frederiksberg – der er udenfor den amtskommunale inddeling – afholdtes samtidigt kommunale og amtskommunale valg.

En kommune kan være delt i flere afstemningsområder. Ifølge valglovens §14 kan kommunalbestyrelsen bestemme, at kommunen skal deles i to eller flere afstemningsområder, således at afstemningen og stemmeoptællingen foregår i hvert område for sig; beslutning herom har også gyldighed for folketingsvalgenes vedkommende. En de-

ling skal foretages, når mindst 10 pct. af de kommunale vælgere fremsætter andragende herom, ligesom en beslutning om at nedlegge et afstemningsområde ikke kan iværksættes, når mindst 10 pct. af områdets vælgere skriftlig gør indsigelse inden en måned, efter at beslutningen er bekendtgjort.

Tabel 2, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,1 i hæfte 1, viser antallet af afstemningsområder ved kommunalvalgene i 1978 og 1974 samt folketingsvalget i 1977. Det totale antal er så godt som konstant med 1949 ved 1978-valget, men inden for de enkelte amtsrådkredse er der

Tabel 2. Antal afstemningsområder ved de kommunale valg i 1978 og 1974 samt ved folketingsvalget i 1977

Tabel 1. Den administrative inddeling ved de 4 sidste kommunevalg

	Amter	Amts-kommuner	Kom-muner
Valgene 7/3 1978, 5/3 1974 .	14	14	275
København, Frederiksberg ¹ .			2
Øerne i øvrigt .	7	7	132
Jylland .	7	7	141
Valgene 3/3 1970 .	14	14	277
København, Frederiksberg ¹ .			2
Øerne i øvrigt .	7	7	134
Jylland .	7	7	141
Valgene 8/3 1966 .	22	25	1107
København, Frederiksberg ¹ .			2
Øerne i øvrigt ² .	9	11	396
Jylland ² .	13	14	709

Anm. Samsø kommune er i 1970 under Århus amtskommune, i 1966 under Holbæk amtskommune.

¹ Københavns kommune er udenfor amtsindelingen, mens Frederiksberg kommune er under Københavns amt, men udenfor Københavns amtskommune. ² 34 provinsbykommuner på Øerne og 41 i Jylland var udenfor amtskommunerne.

	De kommunale valg		Folke-tings-valget
	7/3 1978	5/3 1974	15/2 1977
Hele landet	1949	1950	1950
Kbhvn., Fr.berg	62	61	62
Øernes amtsrådkredse	827	820	822
Københavns	119	114	117
Frederiksborg	93	87	87
Roskilde	69	66	67
Vestsjællands	142	143	142
Storstrøms	158	163	162
Bornholms	21	21	22
Fyns	225	226	225
Jyllands amtsrådkredse	1060	1069	1066
Sønderjyllands	161	157	156
Ribe	102	101	101
Vejle	121	121	120
Ringkøbing	136	138	136
Århus	196	195	196
Viborg	132	145	145
Nordjyllands	212	212	212

mindre forskydninger såvel i opad- som nedadgående retning.

Alle valgdata foreligger ikke på afstemningsområder, og Danmarks Statistik benytter ikke dette niveau til offentliggørelse af valgresultaterne – bortset fra Københavns og Frederiksberg kommuner, hvor afstemningsområdernes grænser og foretagne ændringer er Danmarks Statistik bekendt.

De kommunale valg i de enkelte kommuner er offentliggjort i hæfte 1, tabel III, 1–2 og for København og Frederiksberg kommuner er i tabel III, 3 meddelt vælgertal og stemmefordeling på de enkelte afstemningsområder.

De amtskommunale valg i de enkelte amtskommuner er meddelt i hæfte 1, tabel V, 1–2 og endvidere er i tabel V, 3 anført vælgertal og stemmefordeling for amtskommunerne s enkelte kommuner.

4.2 Kommunegrupperingen

Ved sammendrag af valgresultaterne benyttes følgende kommunegrupper: 1) Hovedstadsområdet, 2) Bykommuner og 3) Øvrige kommuner.

Hovedstadsområdet omfatter København og Frederiksberg samt 20 omegnskommuner (19 efter kommunenesammenlægningen i 1974), der ved 1970-folketællingen ansås for ét samlet byområde. Til bykommuner regnes kommuner, der har et byområde på mindst 10.000 indbyggere, og Øernes og Jyllands amtsrådsrådskredse har nu 20 henholdsvis 25 bykommuner.

Nedenfor anføres de kommuner – der såvel ved valgene i 1978 som 1974 – er grupperet under Hovedstadsområdet og Bykommuner:

HOVEDSTADSOMRÅDET: København og Frederiksberg – i *Københavns amtsrådsrådskreds*: Albertslund, Ballerup, Brøndby, Dragør, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Høje Tåstrup, Lyngby-Tårnbæk, Rødovre, Søllerød, Tårnby, Vallensbæk og Værløse – i *Frederiksborg amtsrådsrådskreds*: Birkerød, Farum og Hørsholm.

BYKOMMUNER på Øerne: i *Frederiksborg amtsrådsrådskreds*: Frederikssund, Helsingør og Hillerød – i *Roskilde amtsrådsrådskreds*: Greve, Køge og Roskilde – i *Vestsjællands amtsrådsrådskreds*: Holbæk, Kalundborg, Korsør, Ringsted og Slagelse – i *Storstrøms amtsrådsrådskreds*: Nakskov, Nykøbing, Næstved og Vordingborg – i *Bornholms amtsrådsrådskreds*: Rønne – i *Fyns amtsrådsrådskreds*: Middelfart, Nyborg, Odense og Svendborg.

I Jylland: i *Sønderjyllands amtsrådsrådskreds*: Haderslev, Sønderborg og Åbenrå – i *Ribe amtsrådsrådskreds*: Esbjerg og Varde – i *Vejle amtsrådsrådskreds*: Fredericia, Horsens, Kolding og Vejle – i *Ringkøbing amtsrådsrådskreds*: Herning, Holstebro og Struer – i *Århus amtsrådsrådskreds*: Grenå, Randers, Silkeborg, Skanderborg og Århus – i *Viborg amtsrådsrådskreds*: Skive, Thisted og Viborg – i *Nordjyllands amtsrådsrådskreds*: Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring, Skagen og Ålborg.

Hovedstadsrådets administrationsområde, der omfatter Københavns og Frederiksberg kommuner samt København, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner, benævnes – som nævnt i afsnit 3.3 – *Hovedstadsregionen*.

De ovennævnte kommunegrupper er anvendt i tabel II i hæfte 1 samt i en række tekstabeller i dette hæfte.

5. Antal vælgere

Valget ved de kommunale og amtskommunale valg den 7. marts 1978 havde i henhold til den kommunale valglovs §1:

- 1) Enhver med dansk indfødsret, der er fyldt 20 år, har fast bopæl i kommunen og ikke er umyndiggjort med retsvirkninger her i landet.
- 2) Enhver med finsk, islandsk, norsk eller svensk statsborgersret, der har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valget, og som opfylder de øvrige ovennævnte betingelser.

Mens 1) svarer til valgretsbetingelserne ved kommunalvalgene i 1974, anfører 2) den udvidelse af valgretsbetingelserne, der gennemførtes ved lov nr. 202 af 18/5 1977, og som øgede vælgerkorpset med 12 102 personer eller 0,3 procent – jf. tabel 8 i afsnit 6.

Valgrettens udøvelse forudsætter optagelse på valglisten. Vælgere, der har dansk indfødsret, optages på de valgsteder, der udarbejdes i henhold til lov om valg til folketinget, mens nordiske statsborgere, der har valgret, optages på en særlig supplementsliste i de år, hvor der er ordinære valg til kommunalbestyrelsen.

Personer, der er optaget på valglisten, men ikke længere har fast bopæl i kommunen, har ikke ret til at stemme.

På valglistens tilflytterliste kan optagelse kun ske indtil senest 14 dage før et valgs afholdelse, således at flytningsanmeldelse ved kommunalvalgene den 7. marts skulle være indgået senest den 21. februar. Mens vælgere, der ikke når at blive optaget på tilflytterlisten i den nye bopælskommune, ved folketingsvalg og folkeafstemning kan stemme i fraflytningskommunen, er dette ikke muligt ved

Tabel 3. Folketal samt kommunale og amtskommunale vælgere 1978 og 1974

	Valgene 7. marts 1978			Valgene 5. marts 1974			Kommunale vælgere		
	Folketal 1. april	Vælgertal		Folketal 1. april	Vælgertal		i pct. af folketal 1978	1974	tilvækst 1974-78
		kommunale	amtskom.		kommunale	amtskom.			
Hele landet	5099217	3555899	.	5045804	3457421	.	69,7	68,5	2,8
København, Fr.berg	603156	478280	.	669747	517474	.	79,3	77,3	+7,6
Amtsrådkredse i alt	4496061	3077619	3078356	4376057	2939947	2940646	68,5	67,2	4,7
Øernes amtrådkredse ..	2180639	1495534	1496009	2113308	1421071	1421464	68,6	67,2	5,2
Københavns	630732	432490	432591	629081	418102	418186	68,6	66,5	3,4
Frederiksborg	321944	210990	211056	292893	188133	188166	65,5	64,2	12,1
Roskilde	197911	129174	129221	178331	115122	115159	65,3	64,6	12,2
Vestsjællands	273920	189379	189411	266996	181494	181524	69,1	68,0	4,3
Storstrøms	258618	184473	184537	255388	179342	179420	71,3	70,2	2,9
Bornholms	47260	33167	33167	46893	32370	32375	70,2	69,0	2,5
Fyns	450254	315861	316026	443726	306508	306634	70,2	69,1	3,1
Jyllands amtrådkredse ..	2315422	1582085	1582347	2262749	1518876	1519182	68,3	67,1	4,2
Sønderjyllands	247673	167457	167519	243045	160812	160970	67,6	66,2	4,1
Ribe	210224	140798	140831	203795	133400	133404	67,0	65,5	5,5
Vejle	321790	220382	220428	316097	212812	212856	68,5	67,3	3,6
Ringkøbing	259178	170878	170914	251036	162288	162300	65,9	64,6	5,3
Århus	569573	394798	394838	556647	381443	381494	69,3	68,5	3,5
Viborg	229568	156862	156897	224987	150871	150895	68,3	67,1	4,0
Nordjylland	477416	330910	330920	467142	317250	317263	69,3	67,9	4,3

Anm. Folkets-opgørelsen pr. 1/4 (Stat. Efter.) ligger nærmest valgdagen. Christiansø, Bornholms amt. indgår ikke i folketallene (116 i 1974 og 118 i 1978), da Christiansø er udenfor kommunalindelingen og ikke deltager i de kommunale og amtskommunale valg; øen administreres af Forsvarsministeriet.

valgene til de kommunale råd, da de ikke længere har fast bopæl i denne. Ved valgene til de amtskommunale råd kan de derimod stemme – såfremt fraflytningskommunen ligger i samme amtskommune som tilflytningskommunen – enten ved fremmøde på deres hidtidige afstemningssted i fraflytningskommunen eller ved indsendelse af stemmeseddel pr. brev til denne.

Af de ovennævnte grunde er den enkelte kommunes vælgertal ved det amtskommunale valg lig med eller lidt højere end vælgertallet ved det kommunale valg.

Tabel 3, der er udarbejdet på grundlag af tabel II, I og V, 1 i hæfte 1, viser folketal samt antal kommunale og amtskommunale vælgere ved valgene i 1978 og 1974. De kommunale vælgernes andel af folketallet er øget fra 68,5 procent i 1974 til 69,7 i 1978, og denne stigning på 1,2 procentenheder må i hovedsagen tilskrives forskydninger i aldersfordelingen, idet kun 0,2 procentenheder refererer til valgrettens udvidelse til de ovennævnte grupper af nordiske statsborgere. Den højeste vælerandel har i øvrigt København-Frederiksberg med 79,3 og den laveste Roskilde amtrådkreds med 65,3 procent, mens variationsbredden i de enkelte kommuner går fra 80,9 i Frederiksberg til 57,0 pct. i Ishøj kommune.

Det kommunale vælgertal for hele landet er øget med 98.478 eller 2,8 procent. Mens København-Frederiksberg har et fald på 7,6 pct., har de 14 amtsrådkredse under ét en stigning på 4,7 – heraf Roskilde og Frederiksborg amtsrådkredse tilvækster på godt 12 pct.

For de amtskommunale valg – der ikke omfatter København og Frederiksberg – steg det samlede vælgertal med 4,7 procent. Det fremgår af tabellen, at vælgertallene ved 1978-valget ligger lidt højere ved de amtskommunale valg end ved de kommunale i alle amtsrådkredse med undtagelse af Bornholms amtrådkreds, hvor tallene er lige store. For Øernes amtsrådkredse udgør forskellen 475 og for Jyllands 262.

Tabel 4 belyser kommunernes fordeling efter det kommunale vælgertals størrelse og tabel 5 anfører kommuner med fald i det kommunale vælgertal eller tilvækst på 10 pct. og derover. Ialt 16 kommuner har fald i vælgertallet, mens 33 kommuner har stigninger på mellem 10–19,9 pct., 10 kommuner på mellem 20–29,9 pct. og 3 kommuner på 30 pct. og derover.

Tabel 4. Kommunerne fordelt efter vælgertallets størrelse ved 1978- og 1974-valgene

	Kommunerne fordelt efter vælgertallets størrelse (i 1000)													
	I alt	1,5– 1,9	2– 2,9	3– 3,9	4– 5,9	6– 7,9	8– 9,9	10– 14	15– 19	20– 29	30– 49	50– 99	100– 199	200– 499
Valgene 7/3 1978	275	1	6	33	87	46	22	35	8	15	15	3	3	1
København, Frederiksberg	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Øernes amtsrådskredse	132	—	1	19	40	21	7	20	5	9	8	1	1	—
Københavns	18	—	—	—	1	1	1	3	2	4	5	1	—	—
Frederiksborg	19	—	—	2	3	2	2	8	—	1	1	—	—	—
Roskilde	11	—	—	—	6	1	1	—	—	2	1	—	—	—
Vestsjællands	23	—	—	3	9	4	1	3	2	1	—	—	—	—
Storstrøms	24	—	—	4	10	4	2	2	1	—	1	—	—	—
Bornholms	5	—	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Fyns	32	—	1	10	9	7	—	3	—	1	—	—	1	—
Jyllands amtsrådskredse	141	1	5	14	47	25	15	15	3	6	7	1	2	—
Sønderjyllands	23	—	2	3	6	6	2	2	1	1	—	—	—	—
Ribe	14	—	2	2	3	2	1	3	—	—	1	—	—	—
Vejle	16	—	—	2	3	3	4	—	—	4	—	—	—	—
Ringkøbing	18	—	1	2	6	2	1	4	—	1	1	—	—	—
Århus	26	—	—	3	14	2	1	3	—	—	2	—	1	—
Viborg	17	—	—	1	9	—	3	—	2	2	—	—	—	—
Nordjyllands	27	1	—	1	6	10	3	3	—	2	—	—	1	—
Valgene 5/3 1974	275	2	9	42	85	41	23	28	10	14	14	3	3	1

Tabel 5. Kommuner, hvis vælgertilvækst 1974–78 er negativ eller større end 10 pct.

Tilvækst i pct.	Tilvækst 10–19,9 pct.	Tilvækst 20–29,9 pct.		
Negativ tilvækst				
København	÷ 8,1 Københavns amtsrådskr.	Årslev	11,2 Københavns amtsrådskr.	
Frederiksberg	÷ 4,2 Herlev	Sønderjyl. amtsrådskr.	Dragør	24,8
Københavns amtsrådskr.	Høje Tåstrup	17,4 Rødekor	Ledøje-Smørum	27,5
Gentofte	÷ 4,7 Værløse	13,0 Sundevad	Vallensbæk	20,6
Gladsakse	÷ 2,6 Frederiksbs. amtsrådskr.	Ribe amtsrådskr.	Frederiksbs. amtsrådskr.	
Glostrup	÷ 0,6 Allerød	17,7 Billund	Farum	22,0
Lyngby-Tårnbæk	÷ 3,1 Fredensb.-Humlebæk	16,8 Bramming	Ølstykke	29,3
Rødvore	÷ 0,8 Frederiksvarv	10,2 Vejle amtsrådskr.	Roskilde amtsrådskr.	
Storstrøms amtsrådskr.	Græsted-Gilleje	11,7 Hedensted	Bramsnæs	20,4
Ravnsborg	÷ 0,5 Helsingør	10,4 Ringkøb. amtsrådskr.	Hvalsø	20,1
Rudbjerg	÷ 1,1 Hundested	14,8 Holmsland	Solrød	29,8
Rødby	÷ 0,5 Slangerup	10,8 Ikast	Århus amtsrådskr.	
Stubbekøbing	÷ 2,3 Stenløse	16,0 Trehøje	Galten	22,1
Fyns amtsrådskr.	Roskilde amtsrådskr.	Århus amtsrådskr.	Hørning	26,9
Kerteminde	÷ 1,1 Gundsø	18,1 Hinnerup	16,2	
Tranekær	÷ 0,6 Lejre	13,7 Purhus	10,9	Tilvækst 30,0– pct.
Ærøskøbing	÷ 1,9 Ramsø	13,7 Skanderborg	13,0 Københavns amtsrådskr.	
Sønderjyl. amtsrådskr.	Skovbo	15,5 Them	Ishøj	37,4
Højer	÷ 0,4 Fyns amtsrådskr.	Nordjyl. amtsrådskr.	Frederiksbs. amtsrådskr.	
Sønderborg	÷ 0,3 Langeskov	10,2 Hals	Karlebo	58,2
	Munkebo	16,4 Støvring	Roskilde amtsrådskr.	
	Ryslinge	10,4	Greve	33,3

6. Valgdeltagelsen

6.1 Valgdeltagelsen i hele landet og amtsrådkredsene

Tabel 6 viser valgdeltagelsen ved de 4 sidste kommunale og amtskommunale valg.

Ved de kommunale valg steg stemmeprocensen i hele landet med 10,3 til 73,2 pct., således at det fald i valgdeltagelsen, der indtraf ved 1974-valget, er udlignet. For København-Frederiksberg, der havde størst fald ved 1974-valget, er stigningen størst – nemlig 13,3 procentenheder – mens den for amtsrådkredsene i alt udgør 9,6, lidt mere for Øernes amtsrådkredse end for Jyllands.

Ved de amtskommunale valg steg valgdeltagelsen tilsvarende som ved de kommunale valg, således for amtsrådkredsene i alt med 9,7 til 74,6 procent. Ved de 3 seneste valg, hvor amtsrådkredsene omfatter samme geografiske område ved de kommunale og amtskommunale valg, ligger valgdeltagelsen ved de amtskommunale valg 0,1–0,2 procentenheder lavere end ved de kommunale valg, når samme områder sammenholdes. Den noget lavere interesse for de amtskommunale valg giver sig således først og fremmest udtryk i et væsentligt større antal blanke stemmer ved disse valg – jf. afsnit 8.

Tabel 6. Valgdeltagelsen ved de 4 sidste kommunale og amtskommunale valg

	7/3 1978	5/3 1974	3/3 1970	8/3 1966
Kommunale valg	73,2	62,9	72,6	77,0
København-Frederiksberg .	63,9	50,6	62,3	72,0
Amtsrådkredsene	74,7	65,1	74,7	78,1
Øerne	74,7	64,5	74,2	78,7
Jylland	74,6	65,6	75,2	77,5
Amtskommunale valg	74,6	64,9	74,5	78,6
Øerne	74,6	64,4	73,9	78,7
Jylland	74,5	65,4	75,0	78,4

Anm. For de kommunale valg dækker de anførte tal samme områder ved alle 4 valg.

For de amtskommunale valg dækker de anførte tal for de 3 seneste valg samme områder som i de 3 sidste linier under kommunale valg. Ved 1966-valget var 34 provinssbyer på Øerne og 41 i Jylland udenfor amtskommunerne, således at stemmeprocenterne ikke dækker samme område som ved de kommunale valg i 1966 og ikke samme områder som ved de 3 seneste amtskommunale valg.

Tabel 7. Valgdeltagelsen på amtsrådkredse ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974 – med amtsrådkredsene ordnet i rækkefølge efter stemmeprocentens størrelse

1978		1974	
De kommunale valg	De amtskommunale valg	De kommunale valg	De amtskommunale valg
Storstrøms	78,8	Storstrøms	78,7
Ringkøbing	77,9	Ringkøbing	77,9
Bornholms	77,6	Bornholms	77,6
Sønderjyllands	77,1	Sønderjyllands	77,1
Viborg	76,4	Viborg	76,3
Frederiksborg	75,5	Frederiksborg	75,3
Vestsjælland	75,4	Vestsjælland	75,3
Nordjylland	75,0	Nordjylland	74,9
Roskilde	74,4	Roskilde	74,3
Ribe	74,2	Ribe	74,1
Fyn	74,0	Fyn	73,8
Vejle	73,1	Vejle	73,0
København	72,8	København	72,7
Århus	72,1	Århus	72,0
Kbhvn., Frederiksbs.	63,9		
		Storstrøm	71,9
		Ringkøbing	69,8
		Bornholms	69,5
		Sønderjyllands	68,9
		Viborg	68,7
		Vestsjælland	66,7
		Nordjylland	65,6
		Ribe	65,3
		Frederiksborg	64,8
		Fyns	63,4
		Vejle	63,2
		Århus	62,5
		Roskilde	62,4
		København	61,4
		Kbhvn., Frederiksbs.	50,6

I tabel 7 belyses valgdeltagelsen for de enkelte amtsråds-kredse ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974, idet amtsrådkredsene for hvert af de 4 valg anføres i rækkefølge efter stemmeprocentens størrelse. Ved såvel 1978- som 1974-valget er amtsrådkredsene rækkefølge ens for de kommunale og de amtskommunale valg, og den kommunale stemmeprocent er i samtlige til-fælde større eller lig den amtskommunale. De første 5 amtsrådkredse kommer ind i samme rækkefølge ved både 1978- og 1974-valget, men derefter forekommer der for-skydninger, idet Frederiksberg amtsrådkreds går fra en 9. til en 6. plads og Roskilde amtsrådkreds fra en 13. til en 9. plads.

Tabel 8 viser antal nordiske statsborgere, der fik valgret ved 1978-valget, og hvor mange der heraf stemte. Oplysningerne er på Indenrigsministeriets foranledning ind-hentet på indberetningsskemaerne fra de enkelte kommu-nær, og dækker således kun de kommunale valg. Tilsam-men fik 12.102 nordiske statsborgere valgret – svarende til 0,3 pct. af det samlede vælgertal – og heraf stemte 7.218, således at deres stemmeprocent udgjorde 59,6 mod 73,2 for hele vælgerbefolkningen. Bornholms amtsrådkreds

har den højeste stemmeprocent med 73,9 og København-Frederiksberg den laveste med 49,2 pct.

6.2 Valgdeltagelsen i kommunerne

I tabel 9, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,1 i hæfte 1, er kommunerne dels fordelt efter stemmeprocen-tens størrelse ved de kommunale valg i 1978 dels på amts-rådkredse og kommunegrupper. Det største antal kom-muner forekommer i intervallerne 77–78, 79–80 og 81–82 – nemlig henholdsvis 57, 58 og 45 kommuner eller i alt 58 procent. 34 kommuner eller 12 pct. har en højere stemme-procent (83–86), mens 81 kommuner eller 30 pct. ligger lavere – heraf 2 kommuner med en stemmeprocent på 62–64.

Af Hovedstadsområdets kommuner havde København-Frederiksberg en gennemsnitlig stemmeprocent på 63,9, mens de andre 19 kommuner lå på 73,3 pct., og således højere end både Øernes og Jyllands Bykommuner med 72,3 henholdsvis 70,7. Højest stemmeprocent havde Jyl-lands og Øernes Øvrige kommuner med 79,3 henholdsvis 78,2, hvad der er 9 henholdsvis 6 procentenheder højere end Bykommunerne i de to landsdele. Bykommune-gruppen har højest stemmeprocent i Storstrøms og Ringkøbing amtsrådkredse med 74,6–74,7 pct. – bortset fra den enlige bykommune i Bornholms amtsrådkreds – og gruppen Øvrige kommuner i Storstrøms amtsrådkreds med 81,8.

I tabel 10 er de 273 kommuner, der både har kommunalt og amtskommunalt valg (altså ekskl. København og Frederiksberg) fordelt efter forskellen mellem deres kommu-nale og amtskommunale stemmeprocent ved 1978-valget. Tabellen viser en stærk koncentration omkring differen-cer på 0,0 til 0,2.

Tabel 11, der er udarbejdet på grundlag af tabel V, 3 i hæfte 1, viser kommunernes fordeling efter stemmeprocen-tens størrelse ved de amtskommunale valg i 1978. Da forskellen mellem den kommunale og amtskommunale stemmeprocent er så lille, viser tabellen omtrent samme kommunefordeling som ved de kommunale valg.

Tabel 12 belyser stemmeprocentens variation indenfor de enkelte amtsrådkredse, idet den for hver angiver kom-munen med højest henholdsvis lavest stemmeprocent ved de kommunale valg i 1978 og 1974. Det fremgår af tabel-len, at stemmeprocentens variation i 1978 er noget mindre end i 1974 – nemlig gennemgående 2–5 procentenheder mindre. Af kommunerne med højest og lavest stemmepro- cent i de 14 amtsrådkredse er 16 ud af 28 gengangere i forhold til 1974-valget. Tabellen giver et fingerpeg om, at lav stemmeprocent forekommer for større bykommuner, kommuner hvor søfart og fiskeri spiller en betydelig rolle samt for kommuner med stor tilflytning.

Tabel 8. Valgdeltagelsen for nordiske stats-borgere – de kommunale valg 1978

	Antal vælgere		Afgivne stemmer	Stem-me-pct.
	absolut antal	andel af vælgere		
Hele landet	12102	0,34	7218	59,6
Kbhvn.-Fr.berg	3128	0,65	1539	49,2
Øernes amtsr.kr.	6234	0,42	4048	64,9
Københavns	2828	0,65	1807	63,9
Frederiksborg	1547	0,73	1016	65,7
Roskilde	521	0,40	333	63,9
Vestsjællands	354	0,19	234	66,1
Storstrøms	308	0,17	219	71,1
Bornholms	69	0,21	51	73,9
Fyns	607	0,19	388	63,9
Jyllands amtsr.kr.	2740	0,17	1631	59,5
Sønderjyllands	227	0,14	124	54,6
Ribe	169	0,12	105	62,1
Vejle	333	0,15	186	55,9
Ringkøbing	204	0,12	122	59,8
Århus	991	0,25	620	62,6
Viborg	141	0,09	80	56,7
Nordjyllands	675	0,20	394	58,4

Tabel 9. Kommunerne fordelt efter stemmeprocentens størrelse. De kommunale valg 7/3 1978

	Vælgere	Afgivne stemmer i alt	Stemmeprocent	Kommuner i alt	Kommunerne fordelt efter stemmeprocentens størrelse ¹												
					62–64	65–66	67–68	69–70	71–72	73–74	75–76	77–78	79–80	81–82	83–84	85–86	
Hele landet	3555899	2603909	73,2	275	2²	1	5	13	15	20	25	57	58	45	26	8	
Hovedstadsregionen	1250934	875599	70,0	50	1	1	3	2	7	8	5	8	8	5	1	1	
<i>Kbhv., Fr.berg</i>	478280	305483	63,9	2	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
<i>Øernes amtscr.</i>	1495534	1117633	74,7	132	—	1	4	4	9	13	13	31	24	15	14	4	
Hovedstadsomr. ³	455555	333899	73,3	19	—	—	2	2	3	4	1	3	3	1	—	—	
Bykommuner	501989	362999	72,3	20	—	—	1	1	5	4	2	7	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	537990	420735	78,2	93	—	1	1	1	1	5	10	21	21	14	14	4	
<i>København</i>	432490	314842	72,8	18	—	1	2	2	3	3	1	4	1	1	1	—	
Hovedstadsomr. ⁴	416695	303908	72,9	16	—	—	2	2	3	3	1	3	1	1	1	—	
Øvrige kommuner	15795	10934	69,2	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
<i>Frederiksborg</i>	210990	159233	75,5	19	—	—	1	—	1	3	4	3	4	2	—	1	
Hovedstadsomr. ⁴	38860	29991	77,2	3	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	
Bykommuner	71205	52345	73,5	3	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	100925	76897	76,2	13	—	—	1	—	—	1	4	2	2	2	—	1	
<i>Roskilde</i>	129174	96041	74,4	11	—	—	—	—	3	1	—	1	3	2	1	—	
Bykommuner	81680	58799	72,0	3	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	47494	37242	78,4	8	—	—	—	—	1	—	—	1	3	2	1	—	
<i>Vestsjællands</i>	189379	142809	75,4	23	—	—	—	1	1	2	4	8	4	1	2	—	
Bykommuner	89921	65827	73,2	5	—	—	—	1	1	1	—	2	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	99458	76982	77,4	18	—	—	—	—	—	1	4	6	4	1	2	—	
<i>Storstrøms</i>	184473	145361	78,8	24	—	—	—	—	1	—	2	3	3	5	7	3	
Bykommuner	76872	57350	74,6	4	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	107601	88011	81,8	20	—	—	—	—	—	—	1	1	3	5	7	3	
<i>Bornholms</i>	33167	25749	77,6	5	—	—	—	—	—	1	—	1	2	1	—	—	
Bykommuner	11067	8517	77,0	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	22100	17232	78,0	4	—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	—	—	
<i>Fyns</i>	315861	233598	74,0	32	—	—	1	1	—	3	2	11	7	3	4	—	
Bykommuner	171244	120161	70,2	4	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	144617	113437	78,4	28	—	—	—	1	—	2	1	10	7	3	4	—	
<i>Jyllands amtscr.</i>	1582085	1180793	74,6	141	1	—	1	9	6	6	12	26	34	30	12	4	
Bykommuner	859348	607888	70,7	25	1	—	1	7	5	4	3	3	1	—	—	—	
Øvrige kommuner	722737	572905	79,3	116	—	—	—	2	1	2	9	23	33	30	12	4	
<i>Sønderjyllands</i>	167457	129179	77,1	23	—	—	—	1	—	—	3	8	4	5	1	1	
Bykommuner	55742	41048	73,6	3	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	111715	88131	78,9	20	—	—	—	—	—	—	2	7	4	5	1	1	
<i>Ribe</i>	140798	104500	74,2	14	—	—	—	1	—	2	2	2	3	3	—	1	
Bykommuner	65915	46371	70,3	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	74883	58129	77,6	12	—	—	—	—	—	1	2	2	3	3	—	1	
<i>Vejle</i>	220382	161181	73,1	16	—	—	—	3	2	—	—	2	5	3	1	—	
Bykommuner	141608	99242	70,1	4	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	78774	61857	78,5	12	—	—	—	1	—	—	—	2	5	3	1	—	
<i>Ringkøbing</i>	170878	133155	77,9	18	—	—	—	1	1	—	2	1	4	4	3	2	
Bykommuner	73273	54715	74,7	3	—	—	—	1	—	—	2	—	3	4	3	2	
Øvrige kommuner	97605	78440	80,4	15	—	—	—	1	—	—	1	—	1	3	4	3	
<i>Århus</i>	394798	284829	72,1	26	1	—	1	1	2	2	5	12	2	2	1	—	
Bykommuner	276245	190808	69,1	5	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	118553	94021	79,3	21	—	—	—	—	—	—	1	5	12	2	1	—	
<i>Viborg</i>	156862	119790	76,4	17	—	—	1	—	—	2	—	5	3	6	—	—	
Bykommuner	65741	47201	71,8	3	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	91121	72589	79,7	14	—	—	—	—	—	1	—	4	3	6	—	—	
<i>Nordjyllands</i>	330910	248159	75,0	27	—	—	—	2	3	—	3	3	3	7	6	—	
Bykommuner	180824	128421	71,0	5	—	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	
Øvrige kommuner	150086	119738	79,8	22	—	—	—	—	1	—	2	3	3	7	6	—	

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2.

¹ Stemmeprocenten 65–66 dækker eksempelvis intervallet 64,5–66,4. ² Heraf 1 kommune på 62,0 og 1 på 64,4 pct. ³ Ekskl. København, Frederiksberg. ⁴ Del af hovedstadsområdet.

Tabel 10. Kommunerne fordelt efter forskellen mellem stemmeprocenterne ved de kommunale og de amtskommunale valg 1978

	I alt kom- mu- ner	Forskellen mellem kommunens stemmeprocent ved de kommunale og de amtskommunale valg (i procentenheder)													
		1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	÷0,1	÷0,4	÷0,5
Tilsammen¹	273	2	1	1	2	1	4	6	11	54	97	83	9	1	1
Øernes amtsrådkredse	132	1	1	—	2	—	2	—	3	27	56	37	3	—	—
Hovedstadsområdet ¹	19	—	—	—	—	—	—	—	1	3	9	6	—	—	—
Bykommuner	20	—	—	—	—	—	1	—	1	3	9	6	—	—	—
Øvrige kommuner	93	1	1	—	2	—	1	—	1	21	38	25	3	—	—
Københavns	18	—	—	—	—	—	—	—	1	3	7	7	—	—	—
Frederiksberg	19	—	—	—	—	—	—	—	—	5	10	4	—	—	—
Roskilde	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	4	—	—	—
Vestsjællands	23	—	—	—	1	—	1	—	2	4	6	7	2	—	—
Storstrøms	24	—	—	—	—	—	—	—	—	5	10	9	—	—	—
Bornholms	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—
Fyns	32	1	1	—	1	—	1	—	—	9	13	5	1	—	—
Jyllands amtsrådkredse	141	1	—	1	—	1	2	6	8	27	41	46	6	1	1
Bykommuner	25	—	—	—	—	—	—	—	—	8	12	2	2	—	1
Øvrige kommuner	116	1	—	1	—	1	2	6	8	19	29	44	4	1	—
Sønderjyllands	23	—	—	—	—	—	—	3	—	2	1	14	3	—	—
Ribe	14	1	—	—	—	—	1	—	1	4	6	1	—	—	—
Vejle	16	—	—	—	—	—	1	3	—	2	7	1	1	1	—
Ringkøbing	18	—	—	1	—	—	—	—	—	3	9	3	1	—	1
Århus	26	—	—	—	—	—	—	—	4	7	6	9	—	—	—
Viborg	17	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4	9	—	—	—
Nordjyllands	27	—	—	—	—	1	—	—	2	6	8	9	1	—	—

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2.

¹ Ekskl. København og Frederiksberg.

Tabel 11. Kommunerne fordelt efter stemmeprocentens størrelse. De amtskommunale valg 1978

	Væl- gere	Afgivne stem- mer i alt	Stem- mepro- cent	Kom- mu- ner i alt	Kommunerne fordelt efter stemmeprocentens størrelse ¹													
					63– 64	65– 66	67– 68	69– 70	71– 72	73– 74	75– 76	77– 78	79– 80	81– 82	83– 84	85– 86		
Tilsammen²	3078356	2295642	74,6	273	1	1	6	13	15	19	29	57	54	47	24	7		
Øernes amtskr.	1496009	1116189	74,6	132	—	1	4	5	8	13	16	30	23	15	13	4		
Hovedstadsområdet ²	455656	333529	73,2	19	—	—	2	2	3	4	1	3	3	1	—	—		
Bykommunerne	502196	362466	72,2	20	—	—	1	1	5	4	3	6	—	—	—	—		
Øvrige kommuner	538157	420194	78,1	93	—	1	1	2	—	5	12	21	20	14	13	4		
Jyllands amtskr.	1582347	1179453	74,5	141	1	—	2	8	7	6	13	27	31	32	11	3		
Bykommuner	859441	607275	70,7	25	1	—	2	6	6	4	2	3	1	—	—	—		
Øvrige kommuner	722906	572178	79,1	116	—	—	—	2	1	2	11	24	30	32	11	3		

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen, se afsnit 4.2.

¹ Stemmeprocenten 65–66 dækker eksempelvis intervallet 64,5–66,4. ² Ekskl. København og Frederiksberg.

Tabel 12. Kommunerne i de enkelte amtsrådkredse, der har højest henholdsvis lavest stemme-procent ved de kommunale valg i 1978 og 1974

	1978-valget		1974-valget	
	Højeste pct.	Laveste pct.	Højeste pct.	Laveste pct.
Hele landet	Rudbjerg 85,6	København .. 62,0	Nysted 80,9	Ishøj 47,5
<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	Fr.berg 74,4	København .. 62,0	Fr.berg 61,0	København .. 48,9
<i>Øernes amtskr.</i>	Rudbjerg 85,6	Ishøj 65,5	Nysted 80,9	Ishøj 47,5
Københavns	Værløse 80,8	Ishøj 65,5	Dragør 76,3	Ishøj 47,5
Frederiksborg	Skævinge 84,7	Karlebo 67,9	Skævinge 74,4	Helsingør ... 60,4
Roskilde	Vallø 83,4	Solrød 70,5	Lejre 71,8	Roskilde 56,9
Vestsjællands	Hviddebæk ... 83,4	Slagelse 69,3	Svanninge ... 73,7	Holbæk 59,9
Storstrøms	Rudbjerg 85,6	Næstved 71,4	Nysted 80,9	Næstved 64,2
Bornholms	Hasle 80,7	Neksø 73,7	Hasle 75,4	Neksø 66,1
Fyns	Ullerslev 84,4	Odense 68,3	Bogense 75,9	Odense 55,0
<i>Jyllands amtskr.</i>	Vinderup ... 85,5	Randers 64,4	Samsø 79,7	Randers 56,0
Sønderjyllands	Højer 84,5	Sønderborg .. 69,7	Højer 78,5	Sønderborg .. 59,8
Ribe	Fanø 84,6	Esbjerg 69,6	Fanø 78,3	Esbjerg 61,1
Vejle	Jelling 83,4	Børkop 68,5	Jelling 77,4	Vejle 57,4
Ringkøbing	Vinderup ... 85,5	Holmsland .. 70,0	Thyholm 79,5	Herning 60,1
Århus	Samsø 82,6	Randers 64,4	Samsø 79,7	Randers 56,0
Viborg	Sydhø, Tjele 82,4	Viborg 67,4	Tjele 76,8	Viborg 59,5
Nordjyllands	Arden 84,1	Fr.havn 68,5	Fjerritslev ... 78,1	Fr.havn 58,0

6.3 Brevstemmeprocenten

Ifølge §55 er vælgere, der ikke eller kun med uforholds-mæssig vanskelighed kan indfinde sig på afstemningsstedet indenfor de fastsatte tidsfrister, berettiget til at afgive deres stemme pr. brev.

Adgangen til at stemme pr. brev er i de senere år gentagne gange blevet udvidet ved udbygning af de steder, hvor brevstemmer kan afgives.

De gældende regler i §56 omfatter:

- 1) Vælgere, der opholder sig her i landet, kan stemme på et folkeregister (stk. 1).
  - 2) Vælgere – indlagt a) på offentlige eller private sygehuse eller andre offentlige helbredelses- og plejeinstitutioner, b) på private alderdoms- og plejehjem, der har overenskomst med kommunen, og c) i beskyttede boliger, der drives af en kommune, amtskommune eller af en selvejende institution med overenskomst – kan stemme på institutionen (stk. 2).
  - 3) Vælgere indsats i en af fængselsvæsenets institutioner kan stemme på institutionen (stk. 3).
  - 4) Vælgere, der er bosat på afsides beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt afstemningsområde, kan stemme hos en af den pågældende kommunalbestyrelses udpeget person (stk. 4).
  - 5) Vælgere, der opholder sig udenfor landets grænser, kan afgive deres stemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet eller hos en af Indenrigsministeriet bemyndiget (stk. 5).
  - 6) Vælgere, der som a) søfolk eller b) passagerer ombord på skibe i udenrigsfart kan stemme hos skibsføreren eller en af denne udpeget stedfortræder, og c) vælgere ansat i fyrvæsenet kan stemme på det pågældende fyrværfor en tjenestemand i fyrvæsenet (stk. 6).
  - 7) Vælgere her i landet, som på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke kan indfinde sig på afstemningsstedet, kan – efter fremsendt begæring 14 dage før valget – stemme i hjemmet overfor 2 repræsentanter for det stedlige folkeregister (stk. 7).
- Bestemmelserne i 2c), 6b) og 7) er nye i forhold til kommunalvalgene i 1974. For vælgere, der afgiver stemme i Grønland, Færøerne og udlandet kan stemmeafgivningen tidligst ske 3 måneder før valgdagen, mens den i øvrigt finder sted i de sidste 3 uger – dog senest næstsidste søndag – før valgets afholdelse.
- Fremsgangsmåden ved stemmeafgivningen pr. brev er fastlagt i §57–59. Vælgeren skal således legitimere sig og uden overværelse af andre udfylde stemmesedlen og indlægge den i stemmekuvert, og derefter underskrive og datere et følgebrev i overværelse af den person, der forestår stemmeafgivningen; følgebrevet attesteres og indlægges med stemmekuverten i et brevomslag, som vælgeren adresserer til kommunalbestyrelsen i sin bopælskommune. Stemmeafgivningen skal ske så betids, at brevomslaget er fremme på det pågældende afstemningssted inden afstemningen begynder.

Tabel 13. Brevstemmer ved de kommunale og amtskommunale valg 1978 og 1974

	Kommunale valg						Amtskommunale valg					
	1978			1974			1978			1974		
	Ikke i betragtning	I betragtning	Brevstemmepct.	Ikke i betragtning	I betragtning	Brevstemmepct.	Ikke i betragtning	I betragtning	Brevstemmepct.	Ikke i betragtning	I betragtning	Brevstemmepct.
Hele landet	358	71412	2,74	427	47767	2,20						
Kbhvn., Fr.berg	108	10622	3,48	115	6809	2,60						
Amtsrådkredse i alt	250	60790	2,64	312	40958	2,14	247	58800	2,56	280	37926	1,99
<i>Øernes amtsrådkredse</i>	141	31642	2,83	153	20839	2,27	140	30782	2,76	107	19545	2,13
Københavns	35	9038	2,87	43	5653	2,20	35	8826	2,81	29	5397	2,10
Frederiksborg	20	5051	3,17	25	2998	2,46	6	4905	3,08	22	2743	2,25
Roskilde	6	2161	2,25	13	1387	1,93	15	2165	2,26	11	1371	1,91
Vestsjællands	17	3973	2,78	9	2646	2,19	14	3894	2,73	5	2376	1,97
Storstrøms	21	4127	2,84	16	3011	2,34	12	3909	2,69	10	2927	2,27
Bornholms	4	797	3,10	3	680	3,02	4	793	3,08	2	669	2,98
Fyns	38	6495	2,78	44	4464	2,30	54	6290	2,70	28	4062	2,10
<i>Jyllands amtsrådkredse</i>	109	29148	2,47	159	20119	2,02	107	28018	2,38	173	18381	1,85
Sønderjyllands	14	2925	2,26	18	1828	1,65	14	2880	2,23	–	1768	1,60
Ribe	6	2395	2,29	2	1649	1,89	4	2245	2,15	49	1463	1,68
Vejle	13	4376	2,71	10	3026	2,25	23	4186	2,60	8	2455	1,83
Ringkøbing	11	3316	2,49	8	2512	2,22	13	3338	2,51	5	2322	2,05
Århus	32	7528	2,64	35	4977	2,09	26	7142	2,51	72	4721	1,98
Viborg	12	2912	2,43	7	2215	2,14	8	2805	2,34	3	2133	2,06
Nordjyllands	21	5696	2,30	79	3912	1,88	19	5422	2,19	36	3519	1,69

Ann. Brevstemmeprocenten er beregnet som antal brevstemmer i betragtning i procent af de afgivne stemmer.

Tabel 14. Kommunerne i de enkelte amtsrådkredse, der har højest henholdsvis lavest brevstemmeprocent ved de kommunale valg i 1978 og 1974

	1978			1974		
	Højeste pct.	Laveste pct.	Højeste pct.	Laveste pct.		
Hele landet ...	Marstal	10,08	Ryslinge	0,47	Thybor.-Harb.	7,54
<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	Fr.berg	4,49	København	3,26	Fr.berg	3,37
<i>Øernes amtsr.kr.</i>	Marstal	10,08	Ryslinge	0,47	Marstal	6,51
Københavns	Gentofte	4,05	Brøndby	1,86	Søllerød	3,47
Frederiksborg	Hørsholm	4,97	Ølstykke	1,58	Hørsholm	3,57
Roskilde	Roskilde	2,68	Skovbo	1,47	Hvalsø, Rosk.	2,39
Vestsjællands	Nyk.-Rørvig	4,08	Stenlille	1,42	Tornved	3,61
Storstrøms	Højreby	4,28	Rønne	1,57	Højreby	4,69
Bornholms	Hasle	3,43	Åkirkeby	2,53	Rønne	3,68
Fyns	Marstal	10,08	Ryslinge	0,47	Marstal	6,51
<i>Jyllands amtsr.kr.</i>	Fanø	6,89	Nørager	1,25	Thybor.-Harb.	7,54
Sønderjyllands	Løgumkloster	3,73	Lundtoft	1,30	Løgumkloster	2,78
Ribe	Fanø	6,89	Ølgod	1,63	Fanø	7,09
Vejle	Kolding	3,29	Børkop	1,68	Kolding	3,09
Ringkøbing	Thybor.-Harb.	6,52	Ikast	1,46	Thybor.-Harb.	7,54
Århus	Gjern	3,86	Sønderhald	1,40	Gjern	3,48
Viborg	Sundsøre	3,38	Hvorslev	1,53	Sydhthy	3,30
Nordjyllands	Læsø	5,49	Nørager	1,25	Læsø	5,19

Ann. Brevstemmeprocenten er beregnet som antal brevstemmer taget i betragtning i procent af afgivne stemmer.

Tabel 13, der er udarbejdet på grundlag af tabel III, 1 og V, 1 i hæfte 1, giver en oversigt over antal rettidig modtagne brevstemmer ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974.

Ved de kommunale valg i 1978 modtages i alt 71.770 brevstemmer eller 2,76 pct. af de afgivne stemmer mod i 1974 2,22 pct. Ved de amtskommunale valg modtages i alt 59.047 brevstemmer eller 2,57 pct. af de afgivne stemmer mod i 1974 2,00 pct. Væksten i antal brevstemmer må ses på baggrund af, at adgangen til at stemme pr. brev er blevet udvidet.

Af de ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 modtagne brevstemmer, kom 358 eller 0,50 pct. henholdsvis 247 eller 0,42 pct. ikke i betragtning, fx fordi den på brevomslaget anførte afsender ikke var stemmeberettiget, eller oplystes at være død inden valgdagen, eller fordi følgebrevets udfyldning, attestation eller underskrift ikke var forskriftsmæssig – jf. valglovens §61.

I betragtning kom i 1978 for de kommunale valg 71.412 brevstemmer og for de amtskommunale valg 58.800 brevstemmer, hvad der i procent af de afgivne stemmer – brevstemmeprocenten – udgjorde 2,74 henholdsvis 2,56

og i procent af vælgertallet 2,01 henholdsvis 1,91. Af de brevstemmer, der kom i betragtning, blev nogle fundet blanke eller ugyldige efter valglovens almindelige bestemmelser herom – jf. afsnit 8.

Det fremgår af tabellen, at ved de kommunale valg har Københavns-Frederiksberg den højeste brevstemmeprocent med 3,48 og derefter Frederiksborg amtsrådkreds med 3,17, mens Roskilde amtsrådkreds ligger lavest med 2,25. I forhold til 1974-valget har København-Frederiksberg den største stigning og Bornholms amtsrådkreds den mindste. For de amtskommunale valg er brevstemmeprocenten indenfor samme område gennemgående lidt lavere end for de kommunale valg, men stigningen i forhold til 1974-valget er gennemgående lidt større.

Tabel 14 belyser brevstemmeprocentens variation indenfor de enkelte amtsrådskredse, idet den for hver angiver kommunen med højest henholdsvis lavest brevstemmeprocent ved de kommunale valg i 1978 og 1974. Af de 14 kommuner i amtsrådskredsene med højest brevstemmeprocent er 10 gengangere fra 1974-valget, mens det tilsvarende kun gælder for 1 af kommunerne med lavest.

7. Valgklager og omvalg

Klager over et stedfundet valg til det kommunale råd skal i henhold til valglovens §29 fremsættes skriftligt overfor kommunalbestyrelsen inden 8 dage efter valgets endelige opgørelse. Sådanne klager kan ikke blot rejses af kandidaterne ved valget, hvad enten de har opnået valg eller ej, og af enhver vælger, men også af de kommunale råds enkelte medlemmer.

Klagerne afgøres af kommunalbestyrelsen i et møde, der skal afholdes senest 10 dage efter klagefristens udløb.

Kommunalbestyrelsens afgørelse kan inden 14 dage efter, at der er givet vedkommende meddelelse om afgørelsen, indbringes for indenrigsministeren.

Klager over et valg til amtsrådet skal i henhold til § 46 fremsættes skriftligt overfor amtsrådet inden 14 dage efter, at valghandlingen er sluttet, og amtsrådets afgørelse kan indankes for indenriksministeren.

Ingen klager ved de kommunale og amtskommunale valg den 7. marts 1978 gav anledning til omvalg.

8. Blanke og andre ugyldige stemmer

Som ugyldige stemmer anses dels blanke stemmesedler dels stemmesedler, der falder ind under én eller flere af de i den kommunale valglov anførte ugyldighedsårsager. Ifølge §21, stk. 3 er en stemmeseddel ugyldig:

- 1) når det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken kandidat liste vælgeren har villet give sin stemme,
- 2) når stemmesedlens beskaffenhed giver grund til at antage, at den ikke er udleveret af en tilfordnet vælger,

3) når der på stemmesedlen findes skrevet, tegnet eller på anden måde anbragt noget, hvorved det findes forsætlig tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet findes forsætligt at være givet stemmesedlen et særpræg.

Brevstemmer, der er taget i betragtning, er i henhold til §62 ugyldige:

Tabel 15. Blanke og andre ugyldige stemmer ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974

	Kommunale valg			Amtskommunale valg			Ugyldige stemmer i pct. af i alt afgivne					
	I alt ugyldige	Blanke	Andre	I alt ugyldige	Blanke	Andre	Kommunale valg			Amtskommunale valg		
							I alt	Blanke	Andre	I alt	Blanke	Andre
Hele landet 1978	22633	17767	4866				0,87	0,68	0,19			
Kbhvn., Fr.berg	2154	1290	864				0,71	0,42	0,29			
Amtsrådkredsene i alt ...	20479	16477	4002	77452	(73219)	(4233)	0,89	0,72	0,17	3,37	(3,19)	(0,18)
Øernes amtsr.kr.	10708	8651	2057	34272	(32023)	(2249)	0,96	0,78	0,18	3,07	(2,87)	(0,20)
Københavns	2454	2049	405	8222	7717	505	0,78	0,65	0,13	2,61	2,45	0,16
Frederiksborg	1436	1076	360	5140	(4758)	(382)	0,90	0,67	0,23	3,23	(2,99)	(0,24)
Roskilde	1004	829	175	2873	2655	218	1,05	0,87	0,18	2,99	2,76	0,23
Vestsjellands	1621	1277	344	5418	5039	379	1,14	0,90	0,24	3,80	3,53	0,27
Storstrøms	1805	1483	322	5097	4812	285	1,24	1,02	0,22	3,51	3,31	0,20
Bornholms	313	258	55	477	416	61	1,22	1,00	0,22	1,85	1,61	0,24
Fyns	2075	1679	396	7045	6626	419	0,89	0,72	0,17	3,02	2,84	0,18
Jyllands amtsr.kr.	9771	7826	1945	43180	41196	1984	0,83	0,66	0,17	3,66	3,49	0,17
Sønderjyllands	1287	1047	240	3848	3579	269	1,00	0,81	0,19	2,98	2,77	0,21
Ribe	925	732	193	4168	3978	190	0,89	0,70	0,19	4,00	3,82	0,18
Vejle	1437	1151	286	5352	5034	318	0,89	0,71	0,18	3,33	3,13	0,20
Ringkøbing	949	773	176	5741	5529	212	0,71	0,58	0,13	4,31	4,15	0,16
Århus	2134	1732	402	7653	7273	380	0,75	0,61	0,14	2,69	2,56	0,13
Viborg	1015	793	222	5092	4885	207	0,85	0,66	0,19	4,26	4,09	0,17
Nordjyllands	2024	1598	426	11326	10918	408	0,82	0,65	0,17	4,57	4,40	0,17
Hele landet 1974	20417	15970	4447				0,94	0,73	0,21			
Kbhvn., Fr.berg	2323	1576	747				0,89	0,60	0,29			
Amtsrådkredsene i alt ...	18094	14394	3700	83884	78940	4944	0,95	0,75	0,20	4,39	4,13	0,26
Øernes amtsr.kr.	9369	7628	1741	37024	34449	2575	1,02	0,83	0,19	4,04	3,76	0,28
Jyllands amtsr.kr.	8725	6766	1959	46860	44491	2369	0,88	0,68	0,20	4,71	4,47	0,24

Anm. Frederiksborg amtskommune kan ikke oplyse de ugyldige stemmers fordeling på blanke og andre ugyldige. Ved de amtskommunale valg i 1974 var procenterne henholdsvis 3,73, 3,46 og 0,27 og sidstnævnte procent er for 1978 skønnet at være 0,24, hvorfedt procenten for blanke bliver 2,99. Totalerne for Øernes amtsrådkredse og Amtsrådkredse i alt er derefter beregnet. De pågældende tal er anført i parentes.

- 1) når det ikke med sikkerhed kan afgøres, enten hvilken af kandidaterne eller hvilken liste vælgeren har villet give sin stemme,
- 2) når en stemmekuvert indeholder andet eller mere end én stemmeseddel,
- 3) når der efter stemmesedlens beskaffenhed er grund til at antage, at den ikke er tilvejebragt ved Indenrigsministeriets foranstaltung, eller der ved dens udfyldning ikke er gået frem som foreskrevet.

Gyldigheden af uspecificerede brevstemmer – dvs. brevstemmer, der angiver bogstavbetegnelse, men ikke liste-nummer, i tilfælde hvor der under samme bogstavbetegnelse er opstillet flere lister (fx H₁, H₂ og H₃ – jf. afsnit 9.13) – er et særligt problem. Strengt taget opfylder sådanne brevstemmer ikke ovennævnte punkt 1) i §62, men da stemmeafgivningen pr. brev ofte finder sted på et tidspunkt, hvor kandidatlisterne ikke er kendt, anses sådanne brevstemmer for gyldige, når visse forudsætninger er opfyldt. Da disse forudsætninger vedrører de af listerne indgåede liste- og valgforbund, behandles spørgsmålet nærmere i afsnit 11.2.

Tabel 15, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,1 og V,1 i hæfte 1, viser antal blanke og andre ugyldige stemmer ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974.

Ialt ugyldige stemmer udgør ved de kommunale valg i 1978 i hele landet 22.633 eller 0,87 procent af de afgivne stemmer mod ved 1974-valget 0,94 pct. For København-Frederiksberg er procenten faldet fra 0,89 til 0,71 i 1978, mens den for Amtsrådkredse ialt er faldet fra 0,95 til 0,89, idet ialt ugyldige stemmer udgør 20.479 i 1978 og 18.094 i 1974.

Ved de amtskommunale valg udgør i alt ugyldige stemmer i 1978 for Amtsrådkredse ialt 77.452 eller 3,37 pct. af de afgivne stemmer mod ved 1974-valget 83.884 eller 4,39 pct. For Øernes og Jyllands amtsrådkredse er procenterne 3,07 henholdsvis 3,66, og faldet i forhold til 1974-valget er af samme størrelsesorden.

Andre ugyldige stemmer udgør ved de kommunale valg i 1978 i hele landet 4866 eller 0,19 procent af de afgivne stemmer mod ved 1974-valget 0,21 pct. For København-Frederiksberg er procenten 0,29 som ved 1974-valget, mens den for Amtsrådkredse ialt er faldet fra 0,20 til 0,17, idet andre ugyldige stemmer udgør 4002 i 1978 og 3700 i 1974. For Øernes og Jyllands amtsrådkredse er procenterne 0,18 henholdsvis 0,17. Mellem amtsrådkredse varierer procenten fra 0,24 i Vestsjælland til 0,13 i København og Ringkøbing.

Ved de amtskommunale valg udgør andre ugyldige stemmer således i 1978 for Amtsrådkredse ialt 4233

Tabel 16. Kommunerne i de enkelte amtsrådkredse, der har højest henholdsvis lavest ugyldighedsprocent ved de kommunale valg i 1978

	De kommunale valg		De amtskommunale valg	
	Højeste pct.	Laveste pct.	Højeste pct.	Laveste pct.
I alt	Holeby 2,16	Thybor.-Harb. . . 0,33	Blåbjerg 9,80	Åkirkeby 1,20
<i>Kbhvn.-Fr.berg .</i>	København 0,75	Frederiksberg 0,50		
<i>Øernes amtsr.kr.</i>	Holeby 2,16	Årup 0,36	Marstal 6,81	Åkirkeby 1,20
Københavns ..	Ledøje-Smørum 1,52	Vallensbæk 0,48	Dragør 5,05	Søllerød 1,55
Frederiksborg .	Skaevinge 1,52	Hørsholm 0,64	Frederiksværk 4,88	Birkerød 1,66
Roskilde	Solrød 1,88	Bramsnæs 0,65	Lejre 4,01	Roskilde 2,24
Vestsjællands .	Bjergsted 1,74	Fuglebj., Hvideb. 0,78	Stenlille 5,20	Kalundborg 2,83
Storstrøms . . .	Holeby 2,16	Suså 0,72	Rødby 5,50	Næstved 2,82
Bornholms . . .	Rønne 1,71	Neksø 0,61	Rønne 2,21	Åkirkeby 1,20
Fyns	Ryslinge 1,51	Årup 0,36	Marstal 6,81	Odense 2,02
<i>Jyllands amtsr.kr.</i>	Hvorslev 1,67	Thyborøn-Harb. 0,33	Blåbjerg 9,80	Århus 1,36
Sønderjyllands .	Broager 1,42	Løgumkloster 0,45	Bredebro 5,03	Haderslev 2,07
Ribe	Bramming 1,24	Billund 0,68	Blåbjerg 9,80	Esbjerg 2,20
Vejle	Juelsminde 1,58	Kolding 0,62	Lunderskov 5,55	Vejle 2,45
Ringkøbing . . .	Ulfborg-Vemb. 1,15	Thyborøn-Harb. 0,33	Thyborøn-Harb. 7,51	Holstebro 2,81
Århus	Hammel 1,17	Rougsø 0,41	Midt Djurs 6,50	Århus 1,36
Viborg	Hvorslev 1,67	Sallings., Thist. 0,49	Karup 7,96	Sydthy 2,37
Nordjyllands ..	Sejlflod 1,42	Farsø 0,40	Læsø 9,10	Ålborg 3,00

Anm. Ugyldighedsprocenten er beregnet som i alt ugyldige stemmer i procent af antal afgivne.

eller 0,18 pct. af de afgivne stemmer mod ved 1974-valget 4944 eller 0,26 pct. For Øernes og Jyllands amtsrådkredse er procenterne 0,20 henholdsvis 0,17, og faldet i forhold til 1974-valget er af samme størrelsесorden. Mellem amtsrådkredsene varierer procenten fra 0,27 i Vestjylland til 0,13 i Århus.

Blanke stemmer udgør ved de kommunale valg i 1978 i hele landet 17.767 eller 0,68 procent af de afgivne stemmer mod ved 1974-valget 0,73 pct. For København-Frederiksberg er procenten faldet fra 0,60 til 0,42 i 1978, mens den for Amtsrådkredsene ialt er faldet fra 0,75 til 0,72, idet blanke stemmer udgør 16.477 i 1978 og 14.394 i 1974. For Øernes og Jyllands amtsrådkredse er procenterne 0,78 henholdsvis 0,66. Mellem amtsrådkredsene varierer procenten fra 1,02 i Storstrøms til 0,58 i Ringkøbing.

Ved de amtskommunale valg udgør blanke stemmer i 1978 for Amtsrådkredsene ialt 73.219 eller 3,19 procent af de afgivne stemmer mod ved 1974-valget 78.940 eller 4,13 pct. For Øernes og Jyllands amtsrådkredse er procenterne 2,87 henholdsvis 3,49 med et fald i forhold til 1974-valget på 1,0 procentenhed. Mellem amtsrådkredsene varierer procenten fra 4,40 i Nordjyllands til 1,61 i Bornholms.

Differencen mellem antal blanke stemmer i Amtsrådkredsene ialt ved de amtskommunale og de kommunale valg udgør i forhold til det amtskommunale vælgertal 1,8

procent i 1978 mod 2,2 i 1974. Den noget mindre interesse for de amtskommunale end for de kommunale valg kommer således nok så meget til udtryk i et større antal blanke stemmer ved de amtskommunale valg end i en lavere stemmeprocent – jf. afsnit 6.1 – hvad der må ses på baggrund af, at de to valg afholdes samme dag, og vælgerne ved fremmøde på deres afstemningssteder samtidigt får udlevert stemmeseddel til det kommunale og amtskommunale valg.

En opgørelse af andre ugyldige stemmers fordeling efter ugyldighedsårsag foreligger ikke ved de kommunale og amtskommunale valg som ved folketingsvalg, da oplysningerne i en del tilfælde ikke er tilstrækkelig gode.

Tabel 16 belyser ugyldighedsprocentens variation indenfor de enkelte amtsrådkredse, idet den for hver ansører kommunen med højest henholdsvis lavest ugyldighedsprocent ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978. Tabellen viser, at variationsbredden er meget stor for de amtskommunale valg. Opdeles ugyldighedsprocenten i procenten for blanke og andre ugyldige, viser førstnævnte en variation fra 0 til 0,65 og sidstnævnte en variation fra 1,00 til 9,44. Det falder i øvrigt i øjnene for de amtskommunale valgs vedkommende, at det fortrinsvis er mindre kommuner, der ansører i kolonnen med Højeste procent og større bykommuner i kolonnen med Laveste procent.

9. Bogstav- og listebetegnelser – antal kandidatlister

9.1 Bogstav- og listebetegnelser

I de følgende 6 underafsnit behandles forskellige emner fælles for de kommunale og amtskommunale valg.

9.11 Anmeldelse af kandidatlister

Ved de kommunale valg skal kandidatlister, hvorpå bestemte personer bringes i forslag til valg, indleveres til formanden for den pågældende kommunes valgbestyrelse senest kl. 16 den 14. dag før valget. Listen skal være ledsatget af underskrift af mindst 25 og højest 50 vælgere som stillere (som ændret ved lov af 18/5 1977 – jf. afsnit 3.2), og der skal gives skriftlig oplysning om hver enkelt stillers navn, stilling og bopæl.

En kandidatliste må indeholde færre navne, men kun 4 navne flere, end det antal medlemmer der skal vælges, og kandidaterne skal være så bestemt betegnet ved for- og efternavn, stilling og bopæl, at der ikke kan ske forveksling. Har nogen af de på listen opførte kandidater ikke valgret, eller er de utilstrækkelig betegnet, stryges hans navn af listen. I anmeldelsen kan en kandidat tilkendegive på hvilken måde hans navn ønskes anført på stemmesedlen; den skal dog altid ansøre kandidatens efternavn

(slægtsnavn) samt mindst ét fornavn eller forbogstav. Er en kandidat kendt under et navn, som ikke er optaget på dabs- eller fødselsattest, eller som han ikke har bevilling til, vil et sådant navn kunne opføres på stemmesedlen i en parantes efter hans borgerlige navn.

Erklærer valgbestyrelsen en kandidatliste for ugyldig eller stryger et navn af listen, skal den i løbet af den 10. dag før valget give meddelelse derom, således at en ny liste kan indleveres senest kl. 16 den 8. dag før valget.

Samtidig med kandidatlistens indlevering kan stillerne skriftlig anmeldte en listebehandling (enkelte bogstaver kan ikke benyttes), hvormed kandidatlisten skal ansøres på stemmesedlen. En sådan anmeldelse skal være tiltrådt med underskrift af alle kandidater på listen samt af dens stillere (§12, stk. 1-6).

Er der ved udløbet af fristen for kandidatlisters indlevering kun anmeldt én liste, aflyser valgbestyrelsen afstemningen i kommunen. Stillerne for den pågældende liste kan da senest kl. 12 dagen før valget indlevere en stedfortræderliste; for hver kandidat ansøres én eller flere stedfortrædere – der i sidstnævnte tilfælde skal være nummererede. En person kan samtidigt opføres som stedfortræder for flere kandidater (valglagens §13).

Ved de amtskommunale valg skal kandidatlister være indleveret til formanden for amtsvalgbestyrelsen senest kl. 16 den 14. dag før valget, og en liste skal være ledsaget af underskrift af mindst 50 og højst 75 amtskommunale vælgere som stillere. I øvrigt gælder de anførte regler for de kommunale valg også for de amtskommunale, idet dog stillerne ved listens indlevering skal tilkendegive, om der ønskes personlige stedfortrædere, og i så fald anmeldre indtil 4 stedfortrædere (nummererede) for hver kandidat. En person kan samtidigt opføres som stedfortræder for flere kandidater, og en person kan samtidigt opføres som kandidat og som stedfortræder for andre kandidater (valglovens §§39–41).

9.12 Hvervet som rådsmedlem borgerligt ombud

Samme person kan bringes i forslag til valg på forskellige lister, idet hvervet som kommunalbestyrelsесmedlem er borgerligt ombud. For anmeldelse af en særlig listebetegnelse for kandidatlisten og for anmeldelse af valgforbund med en anden eller andre lister kræves kandidaternes underskrift, således at en kandidat ved at nægte sin underskrift i disse tilfælde har mulighed for at undgå en uønsket opstilling.

I tilfælde af at en person, der er opstillet på 2 lister, bliver valgt på begge, indtræder han som kommunalbestyrelsесmedlem for den liste, hvor han er valgt med den højeste kvotient og dermed det laveste medlemsnummer (jf. tabel 55 i afsnit 13.1); på den anden liste slettes hans navn, og der udpeges efter de almindelige udvælgelsesregler en anden kandidat som valgt.

9.13 Godkendte lister mærkes med bogstav

Godkendte kandidatlister mærkes af valgbestyrelsen med hver sit bogstav – A, B, C osv. – samt med den opgivne listebetegnelse, når en sådan er anmeldt. På hver kandidatliste nummereres kandidaternes navne i den rækkefølge, de er opført af stillerne. To eller flere kandidatlister, som – udover en betegnelse, der angiver et lokalt tilhørsforhold – har anmeldt samme listebetegnelse, kan begære at få tildelt samme bogstavbetegnelse. Sådanne begæringer skal indgives til valgbestyrelsen samtidig med kandidatlistens indlevering og skal være tiltrådt ved underskrift af stillere og kandidater.

Opstiller samme parti flere lister i en kommune eller har 2 eller flere lister begæret at få tildelt samme bogstavbetegnelse, skal valgbestyrelsen til bogstavbetegnelsen føje et nummer – A₁, A₂, A₃ osv. – jf. §12, stk. 7 og §40, stk. 3.

9.14 Reserverede bogstavbetegnelser

Partier, der ønsker at anvende samme bogstavbetegnelse for deres kandidatlister i hele landet, skal ved deres landsorganisation indsende begæring herom til indenrigsministeren senest 1. februar i det kalenderår, hvori valget afholdes; snarest muligt efter fristens udløb, træffer indenrigs-

ministeren beslutning om, hvilke bogstavbetegnelser der skal anvendes for disse partiers vedkommende samt bekræftet gør beslutningen – jf. §12, stk. 7, 5. punktum.

Tabel 17 viser de bogstavbetegnelser, der blev reserveret 13 partier ved kommunalvalgene den 7. marts 1978 i henhold til Indenrigsministeriets bekendtgørelse af 2/2 1978. Bekendtgørelsen slutter med at fastslå, at i kommuner og amtskommuner, hvor et eller flere af de anførte partier ikke opstiller kandidatlister, vil de for disse partier fastsatte bogstavbetegnelser ikke kunne tildeles andre kandidatlister.

I forhold til kommunalvalgene i 1974 er den eneste ændring, at Pensionist-Partiet er tildelt bogstavet P.

Tabel 17. Reserverede bogstavbetegnelser i samtlige kommuner og amtskommuner ved valgene den 7. marts 1978

A	Socialdemokratiet
B	Det radikale Venstre
C	Det konservative Folkeparti
E	Danmarks Retsforbund
F	Socialistisk Folkeparti
K	Danmarks kommunistiske Parti
M	Centrum-Demokraterne
P	Pensionist-Partiet
Q	Kristeligt Folkeparti
S	Slesvigsk Parti
V	Venstre
Y	Venstresocialisterne
Z	Fremskridtspartiet

9.15 Listebetegnelser med ureserveret bogstavbetegnelse

I tabel 18, der er udarbejdet på grundlag af tabel III, 2 og V, 2 i hæfte 1, er meddelt en oversigt over listebetegnelser med ureserveret bogstav ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974. I tabellen er listerne opdelt på 8 grupper som ved 1974-valget, idet dog Tørvpolitiske lister er overflyttet fra gruppe 4 til 3.

Gruppe 1 omfatter lister, der kun har bogstavbetegnelse, og gruppe 2 lister, der alene har et stednavn som listebetegnelse. Gruppe 3 omfatter lister, der har betegnelsen Upolitisk eller synonymer herfor, gruppe 4 Fælleslister og lignende, og gruppe 5 Beboerlister, Bylister, Landlister m.v. Mens de ovennævnte listebetegnelser ikke har nogen eller kun en svag antydning af listernes politiske målsætning, træder denne noget tydeligere frem i de sidste 3 grupper, hvor gruppe 6 omfatter stellings- eller erhvervsgrupper, mens gruppe 7 er Borgerlister. Endelig omfatter gruppe 8 lister, hvor et partinavn indgår i listebetegnelsen – men med ureserveret bogstav – samt lister med andre betegnelser, som Alternativ liste, Miljøliste og Socialistisk fællesliste.

Ved de kommunale valg er det samlede antal lister med ureserveret bogstavbetegnelse faldet med 8 til 583. Gruppe 5, 7 og 8 er i forhold til 1974-valget steget med hen-

holdsvis 8, 27 og 11 lister, mens de øvrige grupper er faldet med i alt 54 lister, heraf gruppe 1 og 6 med 10 og gruppe 4 med 27.

Ved de amtskommunale valg udgjorde det samlede antal lister 10 i 1978 mod 1 i 1974.

9.16 Lister på lokalområder

Tabel 18 specificerer antal lister på lokalområder og

tilsvarende oplysninger er for partier med reserveret bogstavbetegnelse meddelt i tabel 21.

Til lister på lokalområder henregnes lister, hvis listebe- tegnelse a) alene udgøres af et lokalt stednavn, b) refererer til et delområde af kommunen, som fx Byliste, Oplandsliste osv. – jf. dele af gruppe 5 – og c) er tilknyttet et lokalt stednavn eller en betegnelse, der refererer til et delområde – som fx By, Land, Øst, Vest og lignende.

Tabel 18. Listebezeichnungen med ureserveret bogstav ved de kommunale og amtskommunale valg

	1978								1974
	Hele landet	Hoved stads-region	Vestsj. Storst.	Bornholm, Fyn	Sdrj. Ribe Ringk.	Vejle, Århus	Viborg Nordjyl.	Hele landet	
	275 k.	50 k.	47 k.	37 k.	55 k.	42 k.	44 k.	275 k.	
I. De kommunale valg	583/347	66/4	41/6	41/10	155/113	115/80	165/134	591/369	
1 Lister uden betegnelse	12/-	3/-	–	2/-	7/-	–	–	22/-	
2 Lister kun med stednavn	26/13	6/1	6/4	1/-	5/5	4/1	4/2	27/27	
3 I alt	60/29	6/-	9/2	6/-	20/13	4/3	15/11	66/40	
Tværpolitisk liste	32/10	5/-	6/-	6/-	6/4	3/2	6/4	30/17	
Upolitisk liste	22/17	–	1/-	–	13/9	1/1	7/7	34/23	
Upartisk liste/Frilisten	2/-	1/-	–	–	1/-	–	–	–	
Uafhængig liste/Partiløse	4/2	–	2/2	–	–	–	2/-	2/-	
4 I alt	122/108	4/-	3/-	1/1	39/35	25/24	50/48	149/137	
Fælleslister	100/97	–	–	1/1	37/35	21/21	41/40	114/110	
Fælleslister, Tværpolitisk	6/4	1/-	1/-	–	–	–	4/4	5/5	
Fælleslister, Upolitisk	10/7	–	1/-	–	1/-	3/3	5/4	25/22	
Kommunal, Upol./Komm.pol. forening	3/-	–	1/-	–	1/-	1/-	–	4/-	
Vælgernforening, Kommunal, Upolitisk	3/-	3/-	–	–	–	–	–	1/-	
5 I alt	65/56	4/-	–	5/3	28/27	8/7	20/19	57/53	
Beboerliste (upolitisk)	6/1	2/-	–	–	1/-	2/1	1/-	6/3	
Byliste (Borgernes)/Landliste (Upol.)	7/7	–	–	1/1	5/5	1/1	–	8/7	
By- og landliste/By- og sogneliste	4/3	–	–	1/-	2/2	–	1/1	–	
Borger- og landboliste (Upol.)	9/9	–	–	–	–	1/1	8/8	15/15	
Landsbyl./Lokalliste/lokalpol. liste	20/17	2/-	–	1/-	7/7	2/2	8/8	13/13	
Oplandsliste (upol.)/Skoledistrikt	–	–	–	–	–	–	–	3/3	
Sogneliste	19/19	–	–	2/2	13/13	2/2	2/2	12/12	
6 I alt	15/7	–	–	1/-	4/1	–	10/6	25/4	
Arbejderliste (Upol.)/Arbejdsmændene	8/5	–	–	–	1/-	–	7/5	11/-	
Arbejder- og lønmodtagerliste	1/-	–	–	1/-	–	–	–	1/-	
Arbejdsløshedsliste/Fællesorganisationen	1/-	–	–	–	1/-	–	–	2/-	
Erhvervsliste (Fiskeri og erh.)	3/1	–	–	–	1/-	–	2/1	2/-	
Landboliste	2/1	–	–	–	1/1	–	1/-	3/3	
Lønmodtagerliste (Upol.)	–	–	–	–	–	–	–	4/1	
Pensionistpartiet	–	–	–	–	–	–	–	2/-	
7 I alt	186/132	13/3	11/-	14/6	39/32	56/45	53/46	159/108	
Borgerliste/Borgerlig liste	107/82	6/1	2/-	11/6	29/26	33/24	26/25	89/66	
Borgerliste, Fælles	15/10	–	3/-	–	1/-	10/10	1/-	12/10	
Borgerliste, Tværpolitisk	22/13	5/2	3/-	–	1/-	5/4	8/7	14/8	
Borgerliste, Upolitisk, Fri	31/18	2/-	2/-	3/-	2/1	6/5	16/12	34/17	
Borgerlig fællesliste	11/9	–	1/-	–	6/5	2/2	2/2	10/7	

Ann. Det er ikke i alle tilfælde anført, at en listebezeichnung i stedet for liste anfører gruppe, samling eller parti. Det i parentes anførte ord indgår i listebezeichnung for enkelte af kandidatlisterne. Listebezeichnungen, der kun omfatter 1 eller enkelte lister, er sammenstillede og adskilte ved en skråstreg.

Tallene angiver: Antal lister ialt/heraf antal på lokalområder.

Udskillelse af lister på lokalområder giver normalt kun problemer i de få tilfælde, hvor et stednavn refererer til såvel kommunen som en by i denne, og listebetegnelsen kun anfører stednavnet. I disse tilfælde anvendes følgende retningslinier: 1) Er der under samme bogstav opstillet flere lister, og de øvrige lister som tillægsbetegnelse har stednavne på andre lokaliteter i kommunen, anses listens stednavn at referere til byen. 2) Det modsatte antages, hvis

der kun er opstillet én liste, medmindre 3) det drejer sig om ureserveret bogstav, og der under et andet ureserveret bogstav er opstillet lister med samme listebezeichnung, som er tilknyttet stednavne på andre lokaliteter.

Der forekommer en del tilfælde – især ved reserveret bogstav – hvor de enkelte lister i en flerlisteopstilling ikke har særlige betegnelser. Det er muligt, at i hvert fald en del af disse lister er lokallister, men på den anden side

7. marts 1978

	1978							1974
	Hele landet	Hovedstads-region	Vestsj. Storst.	Bornholm, Fyn	Sdrj. Ribe Ringk.	Vejle, Århus	Viborg Nordjyl.	Hele landet
8 I alt	97/2	30/-	12/-	11/-	13/-	18/-	13/2	86/-
Politisk parti uden reserveret bogstav								
De uafhængige	1/-	–	–	1/-	–	–	–	1/-
Konservativ Borgerliste	–	–	–	–	–	–	–	1/-
Socialdemokratiet og SID	1/-	–	–	–	1/-	–	–	–
Socialistisk-kommunistisk liste	1/-	–	–	–	–	1/-	–	–
SF og Kommunisternes fællesliste	–	–	–	–	–	–	–	1/-
Afviserlisten/Aktivistgruppen/Å-gruppen	1/-	–	–	–	–	1/-	–	4/-
Alternativ liste (Tværpol.)	4/-	1/-	–	1/-	–	–	2/-	12/-
Basisgruppen/Bolig og saneringsliste	–	–	–	–	–	–	–	2/-
Børnelist/Børnemagt/Bøsseliste	2/-	2/-	–	–	–	–	–	2/-
Demokrater (Frie)/Reformgr./Socialpol.	3/-	2/-	–	–	–	1/-	–	1/-
Demok. borgersamling/Aktiv borgergruppe	1/-	1/-	–	–	–	–	–	1/-
Europæisk arbejderparti/Larsenisterne	4/-	2/-	–	–	–	1/-	1/-	1/-
Frihedslisten/Folkelisten (Tværpol.)	3/-	2/-	–	1/-	–	–	–	3/-
Gruppe 78/Grønne ordensparti	1/-	–	–	–	–	–	1/-	1/-
Indre Mission/Missionsl./Kristelig fællesl.	1/-	–	–	–	1/-	–	–	3/-
Kontaktdatvalgsl./Medbestemmelse	2/-	–	1/-	–	–	–	1/-	–
Kvindeliste, Fælles, Tvaerpoltisk	4/-	2/-	–	–	–	–	2/-	2/-
Liberal fællesliste/Medborgerliste (Upol.)	1/-	–	–	–	1/-	–	–	6/-
Miljøliste (Tværpol.)/Miljø og trivsel	11/-	4/-	1/-	1/-	3/-	2/-	–	9/-
Nærdemokratiet/Nødvendige liste	5/-	1/-	1/-	–	2/-	–	1/-	1/-
Nordisk Folkeparti/Progressiv jordskat	2/-	–	–	–	1/-	1/-	–	–
Oles liste/Pouls liste	2/-	2/-	–	–	–	–	–	1/-
Regnbueliste/Vegetarlisten	2/-	2/-	–	–	–	–	–	–
Samfundspartiet/Samfund; Ny, Humanit	2/-	1/-	–	–	1/-	–	–	3/-
Samlingsliste/Samarbejdsgruppen	4/-	1/-	3/-	–	–	–	–	1/-
Seksualpol.l./Solvgnen/Ønologisk parti	–	–	–	–	–	–	–	3/-
Socialistisk l./Socialistisk fællesl. m. v.	33/2	5/-	3/-	7/-	2/-	11/-	5/2	18/-
Socialistisk virke, valgforbund m. v.	5/-	1/-	3/-	–	1/-	–	–	2/-
Socialister; Frie, Ungdoms	1/-	1/-	–	–	–	–	–	2/-
Ungdomsliste (Upolitisk)	–	–	–	–	–	–	–	5/-
	14 kom.	3 kom.	2 kom.	2 kom.	3 kom.	2 kom.	2 kom.	14 kom.
II. Amtskommunale valg	10/2	3/-	1/-	3/1	2/1	1/-	–	1/-
Lister kun med stednavn	1/1	–	–	1/1	–	–	–	–
Tvaerpoltisk liste	1/1	–	–	–	1/1	–	–	–
Arbejdsløshedslisten	1/-	–	–	–	1/-	–	–	–
Borgergruppen/Borgerliste, Tvaerpoltisk	2/-	2/-	–	–	–	–	–	1/-
De uafhængige	1/-	–	–	1/-	–	–	–	–
Demokratisk borgersamling	1/-	1/-	–	–	–	–	–	–
Kvindegruppe, Tvaerpoltisk	1/-	–	1/-	–	–	–	–	–
Miljølisten	2/-	–	–	1/-	–	1/-	–	–

foreligger den mulighed også, at et parti i konkurrence med andre ønsker at opstille flerlister, men ikke vil refere flerlistens enkelte lister til skarpt adskilte delområder. I den forbindelse kan det særligfældede anføres, at et parti ved 1978-valget opstillede en sådan flerliste, der omfattede 3 lister med de samme kandidater, men i forskellig rækkefølge. Da de nærmere omstændigheder for de enkelte flerlister er uoplyst, er alle listerne regnet som generelle.

9.2 Kommunerne fordeling efter listeantallet

Tabel 19, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,1 i hæfte 1, viser kommunernes fordeling efter antal opstillede kandidatlister ved de kommunale valg i 1978 og 1974. Listeantallet er i forhold til 1974 steget med 4.

Fordelingen viser, at det store antal kommuner ligger i intervallet 6–12 lister, idet hvert af disse listeantal har fra 26 til 34 kommuner – tilsammen 212. Lavere med 5 og 4

Tabel 19. Kommunerne fordelt efter antal kandidatlister ved de kommunale valg i 1978 og 1974

Kommuner i alt	Hele landet		København – Frederiksberg		Øernes amtsrådkredse						Jyllands amtsrådkredse			
					Hovedstadsområdet ¹		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74
Kommuner i alt	275	275	2	2	19	19	20	20	93	93	25	25	116	116
3 lister	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
4 »	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
5 »	10	10	—	—	—	—	—	—	5	6	—	—	5	4
6 »	26	19	—	—	1	—	—	1	21	11	—	—	4	7
7 »	32	35	—	—	—	—	1	1	20	28	—	—	11	6
8 »	33	34	—	—	1	—	4	2	18	18	4	1	6	13
9 »	29	31	—	—	2	3	3	5	9	18	—	—	15	5
10 »	34	33	—	—	4	6	5	3	10	4	5	6	10	14
11 »	31	40	—	—	5	6	2	6	5	5	5	6	14	17
12 »	27	20	—	—	5	2	3	1	3	1	7	5	9	11
13 »	18	18	1	1	—	1	2	—	1	—	2	3	12	13
14 »	10	11	—	—	1	1	—	—	—	1	1	—	8	9
15 »	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	2
16 »	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	—
17 »	3	4	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	3
18 »	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
19 »	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1
20 »	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
21 »	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
22 »	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
:														
24 »	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
:														
26 »	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lister i alt	2767	2763	39	37	201	204	200	202	724	736	278	295	1325	1289
Lister pr. komm.	10,1	10,0	19,5	18,5	10,6	10,7	10,0	10,1	7,8	7,9	11,1	11,8	11,4	11,1

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen, se afsnit 4.2

¹ Ekskl. København og Frederiksberg

Tabel 20. Gennemsnitlig listeantal pr. kommune i de enkelte amtsrådkredse ved de kommunale valg i 1978 og 1974

	Lister pr. kommune						Lister pr. kommune		
	1978	1974	1970				1978	1974	1970
Øernes amtsrådkredse	8,5	8,7	6,7	Jyllands amtsrådkredse	11,4	11,2	9,8		
Københavns	10,2	10,7	6,8	Sønderjyllands	10,0	10,0	7,4		
Frederiksborg	9,6	9,3	7,6	Ribe	10,1	10,3	9,5		
Roskilde	8,6	8,6	7,6	Vejle	12,0	12,6	10,5		
Vestsjællands	8,0	8,3	6,5	Ringkøbing	11,7	11,3	9,7		
Storstrøms	7,2	7,5	5,5	Århus	10,0	9,4	8,3		
Bornholms	9,0	8,2	5,6	Viborg	12,7	11,8	11,9		
Fyns	8,3	8,3	7,1	Nordjyllands	13,0	13,3	11,7		

lister ligger 10 henholdsvis 1 kommune og højere med 13–22 lister 51 kommuner og til sidst Københavns kommune med 26 lister.

Det gennemsnitlige listeantal er bortset fra København og Frederiksberg kun ændret lidt. Størst er ændringen i Jylland, hvor Bykommunerne er faldet fra 11,8 til 11,1, mens Øvrige kommuner er steget fra 11,1 til 11,4.

Tabel 20 viser det gennemsnitlige listeantal pr. kommune for de enkelte amtsrådskredse. På Øerne varierer listeantallet fra 7,2 i Storstrøms amtsrådskreds til 10,2 i Københavns, mens den i Jylland varierer fra 10,0 i Sønderjyllands amtsrådskreds til 13,0 i Nordjyllands. For 6 amtsrådskredse er det gennemsnitlige listeantal faldet fra 1974-valget – mest for Vejle fra 12,6 til 12,0 – medens det er steget i 5 amtsrådskredse – mest for Viborg fra 11,8 til 12,7.

Tabel 21 Antal kommuner, hvor de enkelte partier opstillede, samlet listeantal og antal listeforbund ved de kommunale valg 1978 og 1974 (s. 27–28).

	Hele landet			København, Frederiksberg			Amtsrådskredse											
	Opstilling I kom- muner		Antal lister	Opstilling I kom- muner		Antal lister	Opstilling I kom- muner		Antal lister	Opstilling I kom- muner		Antal lister	Øerne			Jylland		
	— 275 kommuner —			— 2 kommuner —			— 132 kommuner —			— 141 kommuner —			Øerne			Jylland		
Lister i alt 1978	2767	264		39			1125	27		1603	237							
heraf på lokalområder	869	231		–			79	20		790	211							
Reserveret bogstavbetegn.	2184	189		23			993	24		1168	165							
heraf på lokalområder	522	157		–			59	18		463	139							
A Socialdemokratiet ¹	274	346	33	2	2	132	133	1	140	211	32							
heraf på lokalområder	29	96	29	–	–	1	2	1	28	94	28							
B Radikale Venstre	215	240	16	2	2	117	117	.	96	121	16							
heraf på lokalområder	10	27	10	–	–	–	–	.	10	27	10							
C Konservative Folkeparti	237	247	7	2	2	129	129	.	106	116	7							
heraf på lokalområder	5	12	5	–	–	–	–	.	5	12	5							
E Retsforbundet	74	77	2	2	2	44	46	1	28	29	1							
heraf på lokalområder	1	2	1	–	–	–	–	.	1	2	1							
F Socialistisk Folkeparti	101	101	.	2	2	69	69	.	30	30	.							
K Kommunistiske Parti	118	118	.	2	2	80	80	.	36	36	.							
M Centrum-Demokraterne	84	84	.	2	2	54	54	.	28	28	.							
P Pensionist-Partiet	13	13	.	1	1	3	3	.	9	9	.							
Q Kristeligt Folkeparti	97	113	9	2	2	37	37	.	58	74	9							
heraf på lokalområder	5	14	5	–	–	–	–	.	5	14	5							
S Slesvigsk Parti	11	14	2	.	.	.	.	.	11	14	2							
heraf på lokalområder	1	3	1	–	–	–	–	.	1	3	1							
V Venstre	258	496	99	2	2	131	177	22	125	317	77							
heraf på lokalområder	87	307	85	–	–	17	57	17	70	250	68							
Y Venstresocialisterne	34	34	.	2	2	23	23	.	9	9	.							
Z Fremskridtspartiet	260	301	21	2	2	125	125	.	133	174	21							
heraf på lokalområder	21	61	21	–	–	–	–	.	21	61	21							
Ureserveret bogstavbetegn.	207	583	75	2	16	87	132	3	118	435	72							
heraf på lokalområder	97	347	74	–	–	10	20	2	87	327	72							

Anm. Lister på lokalområder er nærmere omtalt i afsnit 9.16. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds. Andre listers opstilling i den enkelte kommune kan variere fra 1 til mange ureserverede bogstaver (7 ved 1978-valget), hver dækende en enkelt-liste eller en flerliste.

1) 1 kommune i Jyllands Øvrige kommuner har i listeforbund 2 lister, hvorfaf den ene er på lokalområde. 2) 1 kommune i Øernes Øvrige kommuner har i listeforbund 2 lister, hvorfaf den ene er på lokalområde. 3) 2 kommuner (1 i Øernes Øvrige kommuner og 1 i Jyllands) har hver i listeforbund 2 lister, hvorfaf den ene er på lokalområde. 4) 1 kommune i Jyllands Bykommuner har i listeforbund 2 lister, hvorfaf den ene er på lokalområde. 5) 3 kommuner (1 i Øernes Øvrige kommuner, 1 i Jyllands Bykommuner og 1 i Øvrige kommuner) har hver i listeforbund 2 lister, hvorfaf den ene er på lokalområde, og 1 kommune (i Jyllands Øvrige kommuner) har i listeforbund 3 lister, hvorfaf de 2 er på lokalområde.

9.3 Partiernes opstillinger i antal kommuner og listeantallet

Tabel 21, der er uddrag af tabel II, 2 i hæfte 1, anfører for de kommunale valg i 1978 og 1974 antal kommuner, hvor de enkelte partier opstillede, antal opstillede kandidatstifter og indgåede listeforbund. Tabellen omfatter også Andre lister, der i hver kommune kan være repræsenteret ved et antal ureserverede bogstavbetegnelser (i 1978 til og med 7), der hver enten dækker enkeltliste- eller flerliste-opstilling.

Det fremgår af tabellen, at antal lister er øget med 4 – til 2767 i 1978. For 8 partier steg listeantallet med 132, nemlig Socialdemokratiet med 9, Konservative Folkeparti 10, Retsforbundet 13, Kommunistiske Parti 32, Kristeligt Folkeparti 20, Slesvigsk Parti 2, Venstresocialisterne 6 og Fremskridtspartiet 40, mens det faldt for 5 partier med

Tabel 21 Antal kommuner, hvor de enkelte partier opstillede, samlet listeantal og antal listefors (s. 27-28). bund ved de kommunale valg 1978 og 1974

	Hele landet			København, Frederiksberg		Amtsrådskredse						
						Øerne			Jylland			
	Opstilling I kom- muner	Antal lister	Liste- for- bund									
	— 275 kommuner —			2 kommuner			— 132 kommuner —			— 141 kommuner —		
Lister i alt 1974	2763	274		37			1142	35		1584	239	
heraf på lokalområder	833	217		—	94	24	739	193				
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	2172	188		22	1012	31	1138	157				
heraf på lokalområder	464	132		—	68	21	396	111				
A Socialdemokratiet ²	275	337	36	2	2	132	142	7	141	193	29	
heraf på lokalområder	23	68	22	—	6	14	5	17	54	17		
B Radikale Venstre ³	236	276	24	2	2	127	128	1	107	146	23	
heraf på lokalområder	12	28	10	—	1	1	—	11	27	10		
C Konservative Folkeparti ⁴	221	237	12	2	2	127	127	—	92	108	12	
heraf på lokalområder	9	20	8	—	—	—	—	9	20	8		
E Retsforbundet	64	64	—	2	2	38	38	—	24	24	—	
F Socialistisk Folkeparti	115	115	—	2	2	78	78	—	35	35	—	
K Kommunistiske Parti	86	86	—	2	2	60	60	—	24	24	—	
M Centrum-Demokraterne	146	150	1	2	2	84	84	—	60	64	1	
heraf på lokalområder	1	5	1	—	—	—	—	—	1	5	1	
Q Kristeligt Folkeparti	89	93	4	2	2	33	33	—	54	58	4	
heraf på lokalområder	3	6	3	—	—	—	—	—	3	6	3	
S Slesvigsk Parti	11	12	1	—	—	—	—	—	11	12	1	
heraf på lokalområder	1	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	
V Venstre ⁵	257	513	103	2	2	132	175	22	123	336	81	
heraf på lokalområder	87	320	84	—	—	17	53	16	70	267	68	
Y Venstresocialisterne	28	28	—	2	2	21	21	—	5	5	—	
Z Fremskridtspartiet	242	261	7	2	2	123	126	1	117	133	6	
heraf på lokalområder	4	15	3	—	—	—	—	—	4	15	3	
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	198	591	86	2	15	77	130	4	119	446	82	
heraf på lokalområder	101	369	85	—	—	16	26	3	85	343	82	

141, nemlig Radikale Venstre med 36, Socialistisk Folkeparti 14, Centrum-Demokraterne 66, Venstre 17 og Andre lister 8. Det nye parti, Pensionist-Partiet opstillede 13 lister, heraf 9 i Jylland. Forskydningernes relative betydning samt partiernes listeantal i forhold til kommuneantallet fremgår af den følgende tabel.

Tabel 22 belyser partiernes gennemsnitlige listeantal pr. kommune ved de kommunale valg i 1978 og 1974, og omfatter udover Hele landet også de 5 kommunegrupper. Det ses, at de ovennævnte stigninger i listeantallet ligger på ca. 20 pct. for Retsforbundet, Kristeligt Folkeparti og Venstresocialisterne og lidt lavere for Kommunistiske Parti og Fremskridtspartiet, mens faldet for Centrum-Demokraterne er godt 40 pct., samt for Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti godt 10.

I forhold til kommuneantallet havde Andre lister i 1978 det højeste listeantal med godt 2 lister pr. kommune. Derefter følger Venstre med 1,80, Socialdemokratiet 1,26 og Fremskridtspartiet 1,09, mens de øvrige partier ligger un-

der 1,00. Lavest ligger Venstresocialisterne med 0,12, Pensionist-Partiet og Slesvigsk Parti – der kun opstiller i Sønderjyllands amtsrådskreds – med 0,05.

Med hensyn til kommunegrupperne ligger Andre lister og Venstre noget over 1,00 i så godt som alle kommunegrupper og specielt i Jyllands Øvrige kommuner, hvor gennemsnittene er 3,50 henholdsvis 2,42. Socialdemokratiet og Fremskridtspartiet ligger noget over 1,00 i Jylland – specielt i Jyllands Øvrige kommuner med 1,58 henholdsvis 1,26. Desuden ligger Konservative Folkeparti lidt over 1,00 i Jyllands Bykommuner.

De anførte gennemsnitstal i tabel 22 er produktet af 2 faktorer, nemlig opstillingsprocenten – dvs. et partis opstilling i antal kommuner i procent af alle kommuner – og partiets gennemsnitlige listeantal pr. kommune med opstilling (jf. tabel 27). Den førstnævnte behandles i dette afsnit og sidstnævnte i det følgende.

Tabel 23, der er opgjort på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, belyser andelen af kommuner med opstilling for de

Tabel 22. Partiernes gennemsnitlige listeantal pr. kommune ved de kommunale valg i 1978 og 1974

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
I alt	10,06	10,05	11,43	11,48	10,00	10,10	7,78	7,91	11,12	11,80	11,42	11,11
Reserveret bogstavbeteagn.	7,94	7,90	9,91	9,81	9,10	9,00	6,73	6,97	9,96	10,56	7,92	7,53
A Socialdemokratiet	1,26	1,23	1,00	1,00	1,00	1,00	1,01	1,11	1,12	1,08	1,58	1,43
B Radikale Venstre	0,87	1,00	0,95	1,00	0,90	1,00	0,87	0,96	1,00	1,00	0,83	1,04
C Konservative Folkeparti	0,90	0,86	1,00	1,00	1,00	1,00	0,97	0,95	1,08	1,12	0,77	0,69
E Retsforbundet	0,28	0,23	0,86	0,81	0,40	0,35	0,24	0,17	0,60	0,68	0,12	0,06
F Socialistisk Folkeparti	0,37	0,42	0,91	1,00	0,90	0,95	0,37	0,43	0,72	0,88	0,10	0,11
K Kommunistiske Parti	0,43	0,31	1,00	1,00	1,00	0,95	0,44	0,24	0,76	0,68	0,15	0,06
M Centrum-Demokraterne	0,31	0,55	0,81	1,00	0,75	0,85	0,26	0,52	0,64	0,92	0,10	0,35
P Pensionist-Partiet	0,05	0,05	0,05	0,05	0,02	0,02	0,20	0,02	0,20	0,02	0,03	0,03
Q Kristeligt Folkeparti	0,41	0,34	0,43	0,43	0,60	0,50	0,19	0,17	0,84	0,84	0,46	0,32
S Slesvigsk Parti	0,05	0,04	0,05	0,04	0,05	0,05	0,02	0,02	0,12	0,12	0,09	0,08
V Venstre	1,80	1,87	1,19	1,00	1,15	1,00	1,41	1,46	1,44	2,00	2,42	2,47
Y Venstresocialisterne	0,12	0,10	0,76	0,57	0,35	0,35	0,02	0,04	0,32	0,16	0,01	0,01
Z Fremskridtspartiet	1,09	0,95	0,95	1,00	1,00	1,05	0,93	0,92	1,12	1,08	1,26	0,91
Ureserveret bogstavbeteagn.	2,12	2,15	1,52	1,67	0,90	1,10	1,05	0,94	1,16	1,24	3,50	3,58

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

Slesvigsk Parti, der kun opstiller i Sønderjyllands amtsrådsrådskreds, har i dens Bykommuner i 1978 og 1974 listeantallet 1,00 og i Øvrige kommuner 0,55 henholdsvis 0,45.

Tabel 23. Antal kommuner hvor de enkelte partier opstillede ved de kommunale valg i 1978 og 1974 i procent af samtlige kommuner

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
Reserveret bogstavbeteagn.	99,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,1	100,0
A Socialdemokratiet	78,2	85,8	95,2	100,0	90,0	100,0	87,1	94,6	96,0	96,0	62,1	71,6
B Radikale Venstre	86,2	80,4	100,0	100,0	100,0	100,0	96,8	94,6	100,0	100,0	69,8	57,8
C Konservative Folkeparti	26,9	23,3	85,7	81,0	40,0	35,0	21,5	17,2	60,0	68,0	11,2	6,0
E Retsforbundet	36,7	41,8	90,5	100,0	90,0	95,0	36,6	43,0	72,0	88,0	10,3	11,2
F Socialistisk Folkeparti	42,9	51,3	100,0	100,0	100,0	95,0	44,1	23,7	76,0	68,0	14,7	6,0
M Centrum-Demokraterne	30,5	53,1	81,0	100,0	75,0	85,0	25,8	51,6	64,0	92,0	10,3	31,9
P Pensionist-Partiet	4,7	4,8	5,0	5,0	2,2	2,2	20,0	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Q Kristeligt Folkeparti	35,3	32,4	42,9	42,9	60,0	50,0	19,4	17,2	76,0	84,0	33,6	28,4
S Slesvigsk Parti	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	12,0	12,0	12,0	12,0	6,9	6,9
V Venstre	93,8	93,5	100,0	100,0	100,0	100,0	98,9	100,0	100,0	100,0	86,2	84,5
Y Venstresocialisterne	12,4	10,2	76,2	57,1	35,0	35,0	2,2	4,3	32,0	16,0	0,9	0,9
Z Fremskridtspartiet	94,5	88,0	95,2	100,0	100,0	95,0	93,5	91,4	100,0	96,0	93,1	80,2
Ureserveret bogstavbeteagn.	75,3	72,0	76,2	61,9	60,0	50,0	65,6	60,2	60,0	64,0	88,8	88,8

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

Slesvigsk Parti, der kun opstiller i Sønderjyllands amtsrådsrådskreds, har i dens Bykommuner både i 1978 og 1974 100,0 og i Øvrige kommuner 40,0.

enkelte partier ved de kommunale valg i 1978 og 1974. De anførte opstillingsprocenter i denne tabel er lig med de tilsvarende gennemsnitlige listeantal (ganget med 100) i tabel 22, i de tilfælde hvor den ovennævnte anden faktor er 1,00 – dvs. partiet har kun 1 liste i hver kommune med opstilling. Dette er, som det fremgår af tabel 24, tilfældet i både 1978 og 1974 for Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti og Venstresocialisterne samt i 1978 for Centrum-Demokraterne og Pensionist-Partiet og i 1974 for Retsforbundet. Endvidere gælder det nogle af kommunegrupperne for de øvrige partier.

For Hele landet 1978 har Socialdemokratiet den højeste opstillingsprocent med 99,6, og derefter følger Fremskridtspartiet, Venstre, Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Andre lister med 95–75 pct., Kommunistiske Parti, Socialistisk Folkeparti, Kristeligt Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Retsforbundet med 43–27 pct. samt endelig Venstresocialisterne, Pensionist-Partiet og Slesvigsk Parti med 12–4 pct.

I kommunegrupperne ligger Socialdemokratiet på 100 pct. bortset fra Jyllands Øvrige kommuner med 99 pct., mens Fremskridtspartiet, Venstre og Konservative Folke-

Tabel 24. Partiernes opstillinger i landets 275 kommuner opgjort på opstillingsform – de kommunale

1978-valget	Lister med reserveret bogstavbetegnelse														Talt
	A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S	V	Y	Z		
Kommuner uden opstilling	1	60	38	201	174	157	191	262	178	12 ¹	17	241	15	1547	
Kommuner med opstilling	274	215	237	74	101	118	84	13	97	11¹	258	34	260	1776	
I alt lister	346	240	247	77	101	118	84	13	113	14	496	34	301	2184	
» listeforbund	33	16	7	2	–	–	–	–	9	2	99	–	21	189	
I. <i>Enkelt-liste opstilling</i>	242	199	230	72	101	118	84	13	88	9	161	34	238	1589	
1. Én generel liste	242	199	230	72	101	118	84	13	88	9	157	34	238	1585	
2. Én lokalbenævnt liste	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4 ²	–	–	4	
II. <i>Flerliste opstilling</i>	32	16	7	2	–	–	–	–	9	2	97	–	22	187	
Af Øernes 134 komm. ...	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	22	–	–	24	
Af Jyllands 141 komm. ...	31	16	7	1	–	–	–	–	9	2	75	–	22	163	
a. Flere ubenævnte lister ..	3	6	2	1	–	–	–	–	4	1	14	–	1	32	
2 lister	2	4	1	–	–	–	–	–	1	1	10	–	1 ³	20	
3 »	1	2	1	1	–	–	–	–	3	–	4	–	–	12	
I alt lister	7	14	5	3	–	–	–	–	11	2	32	–	2	76	
» listeforbund	3	6	2	1	–	–	–	–	4	1	14	–	–	31	
b. Kun lokalbenævnte lister ..	28	10	5	1	–	–	–	–	5	1	83	–	21	154	
2 lister	9	5	3	1	–	–	–	–	3	–	18	–	6	45	
3 »	8 ⁴	4 ⁴	2 ⁴	–	–	–	–	–	1	1	25	–	12 ⁴	53	
4 »	4	–	–	–	–	–	–	–	–	–	19 ⁵	–	2	25	
5 »	5 ⁶	1	–	–	–	–	–	–	1	–	15 ⁷	–	1	23	
6–8 lister ⁸	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6 ⁸	–	–	8	
I alt lister	95	27	12	2	–	–	–	–	14	3	303	–	61	517	
» listeforbund	29	10	5	1	–	–	–	–	5	1	85	–	21	157	
c. Både lokal og ubenævnt l.	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
1 liste af hver	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
I alt lister	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2
» listeforbund	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1

Ann. Tabellen benytter en lidt ændret systematik end hæftet 2 vedrørende 1974-valget.

Tabellens 1. linie viser for hvæt parti antal kommuner uden opstilling og talt-kolonnen det samlede antal undlagte opstillinger. Tabellens 2. linie viser for hvæt parti antal kommuner med opstilling og talt-kolonnen det samlede antal opstillinger, der sammen med 1. linie er = antal landsdækkende partier gange 275 + 23 kommuner for Sønderjyllands amtstrådkreds, hvor Slesvigsk Parti alene opstiller.

Ved enkelt-liste opstilling forstås, at der under en bogstavbetegnelse kun er opstillet 1 liste, mens der ved en flerliste opstilling er opstillet 2 eller flere lister, der normalt samarbejder i 1 listeforbund.

1) Kun Sønderjyllands amtstrådkreds, hvor Slesvigsk Parti alene opstiller. 2) Nemlig 1 i hver af amtstrådkredse Ribe, Ringkøbing, Århus og Viborg. 3) 11 kommuner én liste ikke i listeforbund. 4) I 1 kommune kun listeforbund mellem 2 af listerne. 5) 11 kommuner kun listeforbund mellem 3 af listerne. 6) 11 kommuner 2 listeforbund med 2 henholdsvis 3 lister, og i en anden kommune kun listeforbund mellem 4 lister. 7) I 1 kommune 2 listeforbund med 2 henholdsvis 3 lister. 8) Kun V har opstillinger med 7 og 8 lister, nemlig i 1 henholdsvis 2 tilfælde, og af sidstnævnte har den ene af opstillingerne 2 listeforbund med 2 henholdsvis 5 lister. 9) Nemlig 1 i hver af amtstrådkredse Ribe, Viborg og Nordjylland. 10) Kun B har opstillinger med 4 lister, nemlig i 3 tilfælde. 11) I 2 kommuner kun listeforbund mellem 2 af listerne. 12) V har 7 opstillinger à 6 lister, 2 à 8 lister og 1 à 11 lister, og i det sidstnævnte tilfælde er der 4 listeforbund med henholdsvis 2, 3 og 4 lister. 13) Kun V har 1 opstilling med 3 lister, hvorfaf de 2 er lokalbenævnte.

parti ligger noget lavere i sidstnævnte gruppe og lidt lavere i Øernes Øvrige kommuner. Radikale Venstre og Andre lister ligger lavere henholdsvis højere end deres landsgennemsnit i Jyllands Øvrige kommuner og stort set omvendt i de 4 andre kommunegrupper. De øvrige partier – ekskl. Slesvigsk Parti, der kun opstiller i Sønderjyllands amtsrådkreds, og Pensionist-Partiet, der kun har en forholdsvis stor opstillingsprocent i Jyllands Bykommuner – ligger i forhold til deres landsgennemsnit højt i Hovedstadsområdet og Bykommunerne, på niveau med landsgennemsnittet i Øernes Øvrige kommuner for Kommunistiske

Parti og Socialistisk Folkeparti men lavere for de 4 andre partier, og endelig har alle en betydelig lavere opstillingsprocent i Jyllands Øvrige kommuner – bortset fra Kristeligt Folkeparti der her er på niveau med landsgennemsnittet.

9.4 Partiernes opstillingsform i kommunerne

Tabel 24, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 i hæfte 1, belyser de opstillingsformer, som partierne benyttede ved de kommunale valg. Tabellens 2. linie viser antal kommuner, hvor de enkelte partier har opstillet, 3. og 4.

Ie valg 1978 og 1974

1974-valget	Lister med reserveret bogstavbetegnelse													I alt
	A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y	Z		
Kommuner uden opstilling ...	–	39	54	211	160	189	129	186	12 ¹	18	247	33	1278	
Kommuner med opstilling ...	275	236	221	64	115	86	146	89	11¹	257	28	242	1770	
I alt lister	337	276	237	64	115	86	150	93	12	513	28	261	2172	
» listeforbund	36	24	12	.	.	.	1	4	1	103	.	7	188	
I. <i>Enkelt-liste opstilling</i>	239	212	209	64	115	86	145	85	10	158	28	233	1584	
1. Én generel liste	239	212	209	64	115	86	145	85	10	155	28	233	1581	
2. Én lokalbenævnt liste ..	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3 ⁹	–	–	3	
II. <i>Flerliste opstilling</i>	36	24	12	–	–	–	1	4	1	99	–	9	186	
Af Øernes 134 komm.	7	1	–				–	–	–	22	–	2	32	
Af Jyllands 141 komm.	29	23	12				1	4	1	77	–	7	154	
a. Flere ubenævnte lister	13	12	3	–	–	–	–	1	–	15	–	5	49	
2 lister	10	5	2					1	–	11	–	2 ³	31	
3–4 lister ¹⁰	3	7 ¹⁰	1					–	–	4	–	3 ⁴	18	
I alt lister	29	34	7					2	–	34	–	13	119	
» listeforbund	13	12	3					1	–	15	–	4	48	
b. Kun lokalbenævnte lister ..	22	10	8	–	–	–	1	3	1	80	–	4	129	
2 lister	8	5	5				–	3	1	14	–	1 ³	37	
3 »	8 ¹¹	4	3				–	–	–	22	–	1	38	
4 »	3	1	–				–	–	–	21 ⁵	–	–	25	
5 »	3	–	–				1	–	–	13 ⁷	–	2	19	
6–11 lister ¹²	–	–	–				–	–	–	10 ¹²	–	–	10	
I alt lister	67	26	19				5	6	2	312	–	15	452	
» listeforbund	22	10	8				1	3	1	84	–	3	132	
c. Både lokal og ubenævnt l.	1	2	1	–	–	–	–	–	–	4	–	–	8	
2–3 lister ¹³	1	2	1					–	–	4 ¹³	–	–	8	
I alt lister	2	4	2					–	–	9	–	17		
» listeforbund	1	2	1					–	–	4	–	–	8	

Tabel 25. Andre listers opstillinger opgjort på opstillingsform for kommunerne i de enkelte amtsrådkredse. De kommunale valg 1978 og 1974

	Kommuner		Li- ster i alt	I. Enkelt- lister		II. Flerlister											
						Ikke-lokalbenævnt			Lokalbenævnte								
	I alt	Med op- stil- ling		Ant- tal	Heraf lokal- benævnt	Ant- tal	I alt		Ant- tal	fordelt på listeantal						I alt	
	1	2		3	4	5	6	> 6		2	3	4	5	6	> 6	Li- ster	Li- ste- forb.
Hele landet 1978 ...	275	207	583	346	113	1	3	1	74	35	14	10	10	4	1	234	74
<i>Kbhvn., Fr.berg .....</i>	2	2	16	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Øernes amtsrådskr. ....</i>	132	87	132	125	16	1	3	1	2	2	—	—	—	—	—	4	2
<i>Københavns .....</i>	18	12	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Frederiksborg .....</i>	19	17	28	28	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Roskilde .....</i>	11	8	10	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Vestsjællands .....</i>	23	17	25	22	2	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Storstrøms .....</i>	24	10	16	12	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	4	2
<i>Bornholms .....</i>	5	3	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Fyns .....</i>	32	20	37	37	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Jyllands amtsrådskr. ....</i>	141	118	435	205	97	—	—	—	72	33	14	10	10	4	1 ¹	230	72
<i>Sønderjyllands .....</i>	23	17	43	28	8	—	—	—	5	3	—	1	1	—	—	15	5
<i>Ribe .....</i>	14	11	41	20	15	—	—	—	8	5 ²	2 ³	—	1	—	—	21	7
<i>Vejle .....</i>	16	15	50	32	16	—	—	—	8	7	—	1	—	—	—	18	8
<i>Ringkøbing .....</i>	18	17	71	33	16	—	—	—	12	5	3	2	1	1 ⁴	—	38	14
<i>Århus .....</i>	26	20	65	26	7	—	—	—	11	2	4	3	1 ⁵	1	—	39	11
<i>Viborg .....</i>	17	14	52	26	20	—	—	—	8	3	2 ²	1 ⁶	2 ⁷	—	—	26	8
<i>Nordjyllands .....</i>	27	24	113	40	15	—	—	—	20	8	3 ⁸	2	4 ²	2	1 ¹	73	19
Hele landet 1974 ...	275	198	591	345	134	1	11	1	80	39	20	12	6	2	1	235	85
<i>Kbhvn., Fr.berg .....</i>	2	2	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Øernes amtsrådskr. ....</i>	132	77	130	111	18	1	11	1	3	1	2	—	—	—	—	8	3
<i>Københavns .....</i>	18	9	18	15	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	3	1
<i>Frederiksborg .....</i>	19	12	21	21	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Roskilde .....</i>	11	9	12	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Vestsjællands .....</i>	23	16	24	21	4	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	3	1
<i>Storstrøms .....</i>	24	14	18	16	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	1
<i>Bornholms .....</i>	5	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Fyns .....</i>	32	15	35	24	11	1	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Jyllands amtsrådskr. ....</i>	141	119	446	219	116	—	—	—	77	38	18	12	6	2	1 ⁹	227	82
<i>Sønderjyllands .....</i>	23	19	42	27	8	—	—	—	5	2	1	2	—	—	—	15	5
<i>Ribe .....</i>	14	12	48	20	11	—	—	—	10	6	2 ³	1	—	1 ⁴	—	28	12
<i>Vejle .....</i>	16	12	55	31	21	—	—	—	8	4	1	2 ¹⁰	1	—	—	24	8
<i>Ringkøbing .....</i>	18	14	61	35	19	—	—	—	10	6	2	2	—	—	—	26	10
<i>Århus .....</i>	26	24	70	26	8	—	—	—	15	6	5 ³	3	1	—	—	44	15
<i>Viborg .....</i>	17	15	60	38	30	—	—	—	8	6	—	—	2 ¹¹	—	—	22	10
<i>Nordjyllands .....</i>	27	23	110	42	19	—	—	—	21	8	7 ³	2 ⁶	2 ⁵	1	1 ⁹	68	22

Ann. Ved enkelt-liste opstilling forstås, at der under en bogstavbetegnelse kun er opstillet 1 liste, mens der ved en flerliste opstilling er opstillet 2 eller flere lister, der normalt samarbejder i 1 liste forbund.

1) Opstillingen omfatter 8 lister med 2 liste forbund på 3 henh. 5 lister. 2) I ét tilfælde er der ikke liste forbund. 3) I ét tilfælde omfatter liste forbundet kun 2 af 3 lister. 4) 3 liste forbund på hver 2 lister. 5) I ét tilfælde omfatter liste forbundet kun 4 af 5 lister. 6) I ét tilfælde omfatter liste forbundet kun 2 af 4 lister. 7) Den ene opstilling har 2 liste forbund på 2 henh. 3 lister, og for den anden omfatter liste forbundet kun 4 af 5 lister. 8) Den ene opstilling har intet liste forbund, og for den anden omfatter liste forbundet kun 2 af 3 lister. 9) Opstillingen omfatter 7 lister med 2 liste forbund på 2 henh. 5 lister. 10) Begge tilfælde omfatter liste forbundet kun 3 af 4 lister. 11) Begge opstillinger har 2 liste forbund, men i den ene er 1 liste udenfor liste forbundene.

Tabel 26. Kommuner med Andre lyster fordelt efter listeantallet. De kommunale valg 1978 og 1974.

	Lister i alt	Kommunerne fordelt efter listeantal													
		I alt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14
Hele landet 1978	583	207	82	45	22	14	17	10	9	3	1	1	1	1	1
Kbhvn., Fr.berg	16	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Øernes amtsrådskr.	132	87	56	22	6	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Københavns	12	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederiksborg	28	17	8	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roskilde	10	8	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vestsjællands	25	17	11	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Storstrøms	16	10	7	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Bornholms	4	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fyns	37	20	10	6	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Jyllands amtsrådskr.	435	118	26	22	16	13	15	10	9	3	1	1	1	1	-
Sønderjyllands	43	17	4	7	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Ribe	41	11	3	2	1	2	-	-	2	-	1	-	-	-	-
Vejle	50	15	4	3	2	3	1	1	-	-	-	-	1	-	-
Ringkøbing	71	17	2	5	2	-	2	2	3	-	-	1	-	-	-
Århus	65	20	7	1	3	4	1	2	2	-	-	-	-	-	-
Viborg	52	14	2	3	2	2	2	1	2	-	-	-	-	-	-
Nordjyllands	113	24	4	1	4	1	6	4	-	3	-	-	-	1	-
Hele landet 1974	591	198	70	46	22	18	16	8	5	3	5	1	2	1	1
Kbhvn., Fr.berg	15	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Øernes amtsrådskr.	130	77	45	22	7	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Jyllands amtsrådskr.	446	119	25	23	15	17	15	8	5	3	5	1	1	-	1

Tabel 27. Partiernes gennemsnitlige listeantal pr. kommune med opstilling. De kommunale valg 1978 og 1974

	Hele landet		Øerne				Jylland					
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>												
A Socialdemokratiet	1,26	1,23					1,01	1,11	1,12	1,08	1,59	1,43
B Radikale Venstre	1,12	1,17					1,01		1,04	1,04	1,33	1,46
C Konervative Folkeparti	1,04	1,07							1,08	1,12	1,10	1,19
E Retsforbundet	1,04						1,10				1,08	
M Centrum-Demokraterne		1,03										1,11
Q Kristeligt Folkeparti	1,16	1,04							1,11		1,36	1,12
S Slesvigsk Parti	1,27	1,09									1,38	1,13
V Venstre	1,92	2,00	1,19		1,15		1,42	1,46	1,44	2,00	2,81	2,92
Z Fremskridtspartiet	1,16	1,08				1,11		1,01	1,12	1,13	1,35	1,14
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	2,82	2,98	2,00	2,69	1,50	2,20	1,61	1,57	1,93	1,94	3,94	4,03

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds. Specifikationen omfatter kun partier, hvis gennemsnitlige listeantal ligger over 1,00.

linie det samlede antal opstillede lister henholdsvis indgåede listeforbund – jf. tabel 21. Det samlede antal opstillinger ligger på samme niveau som i 1974, men der er mindre forskydninger mellem partierne, som det også fremgår af opstillingsprocenterne i tabel 23.

I den enkelte kommune kan partiets opstilling være I) en enkelt-liste eller II) en flerliste. Sidstnævnte udgør 187 eller 10,5 pct. af ialt opstillinger – som i 1974 – og det samlede antal lister i flerlisterne er 595 eller 27 pct. af ialt lister – som i 1974. Kun nogle af partierne benytter flerliste-opstillinger, således Venstre med 37,6 pct., Socialdemokratiet 11,7, Kristeligt Folkeparti 9,3, Fremskridtspartiet 8,5, Radikale Venstre 7,4, Konservative Folkeparti 3,0 og Retsforbundet 2,7 pct. For Slesvigsk Parti, der kun opstiller i Sønderjyllands amtsrådkreds var andelen 18,2. For Kristeligt Folkeparti og Fremskridtspartiet er andelen fordoblet i forhold til 1974-valget, mens den for de øvrige partier, der også benyttede flerliste-opstillinger i 1974, er faldet noget. Flerlisterne er koncentreret på Jyllands kommuner med 87 pct. i 1978 mod 83 i 1974. Som i 1974 er det gennemsnitlige listeantal pr. flerliste 3,2, men gennemsnittet er steget for partierne Socialdemokratiet, Konservative Folkeparti, Kristeligt Folkeparti og Slesvigsk Parti og faldet for de øvrige.

Flerliste-opstillingerne relative fordeling på de 3 former a) ubenævnte, b) lokalbenævnte og c) både lokal- og ubenævnte var i 1978 henholdsvis 17, 82 og 1, mod i 1974 henholdsvis 26, 70 og 4. Den dominerende gruppe er således de lokalbenævnte flerlistere, som efter en mindre tilbagegang i 1974 atter er gået frem. Gruppen omfatter

også det største antal lister i flerliste-opstillingerne – nemlig 8 lister i 1978 mod 11 i 1974.

Listeforbund kan kun indgås mellem listerne i en flerliste-opstilling, og som hovedregel samarbejder sådanne lister i listeforbund. Det fremgår af tabellens noter, at af de 187 flerliste-opstillinger i 1978 har 1 ikke listeforbund, 3 har 2 listeforbund og i 7 tilfælde er 1 liste udenfor listeforbundet.

Tabel 25, der er udarbejdet på samme grundlag som tabel 24, viser opstillingsformen for Andre lister med ureserveret bogstavbetegnelse, men opgørelsen refererer her ikke til den enkelte kommune, da variationerne er så store – fra én kommune med et enkelt ureserveret bogstav med en enkelt-liste, generel eller ubenævnt, til én kommune med 7 ureserveret bogstaver, der hver dækker enten enkelt- eller flerlistere, som igen enten kan være generelle eller lokalbenævnte. Opgørelsen refererer derfor i stedet til alle kommuner i den enkelte amtsrådkreds, hvor Andre lister opstillede.

Andre lister opstillede i 1978 i 207 kommuner eller 75 pct. af landets kommuner mod 72 pct. i 1974. I 1978 udgjorde antal enkelt- og flerlistere 346 henholdsvis 75 samt ialt lister 583, hvad der i forhold til 1974-valget er en nedgang på 6 flerlistere og 8 lister ialt. Af enkeltlisterne var 33 pct. i 1978 mod 39 pct. i 1974 lokalbenævnte, og af flerliste-opstillingerne var i begge år alle på nær 1 lokalbenævnte – eller ialt 234 af 237 lister i 1978 og 235 af 246 lister i 1974.

Ved 1978-valget opstillede Andre lister såvel i Københavns som Frederiksberg kommune – ialt 16 generelle

Tabel 28. Antal lister på lokalområder i procent af samtlige lister – de kommunale valg 1978 og 1974

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
I alt	31,4	30,1	2,1	1,2	3,0	0,5	9,4	12,2	8,6	12,9	57,8	54,4
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	23,9	21,4	2,4	–	2,7	–	7,8	10,5	6,4	11,4	48,6	41,9
A Socialdemokratiet	27,7	20,2	–	–	–	–	2,1	13,6	–	–	51,4	32,5
B Radikale Venstre	11,3	10,1	–	–	–	–	–	1,1	–	–	28,1	22,3
C Konservative Folkeparti ...	4,9	8,4	–	–	–	–	–	–	–	–	3,6	13,5
E Retsforbundet	2,6	–	–	–	–	–	–	–	–	–	14,3	–
M Centrum-Demokraterne ..	–	3,3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	12,2
Q Kristeligt Folkeparti	12,4	6,5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	26,4
S Slesvigsk Parti	21,4	16,7	–	–	–	–	–	–	–	–	–	27,3
V Venstre	61,9	62,4	20,0	–	21,7	–	35,9	39,0	30,6	54,0	85,1	83,9
Z Fremskridtspartiet	20,3	5,7	–	–	–	–	–	–	17,9	7,4	38,4	12,3
<i>Ureserveret bogstavbetegn. ....</i>	59,5	62,4	–	8,6	5,6	4,5	19,4	25,0	27,6	25,8	78,6	80,7

Ann. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2 og vedrørende lister på lokalområder afsnit 9.16. Specifikationen omfatter kun partier, der har lokalister. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds.

enkeltlister. I Øernes amtsrådkredse opstillede i 66 pct. af kommunerne ialt 125 enkeltlister og 3 flerlister eller 1,5 enkelt- og flerliste opstilling pr. kommune med opstilling; 13 pct. af enkeltlisterne var lokalbenævnte. I Jyllands amtsrådkredse opstillede i 84 pct. af kommunerne tilsammen 205 enkeltlister og 72 flerlister eller 2,3 enkelt- og flerliste opstilling pr. kommune med opstilling; 47 pct. af enkeltlisterne var lokalbenævnte. Ved 1974-valget var opstillingerne tilsvarende i København-Frederiksberg, mens Øernes amtsrådkredse havde en opstillingsprocent på 58 med 1,5 enkelt- og flerlister pr. kommune og 16 pct. lokalbenævnte enkeltlister og Jyllands amtsrådkredse havde en opstillingsprocent på 84 med 2,5 enkelt- og flerlister pr. kommune og 53 pct. lokalbenævnte enkeltlister.

Listerne i en flerliste-opstilling samarbejder normalt i 1 listeforbund. Det fremgår af tabellens noter, at af de 75 flerlister i 1978 har 4 ikke listeforbund, 2 har 2 listeforbund og 1 har 3 listeforbund og i tilfælde er 1 liste og i ét 2 lister udenfor listeforbundene.

Tabel 26 viser, hvordan kommunerne med Andre lister er fordelt efter antal lister. I Øernes amtsrådkredse har 65 pct. af kommunerne 1 liste, 25 pct. 2 lister og 10 pct. over 2 lister (nemlig 3–5), mens de tilsvarende procenter i Jyllands amtsrådkredse er henholdsvis 22, 19 og 59 (nemlig 3–13 lister) pct. Ved 1974-valget var de tilsvarende procenter i Øernes amtsrådkredse 58, 29 og 13, mens de i Jyllands amtsrådkredse var de samme som i 1978.

Tabel 27 – der er udarbejdet på grundlag af tabel 24–25 for Hele landets vedkommende, mens grundlaget for specifikationen på kommunegrupper er tabel II,2 i hæfte 1 – belyser det gennemsnitlige listeantal pr. kommune med opstilling for de enkelte partier ved de kommunale valg i 1978 og 1974. Kun partierne Retsforbundet, Kristeligt Folkeparti, Slesvigsk Parti og Fremskridtspartiet har stigning, mens der er mindre fald i gennemsnittet for de øvrige partier, og i hovedsagen ligger forskydningerne i Jyllands Øvrige kommuner.

Tabel 28, der er opgjort på grundlag af tabel 21, viser antal lister på lokalområder i procent af samtlige lister. Andelen er fra 1974- til 1978-valget steget fra 30,1 til 31,4, men partierne Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Andre lister og i mindre omfang Venstre har tilbagegang.

9.5 Opstillingerne i amtskommunerne

Tabel 29, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,1 i hæfte 1, viser amtskommunerne fordeling efter antal opstillede kandidater ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974. Fordelingen er meget forskellig for Øerne og Jylland, idet amtskommunerne på Øerne i 1978 varierer mellem 10 og 14 kandidatlister, mens de i Jylland varierer mellem 11 og 32. Det gennemsnitlige listeantal pr. kommune er for amtskommunerne ialt steget fra 13,1 i 1974 til 15,2

i 1978, i hovedsagen som følge af en relativ stor listetilgang i Jyllands amtskommuner.

Tabel 30, der er et uddrag af tabel IV,2 i hæfte 1, anfører for de amtskommunale valg i 1978 og 1974 antal amtskommuner, hvor de enkelte partier opstillede, antal opstillede kandidatlister og indgåede listeforbund. Antal lister i Amtskommunerne ialt er øget med 30 til 213 i 1978. Radikale Venstre, Konservative Folkeparti og Retsforbundet har hver 1 liste mere samt Kristeligt Folkeparti, Fremskridtspartiet og Andre lister hver 9, mens antallet er faldet med 1 henholdsvis 2 for Socialistisk Folkeparti og Centrum-Demokraterne. Det nye parti, Pensionist-Partiet opstillede 3 lister.

Hovedparten af ændringerne er sket i Jyllands amtskommuner, idet Øernes kun har tilgang på 1 liste for Retsforbundet og Pensionist-Partiet samt 6 for Andre og afgang af 1 liste for Centrum-Demokraterne samt endvidere 1 henholdsvis 2 for Venstresocialisterne og Fremskridtspartiet. Listeantallet i Øernes og Jyllands amtskommuner er således øget med 4 henholdsvis 26 lister til i 1978 82 henholdsvis 131.

Tabel 31 redegør for partiernes gennemsnitlige listeantal pr. amtskommune for de 14 amtskommuner under ét samt for Øernes 7 henholdsvis Jyllands 7 amtskommuner.

Det fremgår af tabel 30, at partierne har opstillet i alle amtskommuner på Øerne og i Jylland med undtagelse af, at Centrum-Demokraterne kun har opstillet i 6 på Øerne, Pensionist-Partiet i 1 på Øerne og 2 i Jylland, Venstresocialisterne i 3 henholdsvis 2 samt Andre lister i 5 henholdsvis 3. Endvidere opstiller Slesvigsk Parti kun i Sønderjylland

Tabel 29. Amtskommunerne fordelt efter antal kandidatlister ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974.

	7. marts 1978			5. marts 1974		
	I alt	Øerne	Jylland	I alt	Øerne	Jylland
Komm. i alt	14	7	7	14	7	7
9 lister	—	—	—	1	1	—
10 »	1	1	—	2	1	1
11 »	4	3	1	5	4	1
12 »	2	1	1	1	—	1
13 »	2	1	1	—	—	—
14 »	1	1	—	—	—	—
15 »	—	—	—	1	1	—
16 »	—	—	—	1	—	1
17 »	—	—	—	1	—	1
18 »	—	—	—	1	—	1
19 »	1	—	1	—	—	—
21 »	1	—	1	1	—	1
23 »	1	—	1	—	—	—
32 »	1	—	1	—	—	—
Lister i alt ..	213	82	131	183	78	105
Lister pr. kommune	15,2	11,7	18,7	13,1	11,1	15,0

Tabel 30. Antal amtskommuner, hvor de enkelte partier opstillede, samlet listeantal og antal liste forbund i 1978 og 1974

	Tilsammen								Øernes amtskommuner								Jyllands amtskommuner								
	Opstilling				Listeforbund				Opstilling				Listeforbund				Opstilling				Listeforbund				
	i kommuner		antal lister		i kommuner		antal lister		i kommuner		antal lister		i kommuner		antal lister		i kommuner		antal lister						
	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74	78	74			
I alt	213	183	14	14			82	78	1	2			131	105	13	12									
heraf lokalomr.	67	43	12	11			1	-	-	-			66	43	12	11									
<i>Reserveret bogstavb. . . . .</i>	203	182	14	14			75	77	1	2			128	105	13	12									
heraf lokalomr.	65	43	12	11			-	-	-	-			65	43	12	11									
A Socialdemokratiet	14	14	14	14	.	.	7	7	7	7	.	.	7	7	7	7	.	.	7	7	7	7	.	.	
B Radikale Venstre	14	14	30	29	4	4	7	7	7	7	.	.	7	7	23	22	4	4	7	7	7	7	.	.	
heraf lokalomr.	4	4	20	19	4	4	-	-	-	-	.	.	4	4	20	19	4	4	2	2	9	8	2	2	
C Konserv. Folkep.	14	14	21	20	2	2	7	7	7	7	.	.	7	7	14	13	2	2	7	7	7	7	.	.	
heraf lokalomr.	2	2	9	8	2	2	-	-	-	-	.	.	2	2	9	8	2	2	2	2	9	8	2	2	
E Retsforbundet	14	13	14	13	.	.	7	6	7	6	.	.	7	7	7	7	.	.	7	7	7	7	.	.	
F Socialistisk Folkp.	14	14	14	15	.	1	7	7	7	7	.	.	7	7	7	8	.	.	7	7	7	8	.	.	
heraf lokalomr.	-	1	-	2	.	1	-	-	-	-	.	.	-	1	-	2	.	.	1	-	2	.	.	1	
K Kommunistiske P.	14	14	14	14	.	.	7	7	7	7	.	.	7	7	7	7	.	.	7	7	7	7	.	.	
M Centrum-Demok.	13	14	13	15	.	1	6	7	6	7	.	.	7	7	7	8	.	.	7	7	7	8	.	.	
heraf lokalomr.	-	1	-	2	.	1	-	-	-	-	.	.	-	1	-	2	.	.	1	-	2	.	.	1	
P Pensionist-Partiet	3	.	3	.	.	.	1	1	1	1	.	.	2	.	2	2	.	.	2	2	2	2	.	.	
Q Kristeligt Folkep.	14	14	23	14	2	.	7	7	7	7	.	.	7	7	16	7	2	.	7	7	16	7	2	.	
heraf lokalomr.	2	-	11	-	2	.	-	-	-	-	.	.	2	-	11	-	2	.	2	-	11	-	2	.	
S Slesvigsk Parti	1	1	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	.	.	1	1	1	1	.	.	
V Venstre	14	14	26	26	4	5	7	7	9	9	1	1	7	7	17	17	3	4	7	7	17	17	3	4	
heraf lokalomr.	3	3	12	12	2	3	-	-	-	-	.	.	3	3	12	12	2	3	3	3	12	12	2	3	
Y Venstresocialist.	5	5	5	5	.	3	4	3	4	4	.	.	2	1	2	1	.	.	2	1	2	1	.	.	
Z Fremskridtspart.	14	14	25	16	2	1	7	7	7	9	.	1	7	7	18	7	2	.	7	7	18	7	2	.	
heraf lokalomr.	2	-	13	-	2	.	-	-	-	-	.	.	2	-	13	-	2	.	1	-	1	-	2	.	
<i>Ureserveret bogstavb. . . . .</i>	8	1	10	1	.	.	5	1	7	1	.	.	3	-	3	-	.	.	3	-	3	-	.	.	
heraf lokalomr.	2	-	2	-	.	.	1	-	1	-	.	.	1	-	1	-	.	.	1	-	1	-	.	.	

Anm. Lister på lokalområder er nærmere omtalt i afsnit 9.16. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune.

Tabel 31. Partiernes gennemsnitlige listeantal pr. amtskommune i 1978 og 1974.

	Tilsammen		Øerne		Jylland			Tilsammen		Øerne		Jylland	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974		1978	1974	1978	1974	1978	1974
I alt	15,21	13,07	11,71	11,14	18,71	15,00	M	0,93	1,07	0,86	1,00	1,00	1,14
							P	0,21	.	0,14	.	0,29	.
<i>Reserveret b. . . . .</i>	14,50	13,00	10,71	11,00	18,29	15,00	Q	1,64	1,00	1,00	1,00	2,29	1,00
A	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	S	0,07	0,07	.	.	0,14	0,14
B	2,14	2,07	1,00	1,00	3,29	3,14	V	1,86	1,86	1,29	1,29	2,43	2,43
C	1,50	1,43	1,00	1,00	2,00	1,86	Y	0,36	0,36	0,43	0,57	0,29	0,14
E	1,00	0,93	1,00	0,86	1,00	1,00	Z	1,79	1,14	1,00	1,28	2,57	1,00
F	1,00	1,07	1,00	1,00	1,00	1,15	<i>Ureserveret b.</i>	0,71	0,07	1,00	0,14	0,43	-
K	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00							

Anm. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjylland.

Tabel 32. Partiernes opstillinger i 14 amtskommuner opgjort på opstillingsform – 1978- og 1974-valget.

	Lister med reserveret bogstavbetegnelse														I alt
	A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S	V	Y	Z		
1978-valget															
Kommuner uden opstilling	–	–	–	–	–	–	1	11	–	– ¹	–	9	–	21	
Kommuner med opstilling	14	14	14	14	14	14	13	3	14	1¹	14	5	14	148	
I alt lister	14	30	21	14	14	14	13	3	23	1	26	5	25	203	
» listeforbund	.	4	2	.	.	.	.	.	2	.	4	.	2	14	
I. <i>Enkelt-liste opstilling</i>	14	10	12	14	14	14	13	3	12	1	10	5	12	134	
II. <i>Flerliste opstilling</i>	–	4	2	–	–	–	–	–	2	–	4	–	2	14	
Heraf i Jylland	4	2	.	.	.	.	.	.	2	2	3	–	2	13	
a. Flere ubenævnte lister ..	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	
3 lister	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ²	–	–	–	1 ²	
b. Kun lokalbenævnte lister ..	–	4	2	–	–	–	–	–	2	–	2	–	2	12	
3 lister	1	–	.	.	.	.	.	.	–	–	–	–	–	1	
4 »	2	1	.	.	.	.	.	1	1	1	1	1	1	6	
5–9 lister ³	1 ³	1 ³	.	.	.	.	1 ³	1 ³	1 ³	1 ³	1 ³	1 ³	1 ³	5	
I alt lister	20	9	.	.	.	.	11	9	9	9	9	13	13	62	
» listeforbund	4	2	.	.	.	.	2	2	2	2	2	2	2	12	
c. Både lokal og ubenævnt l.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1
4 lister	.	.	.	.	.	.	.	.	1 ⁴	–	–	–	–	1 ⁴	
1974-valget															
Kommuner uden opstilling	–	–	–	1	–	–	–	–	–	– ¹	–	9	–	10	
Kommuner med opstilling	14	14	14	13	14	14	14	.	14	1¹	14	5	14	145	
I alt lister	14	29	20	13	15	14	15	.	14	1	26	5	16	182	
» listeforbund	.	4	2	.	1	.	1	.	.	5	.	1	1	14	
I. <i>Enkelt-liste opstilling</i>	14	10	12	13	13	14	13	.	14	1	9	5	13	131	
II. <i>Flerliste opstilling</i>	–	4	2	–	1	–	1	.	–	–	5	–	1	14	
Heraf i Jylland	4	2	.	.	1	.	1	.	–	–	4	–	–	12	
a. Flere ubenævnte lister ..	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	1	3	
2–3 lister ⁵	.	.	.	.	.	.	.	.	2 ⁵	–	1 ⁵	–	1	3	
I alt lister	.	.	.	.	.	.	.	.	5	–	3	–	3	8	
» listeforbund	.	.	.	.	.	.	.	.	2	–	1	–	1	3	
b. Kun lokalbenævnte lister ..	–	4	2	–	1	–	1	.	–	–	3	–	–	11	
2 lister	–	–	.	.	1	–	1	.	–	–	–	–	–	2	
3 »	1	1	.	.	–	–	–	.	–	–	–	–	–	2	
4 »	2	–	.	.	–	–	–	.	–	–	3	–	–	5	
5 og 8 lister ⁶	1 ⁶	1 ⁶	.	.	–	–	–	.	–	–	–	–	–	2	
I alt lister	19	8	.	.	2	–	2	.	–	–	12	–	–	43	
» listeforbund	4	2	.	.	1	–	1	.	–	–	3	–	–	11	

Anm. Tabellen benytter en lidt ændret systematik end hæfte 2 vedrørende 1974-valget.

Tabellens 1. linie viser for hvert parti antal kommuner uden opstilling og I alt-kolonnen det samlede antal undladte opstillinger. Tabellens 2. linie viser for hvert parti antal kommuner med opstilling og I alt-kolonnen det samlede antal opstillinger, der sammen med 1. linie er = antal landsdækkende partier gange 14 + 1 kommune, nemlig Sønderjyllands amtsrådskreds, hvor Slesvigsk Parti alene opstiller.

Ved enkelt-liste opstilling forstås, at der under en bogstavbetegnelse kun er opstillet 1 liste, mens der ved en flerliste opstilling er opstillet 2 eller flere lister, der normalt samarbejder i 1 listeforbund.

1) Kun Sønderjyllands amtskommune, hvor Slesvigsk Parti alene opstiller. 2) I alt 3 lister i 1 listeforbund. 3) C og V har hver 1 opstilling med 5 lister, Q 1 opstilling med 7 lister, samt B og Z hver 1 opstilling med 9 lister. 4) 3 lokalbenævnte og 1 ubenævnt liste – i alt 4 lister og 1 listeforbund. 5) V har 1 opstilling med 2 lister – den ene betegnet som ungdomsliste – samt V og Z hver 1 opstilling med 3 lister – for Z omfatter listeforbundet kun 2 af 3 lister. 6) C har 1 opstilling med 5 lister og B 1 opstilling med 8 lister.

amtskommune. I forhold til 1974-valget er ændringerne små, dog opstillede Andre lister ved dette valg kun i 1 amtskommune mod 8 i 1978.

Tabel 32, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2 i hæfte 1, belyser partiernes opstillingsformer ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974. I den enkelte kommune kan partiets opstilling være I) en enkelt-liste, eller II) en flerliste. Sidstnævnte udgør 14 eller 9,5 pct. af ialt opstillinger – som i 1974 – og det samlede antal lister i flerlisterne er 69 eller 34 pct. af ialt lister mod 28 pct. i 1974.

Kun nogle af partierne benytter flerliste-opstillinger, således har Radikale Venstre og Venstre hver 4 samt Konservative Folkeparti, Kristeligt Folkeparti og Fremskridtspartiet hver 2. I forhold til 1974-valget har Socialistisk Folkeparti og Centrum-Demokraterne begge opgivet

deres ene flerliste-opstilling og Venstre har nedsat antallet med 1, mens Kristeligt Folkeparti og Fremskridtspartiet har en tilgang på 1 henholdsvis 2. Flerlisternes gennemsnitlige listeantal er øget fra 3,6 i 1974 til 4,9 i 1978 og samtlige partier med flerlister har stigning. 13 af de 14 flerlister er opstillet i Jyllands amtskommuner, og 12 af flerlisterne omfatter kun lokalbenævnte lister. Antal liste-forbund var 14 i 1978 – og alle listerne i de enkelte flerliste-opstillinger samarbejder i ét listeforbund.

Under ureserveret bogstavbetegnelse opstilles i alt 10 enkelt-liste, heraf 7 lister i 5 amtskommuner på Øerne. 2 af listerne var lokalbenævnte, 1 i hver af landsdelene.

Af lister på lokalområder havde partierne i 1978 65 og Andre 2, tilsammen 67 lister eller 32 pct. af samtlige – mod ved 1974-valget 24 pct.

10. Opstillede kandidater

10.1 Listernes kandidatantal i kommunerne

Tabel 33, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, meddeler listernes kandidatantal ved de kommunale valg i 1978 og 1974 og viser en nedgang på 382 til 23.821 i 1978.

Det opgjorte kandidatantal er lidt højere end antal personer, der er opstillet til valgene, idet man ved en gennemgang af de enkelte kommuners stemmeseddel for afmærkning af kvindelige kandidater har fundet et tilfælde, hvor 4 lister under samme bogstavbetegnelse havde samme spidskandidat – og ifølge stemmetallene valges på de 3 – samt et tilfælde hvor 3 lister under samme bogstavbetegnelse havde de samme 11 kandidater, men i forskellig rækkefølge. En systematisk gennemgang af de enkelte stemmesedler med henblik på at konstatere omfanget af gengangere er dog ikke gennemført.

For 6 af de 8 partier, hvis listeantal steg i forhold til 1974-valget (jf. tabel 21), øgedes kandidatantallet med i alt 945; Kommunistiske Parti med listetilvækst på 37 pct. havde således kandidatforøgelse med 72 pct., Venstresocialisterne, Kristeligt Folkeparti og Retsforbundet med listetilvækst på godt 20 pct. kandidatforøgelse med henholdsvis 49, 32 og 12 pct. og Slesvigsk Parti samt Fremskridtspartiet med listetilvækst på 16 pct. kandidatforøgelse med 19 henholdsvis 12 pct. Endvidere havde 2 partier kandidattilgang med 185, nemlig det nye parti, Pensionist-Partiet med 40 og Andre lister med 4 pct., trods en listenedgang på godt 1 pct. Socialdemokratiet og Konservative Folkeparti med listetilvækst på 3–4 pct. havde kandidatfald af tilsvarende størrelsesorden – tilsammen 135 kandidater. Endelig hav-

de de 4 partier Venstre, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre samt Centrum-Demokraterne med listefald på henholdsvis 3, 12–13 og 44 pct. kandidattilbagegang med henholdsvis 0,2, 11, 26 og 58 pct. – tilsammen 1377 kandidater. Når forskydninger ikke er af tilsvarende størrelsesorden, skyldes det at partiernes gennemsnitlige kandidatantal pr. liste er ændret – jf. følgende tabel.

Kommunegrupperne har fald i kandidatantallet på 3–4 pct. med undtagelse af Øvrige kommuner i Jylland, hvor kandidatantallet er steget med knapt 1 pct., men denne gruppe har også som den eneste stigning i listeantallet – nemlig med ca. 3 pct.

Tabel 34, der er udarbejdet på samme grundlag som tabel 33, viser det gennemsnitlige kandidatantal pr. liste for de enkelte partie ved de kommunale valg i 1978 og 1974. Totalt er gennemsnittet i Hele landet faldet fra 8,8 i 1974 til 8,6 i 1978, men der er betydelige forskelle mellem partierne. Gennemsnittet er således steget for Socialistisk Folkeparti, Slesvigsk Parti, Venstre, Andre lister, Kristeligt Folkeparti, Venstresocialisterne og Kommunistiske Parti og i særlig grad for de to sidstnævnte partie, mens det er faldet for de øvrige 6 partie og specielt meget for Radikale Venstre og Centrum-Demokraterne.

For kommunegruppernes vedkommende er kandidatgennemsnittet faldet i mindre grad for de 4, mens det er steget lidt i Jyllands Bykommuner, hvor nogle af partierne har en forholdsvis stor stigning i deres kandidatgennemsnit. I øvrigt skal man erindre om, at nogle af partierne benytter flerliste-opstillinger og at denne opstillingsform er særlig hyppig i Jyllands Øvrige kommuner.

Tabel 33. Listernes kandidatantal ved de kommunale valg i 1978 og 1974.

	Hele landet		Øerne						Jylland					
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner		Øvrige kommuner			
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974		
			275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
I alt	23821	24203	2602	2715	2179	2241	6212	6377	3209	3316	9619	9554		
Reserveret bogstavbetegn.	19700	20227	2366	2477	2026	2135	5478	5732	3021	3127	6809	6756		
A Socialdemokratiet	4549	4606	415	411	430	431	1348	1339	600	637	1756	1788		
B Radikale Venstre	1914	2580	207	274	202	277	618	854	292	354	595	821		
C Konervative Folkeparti	2536	2614	390	429	299	326	795	791	403	434	649	634		
E Retsforbundet	418	374	115	103	61	44	80	63	98	115	64	49		
F Socialistisk Folkeparti ..	745	837	198	242	151	157	171	199	163	179	62	60		
K Kommunistiske Parti ..	933	544	283	207	200	121	170	73	209	126	71	17		
M Centrum-Demokraterne	448	1058	116	211	85	159	119	313	80	177	48	198		
P Pensionist-Partiet	40	.	3	.	2	.	8	.	16	.	11	.		
Q Kristeligt Folkeparti ...	691	524	38	49	62	41	89	68	195	144	307	222		
S Slesvigsk Parti	94	79	.	.	.	.	.	.	24	20	70	59		
V Venstre	4751	4760	272	248	322	346	1403	1422	582	632	2172	2112		
Y Venstresocialisterne ...	205	138	124	73	38	34	9	13	32	16	2	2		
Z Fremskridtspartiet	2376	2113	205	230	174	199	668	597	327	293	1002	794		
Ureserveret bogstavbetegn.	4121	3976	236	238	153	106	734	645	188	189	2810	2798		

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds.

Tabel 34. Partiernes gennemsnitlige kandidatantal pr. liste ved de kommunale valg i 1978 og 1974

	Hele landet		Øerne						Jylland					
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner		Øvrige kommuner			
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974		
			275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
I alt	8,6	8,8	10,8	11,3	10,9	11,1	8,6	8,7	11,5	11,2	7,3	7,4		
Reserveret bogstavbetegn.	9,0	9,3	11,4	12,0	11,1	11,9	8,8	8,8	12,1	11,8	7,4	7,7		
A Socialdemokratiet	13,1	13,7	19,8	19,6	21,5	21,6	14,3	13,0	21,4	23,6	9,6	10,8		
B Radikale Venstre	8,0	9,3	10,4	13,0	11,2	13,9	7,6	9,6	11,7	14,2	6,2	6,8		
C Konervative Folkeparti	10,3	11,0	18,6	20,4	15,0	16,3	8,8	9,0	14,9	15,5	7,3	7,9		
E Retsforbundet	5,4	5,8	6,4	6,1	7,6	6,3	3,6	3,9	6,5	6,8	4,6	7,0		
F Socialistisk Folkeparti ..	7,4	7,3	10,4	11,5	8,4	8,3	5,0	5,0	9,1	8,1	5,2	4,6		
K Kommunistiske Parti ..	7,9	6,3	13,5	9,9	10,0	6,4	4,1	3,3	11,0	7,4	4,2	2,4		
M Centrum-Demokraterne	5,3	7,1	6,8	10,0	5,7	9,4	5,0	6,5	5,0	7,7	4,0	4,8		
P Pensionist-Partiet	3,1	.	3,0	.	2,0	.	4,0	.	3,2	.	2,8	.		
Q Kristeligt Folkeparti ...	6,1	5,6	4,2	5,4	5,2	4,1	4,9	4,3	9,3	6,9	5,8	6,0		
S Slesvigsk Parti	6,7	6,6	.	.	.	.	.	.	8,0	6,7	6,4	6,6		
V Venstre	9,6	9,3	10,9	11,8	14,0	17,3	10,7	10,5	16,2	12,6	7,7	7,4		
Y Venstresocialisterne ...	6,0	4,9	7,8	6,1	5,4	4,9	4,5	3,3	4,0	4,0	2,0	2,0		
Z Fremskridtspartiet	7,9	8,1	10,3	11,0	8,7	9,5	7,7	6,9	11,7	10,9	6,9	7,5		
Ureserveret bogstavbetegn.	7,1	6,7	7,4	6,8	8,5	4,8	7,5	7,3	6,5	6,1	6,9	6,7		

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds.

Tabel 35. Kandidatlisterne fordelt efter antal opstillede kandidater og efter de kommunale råds størrelse – de kommunale valg 1978

	Tilsammen	Fordeling efter de kommunale råds størrelser										
		55	31	29	25	21	19	17	15	13	11	9
Antal komm.	275	1	2	1	10	46	33	67	80	24	10	1
Lister i alt ..	2767/832	26	26	12	113/2	556/179	351/103	702/284	728/218	181/40	66/4	6/2
59 kandidater		–										
:												
55	»	1	1									
:												
40	»	1	1									
:												
35	»	1	–	1								
34	»	–	–	–								
33	»	2	–	1	1							
32	»	4	2	1	1							
31	»	3	–	2	1							
30	»	2	–	2	–							
29	»	6	–	–	–	6						
28	»	5	1	–	1	3						
27	»	1	–	–	–	1						
26	»	3	–	1	–	2						
25	»	18/2	1	–	4	13/2						
24	»	9	–	1	1	3	4					
23	»	13	1	–	–	1	5	6				
22	»	15/1	–	–	1	2	6	6/1				
21	»	27/1	–	1	–	–	10/1	8	8			
20	»	13	–	–	–	–	6	1	6			
19	»	32/1	–	1	–	1	5/1	6	5	14		
18	»	25	–	1	1	4	3	3	8	5		
17	»	45/3	–	1	1	1	9/2	6/1	18	7	2	
16	»	47/3	3	2	–	4	14/1	4	11/2	8	1	
15	»	75/5	–	1	–	5	14/3	14/1	11	24/1	5	1
14	»	61/6	–	1	1	7	14/2	5/2	17/2	12	3	1
13	»	60/10	–	–	–	4	17/7	5	16/3	13	4	1
12	»	117/21	–	–	–	6	22/7	16/2	24/6	36/5	6/1	7
11	»	114/15	1	–	–	4	24/3	16/3	24/6	32/2	11/1	2
10	»	177/40	4	1	–	5	37/9	28/11	37/10	45/9	17	3/1
9	»	159/52	–	1	1	5	28/11	24/4	51/26	37/9	7/1	4
8	»	286/91	1	1	–	13/2	45/12	32/9	81/31	78/27	25/9	9/1
7	»	275/103	–	–	1	8	46/18	26/11	81/40	77/26	25/6	10/1
6	»	357/153	–	1	1	8	75/35	48/21	74/43	115/44	23/10	11
5	»	365/180	1	1	–	7	69/28	39/19	118/68	100/56	26/9	3
4	»	219/78	3	1	–	5	38/14	22/6	59/35	65/20	19/3	6
3	»	130/52	4	2	–	2	32/19	18/6	24/9	40/17	3	5/1
2	»	65/9	1	–	–	1	16/3	9/2	19/2	14/2	2	3
1	»	34/6	1	1	–	1	4/1	9/4	10/1	6	2	–

Anm. I alt lister/heraf lister der er del af en flerliste-opstilling. En flerliste-opstilling i en kommune er lister, der har samme bogstavbetegnelse, og sådanne lister samarbejder som hovedregel i 1 listeforbund.

I tabel 35, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 i hæfte 1, er kandidatlisterne ved de kommunale valg i 1978 fordelt efter kandidatantallet og de kommunale råds størrelse. Tabellen angiver dels det samlede listeantal, dels efter skråstregen heraf lister, der er del af flerliste-opstillinger. Listerne i en sådan flerliste-opstilling har samme bogstavbetegnelse og samarbejder som regel i 1 listeforbund. Trappekurven afgrænsner listernes maksimale kan-

ditatantal, der er 4 kandidater mere end antal rådspladser i den pågældende kommune.

Det fremgår af tabellens enkelte kolonner, at listeantallet ofte er forholdsvis højt ved det maksimale kandidatantal – der er dog i alt kun 52 mod 74 i 1974 – og ved kandidatantal = antal rådspladser – ialt 72 mod 98 i 1974. Af Ialt-kolonnen ses, at de største listeantal forekommer ved 5 og 6 kandidater – 365 henholdsvis 357 – og dette

Tabel 36. Antal kandidatlister med 1 henholdsvis 2 kandidater ved de kommunale valg i 1978.

	1974				1978											
	Hele landet		Hele landet		Øerne				Jylland							
	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.
I alt	41/4	70/20	34/6	65/9	3/-	6/-	3/-	8/-	15/3	22/-	5/-	4/-	8/3	25/9		
Reserveret bogstavbeteagn. .	17/4	47/7	20/6	52/9	-	4/-	-	6/-	12/3	20/-	2/-	1/-	6/3	21/9		
A Socialdemokratiet .	-	2/2	-	4/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4/4		
B Radikale Venstre .	-	3/3	2/1	3/2	-	-	-	-	1/-	1/-	-	-	-	1/1	2/2	
C Kons. Folkep. .	-	-	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/1	-	
E Retsforbundet .	-	6/-	3/3	5/-	-	-	-	-	3/3	3/-	-	1/-	-	1/-		
F Socialistisk Folkep. .	-	5/-	2/-	5/-	-	-	-	-	2/-	2/-	-	-	-	3/-		
K Kommunistiske Parti	10/-	10/-	8/-	12/-	-	-	-	1/-	6/-	8/-	-	-	-	2/-	3/-	
M Centr.-Demokr. .	3/3	9/-	1/-	6/-	-	-	-	1/-	-	2/-	-	-	-	1/-	3/-	
P Pensionist-Partiet .	.	.	1/-	2/-	-	-	-	1/-	-	-	1/-	-	-	-	1/-	
Q Kristeligt Folkeparti .	-	7/1	-	9/1	-	4/-	-	2/-	-	2/-	-	-	-	-	1/1	
V Venstre	1/1	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Y Venstresocialisterne .	2/-	4/-	1/-	3/-	-	-	-	1/-	-	1/-	1/-	-	-	-	1/-	
Z Fremskridtspartiet ..	1/-	-	1/1	3/2	-	-	-	-	-	1/-	-	-	-	1/1	2/2	
Ureserveret bogstavbeteagn. .	24/-	23/13	14/-	13/-	3/-	2/-	3/-	2/-	3/-	2/-	3/-	3/-	2/-	4/-		

Anm. I alt lister/heraf lister, der er del af en flerliste opstilling. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

Tabel 37. Antal kandidater opstillet på lister for lokalområder i pct. af i alt opstillede. De kommunale valg 1978 og 1974.

	I alt		Øerne ¹		Jylland	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974
I alt	24,4	22,9	4,7	5,2	41,5	38,6
Reserveret bogstav . .	17,3	15,0	4,0	4,2	30,8	26,6
A Socialdemokr. .	12,9	9,4	0,5	4,0	24,5	14,4
B Radikale Venstre .	7,2	5,8	-	0,3	15,4	12,3
C Konservative Fp. .	1,9	4,4	-	-	4,5	10,7
E Retsforbundet ..	1,4	-	-	-	3,7	-
M Centr.-Demokr. .	-	1,7	-	-	-	4,8
Q Kristeligt Fp. .	10,3	7,6	-	-	14,1	10,9
S Slesvigsk Parti ² . .	13,8	12,7	.	.	13,8	12,7
V Venstre	46,5	46,2	18,7	16,3	67,0	68,3
Z Fremskridtsp. .	14,0	3,7	-	-	25,1	7,3
Ureserveret bogstav . .	58,4	62,7	11,6	16,9	76,4	78,4

Anm. Kun partier med lokallister er medtaget i tabellen. Vedrørende afgrænsningen af disse lister, se afsnit 9.16.

1) Ekskl. København og Frederiksberg; de 2 kommuner er medregnet under Hele landet. 2) Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds.

gælder stort set også for lister, der er del af flerlistre – nemlig 180 henholdsvis 153. Opsplittes fordelingen på de enkelte partier, viser det sig naturligvis, at de store partier ligger nærmere trappekurven end de små, selv om der er

en del variationer under hensyn til, om et parti er særlig stærkt eller svagt i den pågældende kommune og om det benytter enkelt-liste eller flerliste opstilling.

Flerlisternes samlede kandidatantal er – uanset om alle listerne er i listeforbund – opgjort i en tabel svarende til tabel 35, men er ikke som ved 1974-valget medtaget i hæftet. De i alt 262 flerlistre fordeler sig med 101 på 2 lister, 80 på 3, 35 på 4, 33 på 5, 9 på 6, 1 på 7 og 3 på 8 lister. Det samlede kandidatantal overstiger en listes maksimale kandidatantal for 108 flerlistre eller 41 pct. – mod ved 1974-valget 38 pct. En opdeling på partier viser, at af 97 flerlistre for Venstre ligger 64 pct. over den ovennævnte grænse, af 75 for Andre lister 43 pct., af 32 for Socialdemokratiet 31 pct., af 9 for Kristeligt Folkeparti 13 pct., af 22 for Fremskridtspartiet 10 pct., af 16 for Radikale Venstre 6 pct. og af 7 for Konservative Folkeparti, 2 for Retsforbundet samt 2 for Slesvigsk Parti 0 pct.

Tabel 36 anfører, hvordan antal kandidatlister med 1 henholdsvis 2 kandidater er fordelt på partier og kommunegrupper og om det drejer sig om en enkeltliste eller en liste, der er del af en flerliste. Ialt forekom der i 1978 34 og 65 lister med 1 henholdsvis 2 kandidater og i begge tilfælde var der en mindre tilbagegang i forhold til 1974-valget; af de ovennævnte antal var 6 henholdsvis 9 lister dele af flerlistre. Bortset fra Slesvigsk Parti og Venstre havde alle partier lister med 1 og 2 kandidater, dog havde Socialdemokratiet og Kristeligt Folkeparti kun lister med 2 kandidater og Konservative Folkeparti kun med 1 kandidat.

Listerne forekommer hyppigst for Andre lister og Kommunistiske Parti, der tilsammen har 65 og 39 pct. af listerne med 1 henholdsvis 2 kandidater. For kommunegruppernes vedkommende har Øernes og Jyllands Øvrige kommuner ca. 70 pct. af begge listetyper.

Tabel 37, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, belyser den andel af samtlige kandidater, der er opstillet på lokalbenævnte lister, og tabellen svarer således til tabel 28, der meddeler den tilsvarende procentdel for listeantallet. Ligesom de lokalbenævnte lists andel er steget lidt fra 1974 til 1978 er der en mindre stigning i disse lists kandidatandel – nemlig fra 22,9 til 24,4 procent. Stigningen falder på partier med reserveret bogstavbetegnelse, mens Andre lister med ureserveret bogstav er gået noget tilbage.

10.2 Listernes kandidatantal i amtskommunerne

Tabel 38, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, meddeler antal opstillede kandidater ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974 fordelt på partier og landsdele. Det samlede kandidatantal er fra 1974 øget med 193 eller 7 pct. og udgør i 1978 2901.

Andre lister har øget antallet med 51, idet antal enkeltlister er sat op fra 1 til 10, og Kommunistiske Parti har øget kandidatantallet med 82 eller 75 pct. uden ændringer af opstillingerne. Kristeligt Folkeparti har en tilvækst på 52 eller 34 pct. og har i Jylland ændret 2 enkelt-liste opstillinger til flerlister med i alt 11 lister – jf. tabel 32 – Socialistisk

Folkeparti har en tilvækst på 27 eller 17 pct. og har i Jylland ændret en flerliste opstilling med 2 lister til en enkelt-liste, Fremskridtspartiet har en tilvækst på 21 eller 9 pct. og har på Øerne ændret en flerliste opstilling på 2 lister til en enkelt-liste, mens det i Jylland har ændret 2 enkelt-liste til flerlister med i alt 13 lister og Konservative Folkeparti har en tilvækst på 28 eller 8 pct. uden væsentlige ændringer i opstillingerne. Hertil kommer en lille tilgang for Socialdemokratiet og Venstre på i alt 14 samt at det nye parti, Pensionist-Partiet opstillede 14 kandidater på 3 lister; med de ovennævnte antal bliver tilgangen i alt 289.

Centrum-Demokraterne har et fald i kandidatantallet på 78 eller 35 pct. og har på Øerne en enkelt-liste mindre samt i Jylland ændret en flerliste på 2 lister til en enkelt-liste. Desuden har Venstresocialisterne – der har flyttet en enkelt-liste fra Øerne til Jylland – Radikale Venstre og Retsforbundet et fald i kandidatantallet på 3–1 procent samt Slesvigsk Parti en nedgang på 2 kandidater – tilsammen 18 kandidater.

Tabel 38 viser endvidere det gennemsnitlige kandidatantal pr. liste for de enkelte partier. Udeover bemærkningserne om listeopstillingerne ovenfor, skal det anføres, at Radikale Venstre og Konservative Folkeparti såvel i 1978 som 1974 har 4 henholdsvis 2 flerliste opstillinger i Jylland med 20 henholdsvis 9 lister i 1978, samt at Venstre uændret har 1 flerliste med 3 lister på Øerne og i Jylland 3 flerlister med i alt 13 lister i 1978 mod 4 flerlister med i alt 14 lister i 1974.

I tabel 39, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2 i

Tabel 38. Listernes kandidatantal og det gennemsnitlige kandidatantal pr. liste ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974.

	I. Listernes kandidatantal						II. Gennemsnitligt kandidatantal pr. liste					
	Tilsammen		Øerne		Jylland		Tilsammen		Øerne		Jylland	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
I alt	2901	2708	1377	1309	1524	1399	13,6	14,8	16,8	16,8	11,6	13,3
<i>Reserveret bogstavbetegnelse .....</i>	2844	2702	1332	1303	1512	1399	14,0	14,8	17,8	16,9	11,8	13,3
A Socialdemokratiet	415	405	202	193	213	212	29,6	28,9	28,9	27,6	30,4	30,3
B Radikale Venstre	397	409	158	176	239	233	13,2	14,1	22,6	25,1	10,4	10,6
C Konservative Folkeparti ..	396	368	194	176	202	192	18,9	18,4	27,7	25,1	14,4	14,8
E Retsforbundet	198	201	95	85	103	116	14,1	15,5	13,6	14,2	14,7	16,6
F Socialistisk Folkeparti ..	190	163	100	93	90	70	13,6	10,9	14,3	13,3	12,9	8,8
K Kommunistiske Parti	191	109	93	68	98	41	13,6	7,8	13,3	9,7	14,0	5,9
M Centrum-Demokraterne ..	146	224	83	123	63	101	11,2	14,9	13,8	17,6	9,0	12,6
P Pensionist-Partiet	14	.	5	.	9	.	4,7	.	5,0	.	4,5	.
Q Kristeligt Folkeparti	207	155	72	72	135	83	9,0	11,1	10,3	10,3	8,4	11,9
S Slesvigsk Parti	7	9	.	.	7	9	7,0	9,0	.	.	7,0	9,0
V Venstre	383	379	168	169	215	210	14,7	14,6	18,7	18,8	12,6	12,4
Y Venstresocialisterne	31	32	25	25	6	7	6,2	6,4	8,3	6,3	3,0	7,0
Z Fremskridtspartiet	269	248	137	123	132	125	10,8	15,5	19,6	13,7	7,3	17,9
<i>Ureserveret bogstavbetegnelse .....</i>	57	6	45	6	12	.	5,7	6,0	6,4	6,0	4,0	.

Anm. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune.

Tabel 39. Kandidatlisterne fordelt efter kandidatantallet og efter amtsrådets størrelse – de amtskommunale valg 1978.

	Tilsammen	Fordeling efter de amtskommunale råds størrelse					
		31	29	27	23	21	17
Antal amtskommuner	14	5	2	2	1	3	1
Lister i alt	213/69	77/25	24	35/16	13	53/28	11
35 kandidater	9	9					
34 "	—	—					
33 "	3	1	2				
32 "	—	—					
31 "	7	3	1	3			
30 "	7	4	3	—			
29 "	1	1	—	—			
28 "	2	—	2	—			
27 "	1	—	—	—	1		
26 "	1	—	—	1	—		
25 "	10	1	1	1	1	6	
24 "	3	2	—	—	—	1	
23 "	—	—	—	—	—	—	
22 "	2	2	—	—	—	—	
21 "	6	2	—	—	1	1	2
20 "	6	3	1	—	—	1	1
19 "	3	2	—	—	—	1	—
18 "	3	1	—	1	1	—	—
17 "	2	1	—	—	—	—	1
16 "	2	1	—	—	—	—	1
15 "	5	2	—	2	—	1	—
14 "	9	1	4	2	1	1	—
13 "	6	4	1	—	—	1	—
12 "	15/4	3	1	4/3	5	2/1	—
11 "	4/2	2	—	1/1	—	1/1	—
10 "	10/2	3	1	1/1	1	4/1	—
9 "	16/11	1	1	4/2	—	10/9	—
8 "	5/3	—	1	—	—	3/3	1
7 "	10/3	—	1	4/1	—	3/2	2
6 "	18/13	6/5	1	5/4	1	5/4	—
5 "	8/5	2/2	1	2/1	—	2/2	1
4 "	21/14	11/9	—	3/2	—	6/3	1
3 "	12/10	9/9	—	1/1	1	1	—
2 "	2/1	—	1	—	—	1/1	—
1 kandidat	4/1	—	1	—	—	2/1	1

Anm. I alt lister/heraf lister der er del af en flerliste-opstilling. En flerliste-opstilling i en amtskommune er lister, der har samme bogstavbetegnelse, og sådanne lister samarbejder som hovedregel i 1 listeforbund.

Tabel 40. Antal kandidater opstillet på lister for lokalområder i pct. af i alt opstillede.
De amtskommunale valg 1978 og 1974.

	Til sammen		Heraf Jylland ¹			Til sammen		Heraf Jylland ¹	
	1978	1974	1978	1974		1978	1974	1978	1974
I alt	13,6	11,2	25,8	21,7	M Centrum-Demokraterne	—	3,6	—	7,9
Reserveret bogstav	13,8	11,3	25,9	21,7	Q Kristelig Folkeparti	19,3	—	29,6	—
B Radikale Venstre	38,3	35,9	63,6	63,1	V Venstre	24,5	23,5	43,7	42,4
C Konervative Folkeparti	14,1	13,6	27,7	26,0	Z Fremskridtspartiet	18,6	—	37,9	—
F Socialistisk Folkeparti	—	6,1	—	14,3	Ureserveret bogstav	3,5	—	8,3	—

Anm. Kun partier med lokallister er medtaget i tabellen; vedrørende afgrænsningen af lokallister, se afsnit 9.16.

1) For Øerne i 1978 udgør andelen for I alt 0,1 og for Ureserveret bogstav 2,2.

hæfte 1, er kandidatlisten ved de amtskommunale valg i 1978 fordelt efter kandidatantallet og amtsrådernes størrelse. Tabellen angiver dels det samlede listeantal, dels efter skråstregen heraf lister, der er del af en flerliste-opstilling og trappekurven afgrænser listernes maksimale kandidatantal, der er 4 kandidater mere end antal rådspladser i den pågældende amtskommune.

Tabellen viser for flere kolonner vedkommende en stigning i listeantallet ved det maksimale kandidatantal, men der er dog kun i alt 23 – ved 1974-valget 19. Af Ialtkolonnen ses, at det største listeantal forekommer ved 4 kandidater for såvel lister i alt som lister, der er del af flerlistene – nemlig 21 henholdsvis 14, mens kandidatantal på 6, 9 og 12 ligger tæt på, især for lister i alt.

Af lister med 1 og 2 kandidater forekom der ved 1978-valget 4 henholdsvis 2. Af de 4 lister med 1 kandidat var 1 opstillet af Kristeligt Folkeparti i Jylland og 3 af Andre lister, hvoraf 2 i Jylland, mens de 2 lister med 2 kandidater var opstillet i Jylland af Kristeligt Folkeparti henholdsvis Venstresocialisterne.

Flerlisternes samlede kandidatantal er opgjort i en tabel svarende til tabel 39, men er ikke som ved 1974-valget medtaget i hæftet. De i alt 14 flerlistefordeler sig med 2 på 3 lister, 7 på 4, 2 på 5, 1 på 7 og 2 på 9 lister. Det samlede kandidatantal overstiger en listes maksimale kandidatantal for 8 flerlistefor 57 pct. – mod ved 1974-valget 43 pct. De 8 flerlistefor er fordelt med 4 på Radikale Venstre, 1 på Konservative Folkeparti og 3 på Venstre.

Tabel 40, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, viser den andel af samtlige kandidater, der er opstillet på lokalbenævnte lister ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974. Mens disse listers andel steg fra 24 til 31 pct. – jf. afsnit 9.5 – øgedes listernes kandidatandel fra 11,2 til 13,6 pct. i Hele landet. Stigningen skyldes i hovedsagen, at Kristeligt Folkeparti og Fremskridtspartiet ved 1978-

valget opstillede flerlistefor med lokalbenævnte lister i nogle af Jyllands amtskommuner, hvor i øvrigt så godt som alle de lokalbenævnte lister er opstillet.

10.3 Mandlige og kvindelige kandidater ved kommunalvalgene

Tabel 41 viser antal opstillede mandlige og kvindelige kandidater samt kvindepcenten for de 4 sidste amtskommunale og amtskommunale valg. For de kommunale valg er kvindernes andel af det samlede kandidatantal øget fra 19,1 i 1974 til 23,2 i 1978. København-Frederiksberg har den højeste kvindepcent med 33,2, mens Øernes og Jyllands amtsrådkredse har en kvindepcent på 25,5 henholdsvis 21,0 – med en forholdsvis lidt større stigning fra 1974 i sidstnævnte område end i de to første.

For de amtskommunale valg, som København og Frederiksberg ikke deltager i, er kvindepcenten steget fra 15,3 i 1974 til 19,8 i 1978. For Øernes og Jyllands amtskommuner med en kvindepcent i 1978 på 20,8 henholdsvis 19,0 er stigningen forholdsvis noget større end ved de kommunale valg, men de to procenter er dog fortsat lavere end for de tilsvarende områder ved de kommunale valg. Den forholdsvis langt større stigning i kvindepcenten fra 1966 til 1970 ved de amtskommunale end ved de kommunale valg må ses på baggrund af, at 34 provinsbyer på Øerne og 41 i Jylland kom ind under amtskommunerne ved 1970-valget, og fra dette valg har procenterne for de to landsdele ligget nærmere hinanden end ved de kommunale valg.

Tabel 42, der er opgjort på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, meddeler antal mandlige og kvindelige kandidater samt kvindepcenten for de enkelte amtsrådkredse og kommunegrupper ved de kommunale valg i 1978. Mens København-Frederiksberg som nævnt har en kvindepcent på 33,2, har Hovedstadsområdets andre 19 kommuner en kvindepcent på 30,0, og derefter følger Øernes By-

Tabel 41. Opstillede mandlige og kvindelige kandidater samt kvindepcenten

	7. marts 1978			5. marts 1974			3. marts 1970			8. marts 1966		
	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.
Kommunale valg	23821	5536	23,2	24203	4622	19,1	21612	3739	17,3	36219	5252	14,5
København, Fr.berg ...	548	182	33,2	538	153	28,4	358	101	28,2	366	89	24,3
Øernes amtsrådkr. ...	10445	2665	25,5	10795	2306	21,4	9457	1876	19,8	14388	2353	16,4
Jyllands amtsrådkr. ...	12828	2689	21,0	12870	2163	16,8	11797	1762	14,9	21465	2810	13,1
Amtskommunale valg ..	2901	575	19,8	2708	415	15,3	2101	326	15,5	2425	261	10,8
Øernes amtskomm. ...	1377	286	20,8	1309	214	16,3	956	159	16,6	765	96	12,5
Jyllands amtskomm. ...	1524	289	19,0	1399	201	14,4	1145	167	14,6	1660	165	9,9

Anm. For de kommunale valg i 1966 er Samsø kommune overflyttet fra Øerne til Jylland, hvortil øen henregnes ved de 3 sidste valg.

kommmuner og Øvrige kommuner med 24,7 henholdsvis 24,3 pct. og til sidst Jyllands Bykommuner og Øvrige kommuner med 22,2 henholdsvis 20,6. Amtsrådsrådskredsens Bykommuner har gennemgående en højere kvindepcent end dens Øvrige kommuner, men det gælder ikke for Frederiksborg, Vestsjællands, Bornholms, Ringkøbing og Viborg amtsrådsrådskredse. Ligesom ved 1974-valget har Ringkøbing den laveste kvindepcent for amtsrådsrådskredsen som helhed og for Bykommunerne – nemlig 19,2 henholdsvis 18,7 – mens Øvrige kommuner nu er lavest i Nordjyllands amtsrådsrådskreds med 18,7 pct.

Tabel 43, der ligeledes er opgjort på grundlag af tabel

II,2 i hæfte 1, belyser kvindepcenterne for de enkelte partier dels for landet som helhed dels for kommunegrupperne ved de kommunale valg i 1978 og 1974. Venstresocialisterne, Socialistisk Folkeparti og Kommunistiske Parti har den højeste kvindepcent med 34–31 pct., hvorefter følger Radikale Venstre, Kristeligt Folkeparti, Pensionistpartiet, Konservative Folkeparti og Andre lister med 26–24 pct. og under landsgennemsnittet kommer Retsforbundet, Venstre, Centrum-Demokraterne og Socialdemokratiet med 23–21 pct., Slesvigsk Parti og Fremskridtspartiet med 19–17 pct.

I forhold til 1974-valget har Venstresocialisterne og An-

Tabel 42. Opstillede mandlige og kvindelige kandidater samt kvindepcenten på kommunegrupper – de kommunale valg 1978

	Antal kommuner	Opstillede kandidater		Kvin- de- pro- cent		Antal kommuner	Opstillede kandidater		Kvin- de- pro- cent
		I alt	Heraf kvinder				I alt	Heraf kvinder	
				pct.					pct.
Hele landet	275	23821	5536	23,2	Fyns	32	2326	541	23,3
Hovedstadsregionen ...	50	5100	1468	28,8	Bykommuner	4	529	134	25,3
København, Frederiksberg ...	2	548	182	33,2	Øvrige kommuner	28	1797	407	22,6
Øernes amtsrådsrådse	132	10445	2665	25,5	<i>Jyllands amtsrådsrådse</i>	141	12828	2689	21,0
Hovedstadsområdet ¹ ...	19	2054	617	30,0	Bykommuner	25	3209	711	22,2
Bykommuner	20	2179	538	24,7	Øvrige kommuner	116	9619	1978	20,6
Øvrige kommuner	93	6212	1510	24,3	Sønderjyllands	23	1753	378	21,6
Københavns	18	1877	555	29,6	Bykommuner	3	291	71	24,4
Hovedstadsområdet ² ...	16	1745	522	29,9	Øvrige kommuner	20	1462	307	21,0
Øvrige kommuner	2	132	33	25,0	Ribe	14	1168	252	21,6
Frederiksborg	19	1730	499	28,8	Bykommuner	2	263	61	23,2
Hovedstadsområdet ² ...	3	309	95	30,7	Øvrige kommuner	12	905	191	21,1
Bykommuner	3	361	93	25,8	Vejle	16	1521	332	21,8
Øvrige kommuner	13	1060	311	29,3	Bykommuner	4	513	118	23,0
Roskilde	11	945	232	24,6	Øvrige kommuner	12	1008	214	21,2
Bykommuner	3	364	93	25,5	Ringkøbing	18	1628	312	19,2
Øvrige kommuner	8	581	139	23,9	Bykommuner	3	385	72	18,7
Vestsjællands	23	1674	414	24,7	Øvrige kommuner	15	1243	240	19,3
Bykommuner	5	495	112	22,6	Århus	26	2295	512	22,3
Øvrige kommuner	18	1179	302	25,6	Bykommuner	5	711	163	22,9
Storstrøms	24	1545	345	22,3	Øvrige kommuner	21	1584	349	22,0
Bykommuner	4	360	91	25,3	Viborg	17	1626	350	21,5
Øvrige kommuner	20	1185	254	21,4	Bykommuner	3	401	82	20,4
Bornholms	5	348	79	22,7	Øvrige kommuner	14	1225	268	21,9
Bykommuner	1	70	15	21,4	Nordjyllands	27	2837	553	19,5
Øvrige kommuner	4	278	64	23,0	Bykommuner	5	645	144	22,3
					Øvrige kommuner	22	2192	409	18,7

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

1) Ekskl. København, Frederiksberg. 2) Del af Hovedstadsområdet.

Tabel 43. Kvindeprocenten for partiernes opstillede kandidater. De kommunale valg 1978 og 1974.

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
I alt	23,2	19,1	30,7	26,3	24,7	20,8	24,3	20,0	22,2	19,1	20,6	16,0
<i>Reserveret bogstavbeteagn.</i>	23,0	19,4	30,5	25,8	24,3	20,6	23,4	19,8	21,6	19,3	20,3	16,2
A Socialdemokratiet	20,7	16,2	27,5	20,7	21,2	16,5	21,1	16,7	19,2	18,4	19,1	13,9
B Radikale Venstre	25,8	21,5	37,2	31,4	26,2	24,2	24,1	21,4	24,7	20,1	23,9	17,9
C Kons. Folkep.	24,6	23,5	28,2	28,7	25,8	22,7	25,7	23,8	21,3	23,7	22,5	19,9
E Retsforbundet	22,7	20,1	30,4	23,3	26,2	15,9	20,0	28,6	15,3	16,5	20,3	14,3
F Socialistisk Folkep.	32,1	26,0	33,3	26,9	25,8	22,9	36,3	26,1	31,9	24,6	32,3	35,0
K Kommunistiske Parti	31,2	25,7	34,3	30,9	30,0	26,4	29,4	24,7	31,1	19,0	26,8	11,8
M Centr.-Demokr.	21,9	18,5	24,1	21,3	14,1	17,6	25,2	18,5	22,5	19,2	20,8	15,7
P Pensionist-Partiet	25,0		33,3		50,0		12,5		25,0		27,3	
Q Kristeligt Folkeparti	25,5	20,0	34,2	30,6	35,5	19,5	30,3	26,5	21,5	16,0	23,5	18,5
S Slesvigsk Parti	19,1	12,7								25,0	20,0	17,1
V Venstre	22,6	19,2	29,0	24,6	22,4	21,7	23,5	19,8	21,1	19,5	21,5	17,6
Y Venstresocialisterne	34,1	24,6	37,9	26,0	36,8	29,4	44,4	23,1	15,6	6,3	—	50,0
Z Fremskridtspartiet	17,0	14,8	26,3	22,2	20,1	16,1	18,4	15,6	15,6	14,0	14,1	12,1
<i>Ureserveret bogstavbeteagn.</i>	24,4	17,8	33,1	31,9	30,1	25,5	31,2	22,0	30,3	15,3	21,2	15,5

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds.

Tabel 44. Kvindeprocenten for partiernes opstillede kandidater. De amtskommunale valg 1978 og 1974.

	Tilsammen		Øerne		Jylland	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974
I alt	19,8	15,3	20,8	16,3	19,0	14,4
<i>Reserveret bogstav</i>	19,5	15,4	20,3	16,4	18,9	14,4
A Socialdemokr.	19,5	11,1	21,3	15,0	17,8	7,5
B Radikale Venstre	22,2	17,6	23,4	17,6	21,3	17,6
C Konservative Fp.	18,9	21,5	20,1	22,2	17,8	20,8
E Retsforbundet	17,2	15,4	13,7	18,8	20,4	12,9
F Socialistisk Fp.	22,6	17,8	21,0	14,0	24,4	22,9
K Kommunistiske P.	29,3	13,8	29,0	14,7	29,6	12,2
M Centr.-Demokr.	17,1	13,8	12,0	13,0	23,8	14,9
P Pensionist-P.	14,3		40,0			
Q Kristelig Fp.	15,9	16,1	19,4	20,8	14,1	12,0
S Slesvigsk Parti	14,3	11,1			14,3	11,1
V Venstre	19,8	16,1	21,4	16,0	18,6	16,2
Y Venstresocial.	32,3	18,8	32,0	20,0	33,3	14,3
Z Fremskridtsp.	11,9	8,1	14,6	10,6	9,1	5,6
<i>Ureserveret bogstav</i>	33,3	—	35,6	—	25,0	

Anm. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune.

pct., og lavest ligger Fremskridtspartiet og Retsforbundet med 15–13 samt Konservative Folkeparti med 5 pct.

Med hensyn til kvindeprocenterne på kommunegrupper skal der gøres opmærksom på, at de i nogle tilfælde især for Pensionist-Partiet og Venstresocialisterne er opgjort på meget små kandidatantal – jf. tabel 33.

Tabel 44, der er opgjort på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, viser for de amtskommunale valg i 1978 og 1974 kvindeprocenterne på partier for samtlige amtskommuner og de to landsdele. Procenterne er beregnet på meget små kandidatantal for Slesvigsk Parti og Pensionist-Partiet samt i nogle tilfælde for Venstresocialisterne og Andre lister.

Andre lister, Venstresocialisterne og Kommunistiske Parti har højest kvindeprocent med 33–29, og derefter følger Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre med 22 pct. Venstre har netop samme andel som landsgennemsnittet, mens Socialdemokratiet og Konservative Folkeparti ligger lidt lavere og derefter kommer Retsforbundet, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti med 17–16 pct., Pensionist-Partiet og Slesvigsk Parti med 14 og til sidst Fremskridtspartiet med 12 pct.

I forhold til 1974-valget har Kommunistiske Parti mere end en fordobling af kvindeprocenten, mens den for Socialdemokratiet, Venstresocialisterne og Fremskridtspartiet er steget med henholdsvis 76, 72 og 47 pct. 4 partier – nemlig F, B, M og V – har en stigning på 27–23 pct., og Retsforbundet på 12, mens Kristeligt Folkeparti og især Konservative Folkeparti har et fald i kvindeprocenten.

dre lister den største stigning med 38 pct., og derefter kommer Socialdemokratiet og Kristeligt Folkeparti med 28 pct., så 5 partier – nemlig F, K, B, M og V – med 23–18

11. Listeforbund og valgforbund

11.1 Indgåelse af liste- og valgforbund

Kandidatlister kan indgå valgsamarbejde såvel ved de kommunale som de amtskommunale valg jf. valglovens §12, stk. 8–9 henholdsvis §40, stk. 2.

Lister, der har fået tildelt samme bogstavbetegnelse kan overfor valgbestyrelsen anmeldе at ville støtte hinanden i *listeforbund*; sådanne listeforbund og andre kandidatlister kan anmeldе at ville støtte hinanden i *valgforbund*. Ingen kandidatliste kan deltage i mere end 1 listeforbund og 1 valgforbund.

Anmeldelse af listeforbund og valgforbund skal ske skriftligt senest kl. 16 ugedagen før valget. For enhver kandidatliste, der ønsker at deltage såvel i et listeforbund som i et valgforbund, skal listens stillere og kandidater – ved amtsrådsvalg tillige anmeldte personlige stedfortrædere – ved deres underskrift have tiltrådt, at der indgås listeforbund med nærmere angivne andre lister, og at dette listeforbund derefter indgår valgforbund med nærmere bestemte listeforbund og/eller med kandidatlister, der ikke deltager i et listeforbund.

Som udgangspunkt for de følgende eksempler på liste- og valgforbund anføres i nedenstående oversigt, hvordan listeopstillingerne angives i hæfte 1 – tabel III,2 for de kommunale valgs vedkommende og tabel V,2 for de amtskommunale valg.

Oversigt over listeopstillingernes angivelse i hæfte 1

	Antal stemmer
G ialt (inkl. 14 uspecif. brevstemmer)	1215
G ₁ Tvpolitisk liste: Nordby	857
G ₂ Tvpolitisk liste: Sydby	344
 H ialt	1580
H ₁ Fællesliste: Byen	528
H ₂ Fællesliste: Omegnen	527
H ₃ Fællesliste: Landet	525
 J ialt	878
J ₁ Upolitisk liste	203
J ₂ Upolitisk liste	178
J ₃ Upolitisk liste	331
J ₄ Upolitisk liste	166
 L Nordby liste	348
N Sydby listen	177

De to G-lister og de tre H-lister har indbyrdes fælles listebetegnelse udover en betegnelse, som angiver et lokalt tilhørssforhold, mens de fire J-lister kun har fælles listebetegnelse og ikke forskellig lokalbenævnelse. Betingelsen i §12, stk. 7, 3. punktum – jf. afsnit 9.13 – for tildeling af samme bogstavbetegnelse er således opfyldt i alle 3 tilfælde, og valgbestyrelsen har fået et nummer til bogstavbetegnelsen – G₁, G₂ osv.

For en flerliste meddeles i hæfte 1's to ovennævnte tabeller totaltal for det pågældende bogstav, uanset om der er valgsamarbejde mellem listerne eller ej. Endvidere meddeles uspecifiserede brevstemmer, som anført i oversigten for G. Spørgsmålet, om i hvilket omfang sådanne brevstemmer er gyldige, og dermed kan indgå i stemme- og mandatopgørelsen, er omtalt i det følgende afsnit.

Nedenfor følger eksempler på listeforbund:

Listeforbundet angivet ved [:] = i hæfte 1 således:

1) [G ₁ G ₂], [H ₁ H ₂ H ₃], [J ₁ J ₂ J ₃ J ₄] = G ₁₋₂ ; H ₁₋₃ ; J ₁₋₄
2) [H ₁ H ₃], [J ₁ J ₃ J ₄] = H _{1,3} ; J _{1,3-4}
3) [J ₁ J ₂], [J ₃ J ₄] = J ₁₋₂ ; J ₃₋₄

I eksempel 1 er alle lister med det pågældende bogstav omfattet af 1 listeforbund, og denne form anvendes i langt de fleste tilfælde, som det fremgår af noterne til tabel 24–25 for de kommunale valgs vedkommende og tabel 32 for de amtskommunale valg.

Nedenfor følger eksempler på valgforbund:

Valgforbundet angivet ved [] = i hæfte 1 således:

4) [[G ₁ G ₂] [H ₁ H ₃] H ₂] = G ₁₋₂ H _{1,3} H ₂
5) [[H ₁ H ₃] H ₂] = H _{1,3} H ₂
6) [[J ₁ J ₃ J ₄] J ₂ L N] = J _{1,3-4} J ₂ LN
7) [[J ₁ J ₂] [J ₃ J ₄]] = J ₁₋₂ J ₃₋₄
8) [[J ₁ J ₂] [J ₃ J ₄] L] = J ₁₋₂ J ₃₋₄ L

Den i hæfte 1 anvendte form angiver således også klart det eller de listeforbund, der indgår i et valgforbund.

Undertiden forekommer der tilfælde, hvor 2 kandidatlister er tillagt samme bogstavbetegnelse, uden at betingelsen i §12, stk. 7 synes opfyldt – fx tilfælde svarende til at de under L og N anførte lister i ovenstående oversigt var tillagt bogstavbetegnelserne L₁ og L₂. Deltog de 2 lister kun i et listeforbund, ville dette uden yderligere virkninger kunne konverteres til et valgforbund. Deltog listerne her udovert i et valgforbund – som fx G₁₋₂L₁₋₂ – ville listeforbundet L₁₋₂ ikke kunne konverteres til et valgforbund uden konsekvenser for det anmeldte valgforbund af G- og L-lister, idet en liste ikke kan deltage i mere end 1 listeforbund og 1 valgforbund. Stemmetallene kan imidlertid være fordelt således, at en eventuel fejlbedømmelse bliver uden reel betydning, og Indenrigsministeriet har hidtil ikke haft valgklager af denne karakter.

11.2 Uspecifcerede brevstemmers gyldighed

Uspecifcerede brevstemmer er brevstemmer, der alene angiver bogstavbetegnelsen i tilfælde, hvor der under det samme bogstav er opstillet flere lister, og der til bogstavbetegnelsen derfor er føjet et nummer – fx G₁, G₂ osv.

Sådanne brevstemmer – der aldrig kan tillægges én af de pågældende lister eller fordeles på dem – anses for *gyldige*, hvis a) alle lister med det pågældende bogstav samarbejder i 1 listeforbund, eller hvis dette ikke er tilfældet, b) de alle og kun disse samarbejder i et valgforbund. I alle andre tilfælde er uspecifcerede brevstemmer ugyldige.

For eksp. 1–3 med kun listeforbund er således ved eksp. 1 uspecifcerede G-, H- og J-brevstemmer gyldige, mens ved eksp. 2–3 uspecifcerede H- og J-brevstemmer er ugyldige.

For eksp. 4–8 med valgforbund er ved eksp. 4 uspecifcerede G-brevstemmer gyldige, men H-brevstemmer ugyldige, ved eksp. 5 er uspecifcerede H-brevstemmer gyldige, ved eksp. 6 og 8 er uspecifcerede J-brevstemmer ugyldige, men gyldige i eksp. 7.

Uspecifcerede brevstemmer, der er fundet gyldige efter inspektion af de indgåede liste- og valgforbund, kan som omtalt ikke tillægges en enkelt af listerne eller fordeles på listerne, og kommer således ikke i betragtning ved mandaternes fordeling på de enkelte lister. Er der listeforbund mellem alle lister med et bestemt bogstav, tillægges de uspecifcerede brevstemmer listeforbundets øvrige stemmer og kommer i betragtning ved beregning af det antal mandater, listeforbundet skal have, ligesom de – hvis listeforbundet indgår i et valgforbund – kommer i betragtning ved beregningen af det mandatantal, der tilkommer valgforbundet – jf. G-brevstemmer i eksp. 4.

Indgår alle listerne ikke i ét listeforbund, men i et valgforbund – eksp. 5 og 7 – indgår de uspecifcerede brevstemmer alene ved opgørelsen af valgforbundets mandatantal.

I afsnit 13.11 anføres et eksempel på mandatberegningen, hvor uspecifcerede brevstemmer tages i betragtning.

11.3 Antal liste- og valgforbund samt valgforbunds-kombinationer

Tabel 45, der for listeforbundenes vedkommende er udarbejdet på grundlag af tabel 21 og 30 og for valgforbundenes vedkommende på grundlag af tabel 46 og 47, viser det samlede henholdsvis det gennemsnitlige antal pr. kommune ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974. Antal listeforbund udgjorde ved de kommunale valg i 1978 264 eller 10 mindre end i 1974 – heraf 8 på Øerne og 2 i Jylland. Som omtalt kan kun flerlistre indgå listeforbund, og deres totale antal for partierne og Andre lister er fra 1974- til 1978-valget faldet fra 36 til 27 på Øerne og steget fra 231 til 235 i Jylland; hertil kommer, at i 1974 var antal listeforbund på Øerne 1 mindre end antallet flerlistre og i Jylland 8 større, mens antallet i 1978 var lig med henholdsvis 2 større – jf. tabel 24 og 25.

Ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974 havde hver flerliste 1 listeforbund, og antallet var i begge år 14 – jf. tabel 32.

Valgforbundenes antal er ved de kommunale valg steget med godt 20 pct. til 459 i 1978, og stigningen er lidt større for Øerne end for Jylland, idet Øernes andel af valgforbundene i 1978 er 51,8 mod i 1974 51,4 pct. Ved de amtskommunale valg er deres antal steget med 48 pct. til 43 i 1978, og stigningen er noget større for Jylland end Øerne, idet Øernes andel i 1978 er 49 pct. mod i 1974 52 pct.

Tabel 46, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 i hæfte 1, belyser for de kommunale valg i 1978 og 1974 valgforbundenes fordeling efter parti-kombinationer, idet de enkelte partier er anført ved deres reserverede bogstav og Andre lister ved bogstavel X, når det gælder 1 enkelt- eller flerliste, ved XÆ når det gælder 2 enkelt- eller flerlistre, osv. jf. tabellens anmærkning. Tabellens afdeling a) omfatter alene valgforbund mellem lister med reserveret bogstav, mens afdeling b) dels omfatter valgforbund mellem lister med reserveret og ureserveret bogstav dels valgforbund alene mellem lister med ureserveret bogstav. For a) er antal valgforbund øget med 39 på Øerne og 47 i

Tabel 45. Det totale antal listeforbund og valgforbund samt det gennemsnitlige antal pr. kommune – de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974.

	Kommunale valg						Amtskommunale valg					
	I alt		Øerne ¹		Jylland		I alt		Øerne		Jylland	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
Listeforbund												
Totalantal	264	274	27	35	237	239	14	14	1	2	13	12
Antal pr. kommune	0,96	1,00	0,20	0,26	1,68	1,70	1,00	1,00	0,14	0,29	1,86	1,71
Valgforbund												
Totalantal	459	381	238	196	221	185	43	29	21	15	22	14
Antal pr. kommune	1,67	1,39	1,78	1,46	1,57	1,31	3,07	2,07	3,00	2,14	3,14	2,00

¹ Inkl. København, Frederiksberg.

Jylland, mens de for b) er steget med 3 henholdsvis faldet med 11. Af det samlede antal valgforbund i Hele Landet, Øerne og Jylland udgjorde a) i 1978 henholdsvis 79, 90 og 67 pct. mod i 1974 henholdsvis 73, 90 og 55 pct.

Af valgforbundene i a) ligger kombinationen CV højest såvel i 1978 som 1974 med 80 henholdsvis 112; CV er især i 1978 suppleret med Q og/eller M, og ialt udgør de 3 kombi-

nationer 73 mod i 1974 23, således at den samlede tilvækst for de 4 kombinationer er 18. Kombinationen FK er næsthøjst ligesom i 1974 med 50 henholdsvis 42 og suppleres af FKY, der er steget fra 18 til 29. Kombinationen BE, der er trediestørst i 1978 med 48, er steget med 28, mens BCV er faldet fra 20 til 10 og denne nedgang udlignes kun for halvdelens vedkommende, når kombinationen BCV sup-

Tabel 46. Valgforbund ved de kommunale valg i 1978 og 1974.

	1978			1974				1978			1974		
	Hele landet	Øerne ¹	Jylland	Hele landet	Øerne ¹	Jylland		Hele landet	Øerne ¹	Jylland	Hele landet	Øerne ¹	Jylland
I alt	459	238	221	381	196	185	b. Partilister og Andre	95	23	72	103	20	83
a. Rene partilister	364	215	149	278	176	102	ABEX	1	1	—	—	—	—
A	2	—	2	2	—	2	AFX	—	—	—	1	—	1
AB	11	6	5	3	—	3	AX	3	1	2	9	1	8
ABE	2	2	—	1	1	—	BCVX	2	—	2	2	—	2
AE	—	—	—	1	1	—	BEX	2	1	1	—	—	—
AF	2	2	—	3	3	—	BVX	—	—	—	2	—	2
AM	1	—	1	—	—	—	BX	4	2	2	3	2	1
BC	1	—	1	1	1	—	BXÆ	—	—	—	1	—	1
BCM	4	2	2	1	—	1	CMQVX	2	2	—	—	—	—
BCMQV	2	1	1	—	—	—	CMQVZX	1	—	1	—	—	—
BCQV	1	1	—	1	—	1	CMVX	—	—	—	1	1	—
BCV	10	4	6	20	8	12	CVX	6	4	2	4	1	3
BE	48	28	20	20	15	5	CVZX	1	1	—	—	—	—
BEM	1	—	1	1	1	—	CVXÆ	—	—	—	1	—	1
BEV	2	2	—	1	1	—	CZX	1	—	1	—	—	—
BM	1	—	1	—	—	—	CX	3	—	3	1	1	—
BQ	1	—	1	—	—	—	CXÆØ	1	—	1	—	—	—
BV	5	1	4	8	4	4	EX	1	—	1	3	1	2
C	1	—	1	—	—	—	FKX	1	1	—	2	1	1
CEQV	1	—	1	—	—	—	FYX	—	—	—	1	1	—
CM	5	4	1	—	—	—	FX	—	—	—	1	—	1
CMQ	1	1	—	—	—	—	KX	2	—	2	1	—	1
CMQV	19	9	10	—	—	—	MX	1	1	—	1	1	—
CMV	20	18	2	1	—	1	QVX	—	—	—	2	1	1
CQ	2	1	1	2	2	—	QX	1	—	1	—	—	—
CQV	34	15	19	22	13	9	VZX	1	—	1	—	—	—
CV	80	47	33	112	70	42	VX	12	2	10	10	2	8
CVZ	3	2	1	—	—	—	VXÆØÅ	—	—	—	1	—	1
CZ	3	1	2	—	—	—	YX	—	—	—	2	2	—
EQ	—	—	—	1	1	—	ZX	1	1	—	1	1	—
EZ	1	—	1	—	—	—	ZXÆ	1	—	1	—	—	—
FK	50	36	14	42	29	13	X	4	—	4	3	—	3
FKY	29	22	7	18	15	3	XÆ	28	4	24	33	2	31
FY	2	—	2	1	—	1	XÆØ	10	—	10	14	1	13
KY	1	1	—	4	4	—	XÆØÅ	2	—	2	2	—	2
MQ	1	1	—	2	1	1	X...Å (5 bogst.)	2	1	1	—	—	—
MQV	2	1	1	—	—	—	X...Å (9 bogst.)	1	1	—	—	—	—
MV	6	5	1	3	2	1	X...Å (11 bogst.)	—	—	—	1	1	—
PZ	1	—	1	—	—	—							
QV	5	2	3	5	4	1							
V	2	—	2	2	—	2							
VZ	1	—	1	—	—	—							

Anm. Afdeling a omfatter kun valgforbund mellem lister, der har reserveret bogstavbetegnelse, jf. tabel 17. Afdeling b omfatter valgforbund mellem lister med reserveret og ureserveret bogstav samt mellem lister, der kun har ureserveret bogstavbetegnelse. Ureserverede bogstavbetegnelser – der dækker skiftende listebetegnelser fra kommune til kommune – gengives når det kun drejer sig om en enkelt- eller flerliste – med X, ved to med XÆ, osv frem til XÆØÅ; for 5 eller flere benyttes angivelsen: X...Å (antal bogstaver).

¹ Incl. København og Frederiksberg.

Tabel 47. Valgforbund ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974.

	1978			1974		
	Hele landet	Øerne	Jylland	Hele landet	Øerne	Jylland
I alt	43	21	22	29	15	14
BE	12	5	7	6	3	3
CM	1	1	—	—	—	—
CMQV	10	4	6	—	—	—
CMV	1	1	—	—	—	—
CQV	1	1	—	2	—	2
CV	1	—	1	11	6	5
EQ	1	1	—	—	—	—
FK	9	4	5	5	2	3
FKY	5	3	2	3	3	—
FY	—	—	—	1	—	1
MQ	1	—	1	—	—	—
QV	1	1	—	1	1	—

Anm. Ved de amtskommunale valg er alle valgforbundene indgået mellem lister med reserveret bogstavbeteignelse – jf. tabel 17.

pleres med Q og/eller M. Kombinationen AB er øget fra 3 til 11, og dermed er i alt 12 kombinationer med en samlet tilvækst på 68 omtalt. Ved 1978-valget er det samlede antal kombinationer 39 mod 26 i 1974.

Valgforbundene i b) omfatter i 1978 og 1974 48 henholdsvis 50 mellem lister med reserveret og ureserveret bogstav, og de er ved begge valg fordelt på 21 kombinationer. De resterende 47 henholdsvis 53 valgforbund er indgået mellem lister med ureserveret bogstav.

Tabel 47, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2 i hæfte 1, belyser tilsvarende for de amtskommunale valg valgforbundenes fordeling efter parti-kombinationer. Valgforbundene er her alene ingået mellem lister med reserveret bogstav, idet Andre lister kun opstiller i beskedent omfang ved de amtskommunale valg. Valgforbundenes antal var ved 1978-valget 21 på Øerne og 22 i Jylland mod i 1974 15 henholdsvis 14. Kombinationen BE ligger højest med 12 valgforbund mod 6 i 1974. CV, der i 1974 lå på 11 er faldet til 1, men faldet udlignes af kombinationen CMQV på 10 samt CMV og CQV på hver 1. FK er tredjestørst med 9 valgforbund mod 5 i 1974, og FKY har 5 mod tidligere 3.

12. Stemmefordelingen

Til indledning belyser tabel 48 i hvilket omfang de kommunale vælgere i de enkelte amtsrådkredse har haft mulighed for at stemme på de forskellige politiske partier, idet dette omfang influerer på stemmefordelingen, men ikke kan aflæses af tabel 49, med mindre et parti overhovedet ikke har opstillet i nogen af amtsrådkredsens kommuner og der derfor er anført en prik i kolonnen.

København-Frederiksberg er ikke medtaget i tabellen, idet alle 12 henholdsvis 11 landsdækkende partier opstillede i de 2 kommuner ved 1978- og 1974-valget med undtagelse af Pensionist-Partiet i Frederiksberg kommune i 1978. Det fremgår af tabellen, at Socialdemokratiet har næsten 100 procents dækning, mens Venstre, Konervative Folkeparti, Fremskridtspartiet og Radikale Venstre ligger noget lavere – med en gennemgående høj dækningsprocent i Øernes amtsrådkredse og en noget lavere i Jyllands amtsrådkredse. Derefter følger Kommunistiske Parti, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Retsforbundet med dækningsprocent på 83–58 for Øerne i alt og 59–49 for Jylland i alt, mens Kristeligt Folkeparti modsat ligger højest i Jylland. Venstresocialisterne har for Øerne og Jylland dækningsprocent på 39 henholdsvis 32.

Tabel 23 belyser samme emne, men her er på landsdele

og kommune grupper opgjort i hvor stor en procentdel af kommunerne de enkelte partier opstillede.

Tabel 49, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, meddeler den relative stemmefordeling på amtsrådkredse ved de kommunale valg i 1978 og 1974. Socialdemokratiet gik i Hele Landet frem fra 33,0 til 37,3 pct., Konervative Folkeparti fra 12,4 til 13,6 pct., Andre lister fra 8,4 til 8,7 pct., Fremskridtspartiet fra 7,5 til 8,1 pct. og Venstresocialisterne fra 0,9 til 2,0 pct.

Modsat havde Venstre tilbagegang fra 18,2 til 15,6 pct., Radikale Venstre fra 7,0 til 4,5 pct., Socialistisk Folkeparti fra 3,9 til 3,1 pct., Kristeligt Folkeparti fra 2,0 til 1,3 pct., Centrum-Demokraterne fra 2,1 til 1,2 pct. og Slesvigsk Parti fra 0,3 til 0,2 pct. Kommunistiske Parti og Retsforbundet oprettholdt deres relative styrke på 3,3 henholdsvis 1,0 pct., mens det nye parti, Pensionist-Partiet opnåede 0,1 pct. af de gyldige stemmer.

Hovedtendenserne går naturligvis igen i de tre hovedområder – København-Frederiksberg, Øernes og Jyllands amtsrådkredse – men ofte med varierende styrke og i nogle tilfælde skifter + til - og omvendt, således har fx Andre lister tilbagegang i Jyllands amtsrådkredse, men fremgang i de to andre hovedområder, mens det er mod-

Tabel 48. Vælgertallet i kommuner, hvor de enkelte partier opstillede ved de kommunale valg i 1978 og 1974 i procent af amtsrådkredsenes samlede vælgertal.

	Med reserveret bogstavbetegnelse ¹														Med ureserv. bogstav.
	A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S ²	V	Y	Z		
pct.															
1978-valget															
Øernes amtsrådkr.	100	94	99	58	76	83	67	2	47	.	100	39	97	71	
Københavns	100	98	100	92	92	100	90	—	52	.	100	85	95	69	
Frederiksborg	100	88	100	62	92	97	80	—	57	.	100	16	98	87	
Roskilde	100	100	100	36	82	82	74	—	66	.	100	45	100	73	
Vestsjællands	100	93	96	26	52	70	45	16	25	.	100	22	98	70	
Storstrøms	100	98	100	27	55	66	58	—	18	.	100	21	97	44	
Bornholms	100	67	100	34	82	66	.	—	100	.	100	—	100	71	
Fyns	100	91	99	60	66	71	51	2	49	.	99	13	98	77	
Jyllands amtsrådkr.	100	85	89	53	53	59	49	26	67	6	95	32	98	70	
Sønderjyllands	100	89	94	34	33	39	27	—	64	59	98	5	98	59	
Ribe	97	86	88	56	59	47	9	38	59	.	92	—	98	79	
Vejle	100	91	94	50	64	64	74	—	72	.	100	31	100	84	
Ringkøbing	100	69	87	71	44	58	29	3	81	.	89	21	96	96	
Århus	100	92	91	76	73	81	70	48	69	.	94	64	100	37	
Viborg	100	88	82	36	29	40	34	36	73	.	95	17	97	65	
Nordjyllands	100	75	88	37	46	52	55	33	59	.	96	33	95	88	
1974-valget															
Øernes amtsrådkr.	100	99	99	55	80	73	84	.	46	.	100	35	97	52	
Københavns	100	100	100	88	100	100	100	.	56	.	100	72	99	57	
Frederiksborg	100	100	100	55	90	77	92	.	48	.	100	36	100	52	
Roskilde	100	100	100	38	61	49	100	.	52	.	100	65	100	66	
Vestsjællands	100	98	93	24	73	59	71	.	10	.	100	13	95	69	
Storstrøms	100	98	98	16	63	55	75	.	46	.	100	15	89	51	
Bornholms	100	100	100	—	82	82	86	.	52	.	100	—	100	32	
Fyns	100	96	99	61	70	62	63	.	48	.	100	—	96	31	
Jyllands amtsrådkr.	100	90	85	50	59	51	71	.	67	6	95	19	92	69	
Sønderjyllands	100	90	87	42	56	36	68	.	70	59	96	5	100	87	
Ribe	100	86	84	48	62	39	75	.	56	.	90	—	90	84	
Vejle	100	94	91	65	65	65	87	.	78	.	100	—	92	64	
Ringkøbing	100	82	84	22	58	51	49	.	71	.	86	22	97	49	
Århus	100	95	87	71	77	72	78	.	68	.	95	65	96	47	
Viborg	100	92	79	41	45	30	48	.	67	.	95	—	70	80	
Nordjyllands	100	85	82	40	43	41	72	.	62	.	98	—	92	90	

¹ De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17.

² Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds.

sat for Fremskridtspartiet og Socialistisk Folkeparti; Kommunistiske Parti har tilbagegang i København-Frederiksberg og fremgang i de to andre hovedområder, mens Retsforbundet har fremgang i København-Frederiksberg og tilbagegang i Jylland.

Tabel 50, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2 i hæfte 1, viser tilsvarende for de amtskommunale valg den relative stemmefordeling på amtsrådkredse. Ved disse valg spiller lister med reserveret bogstav kun en ubetydelig rolle med en stemmeandel på 0,5, mens den ved de kommunale valg er 9,3 for samme område (København-

Frederiksberg deltager ikke i de amtskommunale valg). Ligesom ved de kommunale valg gik Socialdemokratiet, Konservative Folkeparti, Fremskridtspartiet og Venstresocialisterne frem i nogenlunde samme omfang og opnåede henholdsvis 38,0, 13,9, 9,3 og 1,5 pct. af stemmerne. Endvidere gik Kommunistiske Parti frem fra en stemmeandel på 2,7 til 2,8.

Venstre, Radikale Venstre, Kristeligt Folkeparti og Centrum-Demokraterne havde svarende til de kommunale valg tilbagegang og opnåede henholdsvis 18,6, 5,9, 2,2 og 1,8 pct. af stemmerne. Herudover gik Retsforbundet tilba-

Tabel 49. Den relative stemmefordeling på partier – de kommunale valg 1978 og 1974.

	Med reserveret bogstavbetegnelse ¹														Med med reserv. bogstav.
	A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S ²	V	V	Z		
100,0 pct.															
Hele landet 1978 . . .	37,3	4,5	13,6	1,0	3,1	3,3	1,2	0,1	1,3	0,2	15,6	2,0	8,1	8,7	
København, Fr.berg. . . .	42,2	2,5	17,7	1,8	5,3	7,7	1,4	0,4	1,0	.	1,7	8,3	5,8	4,2	
I alt amtsrådkredse .	36,6	4,7	13,1	0,9	2,8	2,7	1,2	0,1	1,3	0,3	17,5	1,2	8,3	9,3	
Øernes amtsrådkredse .	38,0	5,6	16,8	0,9	3,5	3,5	1,7	0,0	0,7	.	14,4	1,4	7,9	5,6	
Københavns	37,8	3,8	25,6	1,6	4,4	4,8	2,9	.	0,3	.	3,7	3,8	7,1	4,2	
Frederiksborg	30,3	3,9	20,2	0,7	4,1	5,0	2,2	.	1,1	.	13,1	1,0	8,3	10,1	
Roskilde	34,4	8,1	12,6	0,7	4,4	3,3	1,9	.	0,8	.	18,0	1,2	9,1	5,5	
Vestsjællands	35,9	8,1	11,2	0,4	2,1	3,4	0,9	0,1	0,5	.	22,5	0,3	7,7	6,9	
Storstrøms	48,1	5,9	10,7	0,4	2,5	1,4	1,2	.	0,1	.	19,3	0,2	7,9	2,3	
Bornholms	38,6	1,7	7,5	0,4	2,2	1,5	.	.	5,9	.	28,2	.	10,4	3,6	
Fyns	39,7	7,1	12,4	0,9	3,0	2,4	0,6	0,0	0,7	.	18,9	0,2	8,4	5,7	
Jyllands amtsrådkredse .	35,3	3,9	9,6	0,8	2,3	1,9	0,8	0,1	1,9	0,5	20,4	0,9	8,8	12,8	
Sønderjyllands	34,9	4,2	11,8	0,6	0,9	0,7	0,4	.	2,3	4,8	20,6	0,1	9,5	9,2	
Ribe	31,8	3,4	8,3	1,1	2,1	1,9	0,1	0,3	1,3	.	25,0	.	8,8	15,9	
Vejle	39,2	3,3	10,1	0,5	1,6	2,3	1,1	.	1,5	.	20,5	0,3	9,1	10,5	
Ringkøbing	25,7	2,7	7,4	0,3	1,0	0,9	0,4	0,0	3,5	.	29,3	0,1	9,0	19,7	
Århus	39,8	4,6	11,2	1,6	5,0	3,6	1,2	0,1	1,2	.	13,3	2,7	8,0	7,7	
Viborg	30,1	7,3	9,5	0,4	1,5	0,6	0,5	0,2	3,0	.	22,7	0,3	8,7	15,2	
Nordjyllands	37,2	2,7	7,9	0,5	1,2	1,6	0,9	0,2	1,8	.	20,5	0,7	8,9	15,9	
Hele landet 1974 . . .	33,0	7,0	12,4	1,0	3,9	3,3	2,1	.	2,0	0,3	18,2	0,9	7,5	8,4	
København, Fr.berg . . .	34,6	5,6	17,5	1,7	10,5	10,5	2,0	.	2,4	.	2,7	4,0	6,0	2,5	
I alt amtsrådkredse .	32,8	7,2	11,7	0,9	3,0	2,3	2,1	.	2,0	0,3	20,3	0,5	7,7	9,2	
Øernes amtsrådkredse .	33,3	8,6	15,1	0,9	4,2	3,1	3,0	.	1,2	.	17,6	0,6	8,1	4,3	
Københavns	31,1	6,4	24,4	1,7	7,5	4,9	4,8	.	1,0	.	5,3	1,5	9,2	2,2	
Frederiksborg	26,6	6,3	17,0	0,8	3,6	4,1	3,5	.	1,7	.	17,8	0,7	9,6	8,3	
Roskilde	28,5	12,6	10,1	0,9	2,8	3,0	4,8	.	1,6	.	19,8	1,0	9,2	5,7	
Vestsjællands	31,1	11,9	9,8	0,3	3,1	2,6	2,2	.	0,5	.	24,1	0,1	7,7	6,6	
Storstrøms	45,0	8,6	8,9	0,2	2,4	1,1	1,9	.	0,9	.	21,7	0,1	6,2	3,0	
Bornholms	37,9	4,0	6,9	.	1,9	1,4	1,2	.	2,7	.	32,2	.	10,6	1,2	
Fyns	35,2	9,9	12,1	0,9	3,1	1,8	1,1	.	1,3	.	24,3	.	6,5	3,8	
Jyllands amtsrådkredse .	32,4	6,0	8,5	0,9	1,9	1,6	1,2	.	2,7	0,6	22,8	0,3	7,3	13,8	
Sønderjyllands	30,7	5,6	11,0	0,6	1,1	0,4	1,2	.	2,7	5,2	21,6	0,1	9,8	10,0	
Ribe	28,4	4,6	5,2	0,9	1,6	1,1	1,6	.	2,3	.	27,4	.	9,2	17,7	
Vejle	35,7	5,5	8,2	0,9	1,7	2,1	1,7	.	2,9	.	22,2	.	6,4	12,7	
Ringkøbing	21,9	4,4	6,6	0,6	0,8	0,6	0,6	.	3,6	.	34,3	0,1	6,7	19,8	
Århus	38,1	7,0	9,5	1,5	4,0	3,2	1,3	.	2,2	.	16,3	1,3	7,0	8,6	
Viborg	25,6	10,6	9,0	0,5	0,9	0,4	0,7	.	3,4	.	27,4	.	5,4	16,1	
Nordjyllands	35,2	4,4	8,6	0,8	1,3	1,4	1,0	.	2,3	.	21,1	.	7,6	16,3	

Anm. Ved . angives ingen stemmier, da der ikke var opstilling.

¹ De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17.² Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds.

ge fra 1,7 til 1,6 pct., mens Socialistisk Folkeparti og Slesvigsk Parti opretholdt deres andel på 3,5 henholdsvis 0,3 pct.

En nærmere sammenligning med de kommunale valg foretages i forbindelse med de to følgende tabeller, der for

1978 specificerer de i tabel 49 og 50 meddelte oplysninger på kommunegrupper indenfor amtsrådkredse.

Tabel 51 viser den relative stemmefordeling på amtsrådkredses kommunegrupper ved de kommunale valg i 1978. 8 landsdækkende partier – nemlig Socialdemokratiet

Tabel 50. Den relative stemmefordeling på partier – de amtskommunale valg 1978 og 1974.

	Med reserveret bogstavbetegnelse ¹														Med ureserv. bogstav.
	A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S ²	V	Y	Z		
100,0 pct.															
Amtskomm. 1978 ...	38,0	5,9	13,9	1,6	3,5	2,8	1,8	0,1	2,2	0,3	18,6	1,5	9,3	0,5	
Øernes amtskomm.	39,4	6,1	16,9	1,6	4,0	3,5	2,2	0,0	1,1	.	13,4	2,1	8,8	0,9	
Københavns	39,2	4,1	24,3	2,2	4,8	4,4	3,3	.	0,7	.	3,8	4,9	8,3	.	
Frederiksborg	33,4	4,7	20,3	1,4	4,0	3,8	2,6	.	1,4	.	14,9	3,1	8,9	1,5	
Roskilde	38,6	8,0	13,8	1,7	3,7	3,4	2,6	.	1,0	.	13,7	2,6	9,8	1,1	
Vestsjællands	37,2	10,7	11,7	1,2	3,4	3,8	1,7	0,3	1,4	.	19,5	.	9,1	.	
Storstrøms	47,8	5,8	11,2	0,9	2,5	1,8	1,6	.	0,9	.	17,2	.	8,3	2,0	
Bornholms	33,5	2,1	4,8	0,9	2,2	2,0	.	.	5,6	.	39,2	.	9,6	0,1	
Fyns	40,8	6,9	14,1	1,6	4,2	2,8	1,1	.	1,0	.	16,6	.	9,1	1,8	
Jyllands amtskomm.	36,6	5,6	11,0	1,6	3,0	2,3	1,5	0,1	3,3	0,6	23,5	0,9	9,8	0,2	
Sønderjyllands	34,3	5,2	11,9	1,4	1,5	1,0	1,0	.	3,2	5,2	24,2	0,7	10,1	0,3	
Ribe	35,1	7,6	9,1	1,9	2,8	2,0	0,8	.	2,9	.	28,3	.	9,5	.	
Vejle	39,2	4,0	10,1	1,4	2,2	2,6	2,1	.	2,4	.	25,7	.	9,4	0,9	
Ringkøbing	27,4	4,4	11,0	1,1	1,5	1,1	0,9	.	5,4	.	37,0	.	10,1	0,1	
Århus	42,0	3,9	12,7	2,3	5,2	3,6	1,9	0,2	1,9	.	14,0	3,5	8,8	.	
Viborg	30,7	9,8	12,0	1,1	2,5	1,2	1,3	0,3	5,1	.	26,3	.	9,7	.	
Nordjyllands	38,4	6,6	9,5	1,6	3,0	2,4	1,7	.	3,7	.	21,9	.	11,2	.	
Amtskomm. 1974 ...	33,0	9,0	12,4	1,7	3,5	2,7	2,4	.	3,6	0,3	21,9	0,7	8,8	0,0	
Øernes amtskomm.	33,2	9,6	15,0	1,6	4,6	3,5	3,2	.	2,2	.	17,1	1,0	8,9	0,1	
Københavns	29,4	7,6	22,5	2,3	8,1	5,1	4,9	.	1,7	.	6,0	2,0	10,4	.	
Frederiksborg	28,0	7,6	17,7	1,5	4,0	4,5	3,9	.	2,2	.	18,5	1,6	10,5	.	
Roskilde	31,1	12,9	11,6	2,0	4,0	3,5	4,8	.	2,3	.	16,1	1,7	10,0	.	
Vestsjællands	32,3	13,5	9,4	1,4	3,0	3,3	2,4	.	2,3	.	23,9	.	8,5	.	
Storstrøms	44,5	9,2	9,1	0,8	2,7	1,6	2,1	.	2,2	.	20,3	.	7,0	0,5	
Bornholms	37,2	3,7	5,7	.	2,1	2,0	1,2	.	5,1	.	31,3	.	11,7	.	
Fyns	34,7	10,7	13,0	1,7	3,4	2,2	1,4	.	2,2	.	23,3	0,5	6,9	.	
Jyllands amtskomm.	32,8	8,5	9,9	1,8	2,5	2,0	1,5	.	4,9	0,7	26,4	0,4	8,6	.	
Sønderjyllands	30,7	8,0	11,3	1,6	1,6	0,7	1,2	.	4,5	6,1	23,9	.	10,4	.	
Ribe	30,1	11,2	6,1	1,9	2,1	1,5	1,8	.	4,9	.	30,0	.	10,4	.	
Vejle	36,0	7,1	10,1	2,0	2,3	2,3	2,1	.	4,4	.	26,1	.	7,6	.	
Ringkøbing	23,4	7,0	9,9	1,3	1,1	0,9	1,3	.	6,8	.	40,8	.	7,5	.	
Århus	38,6	7,7	10,9	2,2	4,5	3,7	1,6	.	3,3	.	18,4	1,5	7,6	.	
Viborg	27,7	12,5	10,1	1,1	1,5	0,9	1,0	.	6,8	.	31,2	.	7,2	.	
Nordjyllands	33,7	8,1	9,4	1,9	2,2	2,1	1,6	.	5,5	.	25,5	.	10,0	.	

Anm. Ved . angives ingen stemmer, da der ikke var opstilling.

¹ De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17.² Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådsrådkreds.

et, Konervative Folkeparti, Retsforbundet, Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti og Venstresocialisterne – har en højere stemmeandel i Bykommunerne end i Øvrige kommuner for såvel Øernes som Jyllands amtsrådsrådkredse; omfanget svinger fra parti til parti, ligesom der mellem amtsrådsrådkredse kan være ret store variationer for det enkelte parti. Det omvendte forhold, at stemmeandelen er højere i Øvrige kommuner end i Bykommunerne, gælder for Andre lister – især i Jyllands amtsrådsrådkredse – og for Venstre samt i mindre grad for Fremskridtspartiet og Radikale Venstre.

Tabel 52, der er udarbejdet på grundlag af tabel V.3 i hæfte 1, viser tilsvarende for de amtskommunale valg i 1978 den relative stemmefordeling på amtsrådsrådkredsene kommunegrupper. Specifikationerne dækker samme områder som i tabel 51, bortset fra at København og Frederiksberg ikke indgår ved de amtskommunale valg; de to tabellers totaltal er derfor ikke sammenlignelige.

I tabel 53 er anført differencen mellem stemmeandelen ved de amtskommunale valg (tabel 52) og de kommunale valg (tabel 51) for de enkelte partier i kommunegrupperne i Øernes og Jyllands amtsrådsrådkredse. Det fremgår af tabel 52 – af kolonnens prik – at Andre lister ved de amtskommunale valg har et højere stemmeandel end de andre partier i Øernes og Jyllands amtsrådsrådkredse.

Tabel 51. Den relative stemmefordeling på partier og kommunegrupper – de kommunale valg 1978.

	Antal kommuner	Med reserveret bogstavbetegnelse													Med uresev. bogstav.
		A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S ¹	V	Y	Z	
		100,0 pct.													
Hele landet	275	37,3	4,5	13,6	1,0	3,1	3,3	1,2	0,1	1,3	0,2	15,6	2,0	8,1	8,7
Hovedstadsregionen	50	37,6	3,8	20,4	1,4	4,7	5,7	2,1	0,1	0,8	.	6,3	4,6	7,1	5,4
København, Fr.berg.	2	42,2	2,5	17,7	1,8	5,3	7,7	1,4	0,4	1,0	.	1,7	8,3	5,8	4,2
Øernes amtsrådskredse	132	38,0	5,6	16,8	0,9	3,5	3,5	1,7	0,0	0,7	.	14,4	1,4	7,9	5,6
Hovedstadsområdet ²	19	36,4	3,8	26,3	1,6	4,2	4,4	2,8	.	0,3	.	4,1	4,0	7,1	5,0
Bykommuner	20	43,1	6,1	14,5	0,8	4,5	4,8	1,6	0,0	1,0	.	12,1	0,6	7,4	3,5
Øvrige kommuner	93	34,7	6,7	11,1	0,5	2,1	1,6	0,9	0,0	0,7	.	24,6	0,1	9,1	7,9
Københavns	18	37,8	3,8	25,6	1,6	4,4	4,8	2,9	.	0,3	.	3,7	3,8	7,1	4,2
Hovedstadsområdet ³	16	37,8	3,7	25,9	1,7	4,4	4,6	3,0	.	0,3	.	3,5	3,9	6,9	4,3
Øvrige kommuner	2	38,1	5,7	15,7	.	6,0	9,6	1,3	.	.	.	11,2	.	10,3	2,1
Frederiksborg	19	30,3	3,9	20,2	0,7	4,1	5,0	2,2	.	1,1	.	13,1	1,0	8,3	10,1
Hovedstadsområdet ³	3	22,0	5,4	30,4	0,8	2,0	2,5	1,2	.	.	.	10,9	4,4	8,5	11,9
Bykommuner	3	36,2	4,1	20,2	1,0	4,1	9,4	1,5	.	1,2	.	9,8	.	5,9	6,6
Øvrige kommuner	13	29,5	3,2	16,3	0,5	4,9	3,0	2,9	.	1,4	.	16,1	0,4	10,0	11,8
Roskilde	11	34,4	8,1	12,6	0,7	4,4	3,3	1,9	.	0,8	.	18,0	1,2	9,1	5,5
Bykommuner	3	36,4	9,4	13,7	0,7	5,2	4,5	2,5	.	1,2	.	13,4	2,0	8,8	2,2
Øvrige kommuner	8	31,2	6,1	10,9	0,7	3,0	1,4	1,0	.	0,2	.	25,3	.	9,5	10,7
Vestsjælands	23	35,9	8,1	11,2	0,4	2,1	3,4	0,9	0,1	0,5	.	22,5	0,3	7,7	6,9
Bykommuner	5	40,3	8,0	13,5	0,3	3,2	5,9	1,5	0,1	0,4	.	16,1	0,7	6,9	3,1
Øvrige kommuner	18	32,1	8,1	9,2	0,4	1,1	1,3	0,5	0,1	0,6	.	28,0	.	8,4	10,2
Storstrøms	24	48,1	5,9	10,7	0,4	2,5	1,4	1,2	.	0,1	.	19,3	0,2	7,9	2,3
Bykommuner	4	53,8	4,6	11,8	0,8	5,4	2,4	1,7	.	0,4	.	11,6	0,5	6,8	0,2
Øvrige kommuner	20	44,4	6,8	10,0	0,1	0,6	0,7	0,8	.	.	.	24,3	0,1	8,6	3,6
Bornholms	5	38,6	1,7	7,5	0,4	2,2	1,5	.	.	5,9	.	28,2	.	10,4	3,6
Bykommuner	1	48,8	.	8,9	.	4,6	3,0	.	.	3,9	.	15,3	.	11,0	4,5
Øvrige kommuner	4	33,6	2,6	6,8	0,6	1,1	0,7	.	.	6,8	.	34,6	.	10,0	3,2
Fyns	32	39,7	7,1	12,4	0,9	3,0	2,4	0,6	0,0	0,7	.	18,9	0,2	8,4	5,7
Bykommuner	4	45,5	5,5	14,5	1,3	4,6	3,6	1,2	.	1,2	.	10,4	0,3	7,6	4,3
Øvrige kommuner	28	33,5	8,9	10,1	0,6	1,3	1,0	0,0	0,1	0,2	.	28,0	.	9,1	7,2
Jyllands amtsrådskredse	141	35,3	3,9	9,6	0,8	2,3	1,9	0,8	0,1	1,9	0,5	20,4	0,9	8,8	12,8
Bykommuner	25	42,9	3,9	12,8	1,3	3,9	3,2	1,3	0,2	2,1	0,4	15,6	1,7	8,5	2,2
Øvrige kommuner	116	27,3	4,0	6,2	0,3	0,4	0,5	0,2	0,0	1,8	0,7	25,5	0,0	9,0	24,1
Sønderjyllands	23	34,9	4,2	11,8	0,6	0,9	0,7	0,4	.	2,3	4,8	20,6	0,1	9,5	9,2
Bykommuner	3	41,7	5,8	18,2	1,2	2,3	1,0	0,5	.	2,0	5,8	10,8	.	9,0	1,7
Øvrige kommuner	20	31,8	3,5	8,9	0,3	0,2	0,5	0,4	.	2,4	4,3	25,2	0,2	9,7	12,6
Ribe	14	31,8	3,4	8,3	1,1	2,1	1,9	0,1	0,3	1,3	.	25,0	.	8,8	15,9
Bykommuner	2	45,8	3,0	11,3	1,6	3,5	3,6	.	0,6	1,7	.	19,9	.	8,1	0,9
Øvrige kommuner	12	20,5	3,6	6,0	0,8	1,1	0,5	0,2	.	1,0	.	29,1	.	9,3	27,9
Vejle	16	39,2	3,3	10,1	0,5	1,6	2,3	1,1	.	1,5	.	20,5	.	9,1	10,5
Bykommuner	4	47,2	3,4	13,2	0,8	2,7	3,7	1,6	.	1,8	.	14,0	0,5	9,0	2,1
Øvrige kommuner	12	26,2	3,2	5,2	.	.	.	0,4	.	0,9	.	30,9	.	9,2	24,0
Ringkøbing	18	25,7	2,7	7,4	0,3	1,0	0,9	0,4	0,0	3,5	.	29,3	0,1	9,0	19,7
Bykommuner	3	36,2	2,9	8,7	0,6	1,4	1,4	0,9	.	4,3	.	32,0	0,3	9,9	1,4
Øvrige kommuner	15	18,3	2,6	6,5	0,1	0,7	0,5	.	0,0	3,0	.	27,3	.	8,5	32,5
Århus	26	39,8	4,6	11,2	1,6	5,0	3,6	1,2	0,1	1,2	.	13,3	2,7	8,0	7,7
Bykommuner	5	43,0	4,5	13,5	2,0	7,1	4,5	1,7	0,2	1,5	.	10,3	4,0	7,4	0,3
Øvrige kommuner	21	33,2	4,7	6,5	0,8	0,8	1,6	0,2	.	0,6	.	19,6	.	9,2	22,8
Viborg	17	30,1	7,3	9,5	0,4	1,5	0,6	0,5	0,2	3,0	.	22,7	0,3	8,7	15,2
Bykommuner	3	35,9	6,0	14,3	0,9	3,9	1,3	1,2	0,2	3,9	.	20,9	0,8	8,4	2,3
Øvrige kommuner	14	26,3	8,1	6,4	0,1	.	0,2	0,1	0,2	2,4	.	23,8	.	8,8	23,6
Nordjyllands	27	37,2	2,7	7,9	0,5	1,2	1,6	0,9	0,2	1,8	.	20,5	0,7	8,9	15,9
Bykommuner	5	44,1	2,6	11,5	1,0	2,0	3,1	1,5	0,3	1,7	.	15,7	1,4	8,9	6,2
Øvrige kommuner	22	29,8	2,8	4,2	.	0,4	0,1	0,3	.	1,8	.	25,5	.	8,8	26,3

Anm. og noter, se tabel 53.

Tabel 52. Den relative stemmefordeling på partier og kommunegrupper – de amtskommunale valg 1978.

	Antal kom- muner	Med reserveret bogstavbetegnelse													Med reserv- erbogstav.
		A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S ¹	V	Y	Z	
100,0 pct.															
Tilsammen	273	38,0	5,9	13,9	1,6	3,5	2,8	1,8	0,1	2,2	0,3	18,6	1,5	9,3	0,5
Hovedstadsregionen eksl. Kbh., Frb. . .	48	37,5	4,9	21,4	1,9	4,4	4,1	3,0	—	1,0	—	8,5	4,0	8,7	0,6
Øernes amtsrådkredse . .	132	39,4	6,1	16,9	1,6	4,0	3,5	2,2	0,0	1,1	—	13,4	2,1	8,8	0,9
Hovedstadsområdet ²	19	37,7	4,2	25,3	2,2	4,7	4,2	3,2	—	0,7	—	4,5	5,0	8,2	0,1
Bykommuner	20	44,5	6,0	14,6	1,5	4,5	4,3	1,9	0,1	1,2	—	11,4	0,8	8,0	1,2
Øvrige kommuner	93	36,3	7,7	12,2	1,3	2,9	2,1	1,7	0,1	1,3	—	22,3	0,7	10,0	1,4
Københavns	18	39,2	4,1	24,3	2,2	4,8	4,4	3,3	—	0,7	—	3,8	4,9	8,3	—
Hovedstadsområdet ³	16	39,2	4,1	24,7	2,2	4,8	4,4	3,3	—	0,7	—	3,5	4,9	8,2	—
Øvrige kommuner	2	40,6	4,0	12,3	1,9	5,2	6,9	2,8	—	0,3	—	11,1	2,6	12,3	—
Frederiksborg	19	33,4	4,7	20,3	1,4	4,0	3,8	2,6	—	1,4	—	14,9	3,1	8,9	1,5
Hovedstadsområdet ³	3	22,7	5,2	31,8	1,4	3,2	2,7	1,8	—	0,6	—	15,3	6,0	8,3	1,0
Bykommuner	3	39,9	4,6	18,6	1,5	3,7	6,2	1,8	—	1,4	—	11,3	2,7	7,1	1,2
Øvrige kommuner	13	33,1	4,5	16,9	1,4	4,5	2,6	3,5	—	1,6	—	17,2	2,4	10,4	1,9
Roskilde	11	38,6	8,0	13,8	1,7	3,7	3,4	2,6	—	1,0	—	13,7	2,6	9,8	1,1
Bykommuner	3	40,5	8,4	14,5	1,6	4,1	4,1	2,7	—	1,1	—	9,8	2,7	9,5	1,0
Øvrige kommuner	8	35,5	7,4	12,7	1,9	3,2	2,2	2,4	—	0,9	—	19,7	2,5	10,3	1,3
Vestsjællands	23	37,2	10,7	11,7	1,2	3,4	3,8	1,7	0,3	1,4	—	19,5	—	9,1	—
Bykommuner	5	41,7	9,2	12,9	1,2	4,0	5,4	2,0	0,3	1,1	—	14,4	—	7,8	—
Øvrige kommuner	18	33,4	12,0	10,7	1,2	2,9	2,4	1,4	0,4	1,7	—	23,7	—	10,2	—
Storstrøms	24	47,8	5,8	11,2	0,9	2,5	1,8	1,6	—	0,9	—	17,2	—	8,3	2,0
Bykommuner	4	53,5	4,3	12,6	1,1	3,9	2,3	2,1	—	1,2	—	9,9	—	7,3	1,8
Øvrige kommuner	20	44,0	6,7	10,3	0,8	1,7	1,5	1,3	—	0,7	—	22,0	—	8,9	2,1
Bornholms	5	33,5	2,1	4,8	0,9	2,2	2,0	—	—	5,6	—	39,2	—	9,6	0,1
Bykommuner	1	38,8	1,0	5,2	0,6	3,0	2,5	—	—	3,6	—	36,1	—	9,2	—
Øvrige kommuner	4	30,9	2,6	4,6	1,0	1,8	1,8	—	—	6,6	—	40,7	—	9,8	0,2
Fyns	32	40,8	6,9	14,1	1,6	4,2	2,8	1,1	—	1,0	—	16,6	—	9,1	1,8
Bykommuner	4	46,0	4,9	15,4	1,9	5,7	4,0	1,4	—	1,2	—	9,6	—	8,0	1,9
Øvrige kommuner	28	35,2	9,0	12,6	1,4	2,6	1,6	0,8	—	0,9	—	24,1	—	10,2	1,6
Jyllands amtsrådkredse . .	141	36,6	5,6	11,0	1,6	3,0	2,3	1,5	0,1	3,3	0,6	23,5	0,9	9,8	0,2
Bykommuner	25	42,5	4,0	12,5	1,8	4,3	3,3	1,8	0,1	2,5	0,4	16,4	1,5	8,7	0,2
Øvrige kommuner	116	30,3	7,4	9,4	1,4	1,6	1,1	1,2	0,1	4,2	0,8	31,1	0,3	11,0	0,1
Sønderjyllands	23	34,3	5,2	11,9	1,4	1,5	1,0	1,0	—	3,2	5,2	24,2	0,7	10,1	0,3
Bykommuner	3	39,8	4,7	13,9	1,6	2,6	1,1	0,9	—	2,5	5,3	17,4	1,0	9,1	0,1
Øvrige kommuner	20	31,7	5,4	10,9	1,4	1,0	1,0	1,0	—	3,5	5,1	27,4	0,7	10,5	0,4
Ribe	14	35,1	7,6	9,1	1,9	2,8	2,0	0,8	—	2,9	—	28,3	—	9,5	—
Bykommuner	2	45,1	4,1	11,3	1,9	3,8	3,4	0,9	—	1,7	—	20,3	—	7,5	—
Øvrige kommuner	12	26,8	10,5	7,4	1,8	2,0	0,9	0,8	—	3,8	—	34,9	—	11,1	—
Vejle	16	39,2	4,0	10,1	1,4	2,2	2,6	2,1	—	2,4	—	25,7	—	9,4	0,9
Bykommuner	4	45,4	2,8	11,8	1,4	2,5	3,4	2,6	—	1,8	—	18,6	—	8,7	1,0
Øvrige kommuner	12	29,0	6,1	7,3	1,5	1,6	1,2	1,3	—	3,4	—	37,3	—	10,6	0,7
Ringkøbing	18	27,4	4,4	11,0	1,1	1,5	1,1	0,9	—	5,4	—	37,0	—	10,1	0,1
Bykommuner	3	35,9	3,8	9,8	1,4	1,9	1,6	1,4	—	4,1	—	29,8	—	10,2	0,1
Øvrige kommuner	15	21,3	4,8	12,0	0,8	1,3	0,8	0,5	—	6,3	—	42,1	—	10,0	0,1
Århus	26	42,0	3,9	12,7	2,3	5,2	3,6	1,9	0,2	1,9	—	14,0	3,5	8,8	—
Bykommuner	5	43,4	3,3	13,5	2,4	6,7	4,5	1,8	0,2	1,6	—	10,1	4,6	7,9	—
Øvrige kommuner	21	39,0	5,3	10,9	2,1	2,2	1,8	2,0	0,1	2,3	—	22,3	1,4	10,6	—
Viborg	17	30,7	9,8	12,0	1,1	2,5	1,2	1,3	0,3	5,1	—	26,3	—	9,7	—
Bykommuner	3	35,0	7,3	14,9	1,3	4,1	1,8	1,6	0,3	4,9	—	19,7	—	9,1	—
Øvrige kommuner	14	27,9	11,4	10,0	1,0	1,4	0,9	1,1	0,4	5,2	—	30,6	—	10,1	—
Nordjyllands	27	38,4	6,6	9,5	1,6	3,0	2,4	1,7	—	3,7	—	21,9	—	11,2	—
Bykommuner	5	44,1	4,6	11,9	1,8	4,1	3,6	1,9	—	2,8	—	15,5	—	9,7	—
Øvrige kommuner	22	32,2	8,9	6,8	1,4	1,8	1,1	1,4	—	4,7	—	28,8	—	12,9	—

Anm. og noter, se tabel 53.

Tabel 53. Differencen mellem de relative stemmetal for de amtskommunale og de kommunale valg i 1978 – opgjort i procentenheder for amtsrådkredse og kommunegrupper.

	Antal kom- muner	Med reserveret bogstavbetegnelse													Med ureser- v. bogstav.
		A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S ¹	V	Y	Z	
procentenheder															
Øernes amtsrådkredse ...	132	1,4	0,5	0,1	0,7	0,5	–	0,5	–	0,4	. ±1,0	0,7	0,9	±4,7	
Hovedstadsområdet ²	19	1,3	0,4	+1,0	0,6	0,5	+0,2	0,4	.	0,4	0,4	1,0	1,1	+4,9	
Bykommuner	20	1,4	+0,1	0,1	0,7	–	+0,5	0,3	0,1	0,2	+0,7	0,2	0,6	+2,3	
Øvrige kommuner ..	93	1,6	1,0	1,1	0,8	0,8	0,5	0,8	0,1	0,6	+2,3	0,6	0,9	+6,5	
Københavns	18	1,4	0,3	+1,3	0,6	0,4	+0,4	0,4	.	0,4	0,1	1,1	1,2	+4,2	
Hovedstadsområdet ³	16	1,4	0,4	+1,2	0,5	0,4	+0,2	0,3	.	0,4	–	1,0	1,3	+4,3	
Øvrige kommuner ..	2	2,5	+1,7	+3,4	1,9	+0,8	+2,7	1,5	.	0,3	+0,1	2,6	2,0	+2,1	
Frederiksborg	19	3,1	0,8	0,1	0,7	+0,1	+1,2	0,4	.	0,3	1,8	2,1	0,6	±8,6	
Hovedstadsområdet ³	3	0,7	+0,2	1,4	0,6	1,2	0,2	0,6	.	0,6	4,4	1,6	+0,2	+10,9	
Bykommuner	3	3,7	0,5	+1,6	0,5	+0,4	+3,2	0,3	.	0,2	1,5	2,7	1,2	+5,4	
Øvrige kommuner ..	13	3,6	1,3	0,6	0,9	+0,4	+0,4	0,6	.	0,2	1,1	2,0	0,4	+9,9	
Roskilde	11	4,2	+0,1	1,2	1,0	+0,7	0,1	0,7	.	0,2	+4,3	1,4	0,7	±4,4	
Bykommuner	3	4,1	+1,0	0,8	0,9	+1,1	+0,4	0,2	.	+0,1	+3,6	0,7	0,7	+1,2	
Øvrige kommuner ..	8	4,3	1,3	1,8	1,2	0,2	0,8	1,4	.	0,7	+5,6	2,5	0,8	+9,4	
Vestsjællands	23	1,3	2,6	0,5	0,8	1,3	0,4	0,8	0,2	0,9	+3,0	+0,3	1,4	+6,9	
Bykommuner	5	1,4	1,2	+0,6	0,9	0,8	+0,5	0,5	0,2	0,7	+1,7	+0,7	0,9	+3,1	
Øvrige kommuner ..	18	1,3	3,9	1,5	0,8	1,8	1,1	0,9	0,3	1,1	+4,3	.	1,8	+10,2	
Storstrøms	24	+0,3	+0,1	0,5	0,5	–	0,4	0,4	.	0,8	+2,1	+0,2	0,4	+0,3	
Bykommuner	4	+0,3	+0,3	0,8	0,3	+1,5	+0,1	0,4	.	0,8	+1,7	+0,5	0,5	1,6	
Øvrige kommuner ..	20	+0,4	+0,1	0,3	0,7	1,1	0,8	0,5	.	0,7	+2,3	+0,1	0,3	+1,5	
Bornholms	5	+5,1	0,4	+2,7	0,5	–	0,5	.	.	+0,3	11,0	.	+0,8	+3,5	
Bykommuner	1	+10,0	1,0	+3,7	0,6	+1,6	+0,5	.	+0,3	.	20,8	.	+1,8	+4,5	
Øvrige kommuner ..	4	+2,7	–	+2,2	0,4	0,7	1,1	.	+0,2	.	6,1	.	+0,2	+3,0	
Fyns	32	1,1	+0,2	1,7	0,7	1,2	0,4	0,5	0,0	0,3	+2,3	+0,2	0,7	+3,9	
Bykommuner	4	0,5	+0,6	0,9	0,6	1,1	0,4	0,2	.	–	+0,8	+0,3	0,4	+2,4	
Øvrige kommuner ..	28	1,7	0,1	2,5	0,8	1,3	0,6	0,8	+0,1	0,7	+3,9	.	1,1	+5,6	
Jyllands amtsrådkredse ...	141	1,3	1,7	1,4	0,8	0,7	0,4	0,7	–	1,4	0,1	3,1	–	1,0 ± 12,6	
Bykommuner	25	+0,4	0,1	+0,3	0,5	0,4	0,1	0,5	+0,1	0,4	–	0,8	+0,2	0,2	+2,0
Øvrige kommuner ..	116	3,0	3,4	3,2	1,1	1,2	0,6	1,0	0,1	2,4	0,1	5,6	0,3	2,0	+24,0
Sønderjyllands	23	+0,6	1,0	0,1	0,8	0,6	0,3	0,6	.	0,9	0,4	3,6	0,6	0,6	±8,9
Bykommuner	3	+1,9	+1,1	+4,3	0,4	0,3	0,1	0,4	.	0,5	+0,5	6,6	1,0	0,1	+1,6
Øvrige kommuner ..	20	+0,1	1,9	2,0	1,1	0,8	0,5	0,6	.	1,1	0,8	2,2	0,5	0,8	+12,2
Ribe	14	3,3	4,2	0,8	0,8	0,7	0,1	0,7	+0,3	1,6	.	3,3	.	0,7 ± 15,9	
Bykommuner	2	+0,7	1,1	–	0,3	0,3	+0,2	0,9	+0,6	–	–	0,4	.	+0,6	+0,9
Øvrige kommuner ..	12	6,3	6,9	1,4	1,0	0,9	0,4	0,6	.	2,8	5,8	1,8	.	+27,9	
Vejle	16	–	0,7	–	0,9	0,6	0,3	1,0	.	0,9	.	5,2	+0,3	0,3	+9,6
Bykommuner	4	+1,8	+0,6	+1,4	0,6	+0,2	+0,3	1,0	.	–	4,6	+0,5	+0,3	+1,1	
Øvrige kommuner ..	12	2,8	2,9	2,1	1,5	1,6	1,2	0,9	.	2,5	6,4	.	1,4	+23,3	
Ringkøbing	18	1,7	1,7	3,6	0,8	0,5	0,2	0,5	+0,0	1,9	.	7,7	+0,1	1,1	+19,6
Bykommuner	3	+0,3	0,9	1,1	0,8	0,5	0,2	0,5	.	+0,2	+2,2	+0,3	0,3	.	+1,3
Øvrige kommuner ..	15	3,0	2,2	5,5	0,7	0,6	0,3	0,5	+0,0	3,3	14,8	.	1,5	+32,4	
Århus	26	2,2	+0,7	1,5	0,7	0,2	–	0,7	0,1	0,7	.	0,7	0,8	0,8	+7,7
Bykommuner	5	0,4	+1,2	–	0,4	+0,4	–	0,1	–	0,1	+0,2	0,6	0,5	+0,3	
Øvrige kommuner ..	21	5,8	0,6	4,4	1,3	1,4	0,2	1,8	0,1	1,7	2,7	1,4	1,4	+22,8	
Viborg	17	0,6	2,5	2,5	0,7	1,0	0,6	0,8	0,1	2,1	.	3,6	+0,3	1,0	+15,2
Bykommuner	3	+0,9	1,3	0,6	0,4	0,2	0,5	0,4	0,1	1,0	+1,2	+0,8	0,7	+2,3	
Øvrige kommuner ..	14	1,6	3,3	3,6	0,9	1,4	0,7	1,0	0,2	2,8	6,8	.	1,3	+23,6	
Nordjyllands	27	1,2	3,9	1,6	1,1	1,8	0,8	0,8	+0,2	1,9	.	1,4	+0,7	2,3	+15,9
Bykommuner	5	–	2,0	0,4	0,8	2,1	0,5	0,4	+0,3	1,1	+0,2	+1,4	0,8	+6,2	
Øvrige kommuner ..	22	2,4	6,1	2,6	1,4	1,4	1,0	1,1	.	2,9	3,3	.	4,1	+26,3	

Anm. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Prøk angiver, at der ikke er opstilling i de pågældende kommuner.

¹ Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjylland. ² Ekskl. København og Frederiksberg. ³ Del af hovedstadsområdet.

Tabel 54. Stemmefordelingen for Hele landet ved kommunalvalgene i 1978 og 1974 samt ved folketingsvalgene i 1977, 1975 og 1973.

	Absolusatte tal					Relative tal				
	Kommunalvalget 7/3 1978	Folke- tings- valget 15/2 1977	Folke- tings- valget 9/1 1975	Kommunal- valget 5/3 1974	Folke- tings- valget 4/12 1973	Kommunal- valget 7/3 1978	Folke- tings- valget 15/2 1977	Folke- tings- valget 9/1 1975	Kommunal- valget 5/3 1974	Folke- tings- valget 4/12 1973
I. Vælgere	3556636	3522904	3477621	3457421	3460737	.	.	.	.	.
Stemmeprocent	73,1	88,7	88,2	62,9	88,7					
II. Gyldige stemmer	2521519	3106297	3049452	2085684	3053203	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A Socialdemokratiet	970144	1150355	913155	691937	783145	38,5	37,0	29,9	33,2	25,6
B Radikale Venstre	137457	113330	216553	178784	343117	5,4	3,6	7,1	8,6	11,2
C Konservative Folkeparti	361893	263262	168164	271274	279391	14,4	8,5	5,5	13,0	9,2
E Retsforbundet	41632	102149	54095	36006	87904	1,6	3,3	1,8	1,7	2,9
F Socialistisk Folkeparti ..	93474	120357	150963	91902	183522	3,7	3,9	5,0	4,4	6,0
K Kommunistiske Parti ..	86607	114022	127837	77036	110715	3,4	3,7	4,2	3,7	3,6
M Centrum-Demokraterne	44942	200347	66316	47844	236784	1,8	6,4	2,2	2,3	7,8
P Pensionist-Partiet	2477	26889	.	.	.	0,1	0,9	.	.	.
Q Kristeligt Folkeparti	52201	106082	162734	71787	123573	2,1	3,4	5,3	3,4	4,0
S Slesvigsk Parti	6508	.	.	6454	.	0,3	.	0,3	.	.
V Venstre	416978	371728	711298	407125	374283	16,5	12,0	23,3	19,5	12,3
Y Venstresocialisterne ..	58081	83667	63579	22729	44843	2,3	2,7	2,1	1,1	1,5
Z Fremskridtspartiet	224327	453792	414219	175635	485289	8,9	14,6	13,6	8,4	15,9
Andre	24798	317	539	7171	637	1,0	0,0	0,0	0,4	0,0

Anm. Kommunalvalgene er opgjort på basis af de amtskommunale valg dog for København og Frederiksberg de kommunale valg.

munale valg ikke har opstillet i 2 af Øernes og 4 af Jyllands amtsrådkredse og at det tilsvarende gælder for Venstresocialisterne i 4 henholdsvis 5 amtsrådkredse, for Pensionist-Partiet i 6 henholdsvis 5 samt for Centrum-Demokraterne i 1 af Øernes amtsrådkredse. Tabel 51 viser tilsvarende, at P og Y ved de kommunale valg slet ikke har opstillet i nogle af amtsrådkredsene eller kun i den ene af kommunegrupperne – fortrinsvis i Bykommunerne – og det sidstnævnte forhold forekommer også i enkelte tilfælde for partierne B, E, F, K, M og Q. I tabel 53 er ved sammenfald af manglende opstilling anført en prik, mens de meddelte differencer i øvrigt bliver negative ved manglende opstilling til de amtskommunale valg eller når stemmeandelen ved disse valg er lavere end for de kommunale.

Andre lister har negative differencer i alle kommunegrupper i amtsrådkredsene – bortset fra en enkelt – men i øvrigt er der den forskel på Øerne og Jylland, at differencen for Øernes amtsrådkredse kun udgør $\pm 4,7$, mens den for Jylland er $\pm 12,6$, idet Andre lister ved de kommunale valg gennemgående har meget høje stemmeandele i Øvrige kommuner i de jyske amtsrådkredse. Endvidere har Venstre – som det eneste parti – en negativ difference for Øernes amtsrådkredse, nemlig $\pm 1,0$, mens den som

for de andre partier er positiv i Jylland, og endda så høj som 3,1, som følge af ret høje procenttal i amtsrådkredseses Øvrige kommuner; de andre partier har bortset fra Socialdemokratiet gennemgående også noget højere procenttal for Jyllands amtsrådkredse end for Øerne. Retsforbundet og Centrum-Demokraterne har positiv difference i alle kommunegrupper i amtsrådkredsene, og det samme gælder Venstresocialisterne for de amtsrådkredse, hvor partiet opstillede til de amtskommunale valg. De øvrige partier har i et vist omfang kommunegrupper med negativ difference, stort set halvt så mange på Øerne som i Jylland, og på Øerne fortrinsvis i begge kommunegrupper i en amtsrådkreds mod i Jylland især i Bykommune-gruppen.

Tabel 54 viser de absolutte og relative stemmefordelinger ved kommunalvalgene i 1978 og 1974 sammenholdt med de 3 sidste folketingsvalg i 1977, 1975 og 1973. Stemmetallene er for kommunalvalgene opgjort på basis af de amtskommunale valg, for København og Frederiksberg kommuner dog de kommunale valg. Med hensyn til partiernes opstillinger ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974 henvises til tabel 50.

13. Mandatfordelingen

Afsnittet har 2 hovedinddelinger, nemlig 13.1 vedrørende de kommunale og amtskommunale råd og 13.2 vedrørende Hovedstadsrådet, for hvilket der gælder specielle regler for mandatberegningen.

13.1 Mandatfordelingen for de kommunale og amtskommunale råd

13.11 Mandatberegningen

Bestemmelsen om mandaterne fordeling på de enkelte kandidatlister er ens for valgene til de kommunale og amtskommunale råd – jf. valglovens §23 og 43.

Mandaterne fordeles på kandidatlisterne efter d'Hondts fordelingsmetode, dvs. stemmetallene for de enkelte lister divideres med tallene 1, 2, 3 osv. Den største af de således fremkomne kvotienter giver den pågældende liste ret til medlem nr. 1, den næsthøjeste kvotient til medlem nr. 2 osv., indtil det antal medlemmer, der skal vælges, er fordelt mellem de forskellige kandidatlister. Er kvotienterne lige store, foretages lodtrækning.

Har kandidatlisterne indgået listeforbund og/eller valgforbund – jf. afsnit 11.1 – sammenlægges stemmetallene for de i listeforbundet henholdsvis valgforbundet deltage kandidatlister, inden divisionen med 1, 2, 3 osv. påbegyndes. Inden divisionen tillægges eventuelle uspecifiserede brevstemmer stemmetallet for listeforbundet, såfremt dette omfatter alle lister med samme bogstavbetegnelse, og ellers stemmetallet for valgforbundet, såfremt dette omfatter alle lister med samme bogstavbetegnelse og kun disse – i modsat fald er de uspecifiserede brevstemmer ugyldige, jf. afsnit 11.2. Det antal mandater, der er tilfaldet et valgforbund, fordeles på de kandidatlister og listeforbund – hvoraf valgforbundet består – ved benyttelse af samme fremgangsmåde. Endelig deles på tilsvarende måde de mandater, der er tilfaldet et listeforbund, mellem de af forbundet omfattede kandidatlister.

Mandatberegningen for hver af de 275 kommuner og 14 amtskommuner er ikke meddelt i publikationen. I stedet anføres et beregningseksempel, der omfatter de forskelli-

ge muligheder, og på dette grundlag og med de meddelte oplysninger om valgene i de enkelte kommuner og amtskommuner i tabel III,2 henholdsvis V,2 i hæfte 1, skulle mandatberegningen relativ let kunne udføres for hvilken som helst kommune.

Tabel 55 belyser mandatberegningen for et eksempel, hvor der er 8 kandidatlister og skal vælges 17 kommunalbestyrelsesmedlemmer. Der er listeforbund mellem listerne G_1 og G_2 og dette listeforbund har indgået valgforbund med liste L; der er endvidere listeforbund mellem listerne H_1 og H_2 , og dette listeforbund har indgået valgforbund med listerne H_3 og N. Den 8. kandidatliste – liste O – deltager ikke i noget forbund.

Stemmetallene for G_1 og G_2 857 henholdsvis 344 sammenlægges og hertil lægges 14 uspecifiserede brevstemmer – dvs. stemmer hvor kun G er angivet men ikke listenummeret – ialt 1215; listeforbundets stemmetal tillægges stemmerne for liste L 348, således at valgforbundets ($G_{1-2}L$) stemmetal bliver 1563. Stemmetallene for H_1 og H_2 sammenlægges, og til listeforbundets stemmetal på 1055 lægges stemmerne for listerne H_3 og N 525 henholdsvis 177, således at valgforbundets ($H_{1-2}H_3N$) stemmetal bliver 1757. Som det sidstnævnte valgforbund er sammensat, bliver eventuelle uspecifiserede H-brevstemmer ugyldige.

1. TRIN fordeles de 17 mandater på de to valgforbund og liste O. Resultatet af beregningerne bliver, at de to valgforbund hver opnår 8 mandater og liste O 1 mandat.

2. TRIN fordeles de 8 mandater, der er tilfaldet valgforbundet $G_{1-2}L$, på listeforbundet G_{1-2} og liste L, samt endvidere de 8 mandater, der er tilfaldet valgforbundet $H_{1-2}H_3N$, på listeforbundet H_{1-2} , liste H_3 og liste N. Med hensyn til det førstnævnte valgforbund har dets listeforbund G_{1-2} de 3 højeste kvotienter og får dermed rådspladserne nr. 2, 4 og 6, hvorefter liste L har den fjerdehøjeste kvotient og får rådsplads nr. 8; de 4 sidste mandater bliver fordelt med rådsplads nr. 11, 13 og 15 til listeforbundet og rådsplads nr. 17 til liste L – således at listeforbundet opnår 6 mandater og liste L 2. Det andet valgforbunds 8 mandater bliver på tilsvarende måde fordelt med 5 mandater til listeforbundet H_{1-2} , 2 til liste H_3 og 1 til liste N.

Tabel 55. Eksempel på mandatberegningen – fordeling af 17 mandater på 8 lister

	Tverpolitiske liste	Nordby liste	Fællesliste			Svdy liste	Beboerliste
Opstilling	[G ₁ G ₂]	L]	[H ₁ H ₂]	H ₃	N]	O	
Stemmer	857	344	348	528	527	525	177
» på uforbundet liste							390
» listeforbund	1201				1055		390
» pr. brev – uspec.	14						
	1215						
» på valgforbund		1563			1757		
1. trin		1563			1757		390
divisor 1	2)1563				1)1757		9)390
» 2	0 781,50				3) 878,50		195
» 3	6) 521				5) 585,67		...
» 4	8) 390,75				7) 439,25		...
» 5	10) 312,60				10) 351,40		...
» 6	13) 260,50				12) 292,83		...
» 7	15) 223,29				14) 251		...
» 8	17) 195,38				16) 219,63		...
» 9	....				195,22		...
2. trin	1215	348		1055	525	177	...
divisor 1	2)1215	8348		1)1055	5)525	16)177	...
» 2	0 607,50	17)174		3) 527,50	12)262,50	...	...
» 3	6) 405	....		7) 351,67	175	...	...
» 4	11) 303,75	....		10) 263,75	....	...	...
» 5	13) 243	....		14) 211	....	...	...
» 6	15) 202,50	....		175,83	....	...	...
» 7	173,57	....		....	....	...	...
3. trin	857	344	....	528	527	....	...
divisor 1	2)857	6)344	....	1)528	3)527	....	...
» 2	0 428,50	15)172	....	7)264	10)263,50	....	...
» 3	10)285,67	....		11)176	175,67	....	...
» 4	13)214,25	....		....	....	...	...
» 5	171,40	....		....	....	...	...
Mandater	4	2	2	3	2	2	1

Anm. Tabellen benytter det i oversigten s. 47 anførte eksempel på listeopstillinger; de 4 upolitiske J-liste er dog af pladshensyn udskiftet med O. Beboerliste.

I 3. TRIN fordeles de 6 mandater, der tilfaldt listeforbundet G₁₋₂, på listerne G₁ og G₂ samt endvidere de 5 mandater, der tilfaldt listeforbundet H₁₋₂, på listerne H₁ og H₂. Ved mandaternes fordeling på liste G₁ og G₂ er de uspecifiserede brevestemmer ude af billedet – fordelingen sker på grundlag af stemmetallene 857 henholdsvis 344, og de to lister får 4 henholdsvis 2 mandater. På tilsvarende måde opnår liste H₁ og H₂ 3 henholdsvis 2 mandater.

De 17 mandaters fordeling på de enkelte kandidatlister er meddelt i tabellens nederste linie.

13.12 Antal medlemspladser i kommunernes og amtskommunernes råd

Medlemstallet, der skal være ulige, er fastsat i de enkelte kommuners og amtskommuners styrelsesvedtægt indenfor de minimums- og maximumsgrænser, der er fastsat i loven om kommunernes styrelse – jf. afsnit 3.1.

Tabel 56 belyser kommunernes fordeling efter antal kommunalbestyrelsesplasser i 1978 og 1974. Ved begge valg forekommer det største antal kommuner ved et medlemstal på 15 og det næsthøjeste ved 17. I 1978 havde 147 kommuner eller 53 pct. af samtlige kommuner et med-

Tabel 56. Kommunerne fordelt efter de kommunale råds størrelse – de kommunale valg 1978 og 1974.

	Antal råds- pladser	Kommunerne fordelt efter de kommunale råds størrelse											
		I alt	55	31	29	25	21	19	17	15	13	11	9
I alt 1978	4759	275	1	2	1	10	46	33	67	80	24	10	1
heraf Hovedstadsområdet	431	21	1	—	—	3	4	3	5	5	—	—	—
Øernes Bykommuner	414	20	—	—	1	2	11	3	1	2	—	—	—
Jyllands Bykommuner	551	25	—	2	—	5	13	3	2	—	—	—	—
København, Frederiksberg	80	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Øernes amtsrådkredse	2234	132	—	—	1	4	20	15	27	52	9	4	—
a Københavns	336	18	—	—	—	2	4	3	5	4	—	—	—
b Frederiksborg	311	19	—	—	—	1	2	3	2	7	2	2	—
c Roskilde	193	11	—	—	—	1	2	1	1	6	—	—	—
d Vestsjellands	379	23	—	—	—	—	4	1	5	11	2	—	—
e Storstrøms	408	24	—	—	—	—	4	4	6	8	2	—	—
f Bornholms	89	5	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—
g Fyns	518	32	—	—	1	—	3	3	4	16	3	2	—
Jyllands amtsrådkredse	2445	141	—	2	—	5	26	18	40	28	15	6	1
h Sønderjyllands	373	23	—	—	—	—	4	2	6	5	4	2	—
j Ribe	234	14	—	—	—	1	2	1	4	2	3	1	—
k Vejle	304	16	—	—	—	3	4	2	3	2	2	—	—
l Ringkøbing	308	18	—	—	—	—	5	3	4	2	2	2	—
m Århus	440	26	—	1	—	1	2	3	5	10	3	1	—
n Viborg	291	17	—	—	—	—	4	2	3	7	1	—	—
o Nordjyllands	495	27	—	1	—	—	5	5	15	—	—	—	1
Kommunerne fordelt efter vælgertallet													
200.000–499.999	55	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50.000–199.999	158	6	—	2	1	2	—	—	1	—	—	—	—
20.000– 49.999	648	30	—	—	—	8	18	2	1	1	—	—	—
10.000– 19.999	836	44	—	—	—	—	19	11	8	5	—	—	—
6.000– 9.999	1193	67	—	—	—	—	9	20	28	11	—	—	—
4.000– 5.999	1345	87	—	—	—	—	—	—	28	52	6	1	—
2.000– 3.999	515	39	—	—	—	—	—	—	1	11	18	9	—
1.000– 1.999	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
I alt 1974	4735	275	1	2	1	10	45	32	67	77	27	12	1
København, Frederiksberg	80	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Øernes amtsrådkredse	2214	132	—	—	1	4	19	15	26	50	11	6	—
Jyllands amtsrådkredse	2441	141	—	2	—	5	26	17	41	27	16	6	1

Tabel 57. Kommuner, der fra 1974- til 1978-valget har ændring i antal kommunalbestyrelsespladser.

Amts- råds- kreds	Kommune	Væl- ger- tal 1978	Ændring 1974–78 anført efter rå- dets størrelse 1978					Amts- råds- kreds	Kommune	Væl- ger- tal 1978	Ændring 1974–78 anført efter rå- dets størrelse 1978					
			25	21	19	17	15				25	21	19	17	15	13
a	Albertslund	17794	4	—	—	—	—	d	Høng	5123	—	—	2	—	—	2
	Ishøj	10987	—	2	—	—	—	g	Munkebo	3626	—	—	2	—	—	2
	Ledøje-Smørum	4808	—	2	—	—	—	l	Brande	5544	—	—	2	—	—	2
b	Farum	10016	—	—	4	—	—	m	Galten	5309	—	—	÷2	—	—	2
	Ølstykke	7048	—	2	—	—	—	n	Hinnerup	5364	—	—	2	—	—	2
c	Skovbo	7275	—	2	—	—	—	o	Støvring	7351	—	—	2	—	—	2

Tabel 58. Amtskommunerne fordelt efter antal pladser i amtsrådene – valgene 1978 og 1974.

	I alt antal plad- ser	Fordeling efter amtsrådernes størrelse						
		I alt	31	29	27	23	21	17
I alt 1978	370	14	5	2	2	1	3	1
Øerne	179	7	2	1	1	1	1	1
Jylland	191	7	3	1	1	–	2	–
Fordeling efter vælgertal								
350.000–449.000	62	2	2	–	–	–	–	–
250.000–349.999	58	2	1	–	1	–	–	–
150.000–249.999	189	7	2	2	1	–	2	–
33.000–149.999	61	3	–	–	1	1	1	–
I alt 1974	370	14	5	2	2	1	3	1
Øerne	179	7	2	1	1	1	1	1
Jylland	191	7	3	1	1	–	2	–

lemstal på 15–17, mens 35 eller 13 pct. lå lavere og 93 kommuner eller 34 pct. højere.

Det samlede antal kommunalbestyrelsесpladser var 4759 i 1978 med en stigning i forhold til 1974-valget på 24, hvoraf 20 vedrørte Øernes amtsrådkredse. Københavns og Frederiksborg amtsrådkredse havde de største ændringer med 8 henholdsvis 6, mens Roskilde, Vestsjællands, Fyns, Ringkøbing og Nordjyllands amtsrådkredse hver steg med 2.

Tabel 57 specificerer de kommuner, der ændrede antal pladser i kommunalbestyrelsen. I Århus amtsrådkreds øgede én kommune pladsantallet med 2, mens en anden nedsatte det med 2.

Tabel 58 viser tilsvarende amtskommunerne fordeling efter amtsrådernes størrelse. I 1978 som 1974 lå 5 amtskommuner på maximum med 31 pladser, mens 1 amtskommune – Bornholm – havde 17 pladser. Det samlede antal rådspladser er uændret 370.

13.13 Antal kommuner og amtskommuner, hvor partierne opnåede valg

Tabel 59, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, viser antal kommuner, hvor de enkelte partier opnåede repræsentation ved de kommunale valg i 1978 og 1974.

Tabel 60 meddeler de tilsvarende relative tal dels af kommuner ialt dels af kommuner, hvor de enkelte partier opstillede. Af landets 275 kommuner opnåede i 1978 Socialdemokratiet valg i 99,6 pct., hvorefter fulgte Fremskridtspartiet, Venstre og Konservative Folkeparti med 91–79 pct. samt Andre lister og Radikale Venstre med 59–51 pct. De øvrige partier – bortset fra Pensionist-Partiet der ikke opnåede valg – ligger med Socialistisk Folkeparti i spidsen mellem 22 og 2 pct.

I forhold til 1974-valget har Fremskridtspartiet, Konservative Folkeparti og Andre lister øget deres procentdel noget, mens Radikale Venstre er gået noget tilbage og Venstre lidt. Endvidere er andelen steget for Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti og Venstresocialisterne,

Tabel 59. Antal kommuner hvor partierne opnåede valg i 1978 og 1974.

	Hele landet		Øerne				Jylland					
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		115 kom.	
Reserveret bogstavbetegn.												
A Socialdemokratiet	274	274	21	21	20	20	93	93	25	25	115	115
B Radikale Venstre	139	190	13	19	13	16	61	74	13	21	39	60
C Konservative Folkeparti	218	193	21	21	20	20	81	73	25	25	71	54
E Retsforbundet	5	3	2	1	–	–	1	1	–	–	2	1
F Socialistisk Folkeparti	61	53	13	18	14	13	18	15	11	6	5	1
K Kommunistiske Parti	36	28	13	13	9	7	5	2	7	5	2	1
M Centrum-Demokraterne	11	18	4	5	1	4	5	8	–	–	1	1
P Pensionist-Partiet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Q Kristeligt Folkeparti	28	36	–	1	1	3	6	5	2	12	19	15
S Slesvigsk Parti	8	9	–	–	–	–	–	–	3	3	5	6
V Venstre	245	251	10	16	20	20	90	93	25	25	100	97
Y Venstresocialisterne	15	3	12	2	1	–	1	–	1	1	–	–
Z Fremskridtspartiet	248	219	19	21	19	17	81	75	25	23	104	83
Ureserveret bogstavbetegn.												
	163	144	10	7	7	5	46	37	8	7	92	88

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds.

Tabel 60. Procentdel af kommuner, hvor de enkelte partier opnåede valg til de kommunale råd i 1978 og 1974, af kommuner i alt og kommuner med opstilling.

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
I. Pct. af kommuner i alt												
<i>Reserveret bogstavbetegn. ....</i>												
A Socialdemokratiet	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99	99
B Radikale Venstre	51	69	62	90	65	80	66	80	52	84	34	52
C Konservative Folkeparti	79	70	100	100	100	100	87	78	100	100	62	47
E Retsforbundet	2	1	10	5	—	—	—	1	4	—	2	1
F Socialistisk Folkeparti ..	22	19	62	86	70	65	19	16	44	24	4	1
K Kommunistiske Parti ..	13	10	62	62	45	35	5	2	28	20	2	1
M Centrum-Demokraterne	4	7	19	24	5	20	5	9	—	—	1	1
Q Kristeligt Folkeparti ...	10	13	—	5	5	15	6	5	8	48	17	13
S Slesvigsk Parti	3	3	—	—	—	—	—	—	12	12	4	5
V Venstre	89	91	48	76	100	100	97	100	100	100	86	84
Y Venstresocialisterne ...	5	1	57	10	5	—	1	—	4	4	—	—
Z Fremskridtspartiet	91	80	90	100	95	85	87	81	100	92	90	72
<i>Ureserveret bogstavbetegn. ....</i>	59	52	48	33	35	25	49	40	32	28	79	76
II. Pct. af kommuner med opstilling												
<i>Reserveret bogstavbetegn. ....</i>												
A Socialdemokratiet	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99
B Radikale Venstre	65	81	65	90	72	80	75	84	54	88	54	72
C Konservative Folkeparti	92	87	100	100	100	100	90	83	100	100	88	81
E Retsforbundet	7	5	11	6	—	—	—	6	7	—	15	14
F Socialistisk Folkeparti ..	60	46	68	86	78	68	53	38	61	27	42	8
K Kommunistiske Parti ..	31	33	62	62	45	37	12	9	37	29	12	14
M Centrum-Demokraterne	13	12	24	24	7	24	21	17	—	—	8	3
Q Kristeligt Folkeparti ...	29	40	—	11	8	30	33	31	11	57	49	45
S Slesvigsk Parti	73	82	—	—	—	—	—	—	100	100	63	75
V Venstre	95	98	48	76	100	100	98	100	100	100	100	99
Y Venstresocialisterne ...	44	11	75	17	14	—	50	—	13	25	—	—
Z Fremskridtspartiet	95	90	95	100	95	89	93	88	100	96	96	89
<i>Ureserveret bogstavbetegn. ....</i>	79	73	63	54	58	50	75	66	53	44	89	85

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Pensionist-Partiet, der i 1978 opstillede i 13 kommuner, fik ingen kandidater valgt. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds.

mens den er faldet for Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti.

Hvad kommunegrupperne angår, så har – bortset fra Socialdemokratiet, Fremskridtspartiet og delvis Venstre – de fleste øvrige partier høje andele i Hovedstadsområdet og Bykommunerne, men lave i Jyllands Øvrige kommuner og evt. også Øernes Øvrige kommuner. Dette gælder dog ikke Andre lister og Kristeligt Folkeparti, der specielt har høje andele i Jyllands Øvrige kommuner.

Tabellens andet afsnit viser for de enkelte partier antal kommuner med valg i procent af kommuner med opstilling. Det ses, at flere partier kun opnår repræsentation i en lille andel af de kommuner, hvor de har opstillet kandidat-lister.

Tabel 61, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i

hæfte 1, viser antal amtskommuner, hvor de enkelte partier opstillede og hvor de opnåede valg i 1978 og 1974. Socialdemokratiet, Konservative Folkeparti, Venstre og Fremskridtspartiet opnåede valg i alle 14 amtskommuner, Radikale Venstre i 13 og Socialistisk Folkeparti i 11. Endvidere opnåede Kommunistiske Parti repræsentation i 7 amtskommuner, Kristeligt Folkeparti i 5, Retsforbundet og Venstresocialisterne i 2 samt Centrum-Demokraterne og Slesvigsk Parti i hver 1 amtskommune.

Ved 1974-valget havde Retsforbundet og Venstresocialisterne ingen repræsentation, mens Socialistisk Folkeparti og Kommunistiske Parti hver var repræsenteret i 6 amtskommuner. Kristeligt Folkeparti gik derimod ned fra 8 til 5 og Centrum-Demokraterne fra 2 til 1.

Tabel 61. Antal amtskommuner, hvor partierne opstillede og opnåede valg i 1978 og 1974.

	Kommuner med valg						Kommuner med opstilling					
	Tilsammen		Øerne		Jylland		Tilsammen		Øerne		Jylland	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>												
A Socialdemokratiet	14	14	7	7	7	7	14	14	7	7	7	7
B Radikale Venstre	13	13	6	6	7	7	14	14	7	7	7	7
C Konservative Folkeparti ...	14	14	7	7	7	7	14	14	7	7	7	7
E Retsforbundet	2	-	1	-	1	-	14	13	7	6	7	7
F Socialistisk Folkeparti	11	6	6	5	5	1	14	14	7	7	7	7
K Kommunistiske Parti	7	6	5	4	2	2	14	14	7	7	7	7
M Centrum-Demokraterne ..	1	2	1	2	-	-	13	14	6	7	7	7
P Pensionist-Partiet	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	2	-
Q Kristeligt Folkeparti	5	8	1	1	4	7	14	14	7	7	7	7
S Slesvigsk Parti	1	1	-	-	1	1	1	1	-	-	1	1
V Venstre	14	14	7	7	7	7	14	14	7	7	7	7
Y Venstresocialisterne	2	-	1	-	1	-	5	5	3	4	2	1
Z Fremskridtspartiet	14	14	7	7	7	7	14	14	7	7	7	7
<i>Ureserveret bogstavbetegn. ....</i>												
	-	-	-	-	-	-	-	-	8	1	5	1
										3	-	-

Anm. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune.

13.14 Antal lister i kommuner og amtskommuner, der opnåede valg

ved de kommunale valg i 1978 og 1974, mens tabel 63 viser den relative andel af lister med valg. Nogle af partierne benytter udelukkende enkelt-liste opstilling i kommunerne, nemlig i 1978 Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske

Tabel 62. Antal lister, der opnåede valg til de kommunale råd i 1978 og 1974.

	Lister med valg													I alt opstillede lister	
	Hele landet		Øerne						Jylland						
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner		Øvrige kommuner				
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.		275 kom.		
I alt	1934	1950	138	146	126	125	529	539	165	180	976	960	2767	2763	
Reserveret bogstavbetegn. .	1557	1567	128	138	119	120	475	487	154	171	681	651	2184	2172	
A Socialdemokratiet	326	321	21	21	20	20	94	101	26	26	165	153	346	337	
B Radikale Venstre	146	201	13	19	13	16	61	74	14	22	45	70	240	276	
C Kons. Folkep.	220	196	21	21	20	20	81	73	27	27	71	55	247	237	
E Retsforbundet	5	3	2	1	—	—	—	1	1	1	—	2	1	77	64
F Socialistisk Folkep. . .	61	53	13	18	14	13	18	15	11	6	5	1	101	115	
K Kommunistiske Parti . .	36	28	13	13	9	7	5	2	7	5	2	1	118	86	
M Centr.-Demokr.	11	18	4	5	1	4	5	8	—	—	1	1	84	150	
P Pensionist-Partiet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	
Q Kristeligt Folkeparti . .	28	37	—	1	1	3	6	5	2	12	19	16	113	93	
S Slesvigsk Parti	9	9	—	—	—	—	—	—	3	3	6	6	14	12	
V Venstre	442	478	10	16	21	20	123	133	36	46	252	263	496	513	
Y Venstresocialisterne . .	15	3	12	2	1	—	1	—	1	1	—	—	34	28	
Z Fremskridtspartiet ..	258	220	19	21	19	17	81	75	26	23	113	84	301	261	
Ureserveret bogstavbetegn. .	377	383	10	8	7	5	54	52	11	9	295	309	583	591	

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds.

Tabel 63. Lister, der opnåede valg til de kommunale råd i 1978 og 1974, i procent af opstillede lister.

	Høje landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner		Øvrige kommuner	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
I alt	70	71	58	61	63	62	73	73	59	61	74	74
Reserveret bogstavbetegn.	71	72	62	67	65	67	76	75	62	65	74	74
A Socialdemokratiet	94	95	100	100	100	100	100	98	93	96	90	92
B Radikale Venstre	61	73	65	90	72	80	75	83	56	88	47	58
C Konservative Folkeparti ...	89	83	100	100	100	100	90	83	100	96	80	69
E Retsforbundet	6	5	11	6	—	—	—	6	7	—	14	14
F Socialistisk Folkeparti	60	46	68	86	78	68	53	38	61	27	42	8
K Kommunistiske Parti	31	33	62	62	45	37	12	9	37	29	12	14
M Centrum-Demokraterne	13	12	24	24	7	24	21	17	—	—	8	2
P Pensionist-Partiet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Q Kristeligt Folkeparti	25	40	—	11	8	30	33	31	10	57	36	43
S Slesvigsk Parti	64	75	—	—	—	—	—	—	100	100	55	67
V Venstre	89	93	40	76	91	100	94	98	100	92	90	92
Y Venstresocialisterne	44	11	75	17	14	—	50	—	13	25	—	—
Z Fremskridtspartiet	86	84	95	100	95	81	93	87	93	85	77	79
Ureserveret bogstavbetegn.	65	65	31	23	39	23	55	59	38	29	73	74

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds.

Tabel 64. Antal lister, der opnåede valg til amtsrådene i 1978 og 1974.

	Lister med valg						I alt opstillede lister					
	Tilsammen		Øerne		Jylland		Tilsammen		Øerne		Jylland	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
	— 14 kom. —	— 7 kom. —	— 7 kom. —	— 7 kom. —	— 14 kom. —	— 7 kom. —	— 7 kom. —	— 7 kom. —	— 7 kom. —	— 7 kom. —	— 7 kom. —	— 7 kom. —
I alt	119	109	51	48	68	61	213	183	82	78	131	105
Reserveret bogstavbetegn.	119	109	51	48	68	61	203	182	75	77	128	105
A Socialdemokratiet	14	14	7	7	7	7	14	14	7	7	7	7
B Radikale Venstre	17	17	6	6	11	11	30	29	7	7	23	22
C Konservative Folkeparti ...	17	16	7	7	10	9	21	20	7	7	14	13
E Retsforbundet	2	—	1	—	1	—	14	13	7	6	7	7
F Socialistisk Folkeparti	11	6	6	5	5	5	14	15	7	7	7	8
K Kommunistiske Parti	7	6	5	4	2	2	14	14	7	7	7	7
M Centrum-Demokraterne ..	1	2	1	2	—	—	13	15	6	7	7	8
P Pensionist-Partiet	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	2	—
Q Kristeligt Folkeparti	5	8	1	1	4	7	23	14	7	7	16	7
S Slesvigsk Parti	1	1	—	—	1	1	1	1	—	—	1	1
V Venstre	25	25	9	9	16	16	26	26	9	9	17	17
Y Venstresocialisterne	2	—	1	—	1	—	5	5	3	4	2	1
Z Fremskridtspartiet	17	14	7	7	10	7	25	16	7	9	18	7
Ureserveret bogstavbetegn.	—	—	—	—	—	—	10	1	7	1	3	—

Anm. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune.

Tabel 65. Listerne fordelt efter antal valgte og opstillede kandidater – de kommunale valg 1978.

	I alt lister	Listerne fordelt efter antal valgte														
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12–14	17–26	
Lister i alt	2767/832	833/193	932/352	416/165	185/70	125/27	91/15	65/7	34/1	29/1	17	16/1	9	13¹	2²	
Kandidater																
35–55 ³	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	
30–33 ⁴	11	—	1	2	2	—	4	—	—	—	—	—	—	1	1	
29	6	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	3 ⁵	—	
28	5	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1 ⁶	—	
27	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
26	3	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25	18/2	—	3	—	—	2/1	—	—	1	2	3	3/1	2	2 ⁷	—	
24	9/—	—	—	1	2	—	1	—	1	—	—	1	1	2 ⁸	—	
23	13/—	1	2	1	—	1	—	—	1	2	1	3	1	—	—	
22	15/1	2	2	—	1	—	1	2/1	2	1	—	2	1	1 ⁹	—	
21	27/1	—	1	1	—	1	6/1	3	1	5	3	2	2	2 ⁸	—	
20	13/—	—	—	1	2	—	1	2	3	2	—	1	1	—	—	
19	32/1	1	2	6/1	2	4	1	6	3	2	4	1	—	—	—	
18	25/—	1	2	4	—	1	3	5	4	2	2	1	—	—	—	
17	45/3	2	3	5	5/1	4	5/1	10/1	4	3	3	1	—	—	—	
16	47/3	3	8	6	2/—	8/1	8/1	4/1	4	4	—	—	—	—	—	
15	75/5	—	12	10/1	9/1	17/2	11/1	7/—	6	2	1	—	—	—	—	
14	61/6	6	3	16/3	12/1	4/—	11/12	6/—	2	1	—	—	—	—	—	
13	60/10	4	8	13/2	13/2	11/1	6/3	2/—	2/1	1/1	—	—	—	—	—	
12	117/21	4	32/1	28/5	17/7	15/4	15/2	6/2	—	—	—	—	—	—	—	
11	114/15	10/2	35/1	21/5	16/4	16/1	10/2	6/—	—	—	—	—	—	—	—	
10	177/40	21/—	55/6	52/13	20/10	20/9	3/1	5/1	—	1	—	—	—	—	—	
9	159/52	18/—	63/19	48/21	16/7	11/4	3/1	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	286/91	47/3	118/35	80/34	34/16	4/2	2/—	1/1	—	—	—	—	—	—	—	
7	275/103	64/13	148/55	44/21	17/12	2/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	357/153	122/27	179/83	45/34	11/9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	365/180	170/63	169/98	25/19	1/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	219/78	156/38	58/36	5/4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	130/52	107/34	21/16	2/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	65/9	62/7	3/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	34/6	32/6	2/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Anm. I alt lyster/heraf lyster der er del af en flerliste-opstilling. En flerliste-opstilling i en kommune er lyster med samme bogstavbetegnelse, og sådanne lyster samarbejder som regel i et liste forbund.

1) 4 lister med 12, 4 med 13 og 5 med 14 kandidater. 2) 1 liste med 17 og 1 med 26 kandidater. 3) 3 lister med henh. 55, 40 og 35 kandidater og henh. 26, 8 og 13 valgte. 4) 2 lister med 33 kandidater og 5 henh. 14 valgte; 4 lister med 32 kandidater, heraf 2 lister med 1 henh. 3 valgte samt 2 lister med 5 valgte; 3 lister med 31 kandidater og henh. 2, 3 og 17 valgte; 2 lister med 30 kandidater og 2 henh. 5 valgte. 5) henh. 12, 13 og 14 valgte. 6) 13 valgte. 7) 13 henh. 14 valgte. 8) 12 henh. 14 valgte. 9) 12 valgte.

Parti, Centrum-Demokraterne og Venstresocialisterne –jf. tabel 24; for disse partier er de anførte procenter lig med de i tabel 60 meddelte for antal kommuner med valg i pct. af kommuner, hvor partierne opstillede. For de andre partier, der i en vis udstrækning benytter flerliste-opstilling samt for Andre lister, der i den enkelte kommune kan have flere ureserverede bogstavbetegnelser med enkeltlistes og flerlistes, ligger procentdelen i tabel 63 i større eller mindre grad under den ovennævnte i tabel 60, afhængig af omfanget af flerlistes og den udstrækning i hvilken disse dellister opnår valg.

For Konservative Folkeparti ligger andelen i tabel 63 således 3 procent lavere, for Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Venstre 6 pct., for Fremskridtpartiet 9 pct.

samt for Retsforbundet, Kristeligt Folkeparti og Andre lister 14–18 pct.

Tabel 64, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, belyser antal lyster med valg ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974. For de partier, der kun opstillede enkeltlister i amtskommunerne – nemlig Socialdemokratiet, Retsforbundet, Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne, Slesvigsk Parti og Venstresocialisterne, jf. tabel 32 – svarer tabellens tal til de i tabel 61 meddelte. For de øvrige partier blev andelen af lyster med valg henholdsvis antal amtskommuner med valg i procent af amtskommuner med opstilling følgende: Radikale Venstre 57 henholdsvis 93 pct., Konservative Folkeparti 81 henholdsvis 100 pct., Kristeligt Folkeparti 22 henholdsvis

Tabel 66. Listerne fordelt efter antal valgte og opstillede kandidater – de amtskommunale valg 1978.

	I alt lister	Listerne fordelt efter antal valgte														
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	16
Lister i alt	213/69	94/35	55/22	25/9	9/3	6	3	3	3	5	1	2	1	1	4	1
Kandidater																
33-35 ¹	12	2	—	1	—	—	2	—	—	1	—	1	—	—	4	1
31	7	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
30	7	—	1	2	—	1	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—
26-29 ²	5	1	—	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
25	10	—	1	1	1	—	1	1	2	2	1	—	—	—	—	—
24	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	6	2	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
20	6	2	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	3	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	3	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	5	1	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	9	2	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	6	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	15/4	6	8/3	—	1/1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	4/2	2	2/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	10/2	7	—	3/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	16/11	8/4	3/2	3/3	2/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	5/3	3/2	2/1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	10/3	7/1	2/1	1/1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	18/13	10/5	5/5	3/3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	8/5	4/1	4/4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	21/14	18/12	3/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	12/10	10/8	2/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2/1	2/1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	4/1	4/1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Anm. I alt lister/heraf lister der er del af en flerliste-opstilling. En flerliste-opstilling i en kommune er lister med samme bogstavbetegnelse, og sådanne lister samarbejder som regel i et liste forbund.

1) 9 lister med 35 kandidater, heraf 2 henholdsvis 4 lister med 0 og 13 valgte samt 3 lister med henh. 5, 8 og 16 valgte; 3 lister med 33 kandidater og henh. 2, 5 og 10 valgte. 2) 1 liste med 29 kandidater og 4 valgte; 2 lister med 28 kandidater og 2 henh. 8 valgte; 1 liste med 27 kandidater og 4 valgte; 1 liste med 26 kandidater og 0 valgte.

36 pct., Venstre 96 henholdsvis 100 pct. og Fremskridtspartiet 68 henholdsvis 100 pct.

Tabel 65, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 i hæfte 1, viser for de kommunale valg i 1978 listernes fordeling efter dels antal opstillede kandidater dels valgte, og tabellen svarer således til tabel 35, idet dog tabelhovedet i sidstnævnte i stedet angiver antal rådspladser i den pågældende kommune. Tabellen meddeler dels listeantallet som helhed dels efter skråstreg heraf lister, der er del af flerlistre.

Af de i alt 2767 lister opnåede 30,1 pct. ikke mandat, mens 33,7 pct. fik 1 mandat, 15 pct. 2 mandater, 6,7 pct. 3 mandater, 4,5 pct. 4 mandater og 10 pct. 5 mandater og derover; mandatantallet er fortløbende til 14, hvorefter der er spring til 17 og derfra igen til 26. Indenfor de enkelte kolonner er der en betydelig spredning, for lister med 0 mandater således fra 1 til 23 opstillede kandidater.

Af de 832 lister, der er dele af 262 flerliste-opstillinger – jf. tabel 24-25 – har 23 pct. ikke opnået mandat. Ikke-ofentliggjort materiale viser, at af de 262 flerlistre opnåede 9 ikke mandat, 37 1 mandat, 32 2 mandater, 33 3 mandater og 151 4-12 mandater.

Tabel 66, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2 i hæfte 1, viser for de amtskommunale valg listernes fordeling efter dels antal opstillede kandidater dels valgte, og tabellen svarer således til tabel 39, idet dog tabelhovedet i sidstnævnte i stedet angiver antal rådspladser i den pågældende amtskommune. Tabellen meddeler dels listeantallet som helhed dels efter skråstreg heraf lister, der er del af flerlistre.

Af de i alt 213 lister opnåede 44 pct. ikke mandat, mens 26 pct. fik 1 mandat, 12 pct. 2 mandater, 4 pct. 3 mandater og 14 pct. 4 mandater og derover; mandatantallet er fortløbende til 13, hvorefter der er et spring til 16. Af de 69 lister,

der er dele af 14 flerliste-opstillinger har 51 pct. ikke opnået mandat. Ikke-offentliggjort materiale viser, at af de 14 flerlistere opnåede 1 ikke mandat, 2 fik 1 mandat, 4 2 mandater, 2 3 mandater og 5 4-9 mandater.

13.15 Mandaternes fordeling

Tabel 67, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, meddeler for Hele landet og de enkelte amtsråds-kredse mandatfordelingen ved de kommunale valg i 1978 og 1974. Socialdemokratiet havde i forhold til 1974-valget

en mandatfremgang på 172 eller 11 pct., Konservative Folkeparti på 69 eller 16 pct. og Fremskridtspartiet på 51 eller 17 pct. Endvidere gik Retsforbundet frem med 2 mandater, Socialistisk Folkeparti med 2, Kommunistiske Parti med 6 og Venstresocialisterne med 17.

Radikale Venstre havde et mandattab på 119 eller 38 pct., Centrum-Demokraterne på 11 eller 46 pct., Kristelig Folkeparti på 9 eller 24 pct., Venstre på 122 eller 9,6 pct. og Andre lister på 32 eller 5 pct. Endvidere mistede Slesvigsk Parti 2 af 16 mandater og Pensionist-Partiet opnåede ikke repræsentation. De førstnævnte partier havde en mandat-

Tabel 67. Mandaternes fordeling på partier og amtsråds-kredse ved de kommunale valg i 1978 og 1974.

	Man-dater-i alt	Reserveret bogstavbetegnelse													Ureserv. bogstav.
		A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y	Z		
I alt 1978	4759	1704	192	508	5	80	52	13	28	14	1155	21	348	639	
København, Fr.berg	80	35	2	19	1	4	6	1	-	.	1	6	4	1	
Øernes amtsråds-kredse	2234	891	119	317	1	55	35	11	7	.	500	14	153	131	
Københavns	336	144	12	93	1	16	15	4	-	.	11	9	17	14	
Frederiksborg	311	103	8	65	-	12	8	4	1	.	54	4	21	31	
Roskilde	193	67	12	22	-	7	4	2	-	.	49	1	15	14	
Vestsjællands	379	139	25	38	-	4	5	-	1	.	111	-	26	30	
Storstrøms	408	204	20	42	-	5	1	1	-	.	100	-	27	8	
Bornholms	89	36	1	5	-	1	-	.	5	.	31	-	8	2	
Fyns	518	198	41	52	-	10	2	-	-	.	144	-	39	32	
Jyllands amtsråds-kredse	2445	778	71	172	3	21	11	1	21	14	654	1	191	507	
Sønderjyllands	373	133	7	36	1	1	-	5	14	102	-	29	44		
Ribe	234	56	8	16	-	2	2	-	-	.	70	-	18	62	
Vejle	304	108	4	24	-	2	4	-	1	.	88	-	23	50	
Ringkøbing	308	68	6	17	-	1	-	-	5	.	93	-	24	94	
Århus	440	168	15	33	2	9	3	-	1	.	96	1	36	76	
Viborg	291	85	20	23	-	4	-	-	3	.	71	-	21	64	
Nordjyllands	495	160	11	23	-	2	1	1	6	.	134	-	40	117	
I alt 1974	4735	1532	311	439	3	78	46	24	37	16	1277	4	297	671	
København, Fr.berg	80	28	4	20	1	9	8	1	1	.	1	2	4	1	
Øernes amtsråds-kredse	2214	797	181	273	1	61	30	22	8	.	579	1	148	113	
Københavns	328	121	19	85	-	25	16	10	-	.	18	1	26	7	
Frederiksborg	305	88	15	54	-	12	6	4	2	.	70	-	27	27	
Roskilde	191	55	21	21	1	5	3	6	1	.	51	-	15	12	
Vestsjællands	377	126	40	30	-	5	4	1	2	.	118	-	23	28	
Storstrøms	408	195	29	32	-	6	-	1	-	.	115	-	21	9	
Bornholms	89	37	1	5	-	1	-	-	2	.	34	-	9	-	
Fyns	516	175	56	46	-	7	1	-	1	.	173	-	27	30	
Jyllands amtsråds-kredse	2441	707	126	146	1	8	8	1	28	16	697	1	145	557	
Sønderjyllands	373	121	16	35	-	-	1	-	3	16	97	-	33	51	
Ribe	234	49	10	7	-	1	1	-	2	.	76	-	17	71	
Vejle	304	102	10	18	-	1	3	-	2	.	88	-	14	66	
Ringkøbing	306	56	9	16	-	-	-	-	6	.	108	-	13	98	
Århus	440	160	29	23	1	3	2	-	4	.	106	1	27	84	
Viborg	291	74	32	20	-	2	-	-	5	.	84	-	10	64	
Nordjyllands	493	145	20	27	-	1	1	1	6	.	138	-	31	123	

Anm. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds.

fremgang på i alt 319 og de sidstnævnte et mandattab på i alt 295.

Tabel 68 belyser de hertil svarende forskydninger i den relative mandatfordeling for Hele landet og de enkelte amtsrådskredse, mens tabel 69 for de kommunale valg i 1978 belyser den relative mandatfordeling på kommunegrupperne i de enkelte amtsrådskredse.

Tabel 70 viser for de kommunale valg i 1978 differencen mellem det relative mandattal i tabel 68 og det relative stemmetal i tabel 49 for hvert parti i de enkelte amtsrådskredse. I Hele landet ligger mandatandelen højere end

stemmeandelen for 3 partier, nemlig Venstre med 8,7, Andre lister med 4,7 og Slesvigsk Parti med 0,1 – hvad der stort set svarer til forholdene ved 1974-valget. For alle de øvrige partier er differencen negativ – størst for Konservative Folkeparti med $\div 2,9$ og mindst for Radikale Venstre med $\div 0,5$, når der ses bort fra Pensionist-Partiet, der ikke fik mandater.

Den lave mandatandel må for de mindre partier ses på baggrund af, at de i mange kommuner ikke får et tilstrækkeligt stort stemmetal til at opnå et rådsmandat. Dette forhold kan til en vis grad imødegås ved, at de pågældende

Tabel 68. Mandaternes relative fordeling på partier og amtsrådskredse ved de kommunale valg i 1978 og 1974.

	Reserveret bogstavbetegnelse													Ureserv. bogst.
	A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y	Z		
100,0 pct.														
I alt 1978	35,8	4,0	10,7	0,1	1,7	1,1	0,3	0,6	0,3	24,3	0,4	7,3	13,4	
<i>København, Fr.berg . . . . .</i>	43,8	2,5	23,8	1,3	5,0	7,5	1,2	–	.	1,2	7,5	5,0	1,2	
<i>Øernes amtsrådskredse . . . . .</i>	39,9	5,3	14,2	0,0	2,5	1,6	0,5	0,3	.	22,4	0,6	6,8	5,9	
Københavns	42,8	3,6	27,7	0,3	4,7	4,5	1,2	–	.	3,3	2,7	5,0	4,2	
Frederiksborg	33,1	2,6	20,9	–	3,8	2,6	1,3	0,3	.	17,4	1,3	6,7	10,0	
Roskilde	34,7	6,2	11,4	–	3,6	2,1	1,0	–	.	25,4	0,5	7,8	7,3	
Vestsjællands	36,7	6,6	10,0	–	1,0	1,3	–	0,3	.	29,3	–	6,9	7,9	
Storstrøms	50,0	4,9	10,3	–	1,2	0,2	0,3	–	.	24,5	–	6,6	2,0	
Bornholms	40,5	1,1	5,6	–	1,1	–	.	5,6	.	34,8	–	9,0	2,3	
Fyns	38,2	7,9	10,1	–	1,9	0,4	–	–	.	27,8	–	7,5	6,2	
<i>Jyllands amtsrådskredse . . . . .</i>	31,8	2,9	7,0	0,1	0,9	0,5	0,0	0,9	0,6	26,8	0,0	7,8	20,7	
Sønderjylland	35,7	1,9	9,6	0,3	0,3	0,3	–	1,3	3,7	27,3	–	7,8	11,8	
Ribe	23,9	3,4	6,8	–	0,9	0,9	–	–	.	29,9	–	7,7	26,5	
Vejle	35,5	1,3	7,9	–	0,7	1,3	–	0,3	.	29,0	–	7,6	16,4	
Ringkøbing	22,1	2,0	5,5	–	0,3	–	–	1,6	.	30,2	–	7,8	30,5	
Århus	38,2	3,4	7,5	0,5	2,0	0,7	–	0,2	.	21,8	0,2	8,2	17,3	
Viborg	29,2	6,9	7,9	–	1,4	–	–	1,0	.	24,4	–	7,2	22,0	
Nordjyllands	32,3	2,2	4,7	–	0,4	0,2	0,2	1,2	.	27,1	–	8,1	23,6	
I alt 1974	32,3	6,6	9,3	0,0	1,6	1,0	0,5	0,8	0,3	27,0	0,1	6,3	14,2	
<i>København, Fr.berg . . . . .</i>	35,0	5,0	25,0	1,2	11,2	10,0	1,3	1,3	.	1,3	2,5	5,0	1,2	
<i>Øernes amtsrådskredse . . . . .</i>	36,0	8,2	12,3	0,0	2,8	1,4	1,0	0,4	.	26,1	0,0	6,7	5,1	
Københavns	36,9	5,8	25,9	–	7,6	4,9	3,1	–	.	5,5	0,3	7,9	2,1	
Frederiksborg	28,8	4,9	17,7	–	3,9	2,0	1,3	0,7	.	22,9	–	8,9	8,9	
Roskilde	28,8	11,0	11,0	0,5	2,6	1,6	3,1	0,5	.	26,7	–	7,9	6,3	
Vestsjællands	33,4	10,6	8,0	–	1,3	1,1	0,3	0,5	.	31,3	–	6,1	7,4	
Storstrøms	47,8	7,1	7,8	–	1,5	–	0,2	–	.	28,2	–	5,2	2,2	
Bornholms	41,6	1,1	5,6	–	1,1	–	–	2,3	.	38,2	–	10,1	–	
Fyns	33,9	10,9	8,9	–	1,4	0,2	–	0,2	.	33,5	–	5,2	5,8	
<i>Jyllands amtsrådskredse . . . . .</i>	29,0	5,2	6,0	0,0	0,3	0,3	0,0	1,2	0,7	28,6	0,0	5,9	22,8	
Sønderjylland	32,4	4,3	9,4	–	–	0,3	–	0,8	4,3	26,0	–	8,8	13,7	
Ribe	20,9	4,3	3,0	–	0,4	0,4	–	0,9	.	32,5	–	7,3	30,3	
Vejle	33,6	3,3	5,9	–	0,3	1,0	–	0,7	.	28,9	–	4,6	21,7	
Ringkøbing	18,3	2,9	5,2	–	–	–	–	2,0	.	35,3	–	4,3	32,0	
Århus	36,4	6,6	5,2	0,2	0,7	0,5	–	0,9	.	24,1	0,2	6,1	19,1	
Viborg	25,4	11,0	6,9	–	0,7	–	–	1,7	.	28,9	–	3,4	22,0	
Nordjyllands	29,4	4,1	5,5	–	0,2	0,2	0,2	1,2	.	28,0	–	6,3	24,9	

Tabel 69. Mandaternes relative fordeling på partier og kommunegrupper ved de kommunale valg 1978.

	Antal kommuner	Med reserveret bogstavbetegnelse														Med ureserv. bogstav.
		A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S	V	Y	Z		
— 100,0 pct.																
Hele landet	275	35,8	4,0	10,7	0,1	1,7	1,1	0,3	—	0,6	0,3	24,3	0,4	7,3	13,4	
Heraf hovedstadsreg.	50	37,9	3,7	21,6	0,2	4,3	3,6	1,2	—	0,1	—	12,5	2,2	6,2	6,5	
København, Fr.berg.	2	43,8	2,5	23,8	1,3	5,0	7,5	1,2	—	—	—	1,2	7,5	5,0	1,2	
Øernes amtsrådkredse ...	132	39,9	5,3	14,2	0,0	2,5	1,6	0,5	—	0,3	—	22,4	0,6	6,8	5,9	
Hovedstadsområdet ¹	19	40,8	3,4	29,4	0,3	4,0	4,0	1,1	—	—	—	3,4	3,4	5,1	5,1	
Bykommuner	20	47,1	5,3	16,0	—	4,4	3,6	0,2	—	0,3	—	14,0	0,2	6,0	2,9	
Øvrige kommuner	93	37,6	5,8	10,1	—	1,5	0,4	0,4	—	0,4	—	29,3	0,1	7,5	6,9	
Københavns	18	42,8	3,6	27,7	0,3	4,7	4,5	1,2	—	—	—	3,3	2,7	5,0	4,2	
Hovedstadsområdet ²	16	43,1	3,6	28,6	0,3	4,6	4,3	1,3	—	—	—	2,0	3,0	4,9	4,3	
Øvrige kommuner	2	40,6	3,1	18,8	—	6,3	6,2	—	—	—	—	15,6	—	6,3	3,1	
Frederiksborg	19	33,1	2,6	20,9	—	3,8	2,6	1,3	—	0,3	—	17,4	1,3	6,7	10,0	
Hovedstadsområdet ²	3	25,5	2,1	34,1	—	—	2,1	—	—	—	—	12,8	6,4	6,4	10,6	
Bykommuner	3	39,3	3,3	22,9	—	3,3	8,2	—	—	—	—	11,5	—	3,3	8,2	
Øvrige kommuner	13	33,0	2,5	17,2	—	4,9	1,0	2,0	—	0,5	—	20,2	0,5	7,9	10,3	
Roskilde	11	34,7	6,2	11,4	—	3,6	2,1	1,0	—	—	—	25,4	0,5	7,8	7,3	
Bykommuner	3	38,8	8,9	14,9	—	4,5	4,5	1,5	—	—	—	16,4	1,5	7,5	1,5	
Øvrige kommuner	8	32,5	4,8	9,5	—	3,2	0,8	0,8	—	—	—	30,2	—	7,9	10,3	
Vestsjællands	23	36,7	6,6	10,0	—	1,0	1,3	—	—	0,3	—	29,3	—	6,9	7,9	
Bykommuner	5	43,4	6,1	16,2	—	3,0	5,0	—	—	—	—	17,2	—	6,1	3,0	
Øvrige kommuner	18	34,3	6,8	7,8	—	0,4	—	—	—	0,4	—	33,6	—	7,1	9,6	
Storstrøms	24	50,0	4,9	10,3	—	1,2	0,2	0,3	—	—	—	24,5	—	6,6	2,0	
Bykommuner	4	58,5	3,7	14,6	—	4,9	1,2	—	—	—	—	12,2	—	4,9	—	
Øvrige kommuner	20	47,8	5,2	9,2	—	0,3	—	0,3	—	—	—	27,6	—	7,1	2,5	
Bornholms	5	40,5	1,1	5,6	—	1,1	—	—	—	5,6	—	34,8	—	9,0	2,3	
Bykommuner	1	52,4	—	9,5	—	4,8	—	—	—	4,7	—	14,3	—	9,5	4,8	
Øvrige kommuner	4	36,7	1,5	4,4	—	—	—	—	—	5,9	—	41,2	—	8,8	1,5	
Fyns	32	38,2	7,9	10,1	—	1,9	0,4	—	—	—	—	27,8	—	7,5	6,2	
Bykommuner	4	51,2	5,9	14,3	—	6,0	1,2	—	—	—	—	11,9	—	7,1	2,4	
Øvrige kommuner	28	35,7	8,3	9,2	—	1,2	0,2	—	—	—	—	30,9	—	7,6	6,9	
Jyllands amtsrådkredse ..	141	31,8	2,9	7,0	0,1	0,9	0,5	0,0	—	0,9	0,6	26,8	0,0	7,8	20,7	
Bykommuner	25	44,8	2,9	13,1	0,2	2,9	1,6	—	—	0,4	0,5	22,9	0,2	8,2	2,3	
Øvrige kommuner	116	28,0	2,9	5,3	0,1	0,3	0,1	0,0	—	1,0	0,6	27,9	—	7,7	26,1	
Sønderjyllands	23	35,7	1,9	9,6	0,3	0,3	0,3	—	—	1,3	3,7	27,3	—	7,8	11,8	
Bykommuner	3	46,0	4,8	20,6	—	1,6	—	—	—	—	4,8	12,7	—	7,9	1,6	
Øvrige kommuner	20	33,6	1,3	7,4	0,3	—	0,3	—	—	1,6	3,6	30,3	—	7,7	13,9	
Ribe	14	23,9	3,4	6,8	—	0,9	0,9	—	—	—	—	29,9	—	7,7	26,5	
Bykommuner	2	45,2	4,8	9,5	—	2,4	2,4	—	—	—	—	28,6	—	7,1	—	
Øvrige kommuner	12	19,3	3,1	6,3	—	0,5	0,5	—	—	—	—	30,2	—	7,8	32,3	
Vejle	16	35,5	1,3	7,9	—	0,7	1,3	—	—	0,3	—	29,0	—	7,6	16,4	
Bykommuner	4	52,1	1,0	15,6	—	2,1	4,2	—	—	—	—	16,7	—	7,3	1,0	
Øvrige kommuner	12	27,9	1,4	4,3	—	—	—	—	—	0,5	—	34,6	—	7,7	23,6	
Ringkøbing	18	22,1	2,0	5,5	—	0,3	—	—	—	1,6	—	30,2	—	7,8	30,5	
Bykommuner	3	41,0	—	6,6	—	—	—	—	—	1,6	—	39,4	—	9,8	1,6	
Øvrige kommuner	15	17,4	2,4	5,3	—	0,4	—	—	—	1,6	—	27,9	—	7,3	37,7	
Århus	26	38,2	3,4	7,5	0,5	2,0	0,7	—	—	0,2	—	21,8	0,2	8,2	17,3	
Bykommuner	5	47,8	3,5	13,0	0,9	5,2	2,6	—	—	—	—	18,3	0,9	7,8	—	
Øvrige kommuner	21	34,8	3,4	5,5	0,3	0,9	—	—	—	0,3	—	23,1	—	8,3	23,4	
Viborg	17	29,2	6,9	7,9	—	1,4	—	—	—	1,0	—	24,4	—	7,2	22,0	
Bykommuner	3	38,1	4,8	15,9	—	6,3	—	—	—	1,6	—	25,4	—	6,3	1,6	
Øvrige kommuner	14	26,7	7,5	5,7	—	—	—	—	—	0,9	—	24,1	—	7,5	27,6	
Nordjyllands	27	32,3	2,2	4,7	—	0,4	0,2	0,2	—	1,2	—	27,1	—	8,1	23,6	
Bykommuner	5	40,6	2,7	9,9	—	1,8	0,9	—	—	0,3	—	26,1	—	9,9	8,1	
Øvrige kommuner	22	29,9	2,1	3,1	—	—	—	—	—	1,6	—	27,3	—	7,6	28,1	

Anm. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17. Vedrørende kommunegrupperne henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds.

1) Ekskl. København og Frederiksberg. 2) Del af Hovedstadsområdet.

Tabel 70. Differencen mellem mandatandel og stemmeandel for de enkelte partier ved de kommunale valg i 1978.

	Med reserveret bogstavbetegnelse													Med ureserv. bogstav.
	A	B	C	E	F	K	M	P	Q	S	V	Y	Z	
procentenheder														
Hele landet 1978 . . .	÷1,5	÷0,5	+2,9	÷0,9	÷1,4	÷2,2	÷0,9	÷0,1	÷0,7	0,1	8,7	÷1,6	÷0,8	4,7
København, Fr.berg. . . .	1,6	—	6,1	÷0,5	÷0,3	÷0,2	÷0,2	÷0,4	÷1,0	—	÷0,5	÷0,8	÷0,8	÷0,3
<i>Øernes amtsrådkredse . . .</i>	1,9	÷0,3	+2,6	÷0,9	÷1,0	÷1,9	÷1,2	—	÷0,4	—	8,0	÷0,8	÷1,1	0,3
<i>Københavns . . . . .</i>	5,0	÷0,2	2,1	÷1,3	0,3	÷0,3	÷1,7	—	÷0,3	—	÷0,4	÷1,1	÷2,1	—
<i>Frederiksborg . . . . .</i>	2,8	÷1,3	0,7	÷0,7	÷0,3	÷2,4	÷0,9	—	÷0,8	—	4,3	0,3	÷1,6	÷0,1
<i>Roskilde . . . . .</i>	0,3	÷1,9	+1,2	÷0,7	÷0,8	÷1,2	÷0,9	—	÷0,8	—	7,4	÷0,7	÷1,3	1,8
<i>Vestsjællands . . . . .</i>	0,8	÷1,5	+1,2	÷0,4	÷1,1	÷2,1	÷0,9	÷0,1	÷0,2	—	6,8	÷0,3	÷0,8	1,0
<i>Storstrøms . . . . .</i>	1,9	÷1,0	+0,4	÷0,4	÷1,3	÷1,2	÷0,9	—	÷0,1	—	5,2	÷0,2	÷1,3	÷0,3
<i>Bornholms . . . . .</i>	1,9	÷0,6	+1,9	÷0,4	÷1,1	÷1,5	—	—	÷0,3	—	6,6	—	÷1,4	÷1,3
<i>Fyns . . . . .</i>	÷1,5	0,8	+2,3	÷0,9	÷1,1	÷2,0	÷0,6	—	÷0,7	—	8,9	÷0,2	÷0,9	0,5
<i>Jyllands amtsrådkredse . . .</i>	÷3,5	÷1,0	+2,6	÷0,7	÷1,4	÷1,4	÷0,8	÷0,1	÷1,0	0,1	6,4	÷0,9	÷1,0	7,9
<i>Sønderjyllands . . . . .</i>	0,8	÷2,3	+2,2	÷0,3	÷0,6	÷0,4	÷0,4	—	÷1,0	÷1,1	6,7	÷0,1	÷1,7	2,6
<i>Ribe . . . . .</i>	÷7,9	—	+1,5	÷1,1	÷1,2	÷1,0	÷0,1	÷0,3	÷1,3	—	4,9	—	÷1,1	10,6
<i>Vejle . . . . .</i>	÷3,7	÷2,0	+2,2	÷0,5	÷0,9	÷1,0	÷1,1	—	÷1,2	—	8,5	÷0,3	÷1,5	5,9
<i>Ringkøbing . . . . .</i>	÷3,6	÷0,7	+1,9	÷0,3	÷0,7	÷0,9	÷0,4	—	÷1,9	—	0,9	÷0,1	÷1,2	10,8
<i>Århus . . . . .</i>	÷1,6	÷1,2	+3,7	÷1,1	÷3,0	÷2,9	÷1,2	÷0,1	÷1,0	—	8,5	÷2,5	0,2	9,6
<i>Viborg . . . . .</i>	÷0,9	÷0,4	+1,6	÷0,4	÷0,1	÷0,6	÷0,5	÷0,2	÷2,0	—	1,7	÷0,3	÷1,5	6,8
<i>Nordjyllands . . . . .</i>	÷4,9	÷0,5	+3,2	÷0,5	÷0,8	÷1,4	÷0,7	÷0,2	÷0,6	—	6,6	÷0,7	÷0,8	7,7

Anm. Negative procentenheder angiver, at stemmeandelen er større end mandatandelen. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds.

partier indgår valgforbund med andre partier, hvad der giver en bedre udnyttelse af partiernes samlede stemmetal, men om det bliver tilstrækkelig højt, afhænger blandt andet af, om partiernes potentielle vælgere kan acceptere valgforbundet.

Et andet afgørende forhold, der gælder både store og små partier, er om partiet i særlig grad har sin styrke i små kommuner (Øvrige kommuner) eller i store (Bykommuner). Til illustration er valgt større partier, idet Konservative Folkeparti sammenholdes med Venstre og Fremskridtspartiet med Andre lister. Konservative Folkeparti opnåede i Hele landet 13,6 pct. af de gyldige stemmer, mens Venstre med en mandatandel på 10,7 pct., mens Venstre med en stemmeandel på 15,6 pct. fik en mandatandel på 24,3 pct., og Fremskridtspartiet med en stemmeandel på 8,1 fik en mandatandel på 7,3 pct., mens Andre lister med en stemmeandel på 8,7 fik en mandatandel på 13,4 pct. Det skal bemærkes, at Andre lister normalt ikke har så god en udnyttelse af stemmerne som et parti, idet der i mange kommuner er opstillet flere lister med forskellig bogstavbetegnelse, og disse ofte ikke har valgteknisk samarbejde – valgforbund – eller kun i begrænset omfang.

Årsagerne til disse relationer belyses i tabel 71, hvor det gennemsnitlige stemmetal pr. mandat er opgjort for de enkelte partier på amtsrådkredse og på disses kommune-grupper. Tabellen viser, at det fælles stemmegennemsnits

for partierne er betydeligt lavere i Øvrige kommuner end i Bykommunerne, og specielt hvor der i Bykommunegruppen indgår store bysamfund – idet antal rådspladser ikke stiger i samme forhold som vælgertallet. I forhold til det fælles stemmegennemsnit for en kommunegruppe varierer partiernes stemmegennemsnits afhængig af, i hvilket omfang det pågældende parti opnår valg i de kommuner, hvor det har opstillet. Stemmegennemsnittet for en kommunegruppe vil endvidere falde, jo større andel af mædatterne der vindes i kommunegruppens små kommuner, ligesom stemmegennemsnittet for en amtsrådkreds bliver lavere, jo større andel af mædatterne, der vindes i Øvrige kommuner.

I Hele landet er det gennemsnitlige stemmetal pr. mandat for partierne under ét 542. Venstre, Andre lister og Slesvigsk Parti har et stemmegennemsnit på henholdsvis 350, 351 og 435, idet de 3 partier opnår en relativ stor andel af deres mædater i Øvrige kommuner.

Tabel 72, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, belyser mandatfordelingen ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974. Socialdemokratiet fik en mandatfremgang på 9 eller 7 pct., Konservative Folkeparti på 7 eller 16 pct., Socialistisk Folkeparti på 3 eller 33 pct. og Fremskridtspartiet på 1 eller 3 pct. Endvidere opnåede Retsforbundet og Venstresocialisterne repræsentation i amtsrådene med 2 henholdsvis 3 mædater. Radikale Ven-

Tabel 71. Det gennemsnitlige antal gyldige stemmer pr. mandat på partier i amtsrådkredsenes kommunegrupper. De kommunale valg 1978.

	I alt	Reserveret bogstavbetegnelse													Ureserv. bogst.	
		A	B	C	E	F	K	M	Q	S ¹	V	Y	Z			
Hele landet	542	564	604	692	5019	1014	1627	2477	1182	435	350	2453	597	351		
<i>København, Fr.berg.</i>	3792	3656	3741	2825	5375	4067	3915	4306	—	—	5166	4198	4394	12738		
<i>Øernes amtsrådkredse</i>	495	472	525	585	10193	702	1104	1703	1074	—	320	1121	574	469		
Hovedstadsområdet ²	944	843	1061	847	5297	987	1048	2312	—	—	1141	1092	1302	915		
Bykommuner	868	795	996	788	—	905	1152	5602	3502	—	751	2254	1059	1030		
Øvrige kommuner	283	261	327	313	—	370	1115	648	499	—	238	344	345	323		
<i>Københavns</i>	930	821	979	859	5066	868	998	2253	—	—	1059	1311	1295	940		
Hovedstadsområdet ³	992	871	1012	899	5066	945	1072	2220	—	—	1740	1311	1394	995		
Øvrige kommuner	338	317	614	283	—	326	519	—	—	—	243	—	556	230		
<i>Frederiksborg</i>	507	464	767	491	—	538	990	850	1695	—	382	395	627	514		
Hovedstadsområdet ³	633	546	1595	565	—	—	747	—	—	—	542	433	842	709		
Bykommuner	850	782	1056	749	—	1071	978	—	—	—	727	—	1515	680		
Øvrige kommuner	375	336	486	354	—	373	1143	562	1061	—	300	281	476	428		
<i>Roskilde</i>	492	488	644	545	—	592	779	904	—	—	350	1179	575	373		
Bykommuner	869	815	913	798	—	1018	868	1440	—	—	712	1179	1023	1293		
Øvrige kommuner	292	280	375	334	—	273	510	367	—	—	245	—	351	303		
<i>Vestsjællands</i>	373	365	455	415	—	737	966	—	695	—	286	—	416	326		
Bykommuner	658	611	863	551	—	697	771	—	—	—	616	—	744	676		
Øvrige kommuner	272	255	326	317	—	854	—	—	452	—	226	—	317	287		
<i>Storstrøms</i>	352	338	428	366	—	726	1980	1676	—	—	277	—	418	410		
Bykommuner	691	635	875	556	—	770	1339	—	—	—	658	—	964	—		
Øvrige kommuner	267	247	349	289	—	551	—	725	—	—	234	—	323	393		
<i>Bornholms</i>	286	273	443	383	—	570	—	—	299	—	231	—	329	459		
Bykommuner	399	371	—	374	—	383	—	—	329	—	426	—	460	375		
Øvrige kommuner	251	229	443	388	—	—	—	—	291	—	211	—	285	543		
<i>Fyns</i>	447	464	402	551	—	698	2728	—	—	—	304	—	496	412		
Bykommuner	1417	1260	1306	1442	—	1108	4337	—	—	—	1233	—	1514	2560		
Øvrige kommuner	259	243	277	284	—	288	1119	—	—	—	235	—	311	269		
<i>Jyllands amtsrådkredse</i>	479	532	647	653	3176	1250	2042	9161	1078	435	365	10634	536	296		
Bykommuner	1095	1047	1459	1073	7907	1481	2184	—	6295	782	747	10470	1135	1029		
Øvrige kommuner	300	292	411	351	811	510	1405	1320	529	340	274	—	352	276		
<i>Sønderjyllands</i>	343	336	770	421	746	1142	877	—	584	435	259	—	418	266		
Bykommuner	646	584	793	568	—	956	—	—	—	782	550	—	736	706		
Øvrige kommuner	281	266	753	337	277	—	468	—	423	340	234	—	351	256		
<i>Ribe</i>	443	587	436	540	—	1110	978	—	—	—	370	—	505	266		
Bykommuner	1095	1109	705	1297	—	1617	1649	—	—	—	762	—	1243	—		
Øvrige kommuner	300	320	346	287	—	602	307	—	—	—	289	—	358	259		
<i>Vejle</i>	525	580	1320	675	—	1314	913	—	2332	—	372	—	629	335		
Bykommuner	1027	931	3320	868	—	1314	913	—	—	—	863	—	1265	2074		
Øvrige kommuner	294	276	653	353	—	—	—	—	534	—	263	—	351	299		
<i>Ringkøbing</i>	429	499	603	576	—	1315	—	—	935	—	416	—	498	277		
Bykommuner	891	787	—	1183	—	—	—	—	2327	—	726	—	897	756		
Øvrige kommuner	315	332	335	389	—	565	—	—	587	—	308	—	365	272		
<i>Århus</i>	642	669	861	958	2290	1572	3372	—	3399	—	393	7630	630	287		
Bykommuner	1648	1480	2131	1705	3840	2234	2884	—	—	—	929	7630	1566	—		
Øvrige kommuner	287	274	399	336	739	249	—	—	558	—	243	—	317	280		
<i>Viborg</i>	408	420	432	493	—	460	—	—	1193	—	380	—	490	282		
Bykommuner	744	700	944	672	—	460	—	—	1831	—	613	—	988	1057		
Øvrige kommuner	315	310	342	356	—	—	—	—	875	—	312	—	373	269		
<i>Nordjyllands</i>	497	572	604	851	—	1474	4012	2201	730	—	376	—	546	334		
Bykommuner	1148	1248	1093	1329	—	1248	3911	—	—	—	692	—	1034	871		
Øvrige kommuner	309	308	421	414	—	—	—	—	308	361	—	289	—	360	289	

Anm. – angiver opstilling men ingen valgt, og . angiver ikke opstilling. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17. Vedrørende kommunegrupperne henvises til afsnit 4.2.

1) Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådkreds. 2) Ekskl. København og Frederiksberg. 3) Del af Hovedstadsområdet.

Tabel 72. Mandaternes fordeling på partier ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974.

	Mandater i alt	Med reserveret bogstavbetegnelse													Med uresev. bogst.
		A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y	Z		
I alt 1978	370	144	23	52	2	12	7	1	5	1	90	3	30	—	
Øerne	179	74	11	30	1	6	5	1	1	.	35	2	13	—	
Jylland	191	70	12	22	1	6	2	—	4	1	55	1	17	—	
I alt 1974	370	135	34	45	—	9	7	2	9	2	98	—	29	—	
Øerne	179	68	17	26	—	7	5	2	1	.	39	—	14	—	
Jylland	191	67	17	19	—	2	—	8	2	59	—	—	15	—	
									pct.						
I alt 1978	100,0	38,9	6,2	14,1	0,5	3,2	1,9	0,3	1,4	0,3	24,3	0,8	8,1	—	
Øerne	100,0	41,3	6,1	16,8	0,6	3,3	2,8	0,6	0,6	.	19,5	1,1	7,3	—	
Jylland	100,0	36,7	6,3	11,5	0,5	3,1	1,1	—	2,1	0,5	28,8	0,5	8,9	—	
I alt 1974	100,0	36,5	9,2	12,2	—	2,4	1,9	0,5	2,4	0,6	26,5	—	7,8	—	
Øerne	100,0	38,0	9,5	14,5	—	3,9	2,8	1,1	0,6	.	21,8	—	7,8	—	
Jylland	100,0	35,1	8,9	10,0	—	1,0	1,0	—	4,2	1,0	30,9	—	7,9	—	

Anm. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 17.

stre havde et mandattab på 11 eller 32 pct., Kristeligt Folkeparti på 4 eller 44 pct. og Venstre på 8 eller 8 pct. Endvidere mistede Centrum-Demokraterne og Slesvigsk Parti hver 1 af deres 2 mandater, mens Kommunistiske Parti bevaredes 7.

13.2 Mandatfordelingen for Hovedstadsrådet.

Som anført i afsnit 3.3 varetager Hovedstadsrådet fælles opgaver for København og Frederiksberg kommuner samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner.

Hovedstadsrådets 37 medlemmer vælges i forbindelse med kommunalvalgene – første gang i 1974. Valgene er indirekte, idet mandatfordelingen foretages på grundlag af den samlede stemmefordeling i Hovedstadsregionen af de kommunale valg i København og Frederiksberg samt de amtskommunale valg i de 3 amtskommuner. Hoved-

stadsrådets medlemmer udpeges derefter af partiernes grupper i de 2 kommunale og de 3 amtskommunale råd.

13.21 Mandaternes lokale fordeling

Ifølge § 3 i lov om Hovedstadsrådet skal dets mandatal forud for kommunalvalgene fordeles på de ovennævnte 5 områder på grundlag af forholdstal, der er fastlagt som områdernes senest offentliggjorte registerfolketal forud for 1. januar i valgåret. For valgene i 1974 og 1978 skal efter overgangsbestemmelserne i lovens § 20 de ovennævnte forholdstal opgøres som summen af områdets registerfolketal og områdets areal gange en arealfaktor, der for 1974 var 50 og for 1978 20.

Tabel 73 viser beregningerne, der er foretaget efter største brøks metode. I forhold til 1974-valget giver beregningerne samme fordeling af mandaterne på de 5 områder.

Tabel 73. Fordeling af Hovedstadsrådets 37 mandater på områder (§ 3 – jf. § 20, stk. 2).

	Registerfolketal 1/10 1977 ¹ 1	Areal i km ² gange 20 ² 2	Sum af kolonnerne 1 og 2 3	37 mandater fordelet efter kol. 3 4
Hovedstadsrådet i alt	1756117	57062	1813179	37,00=37
Københavns kommune	518012	1724	519736	10,61=11
Frederiksberg kommune	90544	175	90719	1,85= 2
Københavns amtskommune	631265	10408	641673	13,09=13
Frederiksborg amtskommune	319541	26946	346487	7,07= 7
Roskilde amtskommune	196755	17809	214564	4,38= 4

1) Offentliggjort i Stat. Efter. 1977, B nr. 84. 2) Areal pr. 1/1 1976

13.22 Mandatberegningen

Ifølge lovens §4 fordeles først Hovedstadsrådets manda-
ter på de partier (kandidatlister), der har opnået repræ-
sentation i et eller flere af de 2 kommunale og de 3 amts-
kommunale råd. Fordelingen foretages i forhold til disse
partiers (kandidatlisters) samlede stemmetal ved valgene
til de 5 nævnte råd.

Tabel 74 viser stemme- og mandatfordelingen ved valgene til de 5 råd – jf. tabel III,2 og V,2 i hæfte 1. Sumtallene

for de enkelte valg er opdelt på kandidatlister med og uden mandat, og de enkelte listers stemme- og mandattal er sammenlagt til Hovedstadsregionen i alt. Det fremgår af tabellen, at 10 partier har opnået mandat i et eller flere områder, mens Pensionist-Partiet og Kristeligt Folkeparti ikke har det. Af lister med urenserveret bogstav har kun liste Å, Christianialisten opnået mandat og er således berettiget til at deltage i mandatfordelingen til Hovedstadsrådet.

I tabel 75 er Hovedstadsrådets 37 mandater fordelt på de

Tabel 74. Stemme- og mandatfordelingen ved de kommunale og amtskommunale valg i København og Frederiksberg kommuner henholdsvis i Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner, samt tilsammen i Hovedstadsregionen (§4).

	I alt Hovedstads-regionen	Kommuner						Amtskommuner					
		København		Frederiksberg		København		Frederiksborg		Roskilde			
		Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater
I alt med mandat	832856	155	235759	55	52395	25	304088	31	149445	21	91169	23	
I alt uden mandat	23750	—	13964	—	1211	—	2199	—	4416	—	1960	—	
Reserveret bogst. m. mandat ..	831185	154	234088	54	52395	25	304088	31	149445	21	91169	23	
Reserveret bogst. u. mandat ..	9359	—	3700	—	408	—	2199	—	2089	—	963	—	
A Socialdemokratiet	335280	64	110452	26	17508	9	120049	13	51316	7	35955	9	
B Radikale Venstre	34708	6	6265	1	1216	1	12603	1	7173	1	7451	2	
C Konservative Folkeparti	172063	36	31084	8	22590	11	74348	8	31219	5	12822	4	
E Retsforbundet	16003	2	4854	1	521	—	6810	1	2219	—	1599	—	
F Socialistisk Folkeparti	40723	7	13563	3	2706	1	14805	1	6170	1	3479	1	
K Kommunistiske Parti	46089	9	21386	5	2106	1	13582	1	5863	1	3152	1	
M Centrum-Demokraterne	20864	2	4006	1	300	—	10088	1	4045	—	2425	—	
P Pensionist-Partiet	1189	—	1189	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Q Kristeligt Folkeparti	8170	—	2511	—	408	—	2199	—	2089	—	963	—	
V Venstre	52224	10	4472	1	694	—	11471	1	22885	4	12702	4	
Y Venstresocialisterne	47319	8	22621	5	2564	1	14866	2	4846	—	2422	—	
Z Fremskridtspartiet	65912	10	15385	3	2190	1	25466	2	13709	2	9162	2	
Ureserv. bogst. m. mandat	1671	1	1671	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ureserv. bogst. u. mandat	14391	—	10264	—	803	—	—	—	2327	—	997	—	
D Samfundspartiet	97	—	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
G Frihedslisten	153	—	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
H Europæiske arb.parti	48	—	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
I Ejner Trellund	22	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
J Kvindelisten	1523	—	1523	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
L Larsenisterne	2855	—	2855	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
N Bøsselisten	370	—	370	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
O Børnelist	213	—	213	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
R Regnbuepartiet	238	—	238	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
T Københavnerlisten	3770	—	3770	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
U Vegetarlisten	112	—	112	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Æ Miljø og dyreværnsparti	639	—	639	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ø Beboerlisten	224	—	224	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Å Christianialisten	1671	1	1671	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
D Tvaerpoltisk kvindeliste	517	—	—	—	517	—	—	—	—	—	—	—	
Ø Miljø-listen	286	—	—	—	286	—	—	—	—	—	—	—	
J Tvaerpoltisk Borgerliste	2327	—	—	—	—	—	—	—	2327	—	—	—	
D Demokr. Borgersamling	144	—	—	—	—	—	—	—	—	—	144	—	
H Borgergruppen	853	—	—	—	—	—	—	—	—	—	853	—	

Tabel 75. Beregning af listernes mandater i Hovedstadsrådet (§ 4).

	Listernes stemmetal	Mandaternes fordeling
Tilsammen	832856	37,00=37
<i>Reserveret bogstavbetegnelse</i>		
A Socialdemokratiet	335280	14,90= 15
B Radikale Venstre	34708	1,54= 1
C Konservative Folkeparti	172063	7,64= 8
E Retsforbundet	16003	0,71= 1
F Socialistisk Folkeparti	40723	1,81= 2
K Kommunistiske Parti	46089	2,05= 2
M Centrum-Demokraterne	20864	0,93= 1
V Venstre	52224	2,32= 2
Y Venstresocialisterne	47319	2,10= 2
Z Fremskridtspartiet	65912	2,93= 3
<i>Ureserveret bogstavbetegnelse</i>		
Å Christianialisten	1671	0,07= -

11 lister. Fordelingen er foretaget efter største brøks metode på grundlag af de 11 listers totale stemmetal i Hovedstadsregionen.

Herefter skal i henhold til § 5, stk. 1 partiernes mandater fordeles på de 5 områder. Fordelingen sker ved, at stemmetallene for hvert af de mandatberettigede partier i hvert af de 5 områder divideres med 1, 4, 7, 10 osv. Den største af de derved fremkomne kvotienter giver det pågældende parti og område ret til mandat nr. 1, den næststørste kvotient på tilsvarende måde ret til mandat nr. 2, osv.

Efter stk. 2 kommer et parti eller område, som har fået tildelt det antal mandater, det er berettiget til, ikke videre i betragtning, men fordelingen fortsættes for de øvrige partier og områder, indtil samtlige mandater er fordelt. Er to eller flere kvotienter lige store, foretager Indenrigsministeriet lodtrækning.

Stk. 3 bestemmer, at hvis et mandat tilfaldet et parti i et område, hvor partiet ikke er repræsenteret i det pågældende råd, skal mandatet forlods besættes af partiet i det område, hvor det er repræsenteret i rådet og har den største ikke-anvendte kvotient efter beregningerne i henhold til stk. 1.

Tabel 76 viser mandaternes fordeling på partier og områder efter § 5. Under partiernes stemmetal er det nødvendige antal kvotienter anført – de er dog erstattet af prik i områder, hvor partiet ikke kan få mandat, fordi det ikke er repræsenteret i det pågældende råd.

I tabel 77 er meddelt en forløbende oversigt over de kvotienter, der giver mandat. Det ses, at mandat nr. 1 tilfaldet liste A i Københavns amtskommune på kvotienten 120049, mandat nr. 2 liste A i Københavns kommune på kvotienten 110452, mandat nr. 3 liste C i Københavns amtskommune på kvotienten 74348 osv. Ved mandat nr. 16 har Frederiksberg kommune fået sine 2 mandater og området lukker, ved mandat nr. 20 har Venstresocialisterne fået

Tabel 76. Fordeling af Hovedstadsrådets 37

	I alt	A Socialdemokratiet
Københavns kommune	234088	110452
1 Kvotient v. divisor 1		110452
2 » 4		27613
3 » 7		15779
4 » 10		11045
5 » 13		8496
6 » 16		6903
<i>I alt mandater .....</i>	11	5
Frederiksberg kommune	52395	17508
1 Kvotient v. divisor 1		17508
2 » 4		4377
<i>I alt mandater .....</i>	2	1
Københavns amtskommune	304088	120049
1 Kvotient v. divisor 1		120049
2 » 4		30012
3 » 7		17150
4 » 10		12005
5 » 13		9235
<i>I alt mandater .....</i>	13	4
Frederiksborg amtskommune	149445	51316
1 Kvotient v. divisor 1		51316
2 » 4		12829
3 » 7		7331
4 » 10		5132
<i>I alt mandater .....</i>	7	3
Roskilde amtskommune	91169	35955
1 Kvotient v. divisor 1		35955
2 » 4		8989
3 » 7		5136
<i>I alt mandater .....</i>	4	2

sine 2 mandater og der lukkes for dette parti – osv. Det sidste mandat, nr. 37 tilfaldet Retsforbundet i Københavns kommune.

Mandattildelingen forløb således helt i overensstemmelse med § 5, stk. 1–2, og det blev ikke nødvendigt at tage bestemmelsen i stk. 3 i brug som ved 1974-valget – jf. Stat. Medd. 1976 nr. 10.

Tabel 78 anfører resultatet af mandatberegningen for såvel 1978- som 1974-valget.

I henhold til lovens § 6 vælger de repræsentationsberettigede partigrupper i de to kommunale og de tre amtskommunale råd – tilslutning til det enkelte råds konstituerende møde eller snarest derefter – det antal medlemmer af Hovedstadsrådet, som de enkelte grupper er berettiget til. Medlemmer og stedfortrædere udpeges blandt de i vedkommende kommune eller amtskommune bosiddende medlemmer af kommunalbestyrelser og amtsråd.

mandater på partier og områder (§5).

B Radikale Venstre	C Konserva- tive Folke- parti	E Retsfor- bundet	F Sociali- stisk Folke- parti	K Kommu- niske Parti	M Centrum- Demokra- terne	V Venstre	Y Venstre- sociali- sterne	Z Frem- skridts- partiet
6265	31084	4854	13563	21386	4006	4472	22621	15385
6265	⁷⁾ 31084	³⁷⁾ 4854	²⁴⁾ 13563	¹⁴⁾ 21386	4006	4472	¹²⁾ 22621	¹⁹⁾ 15385
....	7771	....	3391	5347	....	....	5655	3846
....	....	....	....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....	....	....	....
-	1	1	1	1	-	-	1	1
1216	22590	521	2706	2106	300	694	2564	2190
1216	¹³⁾ 22590	.	2706	2106	.	.	2564	2190
....	5648	....	....	....	....	....	....	....
-	1	.	-	-	.	.	-	-
12603	74348	6810	14805	13582	10088	11471	14866	25466
²⁸⁾ 12603	³⁾ 74348	6810	²¹⁾ 14805	²³⁾ 13582	³²⁾ 10088	11471	²⁰⁾ 14866	¹⁰⁾ 25466
3151	¹⁵⁾ 18587	....	3701	3396	2522	....	3717	6367
....	³¹⁾ 10621	....	....	....	....	....	....	....
....	7435	....	....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....	....	....	....
1	3	-	1	1	1	-	1	1
7173	31219	2219	6170	5863	4045	22885	4846	13709
7173	⁶⁾ 31219	.	6170	5863	.	¹¹⁾ 22885	.	²²⁾ 13709
....	³⁵⁾ 7805	....	....	....	.	5721	.	3427
....	4460	....	....	....	.	....	....	....
....	....	....	....	....	.	....	....	....
-	2	.	-	-	.	1	.	1
7451	12822	1599	3479	3152	2425	12702	2422	9162
7451	²⁶⁾ 12822	.	3479	3152	.	²⁷⁾ 12702	.	9162
....	3206	....	....	....	.	3176	....	....
....	....	....	....	....	.	....	....	....
-	1	.	-	-	.	1	.	-

Tabel 77. Kvotienter der giver mandat (§5 stk. 1 og 2 henh. stk. 3).

Mandat nr.	Spalte 1			Spalte 2			Spalte 3			Revideret fordeling efter stk. 3					
	Kvo-tient	Par-ti	Område	Mandat nr.	Kvo-tient	Par-ti	Område	Mandat nr.	Kvo-tient	Par-ti	Område	Mandat nr.	Kvo-tient	Par-ti	Område
1	120049	A	Ka	14	21386	K	Kk	27	12702	V	Ra				
2	110452	A	Kk	15	18587	C	Ka	28	12603	B	Ka				
3	74348	C	Ka	16	17508	A	Fk	29	12005	A	Ka				
4	51316	A	Fa	17	17150	A	Ka	30	11045	A	Kk				
5	35955	A	Ra	18	15779	A	Kk	31	10621	C	Ka				
6	31219	C	Fa	19	15385	Z	Kk	32	10088	M	Ka				
7	31084	C	Kk	20	14866	Y	Ka	33	8989	A	Ra				
8	30012	A	Ka	21	14805	F	Ka	34	8496	A	Kk				
9	27613	A	Kk	22	13709	Z	Fa	35	7805	C	Fa				
10	25466	Z	Ka	23	13582	K	Ka	36	7331	A	Fa				
11	22885	V	Fa	24	13563	F	Kk	37	4854	E	Kk				
12	22621	Y	Kk	25	12829	A	Fa								
13	22590	C	Fk	26	12822	C	Ra								

Anm. Partierne er angivet ved deres bogstavbetegnelse, de hertil svarende partibetegnelser fremgår af tabel 17.

Områderne er forkortet således: Kk for Københavns kommune, Fk for Frederiksberg kommune, Ka for Københavns amtskommune, Fa for Frederiksborgs amtskommune, og Ra for Roskilde amtskommune.

Parti eller område anføres med fedte typer, når det pågældende parti eller område har fået tildelt det beregnede antal mandater, og derfor ikke længere kommer i betragtning.

Tabel 78. Hovedstadsområdets 37 mandater fordelt på partier og områder – kommunalvalgene 1978 og 1974.

	I alt Hovedstads-Regionen	Kommuner				Amtskommuner						
		Køben-havn		Frederiks-berg		Køben-havns		Frederiks-berg		Roskilde		
		1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	
I alt	37	37	11	11	2	2	13	13	7	7	4	4
A Socialdemokratiet	15	12	5	3 ¹	1	1	4	4	3	2	2	2 ¹
B Radikale Venstre	1	3	—	1	—	—	1	1	—	1	—	—
C Konservative Folkeparti ..	8	7	1	1	1	1	3	3	2	1	1	1
E Retsforbundet	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
F Socialistisk Folkeparti ..	2	3	1	1 ¹	—	—	1	1	—	1 ¹	—	—
K Kommunistiske Parti	2	2	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—
M Centrum-Demokraterne ..	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Q Kristeligt Folkeparti	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
V Venstre	2	3	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1
Y Venstresocialisterne	2	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Z Fremskridtspartiet	3	3	1	1	—	—	1	1	1	1	—	—

1) Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti fik ved revision af mandatfordelingen hver 1 mandat overflyttet fra Københavns kommune til henholdsvis Roskilde amtskommune og Frederiksberg amtskommune.

14. De personlige stemmer

Vælgerne kan ved de kommunale og amtskommunale valg enten sætte kryds ved én af listebetegnelserne, eller stemme personligt på en bestemt kandidat. De personlige stemmers indflydelse behandles nærmere i afsnit 15.

Ved 1978-valget var kandidatnavnene opført på stemmesedlen i alle kommuner og amtskommuner ligesom ved 1974-valget. Ved valglovsændringen af 18/5 1977 er der imidlertid – som omtalt i afsnit 3.2 – indsat en dispensa-

Tabel 79. Kommunerne fordelt efter den personlige stemmeprocents størrelse – kommunevalgene 1978 og 1974.

	Gyldige stemmer		Personlig stem- mepct.	Kommunerne fordelt efter den pesonlige stemmeprocents størrelse ¹										
	I alt	Person- lige		I alt	50– 54	55– 59	60– 64	65– 69	70– 74	75– 79	80– 84	85– 89	90– 94	95–
I. Kommunale valg														
1978-valget	2581276	1986737	77,0	275	–	1	1	6	18	43	72	79	50	5
Øerne	1410254	1023877	72,6	134	–	1	1	4	16	37	48	24	2	1
Hovedstadsområdet	634658	418490	65,9	21	–	1	1	1	10	8	–	–	–	–
Kbhvn., Fr.berg	303329	180304	59,4	2	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–
Området i øvrigt	331329	238186	71,9	19	–	–	1	1	9	8	–	–	–	–
Bykommuner	359337	267555	74,5	20	–	–	–	1	5	7	5	2	–	–
Øvrige kommuner	416259	337832	81,2	93	–	–	–	2	1	22	43	22	2	1
Jylland	1171022	962860	82,2	141	–	–	–	2	2	6	24	55	48	4
Bykommuner	603366	461689	76,5	25	–	–	–	2	2	6	10	4	1	–
Øvrige kommuner	567656	501171	88,3	116	–	–	–	–	–	–	14	51	47	4
1974-valget	2154853	1617417	75,1	275	2	1	6	15	13	33	66	68	62	9
Øerne	1167587	809934	69,4	134	2	1	4	13	11	27	47	24	4	1
Hovedstadsområdet	530992	314801	59,3	21	2	1	3	7	6	1	1	–	–	–
Kbhvn., Fr.berg	259761	136251	52,5	2	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–
Området i øvrigt	271231	178550	65,8	19	1	–	3	7	6	1	1	–	–	–
Bykommuner	292067	214023	73,3	20	–	–	–	5	1	10	3	1	–	–
Øvrige kommuner	344528	281110	81,6	93	–	–	1	1	4	16	43	23	4	1
Jylland	987266	807483	81,8	141	–	–	2	2	2	6	19	44	58	8
Bykommuner	504320	377136	74,8	25	–	–	2	2	2	5	7	5	2	–
Øvrige kommuner	482946	430347	89,1	116	–	–	–	–	–	1	12	39	56	8
II. Amtskommunale valg														
1978-valget	2218190	1431923	64,6	14	–	2	5	3	–	4	–	–	–	–
Øerne	1081917	655483	60,6	7	–	2	4	–	–	1	–	–	–	–
Jylland	1136273	776440	68,3	7	–	–	1	3	–	3	–	–	–	–
1974-valget	1825923	1145861	62,8	14	1	2	5	2	1	2	1	–	–	–
Øerne	878635	515269	58,6	7	1	1	3	1	1	–	–	–	–	–
Jylland	947288	630592	66,6	7	–	1	2	1	–	2	1	–	–	–

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

1) Intervallet 50–54 dækker eksempelvis stemmeprocenten fra 49,5 til og med 54,4.

Tabel 80. Kandidatlisterne ved de kommunale valg i 1978 fordelt på partier og efter den personlige stemmeprocents størrelse.

	Gyldige stemmer		Personlig stemmepct.	Listerne efter den personlige stemmeprocents størrelse ¹												
	I alt	Person- lige		I alt	30– 39	40– 49	50– 59	60– 64	65– 69	70– 74	75– 79	80– 84	85– 89	90– 94	95–	
Hele landet 1978	2581276	1986737	77,0	2767	4	20	96	98	179	257	335	423	395	485	475	
A Socialdemokratiet	961760	726892	75,6	346	—	—	3	1	24	43	68	90	57	41	19	
B Radikale Venstre	115911	95289	82,2	240	—	1	2	5	10	21	28	52	47	52	22	
C Konservative Folkep.	351468	247449	70,4	247	—	1	8	15	18	27	45	58	42	21	.12	
E Retsforbundet	25096	16093	64,1	77	1	—	11	11	9	13	12	5	11	3	1	
F Socialistisk Folkep.	81119	57791	71,2	101	—	2	6	7	15	21	21	13	10	6	—	
K Kommunistiske Parti	84596	63569	75,1	118	—	—	4	5	12	22	25	30	13	7	—	
M Centrum-Demokr.	32200	20604	64,0	84	1	4	18	8	12	17	6	9	5	3	1	
P Pensionist-Partiet	2647	1397	52,8	13	—	2	1	4	1	—	1	1	1	1	1	
Q Kristeligt Folkep.	33083	24360	73,6	113	1	4	4	3	7	16	24	17	25	10	2	
S Slesvigsk Parti	6085	4983	81,9	14	—	—	—	—	1	1	2	2	5	3	—	
V Venstre	403756	353095	87,5	496	—	—	1	8	7	10	16	51	79	181	143	
Y Venstresocialisterne	51516	32162	62,4	34	—	1	4	4	9	7	5	2	2	—	—	
Z Fremskridtspartiet	207871	142546	68,6	301	—	3	26	18	40	42	54	57	42	15	4	
Andre lister	224168	200507	89,4	583	1	2	8	9	14	17	28	36	56	142	270	
Hovedstadsområdet	634658	418490	65,9	240	2	12	41	31	46	35	33	24	12	3	1	
A Socialdemokratiet	248577	170759	68,7	21	—	—	3	—	3	3	5	6	1	—	—	
B Radikale Venstre	20213	14496	71,7	20	—	—	—	2	4	5	4	1	4	—	—	
C Konservative Folkep.	140894	88029	62,5	21	—	1	3	6	4	3	1	2	1	—	—	
E Retsforbundet	10672	6289	58,9	18	—	—	6	4	4	4	—	—	—	—	—	
F Socialistisk Folkep.	30084	19633	65,3	19	—	—	3	—	7	4	4	1	—	—	—	
K Kommunistiske Parti	38169	26477	69,4	21	—	—	1	1	3	7	5	4	—	—	—	
M Centrum-Demokr.	13552	8362	61,7	17	—	2	8	1	3	—	2	1	—	—	—	
P Pensionist-Partiet	1189	470	39,5	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Q Kristeligt Folkep.	3946	1939	49,1	9	1	4	1	2	—	1	—	—	—	—	—	
V Venstre	18857	13472	71,4	25	—	—	1	6	4	2	5	5	2	—	—	
Y Venstresocialisterne	38284	24879	65,0	16	—	—	1	4	3	4	3	1	—	—	—	
Z Fremskridtspartiet	41006	21419	52,2	20	—	2	9	3	5	—	1	—	—	—	—	
Andre lister	29215	22266	76,2	32	1	2	5	2	6	2	3	3	4	3	1	
Øernes Bykommuner	359337	267555	74,5	200	1	2	19	15	28	30	36	39	19	10	1	
A Socialdemokratiet	154972	114911	74,1	20	—	—	—	—	3	4	7	3	3	—	—	
B Radikale Venstre	21918	18091	82,5	18	—	—	1	1	1	1	3	9	1	1	—	
C Konservative Folkep.	52009	36626	70,4	20	—	—	1	1	5	4	4	3	2	—	—	
E Retsforbundet	3016	1850	61,3	8	—	—	3	1	3	—	1	—	—	—	—	
F Socialistisk Folkep.	16290	12360	75,9	18	—	—	—	2	2	3	4	4	1	2	—	
K Kommunistiske Parti	17276	14028	81,2	20	—	—	—	—	2	3	4	5	5	1	—	
M Centrum-Demokr.	5602	3333	59,5	15	1	1	3	2	4	3	1	—	—	—	—	
P Pensionist-Partiet	88	54	61,4	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Q Kristeligt Folkep.	3502	2558	73,0	12	—	—	2	—	—	5	5	—	—	—	—	
V Venstre	43583	35643	81,8	23	—	—	—	1	2	2	2	10	3	3	—	
Y Venstresocialisterne	2254	1517	67,3	7	—	—	1	—	4	—	2	—	—	—	—	
Z Fremskridtspartiet	26470	17190	64,9	20	—	1	6	4	2	2	2	2	1	—	—	
Andre lister	12357	9394	76,0	18	—	—	2	2	—	3	1	3	3	3	1	

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

1) Intervallet 50–59 pct. dækker eksempelvis personlige stemmeprocenter fra 49,5 til og med 59,4. 2) Incl. 2 lister i intervallet 20–29.

Tabel 80. Kandidatlisterne ved de kommunale valg i 1978 fordelt på partier og efter den personlige (fortsat) stemmeprocents størrelse.

	Gyldige stemmer		Personlig stemmepr. cent.	Listerne efter den personlige stemmeprocents størrelse ¹											
	I alt	Person- lige		I alt	30– 39	40– 49	50– 59	60– 64	65– 69	70– 74	75– 79	80– 84	85– 89	90– 94	95–
Jyllands Bykommuner	603366	461689	76,5	278	—	3	15	14	31	47	41	45	40	26	16
A Socialdemokratiet	258605	201274	77,8	28	—	—	—	—	3	2	6	9	6	—	2
B Radikale Venstre	23346	19029	81,5	25	—	—	—	1	2	3	1	7	5	6	—
C Konservative Folkep.	77229	56267	72,9	27	—	—	—	1	4	6	6	4	4	—	2
E Retsforbundet	7907	5128	64,9	15	—	—	2	2	1	5	4	—	1	—	—
F Socialistisk Folkep.	23689	17198	72,6	18	—	1	1	1	1	5	3	2	3	1	—
K Kommunistiske Parti	19654	15542	79,1	19	—	—	1	—	2	4	5	5	5	1	1
M Centrum-Demokr.	7841	4890	62,4	16	—	—	5	3	1	4	—	2	1	—	—
P Pensionist-Partiet	1086	639	58,8	5	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—
Q Kristeligt Folkep.	12590	9063	72,0	21	—	—	1	1	5	3	6	2	2	1	—
S Slesvigsk Parti	2346	1760	75,0	3	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—
V Venstre	94153	79059	84,0	36	—	—	—	—	—	5	3	8	5	9	6
Y Venstresocialisterne	10470	5381	51,4	8	—	1	2	—	2	2	—	—	1	—	—
Z Fremskridtspartiet	51074	34935	68,4	28	—	—	2	2	7	6	2	4	3	2	—
Andre lister	13376	11524	86,2	29	—	—	—	1	1	1	5	2	7	6	6
Øernes Øvrige komm.	416259	337832	81,2	724	1	3	15	29	49	102	120	141	116	103	45
A Socialdemokratiet	144543	111651	77,2	94	—	—	—	1	10	21	26	27	6	2	1
B Radikale Venstre	27815	23237	83,5	81	—	1	1	—	3	11	13	17	24	11	—
C Konservative Folkep.	46261	36553	79,0	90	—	—	3	6	3	9	23	30	10	3	3
E Retsforbundet	1880	1466	78,0	22	1	—	—	1	—	4	4	4	7	—	1
F Socialistisk Folkep.	8505	6598	77,6	34	—	1	2	3	4	8	7	2	5	2	—
K Kommunistiske Parti	6687	5239	78,3	41	—	—	2	4	5	6	8	9	4	3	—
M Centrum-Demokr.	3885	2913	75,0	24	—	1	2	2	4	8	1	2	2	2	—
P Pensionist-Partiet	152	132	86,8	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Q Kristeligt Folkep.	2991	2399	80,2	18	—	—	—	—	1	5	2	5	4	—	1
V Venstre	102543	91119	88,9	131	—	—	—	1	1	—	5	14	37	51	22
Y Venstresocialisterne	344	252	73,3	2	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
Z Fremskridtspartiet	37985	27901	73,5	87	—	—	5	7	16	22	19	14	2	2	—
Andre lister	32668	28372	86,8	98	—	—	—	4	2	7	12	16	14	27	16
Jyllands Øvrige komm.	567656	501171	88,3	1325	—	—	6	9	25	43	105	174	208	343	412
A Socialdemokratiet	155063	128297	82,7	183	—	—	—	—	5	13	24	45	41	39	16
B Radikale Venstre	22619	20436	90,3	96	—	—	—	1	—	1	7	18	13	34	22
C Konservative Folkep.	35075	29974	85,5	89	—	—	1	1	2	5	11	19	25	18	7
E Retsforbundet	1621	1360	83,9	14	—	—	—	3	1	—	3	1	3	3	—
F Socialistisk Folkep.	2551	2002	78,5	12	—	—	—	1	1	1	3	4	1	1	—
K Kommunistiske Parti	2810	2283	81,2	17	—	—	—	—	—	2	3	7	3	2	—
M Centrum-Demokr.	1320	1106	83,8	12	—	—	—	—	—	2	2	4	2	1	1
P Pensionist-Partiet	132	102	77,3	4	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—
Q Kristeligt Folkep.	10054	8401	83,6	53	—	—	—	—	1	2	11	10	19	9	1
S Slesvigsk Parti	3739	3223	86,2	11	—	—	—	—	—	—	2	2	4	3	—
V Venstre	144620	133802	92,5	281	—	—	—	—	—	1	1	14	32	118	115
Y Venstresocialisterne	164	133	81,1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Z Fremskridtspartiet	51336	41101	80,1	146	—	—	4	2	10	12	30	37	36	11	4
Andre lister	136552	128951	94,4	406	—	—	1	—	5	4	7	12	28	103	246
Hele landet 1974	2154853	1617417	75,1	2763 ²	10	69	165	127	190	236	282	311	391	487	493

Tabel 81. Kandidatlisterne ved de amtskommunale valg i 1978 fordelt på partier og efter den personlige stemmeprocents størrelse.

	Gyldige stemmer		Per- sonlig stem- mepct.	Listerne efter den personlige stemmeprocents størrelse ¹											
	I alt	Person- lige		1 alt	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60– 64	65– 69	70– 74	75– 79	80– 84	85– 89	90– 94
I alt 1978	2218190	1431923	64,6	213	3	7	14	30	45	29	24	21	16	13	11
A Socialdemokratiet	842184	518836	61,6	14	—	—	4	5	3	1	1	—	—	—	—
B Radikale Venstre	129976	93316	71,8	30	—	—	1	1	6	1	5	3	5	8	—
C Konservative Folkep.	308219	181202	58,8	21	—	1	1	2	6	3	1	2	1	2	2
E Retsforbundet	36257	22076	60,9	14	—	—	1	4	5	3	1	—	—	—	—
F Socialistisk Folkep.	77205	46130	59,8	14	—	2	2	2	5	1	1	1	—	—	—
K Kommunistiske Parti	63115	42164	66,8	14	—	—	—	1	4	3	4	2	—	—	—
M Centrum-Demokr.	40636	22980	56,6	13	—	2	4	5	1	1	—	—	—	—	—
P Pensionist-Partiet	1288	811	63,0	3	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—
Q Kristeligt Folkep.	49282	33894	68,8	23	1	—	—	2	3	6	5	3	3	—	—
S Slesvigsk Parti	6508	4674	71,8	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
V Venstre	411812	320795	77,9	26	—	—	—	1	1	3	2	3	4	3	9
Y Venstresocialisterne	32896	18534	56,3	5	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—
Z Fremskridtspartiet	206752	118319	57,2	25	—	2	5	6	2	3	1	4	2	—	—
Andre lister	12060	8192	67,9	10	1	—	—	1	2	1	2	2	1	—	—
Øerne	1081917	655483	60,6	82	1	3	9	18	20	15	5	8	—	—	3
A Socialdemokratiet	426033	254292	59,7	7	—	—	—	3	3	1	—	—	—	—	—
B Radikale Venstre	66138	44607	67,4	7	—	—	—	—	3	1	1	2	—	—	—
C Konservative Folkep.	183189	99396	54,3	7	—	1	1	1	3	1	—	—	—	—	—
E Retsforbundet	17529	10124	57,8	7	—	—	1	4	1	1	—	—	—	—	—
F Socialistisk Folkep.	42860	25754	60,1	7	—	1	1	1	2	1	—	1	—	—	—
K Kommunistiske Parti	37305	24433	65,5	7	—	—	—	1	3	1	—	2	—	—	—
M Centrum-Demokr.	23599	12945	54,9	6	—	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—
P Pensionist-Partiet	455	304	66,8	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Q Kristeligt Folkep.	12076	8013	66,4	7	—	—	—	1	—	4	1	1	—	—	—
V Venstre	145246	103893	71,5	9	—	—	—	1	1	3	1	—	—	—	3
Y Venstresocialisterne	22134	13721	62,0	3	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
Z Fremskridtspartiet	95203	51013	53,6	7	—	—	3	3	—	—	1	—	—	—	—
Andre lister	10150	6988	68,8	7	1	—	—	—	2	1	2	1	—	—	—
Jylland	1136273	776440	68,3	131	2	4	5	12	25	14	19	13	16	13	8
A Socialdemokratiet	416151	264544	63,6	7	—	—	—	1	2	2	1	1	—	—	—
B Radikale Venstre	63838	48709	76,3	23	—	—	1	1	3	—	4	1	5	8	—
C Konservative Folkep.	125030	81806	65,4	14	—	—	—	1	3	2	1	2	1	2	2
E Retsforbundet	18728	11952	63,8	7	—	—	—	—	4	2	1	—	—	—	—
F Socialistisk Folkep.	34345	20376	59,3	7	—	1	1	1	3	—	1	—	—	—	—
K Kommunistiske Parti	25810	17731	68,7	7	—	—	—	—	1	2	4	—	—	—	—
M Centrum-Demokr.	17037	10035	58,9	7	—	1	1	3	1	1	—	—	—	—	—
P Pensionist-Partiet	833	507	60,9	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Q Kristeligt Folkep.	37206	25881	69,6	16	1	—	—	1	3	2	4	2	3	—	—
S Slesvigsk Parti	6508	4674	71,8	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
V Venstre	266566	216902	81,4	17	—	—	—	—	—	—	1	3	4	3	6
Y Venstresocialisterne	10762	4813	44,7	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Z Fremskridtspartiet	111549	67306	60,3	18	—	2	2	3	2	3	1	3	2	—	—
Andre lister	1910	1204	63,0	3	—	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—
I alt 1974	1825923	1145861	62,8	183	7	20	21	22	28	27	15	18	10	9	6

I) Intervallet 40–44 pct. dækker eksempelvis personlige stemmeprocenter fra 39,5 til 44,4.

tionsbestemmelse, hvorefter indenrigsministeren efter an-søgning kan tillade, at kandidatnavnene ikke opføres på stemmesedlen, men den skal i så fald have en tom rubrik i hvert partifelt.

Tabel 79, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 og V,2 i hæfte 1, meddeler på kommunegrupper dels den gennemsnitlige personlige stemmeprocent dels fordelingen af de enkelte kommuners personlige stemmeprocent på intervaller.

Ved de kommunale valg er den personlige stemmeprocent for Hele landet steget fra 75,1 i 1974 til 77,0 i 1978. På Øerne steg den personlige stemmeprocent med 3,2 til 72,6, idet Hovedstadsområdets kommuner havde en betydelig stigning – nemlig 6,6 – Bykommunerne en svag stigning og Øvrige kommuner et lille fald. I Jylland steg den personlige stemmeprocent med 0,4 til 82,2 pct., idet Bykommunerne havde en lidt større stigning end på Øerne, mens Øvrige kommuner faldt mere. Forskydningerne ændrer dog ikke kommunegruppernes rækkefølge med hensyn til den personlige stemmeprocents størrelse; København-Frederiksberg ligger fortsat lavest med 59,4 pct., efterfulgt af Hovedstadsområdets andre kommuner med 71,9, Bykommunerne på Øerne og i Jylland med 74,5 henholdsvis 76,5 samt Øvrige kommuner på Øerne og i Jylland med 81,2 henholdsvis 88,3 pct.

Fordelingen af kommunernes personlige stemmeprocent viser, at 151 eller 55 pct. af kommunerne ligger i intervallet 80–89 pct.

Ved de amtskommunale valg steg den personlige stemmeprocent med 1,8 til 64,6 procent, for Øerne med 2,0 til 60,6 og for Jylland med 1,7 til 68,3 pct. Trækkes København-Frederiksberg, der ikke deltager i de amtskommunale valg, ud af tallene for Øerne ved de kommunale valg fås en personlig stemmeprocent på 76,2, der kan sammenholdes med 60,6 for Øerne ved de amtskommunale valg; den personlige stemmeprocent ved de amtskommunale valg ligger således ca. 15 lavere for såvel Øerne som Jylland end ved de kommunale valg.

Tabel 80 anfører for de enkelte partier ved de kommunale valg i 1978 dels den gennemsnitlige personlige stemmeprocent dels fordelingen af listernes personlige stemmeprocent på størrelses-intervaller. Af de 2767 kandidatlister i Hele landet lå den personlige stemmeprocent på under

60 for 4 pct., på 60–79 for 32 pct. og over 80 for 64 pct.; ved 1974-valget var den tilsvarende fordeling for kandidatlisterne 9, 30 og 61 pct. Indenfor kommunegrupperne har 17 pct. af listerne en personlig stemmeprocent på 80 og derover i Hovedstadsområdet, 35 henholdsvis 46 pct. i Bykommunerne på Øerne og i Jylland samt 56 henholdsvis 86 pct. i Øvrige kommuner på Øerne og i Jylland.

Af partierne havde i Hele landet Andre lister, Venstre, Radikale Venstre og Slesvigsk Parti en personlig stemmeprocent på 89–82. Under landsgennemsnittet på 77 pct. lå Socialdemokratiet, Kommunistiske Parti og Kristeligt Folkeparti med 76–74 pct., Socialistisk Folkeparti, Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet med 71–68 pct., Retsforbundet, Centrum-Demokraterne og Venstresocialisterne med 64–62 pct. samt Pensionist-Partiet med 53 pct.

De 5 kommunegrupper igennem har Andre lister, Venstre og Radikale Venstre – på et par undtagelser nær – de 3 højeste personlige stemmeprocenter, mens Pensionist-Partiet, Centrum-Demokraterne, Venstresocialisterne og Fremskridtspartiet skiftes til at besætte de 3 pladser med lavest personlig stemmeprocent.

Tabel 81 meddeler for de amtskommunale valg i 1978 tilsvarende oplysninger som tabel 80, dog her ikke på kommunegrupper men landsdele. Ved de amtskommunale valg har ingen af kandidatlisterne en personlig stemmeprocent på under 40 eller over 95; af de 213 lister i amtskommunerne ialt lå den personlige stemmeprocent på under 60 for 25 pct., på 60–79 for 56 pct. og over 80 for 19 pct.; ved 1974-valget var den tilsvarende fordeling for kandidatlisterne 38, 48 og 14 pct. Indenfor landsdelene har 4 pct. af listerne en personlig stemmeprocent på 80 og derover på Øerne og 28 pct. i Jylland.

Af partierne i amtskommunerne ialt havde Venstre den højeste personlige stemmeprocent med 78, hvorefter fulgte Radikale Venstre og Slesvigsk Parti – sidstnævnte parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune – med 72 pct. samt Kristeligt Folkeparti, Andre lister og Kommunistiske Parti med 69–67 pct. Under landsgennemsnittet på knapt 65 pct. lå Pensionist-Partiet, Socialdemokratiet, Retsforbundet og Socialistisk Folkeparti med 63–60 pct. samt Konservative Folkeparti, Fremskridtspartiet, Centrum-Demokraterne og Venstresocialisterne med 59–56 pct.

15. Udvælgelsen af valgte og stedfortrædere – samt de personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen

Reglerne for udvælgelsen af valgte og stedfortrædere er denne gang uændret i forhold til det foregående valg, og reglerne er ens for de kommunale og amtskommunale valg med den undtagelse, at der ved de sidstnævnte kan anmeldes personlige stedfortrædere.

15.1 *Udvælgelsen af valgte*

Reglerne herom findes i valgløvens §24, jf. §43, stk. 2.

Fordelingstallet beregnes for alle lister, der har opnået mandat. Tallet findes ved at dividere samtlige afgivne stemmer på en kandidatliste med et tal, der er 1 større end det antal mandater, der er tilfaldet listen og forhøje resultatet til det nærmeste hele tal – også når resultatet af divisionen er et helt tal (§24, stk. 5).

Særligt for hver kandidatliste opgøres antal stemmer, der er afgivet for listen – listestemmer – og antal personlige stemmer for hver af listens kandidater.

For hver kandidatliste fordeles listestemmerne til listens kandidater således: listens nr. 1 tildeles så mange listestemmer, at de sammenlagt med kandidatens personlige stemmer giver fordelingstallet; af de resterende listestemmer tildeltes kandidat nr. 2 så mange, at denne med sine personlige stemmer opnår fordelingstallet, og på tilsvarende måde fortsættes i kandidatlistens rækkefølge til alle listestemmerne er opbrugt (stk. 6, 1. punktum).

15.11 Fordelingstallet opnået

Kandidater, der har opnået fordelingstallet, eller som i personlige stemmer har et større antal stemmer end fordelingstallet, erklæres for valgte i den rækkefølge, de er opført på listen (stk. 6, 2. punktum).

15.12 Fordelingstallet ikke opnået

Er det antal kandidater, der har opnået fordelingstallet, mindre end det antal mandater, der tilkommer listen, erklæres i rækkefølge efter størrelsen af de opnåede stemmetal (personlige stemmer og listestemmer tilsammen) så mange af listens øvrige kandidater for valgte, som der endnu skal vælges for listen.

Har 2 kandidater opnået samme stemmetal, og kan kun én opnå valg, erklæres den kandidat for valgt, der står først på listen (stk. 6, 3. og 4. punktum).

15.2 *Udvælgelsen af stedfortrædere*

Forudsat der ikke er anmeldt personlige stedfortrædere til en liste ved de amtskommunale valg, foretages udvælgelsen på samme måde som ved de kommunale valg: De på en kandidatliste opførte kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes som stedfortrædere for de valgte af samme liste i rækkefølge efter størrelsen af de opnåede stemmetal (§26 jf. §43, stk. 3, 1. punktum).

Er der ved et amtskommunalt valg anmeldt personlige stedfortrædere til en liste, indtræder disse i den angivne rækkefølge forud for de ikke-valgte kandidater, således at disse og deres personlige stedfortrædere først indtræder, når den enkelte kandidats personlige stedfortrædere er opbrugt (§43, stk. 3, 2. punktum).

Tabel 82 anfører kandidatlistier ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974, der havde anmeldt personlige stedfortrædere.

Tabel 82. Kandidatlistier, hvor der er anmeldt personlige stedfortrædere – de amtskommunale valg 1978 og 1974.

	7/3 1978	5/3 1974
<i>Amtskommuner:</i>		
København	–	–
Frederiksborg	C, J	–
Roskilde	C, V, D	C, V
Vestsjællands	A, V	A, V, Z(1)
Storstrøms	A, V, Z	A, V
Bornholms	–	–
Fyns	–	–
Sønderjyllands	–	M
Ribe	V ₂	Z (4)
Vejle	V	M (1), V, Z (1)
Ringkøbing	V ₁ , V ₃	V ₂ , V ₄
Århus	A, P, V, Y	A, V, Z
Viborg	A	M ₂ , V ₄
Nordjyllands	A, V	V

Anm. Vedrørende reglerne om anmeldelse af personlige stedfortrædere henvises til afsnit 9.11. Tallet i parentes efter en bogstavbetegnelse angiver – at ikke alle – men kun det anførte antal kandidater har personlige stedfortrædere. Den enkelte kandidat kan have fra 1 til 4 stedfortrædere.

15.3 *De personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen – valg i listeordenen og som overspringere*

Den personlige stemmeafgivning kan medføre, at udvælgelsen af en listes valgte kandidater ikke foretages i

listens rækkefølge, men at der sker brud på denne, idet en lavere placeret kandidat springer én eller flere kandidater, der er placeret højere på listen – jf. afsnit 17 om antal valgte kandidater, der er overspringere.

Ved *valg i listeorden* forstår, at listens valgte kandidater har kandidatnumre, der er lavere eller lig med det antal kandidater, listen skal vælge.

Ved *overspringere* forstår valgte kandidater, der har højere kandidatnumre end det antal kandidater, listen skal vælge.

Kandidatens valgrækkefølge er uden betydning for, om en kandidat vælges som overspringer. Tilsætter der fx en liste 3 kandidater, og får kandidat nr. 1 mandat nr. 1, kandidat nr. 2 mandat nr. 3 og kandidat nr. 3 mandat nr. 2, regnes sidstnævnte ikke for overspringer; udpeges derimod kandidaterne nr. 1, 2 og 4 som valgte, er kandidat nr. 4 overspringer.

Brud på listeordenen forekommer på 2 måder:

- Overspringeren opnår selv i personlige stemmer fordelingstallet
- Overspringeren opnår ikke i personlige stemmer fordelingstallet, men vælges i kraft af at en eller flere kandidater får personlige stemmetal væsentligt over fordelingstallet, således at der ikke er tilstrækkelig mange listestemmer til, at alle kandidater, som listen skal vælge, kan opnå fordelingstallet.

Tabel 83, der i 6 eksempler viser udvælgelsen af valgte og stedfortrædere, belyser både valg i listeorden og med brud på denne. Eksemplerne illustrerer begge de ovennævnte tilfælde, og viser, at små forskydninger i de personlige stemmer ved tilfælde b) kan være afgørende for kandidatudvælgelsen. Den personlige stemmeafgivning øges op gennem de 6 eksempler – fra 45,3 i eksempel 1 til 94,5 pct. i eksempel 2.

I alle 6 eksempler har listen 13 kandidater, de personlige stemmer og listestemmerne udgør tilsammen 6006, og listen skal udpege 6 valgte. Fordelingstallet bliver – jf. 15.1 – 859.

I eksempel 1 sker udvælgelsen i listeorden, mens der i de øvrige 5 eksempler er brud på denne. Eksempel 2 belyser tilfælde a), mens eksemplerne 3–4 refererer både til a) og b) og eksemplerne 5–6 til b).

I EKSEMPEL 1 udgør de personlige stemmer 45,3 pct. Listen kandidat nr. 2 har opnået fordelingstallet med 870 personlige stemmer eller 14,5 pct. af listens samlede stemmetal.

Efter at de 3286 listestemmer i listens rækkefølge er overført til kandidaterne – med undtagelse af nr. 2 – har de 5 første kandidater opnået fordelingstallet og er valgt i listens rækkefølge. Kandidat nr. 6 har ikke opnået fordelingstallet, men har i personlige stemmer og listestemmer

tilsammen 720 stemmer, og vælges som listens nr. 6. Valgene er sket i listeorden.

Udover listens valgnummer angiver tabellen rådets medlemsnummer; dette nummer er en kombination af den rækkefølge, hvori mандaterne er tildelt den enkelte liste – jf. tabel 55 – og udvælgelsens rækkefølge for listen.

I EKSEMPEL 2 udgør den personlige stemmeprocent 54,8, idet 570 listestemmer i forhold til eksempel 1 er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 7. Yderligere er fra kandidat nr. 2 overflyttet 190 personlige stemmer til kandidat nr. 7, der har opnået fordelingstallet med 900 personlige stemmer eller 15 pct. af listens stemmetal.

Efter de 2716 listestemmers fordeling har de 4 første kandidater opnået fordelingstallet, og disse samt kandidat nr. 7 erklæres for valgte i listens rækkefølge. Kandidat nr. 5, der fik 590 listestemmer, har ialt 720 stemmer – mere end nogen af de øvrige kandidater – og vælges som listens nr. 6.

Kandidat nr. 7 har brutt listeordenen ved i personlige stemmer at opnå fordelingstallet.

I EKSEMPEL 3 udgør den personlige stemmeprocent 67,3, idet 750 listestemmer er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 2, som dermed ialt har 1430 personlige stemmer eller 23,8 pct. af listens stemmetal. Endvidere har kandidat nr. 7 som i 2. eksempel 900 personlige stemmer, og kandidat nr. 2 og 7 har således opnået fordelingstallet.

Efter de 1966 listestemmers fordeling har endvidere kandidat nr. 1, 3 og 4 opnået fordelingstallet, og de 5 anførte kandidater erklæres for valgte i listens rækkefølge. Kandidat nr. 5, der fik tildelt 19 listestemmer, har ialt 149 stemmer, men kandidat nr. 10 har 170, og sidstnævnte vælges således som listens nr. 6.

Kandidat nr. 7 har ved i personlige stemmer at opnå fordelingstallet brutt listeordenen, og dette forhold i forbindelse med at kandidat nr. 2 i personlige stemmer har væsentligt over fordelingstallet, muliggør at kandidat nr. 10 med 170 personlige stemmer bliver valgt – og ligeledes bryder listeordenen.

I EKSEMPEL 4 udgør den personlige stemmeprocent 76,1 idet 530 listestemmer er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 9. Fra kandidat nr. 2 er overflyttet 750 personlige stemmer til kandidat nr. 9, der således har ialt 1430 personlige stemmer. Endvidere har kandidat nr. 7 som i 3. eksempel 900 stemmer, og kandidaterne nr. 7 og 9 har således opnået fordelingstallet.

Efter de 1436 listestemmers fordeling har de 3 første kandidater opnået fordelingstallet og erklæres sammen med kandidat nr. 7 og 9 for valgte i listens rækkefølge. Kandidat nr. 4, der fik 79 listestemmer, har ialt 169 stemmer, men kandidat nr. 10 har 1 stemme mere og vælges som listens nr. 6.

Kandidat nr. 7 og 9 har i personlige stemmer opnået fordelingstallet og bryder listeordenen, og det forhold at kandidat nr. 9 har væsentlig flere personlige stemmer end

Tabel 83. Eksempler på udvælgelsen af valgte og stedfortrædere – de kommunale og amtskommunale valg

I alt stemmer: 6006 – Antal mandater: 6 – Fordelingstallet: 859													
Listens kandidat nr.	Stemmer			Mandat nr.		Stedfortræder nr.	Listens kandidat nr.	Stemmer			Mandat nr.		Stedfortræder nr.
	Personlige	Listestemmer	I alt	Li-stens	Rådets ¹			Personlige	Listestemmer	I alt	Li-stens	Rådets ¹	
Eks. 1													Eks. 2
1	400	459	859	1	2		1	400	459	859	1	2	
2	870	–	870	2	4		2	680	179	859	2	4	
3	140	719	859	3	6		3	140	719	859	3	6	
4	90	769	859	4	11		4	90	769	859	4	11	
5	130	729	859	5	13		5	130	590	720	6	15	
6	110	610	720	6	15		6	110	110	110			6
7	140	140				4	7	900	900	5	13		
8	100	100					7	8	100	100			7
9	150	150					3	9	150	150			3
10	170	170					1	10	170	170			1
11	140	140					5	11	140	140			4
12	160	160					2	12	160	160			2
13	120	120					6	13	120	120			5
<i>I alt stemmer</i>	2720	3286	6006				<i>I alt stemmer</i>	3290	2716	6006			
Eks. 3							Eks. 4						
1	400	459	859	1	2		1	400	459	859	1	2	
2	1430	–	1430	2	4		2	680	179	859	2	4	
3	140	719	859	3	6		3	140	719	859	3	6	
4	90	769	859	4	11		4	90	79	169			1
5	130	19	149			3	5	130	130	130			4
6	110	110				6	6	110	110	110			6
7	900	900	5	13			7	900	900	4	11		
8	100	100					7	8	100	100			7
9	150	150					2	9	1430	1430	5	13	
10	170	170	6	15			10	170	170	6	15		
11	140	140					4	11	140	140			3
12	160	160					1	12	160	160			2
13	120	120					5	13	120	120			5
<i>I alt stemmer</i>	4040	1966	6006				<i>I alt stemmer</i>	4570	1436	6006			
Eks. 5							Eks. 6						
1	400	459	859	1	2		1	400	329	729	3	6	
2	2797	–	2797	2	4		2	2797	2797	1	2		
3	140	450	590	3	6		3	140	140	140			1
4	90	90				7	4	90	90	90			7
5	130	130					5	130	130	130			3
6	110	110					6	110	110	110			5
7	590	590	4	11			7	590	590	4	11		
8	100	100					6	8	100	100			6
9	150	150					1	9	730	730	2	4	
10	170	170	5	13			10	170	170	5	13		
11	140	140					2	11	140	140			2
12	160	160	6	15			12	160	160	6	15		
13	120	120					4	13	120	120			4
<i>I alt stemmer</i>	5097	909	6006				<i>I alt stemmer</i>	5677	329	6006			

Ann. Personlige stemmer med kursiv skrift angiver, at tallene er ændrede i forhold til det foregående eksempel.

1) Det forudsættes, at listen har fået mandatnumrene 2, 4, 6, 11, 13 og 15 ved mandatberegningen, jf. tabel 55 (hvor disse rådspladser dog er tilfaldet liste forbundet G₁₋₂).

fordelingstallet, muliggør, at kandidat nr. 10 også bliver overspringer.

I EKSEMPEL 5 udgør den personlige stemmeprocent 84,9, idet 527 listestemmer er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 2. Fra kandidat nr. 7 og 9 er overflyttet 310 henholdsvis 280 personlige stemmer til kandidat nr. 2, der således har i alt 2797 personlige stemmer eller 46,6 pct. af listens stemmetal. Kandidat nr. 2 har opnået fordelingstallet.

Efter de 909 listestemmers fordeling opnår kandidat nr. 1 fordelingstallet og erklæres sammen med kandidat nr. 2 for valgt i listens rækkefølge. Kandidat nr. 3, der fik 450 listestemmer, har i alt 590 stemmer eller samme antal som nr. 7; ifølge §24, stk. 6 går den kandidat først, der står øverst på listen, således at kandidat nr. 3 og nr. 7 vælges som listens nr. 3 henholdsvis nr. 4. Derefter har kandidat nr. 10 med 170 stemmer det højeste stemmetal og nr. 12 med 160 stemmer det næsthøjeste og vælges som listens nr. 5 henholdsvis nr. 6.

Det meget høje personlige stemmetal på kandidat nr. 2 foranlediger, at kandidat nr. 7, 10 og 12 vælges som overspringere.

I EKSEMPEL 6 udgør den personlige stemmeprocent 94,5, idet 580 listestemmer er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 9, som dermed har 730 personlige stemmer eller 12,2 pct. af listens stemmetal. Kandidat nr. 2 har som i 5. eksempel 2797 personlige stemmer.

Kandidat nr. 2 er den eneste som opnår fordelingstallet – også efter at de 329 listestemmer er fordelt – og han erklæres for valgt som listens nr. 1. Kandidat nr. 1, der fik alle 329 listestemmer, har i alt 729 stemmer, eller 1 stemme mindre end nr. 9, hvorfor nr. 9 og 1 vælges som listens nr. 2 henholdsvis nr. 3. Endvidere vælges kandidat nr. 7 med 590 stemmer og kandidat nr. 10 og 12 med 170 henholdsvis 160 stemmer.

Kandidaterne nr. 7, 9, 10 og 12 vælges som overspringere.

De 6 eksempler viser, at mulighederne for brud på listeordenen øges med den personlige stemmeprocents højde, men om den realiseres afhænger af, hvordan de personlige stemmer er fordelt på listens kandidater; er de fordelt således, at de personlige stemmer aftager fra listens spidskandidat og nedefter, kan der ikke forekomme overspringere, men en sådan fordeling er sjælden – især når listen har et større antal kandidater. Jo flere kandidater listen skal vælge, jo mere sandsynligt er det, at udvælgelsen sker med brud på listeordenen – jf. tabel 105 i afsnit 17.

Det mindste antal personlige stemmer, der garanterer en kandidats valg – eventuelt som overspringer – er fordelingstallet, der falder jo flere mandater, kandidatlisten opnår. Får listen 1 mandat, skal kandidatens personlige stemmer udgøre mindst 50 pct. af listens stemmetal, får listen 2 mandater mindst 33,3 pct. og ved 6 mandater mindst 14,3 pct.

16. Valgte kandidater

I afsnit 13 er der redegjort for de kommunale og de amtskommunale råds størrelse samt for mandaternes fordeling på partier og kommunegrupper. Her behandles de valgte kandidaters fordeling på køn, ny- eller genvalg, alder og stillingsgrupper, ligesom der til sidst tilsvarende redegøres for de nyvalgte rådsformænd.

Oplysninger om antal valgte mænd og kvinder for hver enkelt kommune og amtskommune samt sammendrag på partier og kommunegrupper er offentliggjort i hæfte 1's tabelafdeling. De øvrige oplysninger, der indgår på særlige indberetningsskemaer jf. afsnit 2, er ikke offentliggjort tidligere.

16.1 Valgte fordelt på køn

Tabel 84 viser antal valgte mænd og kvinder samt kvinde-

procenten ved de 4 sidste kommunale og amtskommunale valg.

Ved de kommunale valg i 1978 opstillede 18285 mænd og 5536 kvinder (jf. tabel 41) og heraf valgtes 21,4 henholdsvis 15,2 pct., mens de tilsvarende procenter i 1974 var 21,2 henholdsvis 12,4. Kvindeprocenten – de valgte kvinder's andel af i alt valgte – er fra 1974 til 1978 steget fra 12,1 til 17,7 pct., og stigningen udgør for København-Fredensborg samt Øernes amtstrådkredse godt 50 pct. og for Jylland 40 pct.

Ved de amtskommunale valg i 1978 opstillede 2326 mænd og 575 kvinder og heraf valgtes 13,6 henholdsvis 9,4 pct., mens de tilsvarende procenter i 1974 var 14,9 og 6,7 pct. Kvindeprocenten steg fra 1974 til 1978 fra 7,6 til 14,6 pct. og stigningen udgør 100 pct. for Øernes amtskommuner og 86 for Jyllands. Forskellen i kvindeprocenterne for

Tabel 84. Valgte mandlige og kvindelige kandidater samt kvindepersen

	7. marts 1978			5. marts 1974			3. marts 1970			8. marts 1966		
	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.
Kommunale valg	4759	842	17,7	4735	575	12,1	4677	490	10,5	10005	972	9,7
København, Fr.berg ...	80	32	40,0	80	21	26,3	80	20	25,0	74	17	23,0
Øerne	2234	461	20,6	2214	304	13,7	2166	267	12,3	3943	476	12,1
Jylland	2445	349	14,3	2441	250	10,2	2431	203	8,4	5988	479	8,0
Amtskommunale valg ..	370	54	14,6	370	28	7,6	366	32	8,7	303	19	6,3
Øernes amtskomm. ...	179	28	15,6	179	14	7,8	179	15	8,4	135	13	9,6
Jyllands amtskomm....	191	26	13,6	191	14	7,3	187	17	9,1	168	6	3,6

Anm. De kommunale valg i 1966 er anført efter den nuværende administrative inddeling, idet provinsbyerne er opdelt på Øerne og Jylland, og Samsø kommune overflyttet fra Øerne til Jylland. 1966-valget er inkl. 24 sognekommuner med fredsvælg.

Tabel 85. Valgte mandlige og kvindelige kandidater samt kvindepersen på kommunegrupper – de kommunale valg 1978.

	Antal kommuner	Valgte		Kvinde-procent				Antal kommuner	Valgte		Kvinde-procent
		I alt	Heraf kvinder						I alt	Heraf kvinder	
Hele landet	275	4759	842	17,7	<i>Fyns</i>			32	518	84	16,2
<i>Khvn, Fr.berg</i>	2	80	32	40,0	Bykommuner			4	84	17	20,2
Øernes amtsrådskr.	132	2234	461	20,6	Jyllands amtsrådskr.			141	2445	349	14,3
Hovedstadsomr. ¹	19	351	114	32,5	Bykommuner			25	551	108	19,6
Bykommuner	20	414	86	20,8	Øvrige kommuner			116	1894	241	12,7
Øvrige kommuner	93	1469	261	17,8	<i>Sønderjyllands</i>			23	373	51	13,7
<i>Københavns</i>	18	336	108	32,1	Bykommuner			3	63	14	22,2
Hovedstadsomr. ²	16	304	98	32,2	Øvrige kommuner			20	310	37	11,9
Øvrige kommuner	2	32	10	31,3	<i>Ribe</i>			14	234	26	11,1
<i>Frederiksborg</i>	19	311	74	23,8	Bykommuner			2	42	10	23,8
Hovedstadsomr. ²	3	47	16	34,0	Øvrige kommuner			12	192	16	8,3
Bykommuner	3	61	14	23,0	<i>Vejle</i>			16	304	57	18,8
Øvrige kommuner	13	203	44	21,7	Bykommuner			4	96	21	21,9
<i>Roskilde</i>	11	193	42	21,8	Øvrige kommuner			12	208	36	17,3
Bykommuner	3	67	16	23,9	<i>Ringkøbing</i>			18	308	43	14,0
Øvrige kommuner	8	126	26	20,6	Bykommuner			3	61	10	16,4
<i>Vestjællands</i>	23	379	72	19,0	Øvrige kommuner			15	247	33	13,4
Bykommuner	5	99	19	19,2	<i>Århus</i>			26	440	65	14,8
Øvrige kommuner	18	280	53	18,9	Bykommuner			5	115	24	20,9
<i>Storstrøms</i>	24	408	68	16,7	Øvrige kommuner			21	325	41	12,6
Bykommuner	4	82	16	19,5	<i>Viborg</i>			17	291	44	15,1
Øvrige kommuner	20	326	52	16,0	Bykommuner			3	63	12	19,0
<i>Bornholms</i>	5	89	13	14,6	Øvrige kommuner			14	228	32	14,0
Bykommuner	1	21	4	19,0	<i>Nordjyllands</i>			27	495	63	12,7
Øvrige kommuner	4	68	9	13,2	Bykommuner			5	111	17	15,3
					Øvrige kommuner			22	384	46	12,0

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

1) Ekskl. København, Frederiksberg. 2) Del af hovedstadsområdet.

Tabel 86. Partiernes valgte kandidater på køn samt kvindepersen i Hele landet – de kommunale valg 1978 og 1974.

	I alt valgte/kvinder		Kvindepct.	
	1978	1974	1978	1974
I alt	4759/842	4735/575	17,7	12,1
A Socialdemokr.	1704/351	1532/186	20,6	12,1
B Radikale Venstre	192/33	311/41	17,2	13,2
C Konservative Fp.	508/109	439/83	21,5	18,9
E Retsforbundet ..	5/1	3/-	20,0	-
F Socialistisk Fp. .	80/23	78/5	28,8	6,4
K Kommunistiske P.	52/15	46/11	28,8	23,9
M Centr.-Demokr. .	13/3	24/4	23,1	16,7
Q Kristeligt Fp.	28/2	37/2	7,1	5,4
S Slesvigsk Parti ...	14/-	16/-	-	-
V Venstre 1155/169	1277/146	14,6	11,4	
Y Venstresocial. ...	21/8	4/-	38,1	-
Z Fremskridtsp.	348/41	297/34	11,8	11,4
Andre lister	639/87	671/63	13,6	9,4

Tabel 87. Kvindepersen for de enkelte partiers valgte kandidater på kommunegrupper – de kommunale valg 1978 og 1974.

	Hele landet		Øerne				Jylland					
			Hovedstads- området		Bykom- muner		Øvrige kommuner		Bykom- muner			
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974		
	275 kom.		21 kom.		20 kom.		93 kom.		25 kom.		116 kom.	
I alt	17,7	12,1	33,9	22,5	20,8	15,0	17,8	11,5	19,6	13,6	12,7	9,3
A Socialdemokratiet	20,6	12,1	36,5	20,5	22,6	15,7	20,1	11,2	20,6	13,3	15,1	8,4
B Radikale Venstre	17,2	13,2	42,9	29,2	22,7	22,2	15,3	10,4	6,3	9,7	14,5	10,5
C Konservative Fp.	21,5	18,9	34,4	27,4	24,2	16,1	16,9	16,9	22,2	18,5	10,0	12,3
F Socialistisk Folkeparti ..	28,8	6,4	27,8	12,1	27,8	5,6	26,1	-	37,5	-	20,0	
K Kommunistiske Parti ..	28,8	23,9	20,0	21,7	26,7	23,1	66,7	-	33,3	28,6		
M Centr.-Demokr.	23,1	16,7	20,0	22,2		20,0	33,3	11,1				
Q Kristelig Folkeparti ..	7,1	5,4					16,7	-	8,3	5,3	-	
V Venstre	14,6	11,4	23,1	35,0	12,1	10,3	16,3	13,2	16,7	13,8	12,9	8,5
Y Venstresocialisterne ..	38,1		44,4									
Z Fremskridtspartiet	11,8	11,4	22,7	9,4	8,0	13,0	10,0	4,1	13,3	16,7	11,6	16,5
Andre lister	13,6	9,4	36,8	38,5	25,0	-	17,8	8,5	23,1	-	11,3	9,1

Anm. Tabellen er ekskl. Retsforbundet og Slesvigsk Parti, og for de øvrige partier står et felt blank, når i alt valgte er mindre end 5. Signaturen .. angiver ingen kandidater valgt.

Øernes og Jyllands amtsrådkredse ved de kommunale og de amtskommunale valg er således blevet formindsket – især i Jylland.

Tabel 85 belyser antal valgte mænd og kvinder samt kvindepersen på kommunegrupper ved de kommunale valg i 1978. København-Frederiksberg har den højeste kvindepersent med 40, og derefter følger Hovedstadsom-

Tabel 88. Partiernes valgte kandidater på køn samt kvindepersen i Amtskommunerne i alt – 1978 og 1974.

	I alt valgte/kvinder		Kvindepct.	
	1978	1974	1978	1974
I alt	370/54	370/28	14,6	7,6
A Socialdemokr.	144/24	135/13	16,7	9,6
B Radikale Venstre	23/5	34/4	21,7	11,8
C Konservative Fp.	52/8	45/2	15,4	4,4
E Retsforbundet ..	2/1	-		
F Socialistisk Fp. .	12/3	9/1	25,0	11,1
K Kommunistiske P.	7/1	7/1	14,3	14,3
M Centr.-Demokr. .	1/-	2/-		
Q Kristeligt Fp.	5/1	9/1	20,0	11,1
S Slesvigsk Parti ...	1/-	2/-		
V Venstre	90/7	98/5	7,8	5,1
Y Venstresocial. ...	3/1	-		
Z Fremskridtsp.	30/3	29/1	10,0	3,4

Anm. Procenten er ikke anført, når valgte i alt er mindre end 5.

rådets andre kommuner med 32,5 pct., Bykommunerne på Øerne og i Jylland med 20,8 henholdsvis 19,6 og til sidst Øvrige kommuner på Øerne og i Jylland med 17,8 henholdsvis 12,7 pct. Af amtsrådkredse har Ribe den laveste kvindepersent med 11,1 og af amtsrådkredses komunegrupper Nordjyllands Bykommuner med 15,3 og Ribes Øvrige kommuner med 8,3.

Tabel 89. Kvindeprocenten for de enkelte partiers valgte kandidater på landsdele – de amtskommunale valg 1978 og 1974.

	Øerne		Jylland	
	1978	1974	1978	1974
I alt	15,6	7,8	13,6	7,3
A Socialdemokratiet	20,3	14,7	12,9	4,5
B Radikale Venstre	9,1	–	33,3	23,5
C Konservative Fp.	13,3	3,8	18,2	5,3
F Socialistisk Fp.	–	14,3	50,0	–
K Kommunistiske Parti ..	20,0	–	–	–
Q Kristeligt Folkeparti ..	–	–	–	12,5
V Venstre	11,4	2,6	5,5	6,8
Z Fremskridtspartiet	15,4	7,1	5,9	–

Anm. Tabellen er ekskl. Retsforbundet, Centrum-Demokraterne, Slesvigsk Parti og Venstresocialisterne, og for de øvrige partier står et felt blank, når i alt valgte er mindre end 5.

Tabel 86 meddeler for Hele landet antal valgte mænd og kvinder samt kvindeprocenten for de enkelte partier ved de kommunale valg i 1978 og 1974. I forhold til 1974-valget er kvindeprocenten steget for alle partier – bortset fra Slesvigsk Parti, der hverken valgte kvinder i 1978 eller i 1974 og delvis fra Fremskridtspartiet, der kun har en ubetydelig stigning. Venstresocialisterne har i 1978 den højeste kvindeprocent med 38, men 18 af partiets 21 rådsmedlemmer er udpeget i Hovedstadsområdet; Socialistisk Folkeparti og Kommunistiske Parti har en kvindeprocent på 29 samt Centrum-Demokraterne, Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet og Retsforbundet på 23–20 pct. Under landsgennemsnittet ligger Radikale Venstre, Venstre, Andre lister og Fremskridtspartiet med 17–12 pct. samt Kristeligt Folkeparti med 7 pct.

I tabel 87 er partiernes kvindeprocent opgjort på de 5 kommunegrupper, idet dog procenten er udeladt, når i alt valgte er mindre end 5 – jf. tabel 9 i hæfte 1. Indenfor kommunegrupperne kan der konstateres enkelte tilfælde med fald i kvindeprocenten.

Tabel 88 belyser for Amtskommunerne ialt antal valgte mænd og kvinder samt kvindeprocenten for de enkelte partier ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974. I forhold til 1974-valget er kvindeprocenten steget for de fleste af partierne, dog ikke for Centrum-Demokraterne og Slesvigsk Parti, der ikke valgte kvinder i 1978 og 1974, og ikke for Kommunistiske Parti, der har uændret kvindeprocent. Socialistisk Folkeparti har i 1978 den højeste kvindeprocent med 25 og Venstre den laveste med 7,8 pct.

I tabel 89 er partiernes kvindeprocent opgjort på de to landsdele, idet dog procenterne er udeladt, når i alt valgte er mindre end 5 – jf. tabel 9 i hæfte 1.

16.2 Valgte fordelt på gen- og nyvalg

Danmarks Statistik modtager ikke indberetninger om de ændringer, der sker i kommunalbestyrelserne i løbet af valgperioden, og er derfor afskåret fra at belyse i hvilket omfang og af hvilke årsager kandidater udpeget på valgdagen nedlægger deres mandat, og belyse køn, alder og stilling for de stedfortrædere, der overtager deres medlemsplads.

Udtrykket »genvalg« i de følgende tabeller refererer ikke til den foregående valgdag, men til det afgående råds sammensætning, idet de indberetningsskemaer, som kommunerne tilstiller Danmarks Statistik straks efter valget, anfører oplysning for hver enkelt valgt kandidat om evt. medlemskab af det afgående råd. Medlemmer af det afgående råd kan i øvrigt glide ud, fordi de ikke genopstilles, eller de genopstilles, men bliver ikke valgt enten fordi en anden kandidat på listen foretrækkes, eller listen får færre mandater end ved det sidste valg.

Tabel 90 belyser antal genvalgte og nyvalgte medlemmer til de kommunale råd i 1978. Af de i alt 4759 valgte er 2936 eller 62 pct. genvalgte, mens 1823 kandidater er nyvalgt. Genvalgsprocenten i Øernes Bykommuner og Øvrige kommuner ligger lidt højere end for de tilsvarende kommunegrupper i Jylland; i øvrigt er der en del variationer mellem amtsrådskredsene. I forhold til 1974-valget ligger genvalgsprocenten noget højere i 1978, hvad der må ses på baggrund af, at partier med mandattab ved 1978-valget havde en samlet tilbagegang på 295 mandater mod 595 ved 1974-valget.

For 1978-valget har Danmarks Statistik foretaget en opgørelse af genvalgte og nyvalgte medlemmer på køn og resultatet for Hele landet blev, at mændene havde en genvalgsprocent på 65 og kvinderne på 45. Kvindernes væsentlige lavere genvalgsprocent må ses på baggrund af, at antal kvindelige medlemmer steg fra 575 i 1974 til 842 i 1978, og denne tilvækst må nødvendigvis være nyvalgt. Sættes antal genvalgte kvinder – 378 – i 1978 i forhold til antal valgte kvinder i 1974 fås en genvalgsprocent på 65,7.

Tabel 91 belyser tilsvarende for de amtskommunale valg antal genvalgte og nyvalgte medlemmer i 1978. Af de 370 amtsrådsmedlemmer genvalgtes 230 eller 62 procent, mens 140 medlemmer blev nyvalgt. Genvalgsprocenten er ens for Øernes og Jyllands amtskommuner – nemlig 62. I forhold til 1974-valget er genvalgsprocenten steget noget, hvad der må ses på baggrund af, at partier med mandattab ved 1978-valget havde en samlet tilbagegang på 25 mandater mod 55 ved 1974-valget.

Tabellen viser endvidere, at af de 370 amtsrådsmedlemmer var 85 eller 23 pct. tillige indvalgt i en kommunalbestyrelse. Den tilsvarende procent var i 1974 og 1970 28 henholdsvis 36 pct.

Tabel 90. Genvalgte og nyvalgte medlemmer af de kommunale råd i 1978.

	I alt valgte	Gen- valg	Ny- valg	Gen- valgs- pct.			I alt valgte	Gen- valg	Ny- valg	Gen- valgs- pct.
Hele landet	4759	2936	1823	62	Jyllands amtsrådskr.	2445	1469	976	60	
<i>Kbhvn, Fr.berg</i>	80	49	31	61	<i>Bykommuner</i>	551	337	214	61	
Øernes amtsrådskr.	2234	1418	816	63	<i>Sønderjyllands</i>	373	238	135	64	
<i>Hovedstadsomr.¹</i>	351	229	122	65	<i>Bykommuner</i>	63	36	27	57	
<i>Bykommuner</i>	414	267	147	64	<i>Øvrige kommuner</i>	310	202	108	65	
<i>Øvrige kommuner</i>	1469	922	547	63	<i>Ribe</i>	234	148	86	63	
<i>Københavns</i>	336	222	114	66	<i>Bykommuner</i>	42	21	21	50	
<i>Hovedstadsomr.²</i>	304	202	102	66	<i>Øvrige kommuner</i>	192	127	65	66	
<i>Øvrige kommuner</i>	32	20	12	63	<i>Vejle</i>	304	184	120	61	
<i>Frederiksborg</i>	311	185	126	59	<i>Bykommuner</i>	96	62	34	65	
<i>Hovedstadsomr.²</i>	47	27	20	57	<i>Øvrige kommuner</i>	208	122	86	59	
<i>Bykommuner</i>	61	39	22	64	<i>Ringkøbing</i>	308	183	125	59	
<i>Øvrige kommuner</i>	203	119	84	59	<i>Bykommuner</i>	61	34	27	56	
<i>Roskilde</i>	193	120	73	62	<i>Øvrige kommuner</i>	247	149	98	60	
<i>Bykommuner</i>	67	42	25	63	<i>Århus</i>	440	264	176	60	
<i>Øvrige kommuner</i>	126	78	48	62	<i>Bykommuner</i>	115	78	37	68	
<i>Vestsjællands</i>	379	242	137	64	<i>Øvrige kommuner</i>	325	186	139	57	
<i>Bykommuner</i>	99	66	33	67	<i>Viborg</i>	291	171	120	59	
<i>Øvrige kommuner</i>	280	176	104	63	<i>Bykommuner</i>	63	38	25	60	
<i>Storstrøms</i>	408	258	150	63	<i>Øvrige kommuner</i>	228	133	95	58	
<i>Bykommuner</i>	82	54	28	66	<i>Nordjyllands</i>	495	281	214	57	
<i>Øvrige kommuner</i>	326	204	122	63	<i>Bykommuner</i>	111	68	43	61	
<i>Bornholms</i>	89	60	29	67	<i>Øvrige kommuner</i>	384	213	171	55	
<i>Bykommuner</i>	21	14	7	67	Hele landet 1974	4735	2628	2107	56	
<i>Øvrige kommuner</i>	68	46	22	68	<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	80	45	35	56	
<i>Fyns</i>	518	331	187	64	<i>Øernes amtsrådskr.</i>	2214	1210	1004	55	
<i>Bykommuner</i>	84	52	32	62	<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	2441	1373	1068	56	
<i>Øvrige kommuner</i>	434	279	155	64						

Anm. Vedrørende kommuneagrupperingen henvises til afsnit 4.2. Kommuneantallet i de enkelte grupper er meddelt i tabel 85.

1) Ekskl. København og Frederiksberg. 2) Del af Hovedstadsområdet.

Tabel 91. Genvalgte og nyvalgte medlemmer af de amtskommunale råd i 1978.

	Amtskommunalt råd				Også i komm. råd		Amtskommunalt råd				Også i komm. råd	
	I alt valgte	Gen- valg	Ny- valg	Gen- valgs- pct.			I alt valgte	Gen- valg	Ny- valg	Gen- valgs- pct.		
I alt	370	230	140	62	85		<i>Jyllands amtskomm.</i>	191	119	72	62	39
<i>Øernes amtskomm.</i>	179	111	68	62	46		<i>Sønderjyllands</i>	29	16	13	55	5
<i>Københavns</i>	31	20	11	65	9		<i>Ribe</i>	21	15	6	71	7
<i>Frederiksborg</i>	21	11	10	52	8		<i>Vejle</i>	31	18	13	58	7
<i>Roskilde</i>	23	15	8	65	2		<i>Ringkøbing</i>	21	14	7	67	8
<i>Vestsjællands</i>	29	16	13	55	9		<i>Århus</i>	31	18	13	58	2
<i>Storstrøms</i>	31	16	15	52	8		<i>Viborg</i>	27	16	11	59	3
<i>Bornholms</i>	17	14	3	82	5		<i>Nordjyllands</i>	31	22	9	71	7
<i>Fyns</i>	27	19	8	70	5		I alt 1974	370	196	174	53	102

Anm. 5. kolonne angiver antal amtsrådsmedlemmer, der også valgtes til medlem af et kommunalt råd.

16.3 Valgte fordelt på alders- og stillingsgrupper

Tabel 92 belyser gennemsnitsalderen for de valgte kandidater ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974.

Ved de kommunale valg blev gennemsnitsalderen i 1978 for Hele landet 47,9 for de i alt 4759 valgte kandidater. Hovedstadsområdet ligger lavest med en gennemsnitsalder på 46,1 og derefter følger Øernes Bykommuner og Øvrige kommuner med 47,4–47,2 samt Jyllands Bykom-

muner og Øvrige kommuner med 48,7–48,6. I forhold til 1974-valget faldt gennemsnitsalderen i Hele landet med 0,3 år, i Jyllands Øvrige kommuner med 0,8 år samt i Øernes By- og Øvrige kommuner med 0,5–0,2, mens den steg lidt i de to andre kommunegrupper.

For mændenes vedkommende er gennemsnitsalderen for Hele landet uændret med 48,6. I Jyllands Øvrige kommuner er den faldet med 0,6 og i Øernes Bykommuner med 0,2, mens den er steget i de 3 andre kommunegrupper. Kvindernes gennemsnitsalder er for Hele landet faldet med 0,8 til 44,7 i 1978; i Hovedstadsområdet steg den lidt, men faldt i de andre kommunegrupper – mest i Jyllands By- og Øvrige kommuner med 1,7–1,2.

Ved de amtskommunale valg blev gennemsnitsalderen i 1978 51,4 for de i alt 370 valgte kandidater – for Øerne 51,3 og for Jylland 51,6, således at den ligger en del højere end ved de kommunale valg for tilsvarende områder. I forhold til 1974-valget er den steget med 0,3 for Amtskommunerne i alt og med 1,0 år for Øernes, mens den er faldet med 0,2 år for Jylland. For mændenes vedkommende er gennemsnitsalderen steget med 0,6 år – lidt mere på Øerne og lidt mindre i Jylland – mens den er faldet med 0,9 år for kvinderne; i Jylland er den faldet med ca. 3 år, mens den er steget på Øerne med 0,7 år.

Tabel 93 viser for de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974 gennemsnitsalderen for de valgte fordelt på partier.

Ved de kommunale valg i 1978 har Retsforbundets kandidater den højeste gennemsnitsalder med 50,3 og derefter følger Venstre, Andre lister, Kristeligt Folkeparti, Slesvigsk Parti og Konservative Folkeparti med 49,5–48,7.

Tabel 92. Gennemsnitsalderen for valgte kandidater fordelt på kommunegrupper/landsdele – de kommunale og amtskommunale valg 1978 og 1974.

	1978			1974		
	I alt	Mænd	Kv.	I alt	Mænd	Kv.
I. Kommunale valg						
Hele landet	47,9	48,6	44,7	48,2	48,6	45,5
Hovedstadsomr.	46,1	46,8	44,9	45,8	46,1	44,7
Øerne: Bykomm.	47,4	48,0	45,0	47,9	48,2	45,8
» Øv. komm.	47,2	47,8	44,5	47,4	47,7	45,1
Jylland: Bykomm.	48,7	49,3	46,6	48,6	48,6	48,3
» Øv. komm.	48,6	49,3	43,8	49,4	49,9	45,0
II. Amtskommunale valg						
Tilsammen	51,4	51,8	49,4	51,1	51,2	50,3
Øerne	51,3	51,2	51,3	50,3	50,3	50,6
Jylland	51,6	52,3	47,2	51,8	52,0	50,1

Tabel 93. Gennemsnitsalderen for valgte kandidater fordelt på partier – de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974.

	Kommunale valg						Amtskommunale valg					
	1978			1974			1978			1974		
	I alt	Mænd	Kv.	I alt	Mænd	Kv.	I alt	Mænd	Kv.	I alt	Mænd	Kv.
I alt	47,9	48,6	44,7	48,2	48,6	45,5	51,4	51,8	49,4	51,1	51,2	50,3
A Socialdemokratiet	47,1	47,9	44,1	48,6	48,9	46,2	51,9	52,1	51,2	51,4	51,3	51,8
B Radikale Venstre	47,8	48,0	47,1	47,6	47,6	47,4	53,8	55,2	49,1	50,6	51,2	46,5
C Konservative Folkeparti	48,7	49,2	47,1	48,5	48,8	47,1	54,7	55,6	50,0	52,0	52,3	46,5
E Retsforbundet	50,3	54,0	35,5	54,2	54,2	–	49,0	44,5	53,5	–	–	–
F Socialistisk Folkeparti	39,7	40,0	39,1	40,1	39,7	46,3	35,5	36,2	33,5	39,1	40,1	30,5
K Kommunistiske Parti	41,0	42,4	37,5	39,3	40,0	36,9	41,8	40,2	51,5	49,2	48,3	54,5
M Centrum-Demokraterne	43,3	45,1	37,5	41,8	43,2	35,3	29,5	29,5	–	33,5	33,5	–
Q Kristeligt Folkeparti	48,9	49,7	38,0	48,4	48,0	56,0	52,7	53,8	48,5	49,2	49,6	45,5
S Slesvigsk Parti	48,9	48,9	–	49,9	49,9	–	43,5	43,5	–	51,5	51,5	–
V Venstre	49,5	50,1	45,7	49,2	49,7	45,3	52,8	53,1	49,8	53,5	53,4	54,5
Y Venstresocialisterne	35,1	33,7	37,3	32,8	32,8	–	34,8	37,0	30,5	–	–	–
Z Fremskridtspartiet	46,4	46,5	45,0	44,4	44,7	42,2	48,7	48,2	52,8	46,8	46,6	53,5
Andre lister	49,1	49,7	45,0	49,2	49,7	43,8	–	–	–	–	–	–

Anm. Nogle af gennemsnitsalderne er opgjort på få valgte, specielt for kvinder.

Tabel 94. Valgte kandidater ved de kommunale valg i 1978 fordelt på aldersgrupper og kommunegrupper samt på aldersgrupper og partier.

	Aldersgrupper										
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-
I alt valgte	17	89	395	649	780	790	779	699	404	141	16
Mænd	12	65	281	497	609	659	676	606	363	133	16
Kvinder	5	24	114	152	171	131	103	93	41	8	-
I Kommunegrupper											
Hovedstadsomr.	4/3	19/6	51/18	61/20	64/28	71/24	65/18	54/19	30/9	10/1	2/-
Øernes Bykomm.	3/-	8/2	32/12	47/13	86/22	68/13	75/10	58/8	26/4	11/2	-
» Øvr. komm. ...	4/1	23/9	143/38	219/53	252/48	247/36	228/31	197/31	108/10	43/4	5/-
Jyllands Bykomm.	4/1	10/1	41/14	68/20	75/16	99/17	95/10	85/18	50/10	21/1	3/-
» Øvr. komm. ...	2/-	29/6	128/32	254/46	303/57	305/41	316/34	305/17	190/8	56/-	6/-
II Partier											
A Socialdemokratiet	7/3	41/14	174/55	253/64	260/64	267/53	271/40	256/39	127/16	44/3	4/-
B Radikale Venstre	-	2/-	14/2	24/3	42/10	27/6	33/4	29/6	17/2	2/-	2/-
C Konservative Folkeparti	1/-	7/-	27/6	72/27	78/21	96/13	92/19	72/14	46/7	13/2	4/-
E Retsforbundet	-	-	-	2/1	-	-	1/-	-	1/-	1/-	-
F Socialistisk Folkeparti ..	-	5/1	23/9	20/4	12/5	9/1	7/1	3/2	-	1/-	-
K Kommunistiske Parti ..	2/1	5/2	13/5	7/2	7/1	7/2	3/-	5/2	1/-	2/-	-
M Centrum-Demokr.	-	2/1	1/1	2/-	3/-	2/1	2/-	1/-	-	-	-
Q Kristeligt Folkeparti ..	-	2/1	-	2/-	7/-	3/1	6/-	3/-	3/-	2/-	-
S Slesvigsk Parti	-	-	-	2/-	1/-	5/-	3/-	3/-	-	-	-
V Venstre	3/-	7/2	47/15	125/28	198/40	236/37	199/22	187/15	116/9	34/1	3/-
Y Venstresocialisterne ...	2/1	4/1	6/3	4/-	3/2	-	-	1/-	-	1/1	-
Z Fremskridtspartiet	1/-	5/-	36/6	57/7	71/9	55/6	49/4	45/8	18/1	10/-	1/-
Andre lister	1/-	9/2	54/12	79/16	98/19	83/11	113/13	94/7	75/6	31/1	2/-

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Sumtallene for kommunegrupper og partier er af pladshensyn ikke medtaget – de fremgår af tabel 85 henholdsvis tabel 86.

Tabel 95. Valgte kandidater ved de amtskommunale valg i 1978 fordelt på aldersgrupper og landsdele samt på aldersgrupper og partier.

I alt/hereaf kvinder	I alt	Aldersgrupper									
		25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	
I alt valgte	370/54	3/-	21/3	22/5	39/9	63/8	72/15	84/8	55/4	11/2	
I Landsdele											
Øernes amtskomm.	179/28	1/-	9/1	10/2	24/4	30/3	35/8	39/5	26/3	5/2	
Jyllands amtskomm.	191/26	2/-	12/2	12/3	15/5	33/5	37/7	45/3	29/1	6/-	
II Partier											
A Socialdemokratiet	144/24	-	7/-	11/3	15/3	24/5	26/6	30/3	25/2	6/2	
B Radikale Venstre	23/5	-	-	-	4/2	-	8/2	7/1	4/-	-	
C Konservative Folkeparti ...	52/8	-	-	2/1	3/2	8/-	10/2	17/2	9/1	3/-	
E Retsforbundet	2/1	-	-	-	1/-	-	1/1	-	-	-	
F Socialistisk Folkeparti	12/3	-	7/2	2/1	3/-	-	-	-	-	-	
K Kommunistiske Parti	7/1	1/-	-	2/-	2/-	-	2/1	-	-	-	
M Centrum-Demokraterne ..	1/-	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Q Kristeligt Folkeparti	5/1	-	-	-	1/-	2/1	-	1/-	-	1/-	
S Slesvigsk Parti	1/-	-	-	-	1/-	-	-	-	-	-	
V Venstre	90/7	-	3/-	-	7/2	25/2	13/1	27/1	14/1	1/-	
Y Venstresocialisterne ...	3/1	1/-	1/1	-	-	1/-	-	-	-	-	
Z Fremskridtspartiet	30/3	-	3/-	5/-	2/-	3/-	12/2	2/1	3/-	-	

Tabel 96. (s. 92–95) Valgte kandidater ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978

	Antal valgte i alt/								
	Tilsammen	A	B	C	E	F	K	M	Q
I. Kommunale valg									
Hele landet	4759/842	1704/351	192/33	508/109	5/1	80/23	52/15	13/3	28/2
1. Gård ejere og proprietærer	787/1	3/-	21/-	38/-	1/-	1/-	-	-	7/-
2. Husmænd, andre selvstændige u. landbrug	60/1	10/-	16/-	-	-	1/1	-	-	1/-
3. Selvst. og medhj. ved gartneri og fiskeri	101/2	21/-	7/-	6/1	1/-	1/-	-	-	2/-
4. Selvstændige i håndværk og industri	269/3	41/1	5/-	47/1	-	-	-	-	2/-
5. Selvstændige i handel og transport	243/18	35/3	8/1	52/2	-	-	1/-	2/-	4/1
6. Selvstændige i liberale erhverv	151/8	15/2	10/-	31/4	-	-	-	-	2/-
7. Direktører og ledende adm.-personale	550/39	220/19	17/2	96/7	1/-	2/-	1/-	1/-	2/-
8. Andet adm.-, kontor- og handelspersonale	497/194	257/99	11/3	71/33	-	14/6	6/5	1/1	2/-
9. Tekniske funktionærer og værkførere	176/16	75/5	8/-	32/3	-	2/1	5/1	1/-	-
10. Tjenestemænd og funktionærer i etaterne	263/17	178/13	10/-	16/1	-	6/1	3/1	-	-
11. Lærere	478/117	189/46	40/8	36/12	-	19/3	9/4	3/1	3/-
12. Andre tjenestemænd og funktionærer	342/84	187/41	16/8	34/5	1/-	12/6	5/1	4/-	2/-
13. Faglært arbejdere	208/6	158/4	7/2	1/-	-	9/-	13/-	-	-
14. Ufaglært arbejdere	229/19	184/15	2/-	1/-	-	6/-	5/2	-	-
15. Andre erhverv, studerende, pensionister	118/31	51/23	5/-	8/1	-	3/1	4/1	1/1	-
16. Husmødre	287/286	80/80	9/9	39/39	1/1	4/4	-	-	1/1
a. <i>Hovedstadsområdet</i>	431/146	178/65	14/6	122/42	2/-	18/5	20/4	5/1	-
1. Gård ejere og proprietærer	2/-	-	1/-	-	-	-	-	-	-
2. Husmænd, andre selvstændige u. landbrug	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Selvst. og medhj. ved gartneri og fiskeri	4/-	1/-	-	1/-	1/-	-	-	-	-
4. Selvstændige i håndværk og industri	13/-	3/-	-	8/-	-	-	-	-	-
5. Selvstændige i handel og transport	10/2	-	-	4/1	-	-	1/-	1/-	-
6. Selvstændige i liberale erhverv	16/3	4/-	-	7/2	-	-	-	-	-
7. Direktører og ledende adm.-personale	79/11	32/4	3/2	32/2	1/-	-	-	-	-
8. Andet adm.-, kontor- og handelspersonale	76/41	42/21	-	23/14	-	4/2	1/1	-	-
9. Tekniske funktionærer og værkførere	29/3	7/-	2/-	8/2	-	1/-	2/-	-	-
10. Tjenestemænd og funktionærer i etaterne	26/1	14/-	2/-	5/1	-	1/-	1/-	-	-
11. Lærere	45/23	17/7	2/2	5/2	-	3/1	5/3	1/-	-
12. Andre tjenestemænd og funktionærer	44/17	17/11	3/1	13/4	-	2/-	2/-	2/-	-
13. Faglært arbejdere	25/3	13/2	1/1	-	-	4/-	6/-	-	-
14. Ufaglært arbejdere	15/3	8/2	-	1/-	-	1/-	1/-	-	-
15. Andre erhverv, studerende, pensionister	17/9	6/4	-	2/1	-	1/1	1/-	1/1	-
16. Husmødre	30/30	14/14	-	13/13	-	1/1	-	-	-
b. <i>Bykommuner</i>	965/194	442/95	38/6	138/32	1/1	34/11	24/7	1/-	3/-
1. Gård ejere og proprietærer	80/-	1/-	2/-	8/-	-	-	-	-	1/-
2. Husmænd, andre selvstændige u. landbrug	6/-	1/-	2/-	-	-	-	-	-	-
3. Selvst. og medhj. ved gartneri og fiskeri	9/-	2/-	-	-	-	-	-	-	-
4. Selvstændige i håndværk og industri	51/1	15/-	1/-	15/1	-	-	-	-	-
5. Selvstændige i handel og transport	55/5	9/2	3/1	18/-	-	-	-	-	1/-
6. Selvstændige i liberale erhverv	34/1	1/-	4/-	9/1	-	-	-	-	-
7. Direktører og ledende adm.-personale	148/15	70/8	3/-	29/4	-	-	1/-	1/-	1/-
8. Andet adm.-, kontor- og handelspersonale	132/49	80/29	3/1	19/6	-	6/3	3/2	-	-
9. Tekniske funktionærer og værkførere	33/5	13/1	2/-	7/1	-	1/1	3/1	-	-
10. Tjenestemænd og funktionærer i etaterne	70/9	54/9	2/-	3/-	-	2/-	1/-	-	-
11. Lærere	80/15	31/4	9/1	10/5	-	9/-	2/-	-	-
12. Andre tjenestemænd og funktionærer	93/30	57/16	3/1	6/1	-	8/5	3/1	-	-
13. Faglært arbejdere	52/1	39/-	2/1	-	-	3/-	6/-	-	-
14. Ufaglært arbejdere	52/9	42/6	-	-	-	2/-	3/2	-	-
15. Andre erhverv, studerende, pensionister	20/4	10/3	1/-	1/-	-	1/-	2/1	-	-
16. Husmødre	50/50	17/17	1/1	13/13	1/1	2/2	-	-	-

Ann. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. De til bogstavbetegnelserne svarende partibetegnelser er anført i tabel 17.

I) Ekskl. E Retsforbundet, M Centrum-Demokraterne og S Slesvigsk Parti; i øvrigt er kolonnen blank for partier med under 6 valgte i kommunegruppen.

fordelt på 16 stillingsgrupper

heraf kvinder					Relativ fordeling af valgte i alt ¹											Lb.-nr.
S	V	Y	Z	Andre lister	I alt	A	B	C	F	K	Q	V	Y	Z	And- re	
14	1155/169	21/8	348/41	639/87												I.
3	511/1	—	52/—	150/—	16,5	0,2	10,9	7,5	1,2	—	25,0	44,3	—	14,9	23,5	1
3	15/—	—	9/—	5/—	1,3	0,6	8,3	—	1,2	—	3,6	1,3	—	2,6	0,8	2
—	30/—	1/—	16/—	16/1	2,1	1,2	3,7	1,2	1,2	—	7,2	2,6	4,8	4,6	2,5	3
2	51/—	—	60/1	61/—	5,7	2,4	2,6	9,2	—	—	7,2	4,4	—	17,2	9,5	4
—	48/5	—	48/5	45/1	5,1	2,0	4,2	10,2	—	1,9	14,3	4,1	—	13,8	7,0	5
1	48/1	—	19/—	25/1	3,2	0,9	5,2	6,1	—	—	7,1	4,1	—	5,5	3,9	6
2	111/5	—	27/3	70/3	11,6	12,9	8,9	18,9	2,5	1,9	7,1	9,6	—	7,8	11,0	7
2	60/21	3/2	28/8	42/16	10,4	15,1	5,7	14,0	17,5	11,6	7,1	5,2	14,3	8,0	6,6	8
—	16/2	2/—	15/—	20/4	3,7	4,4	4,2	6,3	2,5	9,6	—	1,4	9,5	4,3	3,1	9
—	17/1	1/—	9/—	23/—	5,5	10,4	5,2	3,1	7,5	5,8	—	1,5	4,8	2,6	3,6	10
1	84/25	5/3	14/4	75/11	10,0	11,1	20,8	7,1	23,8	17,3	10,7	7,3	23,8	4,0	11,7	11
—	48/13	—	9/1	24/9	7,2	11,0	8,3	6,7	15,0	9,6	7,1	4,1	—	2,6	3,8	12
—	1/—	—	8/—	11/—	4,4	9,3	3,7	0,2	11,3	25,0	—	0,1	—	2,3	1,7	13
—	2/—	3/1	12/—	14/1	4,8	10,8	1,0	0,2	7,5	9,6	—	0,2	14,3	3,4	2,2	14
—	20/2	6/2	3/—	17/—	2,5	3,0	2,6	1,6	3,8	7,7	—	1,7	28,5	0,9	2,7	15
—	93/93	—	19/19	41/40	6,0	4,7	4,7	7,7	5,0	—	3,6	8,1	—	5,5	6,4	16
.	13/3	18/8	22/5	19/7												a.
.	—	—	1/—	—	0,5	—	7,2	—	—	—	—	—	—	4,5	—	1
.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
.	—	—	1/—	—	0,9	0,6	—	0,8	—	—	—	—	5,5	—	—	3
.	—	—	2/—	—	3,0	1,7	—	6,6	—	—	—	—	—	9,1	—	4
.	—	—	4/1	—	2,3	—	—	3,3	—	5,0	—	—	—	18,2	—	5
.	—	—	1/—	4/1	3,7	2,2	—	5,7	—	—	—	—	—	4,6	21,0	6
.	5/1	—	3/2	3/—	18,3	18,0	21,4	26,2	—	—	38,4	—	13,6	15,8	7	
.	—	3/2	1/—	2/1	17,6	23,6	—	18,8	22,2	5,0	—	16,7	4,6	10,5	8	
.	2/—	2/—	3/—	2/1	6,7	3,9	14,3	6,6	5,6	10,0	15,4	11,1	13,6	10,5	9	
.	—	1/—	1/—	1/—	6,0	7,9	14,3	4,1	5,6	5,0	—	5,5	4,6	5,3	10	
.	3/2	5/3	2/1	2/2	10,5	9,5	14,3	4,1	16,7	25,0	23,1	27,8	9,1	10,5	11	
.	2/—	—	2/—	1/1	10,2	9,5	21,4	10,7	11,1	10,0	15,4	—	9,1	5,3	12	
.	—	—	—	1/—	5,8	7,3	7,1	—	22,2	30,0	—	—	—	5,3	13	
.	—	—	3/1	1/—	—	3,5	4,5	—	0,8	5,6	5,0	—	16,7	4,5	—	14
.	1/—	3/2	—	2/—	4,0	3,4	—	1,6	5,5	5,0	7,7	16,7	—	10,5	15	
.	—	—	1/1	1/1	7,0	7,9	—	10,7	5,5	—	—	—	4,5	5,3	16	
3	184/28	2/—	70/8	25/6												b.
—	62/—	—	3/—	3/—	8,3	0,2	5,3	5,8	—	—	33,7	—	4,3	12,0	1	
—	1/—	—	2/—	—	0,6	0,2	5,3	—	—	—	0,5	—	2,9	—	2	
—	4/—	—	3/—	—	0,9	0,5	—	—	—	—	—	2,2	—	4,3	—	3
—	9/—	—	10/—	1/—	5,3	3,4	2,6	10,9	—	—	—	4,9	—	14,3	4,0	4
—	10/—	—	13/2	1/—	5,7	2,0	7,9	13,0	—	—	—	5,4	—	18,6	4,0	5
1	13/—	—	6/—	—	3,5	0,2	10,5	6,5	—	—	7,1	—	8,5	—	6	
1	32/2	—	8/1	2/—	15,3	15,8	7,9	21,0	—	4,2	17,4	—	11,4	8,0	7	
1	12/5	—	4/1	4/2	13,7	18,1	7,9	13,8	17,7	12,5	6,5	—	5,7	16,0	8	
—	2/1	—	5/—	—	3,4	3,0	5,3	5,1	2,9	12,5	1,1	—	7,1	—	9	
—	5/—	—	3/—	—	7,3	12,2	5,3	2,2	5,9	4,2	2,7	—	4,3	—	10	
—	8/3	—	4/1	7/1	8,3	7,0	23,6	7,2	26,5	8,3	4,3	—	5,7	28,0	11	
—	13/6	—	2/—	1/—	9,6	12,9	7,9	4,4	23,5	12,5	7,1	—	2,9	4,0	12	
—	—	—	1/—	1/—	5,4	8,8	5,3	—	8,8	25,0	—	—	1,4	4,0	13	
—	—	—	3/—	2/1	5,4	9,5	—	—	5,9	12,5	—	—	4,3	8,0	14	
—	2/—	2/—	—	1/—	2,1	2,3	2,6	0,7	2,9	8,3	1,1	—	—	4,0	15	
—	11/11	—	3/3	2/2	5,2	3,9	2,6	9,4	5,9	—	6,0	—	4,3	8,0	16	

Tabel 96. (s. 92–95) Valgte kandidater ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978

	Antal valgte i alt								
	Tilsammen	A	B	C	E	F	K	M	Q
c. Øvrige kommuner, Øerne	1469/261	553/111	85/13	148/25	—	23/6	6/4	6/2	6/1
1. Gård ejere og proprietærer	243/—	1/—	9/—	22/—	—	—	—	—	2/—
2. Husmænd, andre selvstændige u. landbrug	22/1	6/—	6/—	—	—	1/1	—	—	—
3. Selvst. og medhj. ved gartneri og fiskeri	42/1	11/—	6/—	3/1	—	1/—	—	—	—
4. Selvstændige i håndværk og industri	75/1	8/1	3/—	11/—	—	—	—	—	—
5. Selvstændige i handel og transport	67/4	12/1	3/—	16/1	—	—	—	1/—	—
6. Selvstændige i liberale erhverv	47/2	5/1	5/—	8/—	—	—	—	—	1/—
7. Direktører og ledende adm.-personale	148/8	66/4	8/—	17/1	—	1/—	—	—	—
8. Andet adm.-, kontor- og handelspersonale	147/56	71/29	6/2	18/8	—	4/1	2/2	1/1	—
9. Tekniske funktionærer og værkførere	71/7	30/4	4/—	14/—	—	—	—	1/—	—
10. Tjenestemænd og funktionærer i etaterne	79/7	53/4	3/—	4/—	—	3/1	1/1	—	—
11. Lærere	155/43	71/20	15/2	11/4	—	5/1	1/1	2/1	1/—
12. Andre tjenestemænd og funktionærer	93/13	52/6	5/3	11/—	—	2/1	—	1/—	1/—
13. Faglærtte arbejdere	69/—	59/—	3/—	—	—	2/—	—	—	—
14. Ufaglærtte arbejdere	73/2	62/2	—	—	—	3/—	1/—	—	—
15. Andre erhverv, studerende, pensionister	31/10	16/9	3/—	3/—	—	—	1/—	—	—
16. Husmødre	107/106	30/30	6/6	10/10	—	1/1	—	—	1/1
d. Øvrige kommuner, Jylland	1894/241	531/80	55/8	100/10	2/—	5/1	2/—	1/—	19/1
1. Gård ejere og proprietærer	462/1	1/—	9/—	8/—	1/—	1/—	—	—	4/—
2. Husmænd, andre selvstændige u. landbrug	32/—	3/—	8/—	—	—	—	—	—	1/—
3. Selvst. og medhj. ved gartneri og fiskeri	46/1	7/—	1/—	2/—	—	—	—	—	2/—
4. Selvstændige i håndværk og industri	130/1	15/—	1/—	13/—	—	—	—	—	2/—
5. Selvstændige i handel og transport	111/7	14/—	2/—	14/—	—	—	—	—	3/1
6. Selvstændige i liberale erhverv	54/2	5/1	1/—	7/1	—	—	—	—	1/—
7. Direktører og ledende adm.-personale	175/5	52/3	3/—	18/—	—	1/—	—	—	1/—
8. Andet adm.-, kontor- og handelspersonale	142/48	64/20	2/—	11/5	—	—	—	—	2/—
9. Tekniske funktionærer og værkførere	43/1	25/—	—	3/—	—	—	—	—	—
10. Tjenestemænd og funktionærer i etaterne	88/—	57/—	3/—	4/—	—	—	—	—	—
11. Lærere	198/36	70/15	14/3	10/1	—	2/1	1/—	—	2/—
12. Andre tjenestemænd og funktionærer	112/24	61/8	5/3	4/—	1/—	—	—	1/—	1/—
13. Faglærtte arbejdere	62/2	47/2	1/—	1/—	—	—	1/—	—	—
14. Ufaglærtte arbejdere	89/5	72/5	2/—	—	—	—	—	—	—
15. Andre erhverv, studerende, pensionister	50/8	19/7	1/—	2/—	—	1/—	—	—	—
16. Husmødre	100/100	19/19	2/2	3/3	—	—	—	—	—
II. Amtskommunale valg	370/54	144/24	23/5	52/8	2/1	12/3	7/1	1/—	5/1
1. Gård ejere og proprietærer	54/—	1/—	4/—	6/—	—	—	—	—	—
2. Husmænd, andre selvstændige u. landbrug	3/—	—	3/—	—	—	—	—	—	—
3. Selvst. og medhj. ved gartneri og fiskeri	3/—	—	—	—	—	—	—	—	1/—
4. Selvstændige i håndværk og industri	16/—	2/—	1/—	6/—	—	—	—	—	—
5. Selvstændige i handel og transport	10/1	2/—	—	4/1	—	—	—	—	1/—
6. Selvstændige i liberale erhverv	21/4	2/—	2/1	7/1	—	—	—	—	1/1
7. Direktører og ledende adm.-personale	69/5	32/2	4/1	14/—	—	—	—	—	1/—
8. Andet adm.-, kontor- og handelspersonale	30/5	14/4	2/—	4/1	—	2/—	—	—	—
9. Tekniske funktionærer og værkførere	11/1	4/1	1/—	—	—	—	—	—	—
10. Tjenestemænd og funktionærer i etaterne	36/4	30/2	—	2/—	—	2/1	—	—	—
11. Lærere	33/7	12/1	3/1	3/1	1/1	3/1	4/1	—	—
12. Andre tjenestemænd og funktionærer	40/10	21/7	1/—	4/2	1/—	1/1	2/—	1/—	1/—
13. Faglærtte arbejdere	13/—	10/—	—	—	—	1/—	1/—	—	—
14. Ufaglærtte arbejdere	11/1	7/1	—	—	—	2/—	—	—	—
15. Andre erhverv, studerende, pensionister	4/—	1/—	—	—	—	1/—	—	—	—
16. Husmødre	16/16	6/6	2/2	2/2	—	—	—	—	—

fordelt på 16 stillingsgrupper.

heraf kvinder					Relativ fordeling af valgte i alt ¹										Lb.-nr.	
S	V	Y	Z	Andre lister	I alt	A	B	C	F	K	Q	V	Y	Z	Andre	
hver kolonne = 100,0 pct.																c.
.	430/70	1/-	110/11	101/18	16,5	0,2	10,6	14,9	—	—	33,3	43,0	14,5	7,9	1	
.	185/-	—	16/-	8/-	1,5	1,1	7,1	2,0	4,3	—	—	1,6	1,8	—	2	
.	7/-	—	2/-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
.	13/-	—	8/-	—	2,9	2,0	7,1	—	4,3	—	—	3,0	7,3	—	4	
.	19/-	—	24/-	10/-	5,1	1,5	3,5	7,4	—	—	—	—	4,4	21,8	9,9	
.	16/1	—	13/-	6/1	4,6	2,2	3,5	10,8	—	—	—	—	3,7	11,8	5,9	
.	18/1	—	5/-	5/-	3,2	0,9	5,9	5,4	—	—	16,7	4,2	4,6	5,0	6	
.	41/1	—	7/-	8/2	10,1	11,9	9,4	11,5	4,3	—	—	9,5	6,4	7,9	7	
.	24/8	—	9/3	12/2	10,0	12,8	7,1	12,2	17,4	33,3	—	5,9	8,2	11,9	8	
.	10/1	—	5/-	7/2	4,8	5,4	4,7	9,5	—	—	—	—	2,3	4,6	6,9	
.	5/1	—	3/-	7/-	5,4	9,6	3,5	2,7	13,1	16,7	—	—	1,1	2,7	6,9	
.	31/12	—	3/-	15/2	10,5	12,8	17,6	7,4	21,8	16,7	16,7	7,2	2,7	14,9	11	
.	12/2	—	1/-	8/1	6,3	9,4	5,9	7,4	8,7	—	16,7	2,8	0,9	7,9	12	
.	1/-	—	2/-	2/-	4,7	10,7	3,5	—	8,7	—	—	0,2	1,8	2,0	13	
.	2/-	—	3/-	2/-	5,0	11,2	—	—	13,1	16,7	—	0,4	2,7	2,0	14	
.	4/1	1/-	1/-	2/-	2,1	2,9	3,5	2,0	—	16,6	—	0,9	0,9	2,0	15	
.	42/42	—	8/8	9/8	7,3	5,4	7,1	6,8	4,3	—	16,6	9,8	7,3	8,9	16	
11/-	528/68	—	146/17	494/56	hver kolonne = 100,0 pct.										d.	
3/-	264/1	—	32/-	139/-	24,4	0,2	16,4	8,0	—	21,0	50,0	—	21,9	28,1	1	
3/-	7/-	—	5/-	5/-	1,7	0,6	14,6	—	—	5,3	1,3	—	3,4	1,0	2	
—	13/-	—	5/-	16/1	2,4	1,3	1,8	2,0	—	10,5	2,5	—	3,4	3,3	3	
2/-	23/-	—	24/1	50/-	6,9	2,8	1,8	13,0	—	10,5	4,4	—	16,4	10,1	4	
—	22/4	—	18/2	38/-	5,9	2,6	3,6	14,0	—	15,8	4,2	—	12,3	7,7	5	
—	17/-	—	7/-	16/-	2,8	0,9	1,8	7,0	—	5,3	3,2	—	4,8	3,3	6	
1/-	33/1	—	9/-	57/1	9,2	9,8	5,5	18,0	—	5,3	6,2	—	6,2	11,6	7	
1/-	24/8	—	14/4	24/11	7,5	12,1	3,6	11,0	—	10,5	4,5	—	9,6	4,9	8	
—	2/-	—	2/-	11/1	2,3	4,7	—	3,0	—	—	0,4	—	1,4	2,2	9	
—	7/-	—	2/-	15/-	4,6	10,7	5,5	4,0	—	—	1,3	—	1,4	3,0	10	
1/-	42/8	—	5/2	51/6	10,5	13,2	25,5	10,0	—	10,5	7,9	—	3,4	10,3	11	
—	21/5	—	4/1	14/7	5,9	11,5	9,1	4,0	—	5,3	4,0	—	2,8	2,8	12	
—	—	—	5/-	7/-	3,3	8,8	1,8	1,0	—	—	—	—	3,4	1,4	13	
—	—	—	5/-	10/-	4,7	13,6	3,6	—	—	—	—	—	3,4	2,0	14	
—	13/1	—	2/-	12/-	2,6	3,6	1,8	2,0	—	—	2,5	—	1,4	2,4	15	
—	40/40	—	7/7	29/29	5,3	3,6	3,6	3,0	—	—	7,6	—	4,8	5,9	16	
1/-	90/7	3/1	30/3	—	hver kolonne = 100,0 pct.										II.	
—	37/-	—	6/-	—	14,6	0,7	17,4	11,5	—	—	41,1	—	20,0	—	1	
—	—	—	—	—	0,8	—	13,1	—	—	—	—	—	—	—	2	
—	2/-	—	—	—	0,8	—	—	—	—	—	—	2,2	—	—	3	
—	1/-	—	6/-	—	4,3	1,4	4,3	11,5	—	—	—	1,1	—	20,0	4	
—	2/-	—	1/-	—	2,7	1,4	—	7,7	—	—	—	2,2	—	3,3	5	
—	4/-	2/1	3/-	—	5,7	1,4	8,7	13,4	—	—	—	4,5	—	10,0	6	
—	17/2	—	1/-	—	18,7	22,2	17,4	26,9	—	—	—	18,9	—	3,3	7	
1/-	6/-	—	1/-	—	8,1	9,7	8,7	7,7	16,7	—	—	6,7	—	3,3	8	
—	3/-	—	3/-	—	3,0	2,8	4,3	—	—	—	—	3,3	—	10,0	9	
—	2/1	—	—	—	9,7	20,8	—	3,9	16,7	—	—	2,2	—	—	10	
—	5/-	—	2/1	—	8,9	8,3	13,1	5,8	25,0	57,1	—	5,5	—	6,7	11	
—	6/-	—	2/-	—	10,8	14,6	4,3	7,7	8,3	28,6	—	6,7	—	6,7	12	
—	—	—	1/-	—	3,5	6,9	—	—	8,3	14,3	—	—	3,3	—	13	
—	—	—	2/-	—	3,0	4,9	—	—	16,7	—	—	—	6,7	—	14	
—	1/-	1/-	—	—	1,1	0,7	—	—	8,3	—	—	1,1	—	—	15	
—	4/4	—	2/2	—	4,3	4,2	8,7	3,9	—	—	—	4,5	—	6,7	16	

Tabel 97. Valgte kandidater til de kommunale og amtskommunale råd 1978 og 1974 fordelt på 16 stillingsgrupper

	Absolutte tal				Relative tal			
	Kommunale valg		Amtskomm. valg		Kommunale valg		Amtskomm. valg	
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	1978	1974
I alt	4759	4735	370	370	100,0	100,0	100,0	100,0
1. Gårdejere og proprietærer	787	935	54	57	16,5	19,7	14,6	15,4
2. Husmænd og andre selvst. u. landbrug	60	101	3	7	1,3	2,1	0,8	1,9
3. Selvst. og medhj. ved gartneri og fiskeri	101	108	3	10	2,1	2,3	0,8	2,7
4. Selvstændige i håndværk og industri	269	321	16	17	5,7	6,8	4,3	4,6
5. Selvstændige i handel og transport	243	249	10	14	5,1	5,3	2,7	3,8
6. Selvstændige i liberale erhverv	151	159	21	19	3,2	3,4	5,7	5,1
7. Direktører og ledende adm.-personale	550	550	69	77	11,6	11,6	18,7	20,8
8. Andet adm.-, kontor- og handelspers.	497	431	30	31	10,4	9,1	8,1	8,4
9. Tekniske funktionærer og værkførere	176	169	11	17	3,7	3,6	3,0	4,6
10. Tjenestemænd og funktionærer i etaterne	263	280	36	32	5,5	5,9	9,7	8,7
11. Lærere	478	356	33	23	10,0	7,5	8,9	6,2
12. Andre tjenestemænd og funktionærer	342	323	40	37	7,2	6,8	10,8	10,0
13. Faglært arbejdere	208	193	13	7	4,4	4,1	3,5	1,9
14. Ufaglært arbejdere	229	214	11	7	4,8	4,5	3,0	1,9
15. Andre erhverv, studerende, pensionister	118	94	4	3	2,5	2,0	1,1	0,8
16. Husmødre	287	252	16	12	6,0	5,3	4,3	3,2

Under landsgennemsnittet på 47,9 år ligger Radikale Venstre, Socialdemokratiet og Fremskridtspartiet med 47,8–46,4, Centrum-Demokraterne, Kommunistiske Parti og Socialistisk Folkeparti med 43,3–39,7 og lavest Venstresocialisterne med 35,1. I forhold til 1974-valget er gennemsnitsalderen faldet for Retsforbundet, Socialdemokratiet, Slesvigsk Parti, Socialistisk Folkeparti og Andre lister med 3,9–0,1 år, mens den er steget for de øvrige partier – mest for Venstresocialisterne og Fremskridtspartiet med 2,3–2,0 år og mindst for Radikale Venstre og Konservative Folkeparti med 0,2 år.

Gennemsnitsalderen for kvinder ligger for Venstresocialisterne 3,6 år højere end for mænd, mens den ligger under for de øvrige partier; for Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er forskellen mindst med 0,9 år, mens den er størst for Andre lister og Kommunistiske Parti med 4,7–4,9 år – idet der ses bort fra partierne E, M og Q med 1–3 valgte kvinder.

Ved de amtskommunale valg har Konservative Folkeparti og Radikale Venstre den højeste gennemsnitsalder med 54,7–53,8, hvorefter følger Venstre, Kristeligt Folkeparti og Socialdemokratiet med 52,8–51,9. Under landsgennemsnittet på 51,4 år ligger Retsforbundet og Fremskridtspartiet med 49,0–48,7 samt Slesvigsk Parti, Kommunistiske Parti, Socialistisk Folkeparti, Venstresocialisterne og Centrum-Demokraterne med 43,5–29,5. I forhold til 1974-valget er gennemsnitsalderen steget for Socialdemokratiet, Fremskridtspartiet, Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti med 0,5–3,5 år,

mens den er faldet for de øvrige partier.

Gennemsnitsalderen er bortset fra et par undtagelser højere for mænd end kvinder; kvindernes antal er imidlertid lille, idet det kun for Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Konservative Folkeparti og Venstre er 5 og derover – jf. tabel 88.

I tabel 94 er de valgte kandidater ved de kommunale valg i 1978 fordelt på 5-års aldersgrupper samt på kommune-grupper henholdsvis partier. De 3 aldersgrupper fra 40 til 54 år har de højeste kandidatantal med tilsammen 2349 valgte kandidater eller 49 pct. Aldersgrupperne under 40 år udgør 24 pct., mens aldersgrupperne over 55 udgør 27 pct.

I tabel 95 er tilsvarende de valgte kandidater ved de amtskommunale valg i 1978 fordelt på 5-års aldersgrupper samt landsdels henholdsvis partier. De 3 største aldersgrupper ligger her mellem 45 og 59 år og har i alt 219 valgte kandidater eller 59 pct., mens de 4 aldersgrupper under 45 år udgør 23 pct. og de to aldersgrupper over 60 udgør 18 pct.

Tabel 96 belyser de valgte kandidaters fordeling på partier og 16 stillingsgrupper ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978; for de kommunale valgs vedkommende anføres specifikation på kommunegrupperne: Hovedstadsområdet, Bykommuner samt Øvrige kommuner på Øerne og i Jylland. En del af de på indberetningskemaerne oplyste stillingsbetegnelser indeholder ikke de nødvendige oplysninger for en entydig gruppering – fx fremgår det ikke af stillingsbetegnelser som landmand, fisker,

ingeniør osv., om vedkommende er selvstændig eller ansat – hvorfor grupperingen i et vist omfang hviler på skøn.

For de kommunale valgs vedkommende er der i Hele landet for Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Venstre, Fremskridtspartiet og Andre lister valgte kandidater i samtlige 16 stillingsgrupper, men der er naturligvis betydelige variationer mellem partierne – ligesom det er tilfældet mellem kommunegrupperne.

I tabel 97 er meddelt en oversigt over de valgtes fordeling på de 16 stillingsgrupper dels i absolutte dels i relative tal for de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974.

Ved de kommunale valg har stillingsgruppen Gårdejere og proprietærer den største andel af de valgte, nemlig 16,5 pct. og efterfølges af gruppen Direktører og ledende administrationspersonale med 11,6 pct.; ved de amtskommunale valg er sidstnævnte gruppe størst med 18,7 pct. og efterfølges af Gårdejere og proprietærer med 14,6 pct.

16.4 De valgte rådsformænd fordelt på partier og alder

I tabel III,2 og V,2 i hæfte 1 er for hver kommune og amtskommune anført fra hvilken liste Rådets formand –

Tabel 98. Valgte formænd for kommunale og amtskommunale råd 1978 fordelt på køn og partier samt kommunegrupper henholdsvis landsdele.

I alt/heraf kvinder	I alt	A	B	C	V	Andre	I alt/heraf kvinder	I alt	A	B	C	V	Andre								
I. KOMMUNALE RÅD																					
Hele landet	275/5	81/4	7	20/1	121	46	<i>Sønderjyllands</i>	23/1	6/1	–	2	10	5								
Kbhvn, Fr.berg	2/1	1/1	–	1	–	–	<i>Bykommuner</i>	3/1	2/1	–	1	–	–								
Øernes amtsrådskr.	132/3	56/2	7	14/1	48	7	<i>Øvrige kommuner</i>	20/-	4/-	–	1	10	5								
Hovedstadsomr. ¹	19/1	12/1	–	6/–	–	1	<i>Ribe</i>	14	1	–	1	8	4								
Bykommuner	20/1	16/1	1	1/–	2	–	<i>Bykommuner</i>	2	1	–	–	1	–								
Øvrige kommuner	93/1	28/–	6	7/1	46	6	<i>Øvrige kommuner</i>	12	–	–	1	7	4								
<i>Københavns</i>	18/2	12/1	–	5/1	–	1	<i>Vejle</i>	16	4	–	–	8	4								
Hovedstadsomr. ²	16/1	11/1	–	4/–	–	1	<i>Bykommuner</i>	4	4	–	–	–	–								
Øvrige kommuner	2/1	1/–	–	1/1	–	–	<i>Øvrige kommuner</i>	12	–	–	–	8	4								
<i>Frederiksborg</i>	19	7	–	6	6	–	<i>Ringkøbing</i>	18	1	–	–	10	7								
Hovedstadsomr. ²	3	1	–	2	–	–	<i>Bykommuner</i>	3	1	–	–	2	–								
Bykommuner	3	2	–	1	–	–	<i>Øvrige kommuner</i>	15	–	–	–	8	7								
Øvrige kommuner	13	4	–	3	6	–	<i>Århus</i>	26	8	–	1	12	5								
<i>Roskilde</i>	11/1	3/1	–	–	7	1	<i>Bykommuner</i>	5	4	–	–	1	–								
Bykommuner	3/1	2/1	–	–	1	–	<i>Øvrige kommuner</i>	21	4	–	1	11	5								
Øvrige kommuner	8/–	1/–	–	–	6	1	<i>Viborg</i>	17	2	–	1	9	5								
<i>Vestsjællands</i>	23	4	3	1	12	3	<i>Bykommuner</i>	3	1	–	–	2	–								
Bykommuner	5	3	1	–	1	–	<i>Øvrige kommuner</i>	14	1	–	1	7	5								
Øvrige kommuner	18	1	2	1	11	3	<i>Nordjyllands</i>	27	2	–	–	16	9								
<i>Storstrøms</i>	24	16	1	1	6	–	<i>Bykommuner</i>	5	2	–	–	3	–								
Bykommuner	4	4	–	–	–	–	<i>Øvrige kommuner</i>	22	–	–	–	13	9								
Øvrige kommuner	20	12	1	1	6	–	Hele landet 1974	275/4	75/2	9/1	23/1	124	44								
<i>Bornholms</i>	5	2	–	–	3	–	<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	2	1	–	1	–	–								
Bykommuner	1	1	–	–	–	–	Øernes amtsrådskr.	132/3	51/1	7/1	14/1	54	6								
Øvrige kommuner	4	1	–	–	3	–	<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	141/1	23/1	2/–	8/–	70	38								
<i>Fyns</i>	32	12	3	1	14	2	II. AMTSKOMMUNALE RÅD														
Bykommuner	4	4	–	–	–	–	I alt 1978	14	6	–	1	7	–								
Øvrige kommuner	28	8	3	1	14	2	<i>Øerne</i>	7	4	–	1	2	–								
<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	141/1	24/1	–	5	73	39	<i>Jylland</i>	7	2	–	–	5	–								
Bykommuner	25/1	15/1	–	1	9	–	I alt 1974	14/1	5	–	–	9/1	–								
Øvrige kommuner	116/–	9/–	–	4	64	39	<i>Øerne</i>	7/–	4	–	–	3/–	–								
							<i>Jylland</i>	7/1	1	–	–	6/1	–								

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. „Andre“ refererer til Andre lister med ureserveret bogstavbetegnelse.

1) Ekskl. København og Frederiksberg. 2) Del af Hovedstadsområdet.

Tabel 99. **Ændringer i rådsformandsposten med hensyn til parti og person ved de kommunale valg i 1978.**

	Antal kommuner	A					B					C				
		Antal formands-poster			Formand genvalgt	Antal formands-poster			Formand genvalgt	Antal formands-poster			Formand genvalgt	Antal formands-poster		
		Af-gået	Til-gået	Uændret		Af-gået	Til-gået	Uændret		Af-gået	Til-gået	Uændret		Af-gået	Til-gået	Uændret
Hele landet	275	7	13	68	58	4	2	5	4	10	7	13	12 ¹			
<i>Øerne</i>	134	3	8	49	42	2	2	5	4	5	5	10	9			
Hovedstadsområdet ..	21	—	2	11	10	—	—	—	—	3	1	6	4			
Bykommuner	20	—	2	14	12	1	—	1	1	1	—	1	1			
Øvrige kommuner	93	3	4	24	20	1	2	4	3	1	4	3	4 ¹			
<i>Jylland</i>	141	4	5	19	16	2	—	—	—	5	2	3	3			
Bykommuner	25	—	—	15	12	—	—	—	—	—	—	1	1			
Øvrige kommuner	116	4	5	4	4	2	—	—	—	5	2	2	2			
<i>Fortsættelse med specifikation på partier</i>	V					Andre lister										
	Antal formands-poster			Formand genvalgt	Antal formands-poster			Formand genvalgt	Antal formands-poster			Formand genvalgt				
	Af-gået	Til-gået	Uændret		Af-gået	Til-gået	Uændret		Af-gået	Til-gået	Uændret					
Hele landet	18	15	106	87 ²	8	10	36	31 ³								
<i>Øerne</i>	10	4	44	37	1	2	5	4								
Hovedstadsområdet ..	1	—	—	—	—	1	—	—								
Bykommuner	—	—	2	1	—	—	—	—								
Øvrige kommuner	9	4	42	36	1	1	5	4								
<i>Jylland</i>	8	11	62	50	7	8	31	27								
Bykommuner	—	—	9	8	—	—	—	—								
Øvrige kommuner	8	11	53	42 ²	7	8	31	27 ³								

1) Inklusiv 1 person, der i 1974 valgtes på en liste med ureserveret bogstav. 2) Inklusiv 3 personer, der i 1974 valgtes på en liste med ureserveret bogstav. 3) Inklusiv 2 personer, der i 1974 valgtes på en liste med bogstavbetegnelsen B henholdsvis bogstavbetegnelsen V.

borgmesteren med undtagelse af Københavns kommune – blev udpeget ved det konstituerende møde efter valget.

Tabel 98 belyser de valgte formænds fordeling på køn og partier for de kommunale og amtskommunale råd i 1978.

For de kommunale råds vedkommende var af de 275 valgte formænd 5 kvinder eller 1 mere end i 1974. Formændene fordeler sig på 5 partier, nemlig Venstre, Socialdemokratiet, Andre lister med ureserveret bogstav, Konsernative Folkeparti og Radikale Venstre med henholdsvis 44, 29, 17, 7 og 3 pct. Venstres formandsposter ligger i hovedsagen i Øernes og Jyllands Øvrige kommuner, hvor de har halvdelen henholdsvis lidt over halvdelen af formandsposterne, men hertil kommer 9 eller 1/3 af formandsposterne i Jyllands Bykommuner. Godt halvdelen af Socialdemokratiets formandsposter ligger i Hovedstadsområdets kommuner og i Jyllands og Øernes Bykommuner – med 80 pct. af formandsposterne i sidstnævnte gruppe og ca. 60 pct. i de to førstnævnte – mens resten fortrinsvis ligger i Øernes Øvrige kommuner med 30 pct.

af disse kommuners formandsposter. Hovedparten af Andre listers formandsposter ligger i Jyllands Øvrige kommuner, hvor de har 1/3 af disse kommuners formandsposter, mens Radikale Venstre har 6 af sine 7 formandsposter i Øernes Øvrige kommuner. Af Konervative Folkepartis 20 formandsposter er de 7 i Hovedstadsområdets kommuner, hvor de har en andel på 1/3.

I forhold til 1974-valget er fors skydningerne små; Radikale Venstre mistede således i 1978 2 formandsposter og Konervative Folkeparti samt Venstre hver 3, mens Socialdemokratiet og Andre lister fik 6 henholdsvis 2 flere. De anførte tal er netto – bruttoforskydningerne fremgår af den følgende tabel.

Tabel 99 redegør for ændringer i rådsformandsposten med hensyn til parti og person ved de kommunale valg i 1978. Andre lister med ureserveret bogstavbetegnelse er for den enkelte kommune opgjort som en helhed, dvs. skift fra én listebetegnelse til en anden er ikke taget i betragtning, og det samme gælder for flerlistre under

Tabel 100. Valgte formænd for kommunale og amtskommunale råd 1978 fordelt på aldersgrupper og partier samt kommunegrupper henholdsvis landsdele

	I alt	Aldersgrupper									
		25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-
I. KOMMUNALE RÅD											
Hele landet	275	1	3	10	18	42	47	81	48	24	1
a. <i>Kommunegrupper</i>											
Hovedstadsområdet	21	—	—	—	4	4	4	4	2	3	—
Øernes Bykommuner	20	—	—	1	—	2	4	8	5	—	—
” Øvrige kommuner	93	—	3	6	9	14	20	19	15	7	—
Jyllands Bykommuner	25	—	—	—	1	6	4	7	2	4	1
” Øvrige kommuner	116	1	—	3	4	16	15	43	24	10	—
b. <i>Partier</i>											
A Socialdemokratiet	81	—	1	4	8	15	17	21	9	6	—
B Radikale Venstre	7	—	—	1	—	—	1	2	2	1	—
C Konservative Folkeparti	20	—	—	1	2	5	1	5	3	3	—
V Venstre	121	—	2	3	6	16	20	43	21	9	1
Andre	46	1	—	1	2	6	8	10	13	5	—
II. AMTSKOMMUNALE RÅD											
Tilsammen	14	—	—	—	1	3	1	7	—	2	—
a. <i>Landsdele</i>											
Øerne	7	—	—	—	1	2	1	3	—	—	—
Jylland	7	—	—	—	—	1	—	4	—	2	—
b. <i>Partier</i>											
A Socialdemokratiet	6	—	—	—	1	1	—	3	—	1	—
C Konservative Folkeparti	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
V Venstre	7	—	—	—	—	2	1	3	—	1	—

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. »Andre« refererer til Andre lister med ureserveret bogstavbetegnelse.

reserveret bogstavbetegnelse. Tabellen viser, at fx Socialdemokratiet har afgivet formandsposten i 7 kommuner, overtaget den i 13 og bevaret den i 68 kommuner; ved summation af tilgang eller afgang for de 5 partier, fås at formandsposten er skiftet til andet parti i 47 kommuner eller 17 pct. af samtlige. Af de 228 kommuner, hvor formandsposten uændret gik til det samme parti, genvalgtes formanden i 192 eller 84 pct.; af samtlige 275 kommuner blev formanden genvalgt i 70 pct.

Tabel 98 viser endvidere formændenes fordeling ved de amtskommunale råd. Af de 14 valgte var der ingen kvinder

i 1978 mod 1 i 1974. Formændene deler sig på 3 partier, nemlig Venstre, Socialdemokratiet og Konservative Folkeparti med henholdsvis 7, 6 og 1, mod ved 1974-valget henholdsvis 9, 5 og 0. På Øerne skiftede 1 formandspost fra Venstre til Konservative Folkeparti og i Jylland 1 fra Venstre til Socialdemokratiet, mens formandsposten i 12 amtskommuner uændret gik til samme parti. Af de 12 kommuner genvalgtes rådsformanden i de 11.

Tabel 100 belyser rådsformændenes fordeling på aldersgrupper.

17. Valgte kandidater der er overspringere

I afsnit 15.3 om de personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen er overspringere defineret som valgte kandidater, der har et højere kandidatnummer end det antal mandater, som tilkommer den enkelte liste.

I tabel 101 er kommuner og amtskommuner fordelt efter antal overspringere ved 1978- og 1974-valget. Ved de kommunale valg var 30 kommuner uden overspringere i 1978 mod 28 i 1974, mens de øvrige kommuner havde 1–7 overspringere, heraf dog kun 12 af 245 kommuner 5 overspringere og derover; af kommuner, hvor brud på listeordenen forekom havde 29, 33, 22 og 11 pct. henholdsvis 1, 2, 3 og 4 overspringere, hvad der stort set svarer til forholdene i 1974.

Ved de amtskommunale valg i 1978 var 2 amtskommuner uden overspringere mod ingen i 1974; til gengæld havde ingen amtskommune over 3 overspringere i 1974, mod 5 i 1978 med 4–6 overspringere.

Tabel 102 belyser overspringernes fordeling på køn og kommunegrupper ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974.

Ved de kommunale valg i 1978 havde 478 lister overspringere ud af 1934 lister med valg eller 24,7 pct. mod ved 1974-valget 452 lister ud af 1950 lister med valg eller 23,2 pct. Antal overspringere udgjorde i 1978 567 eller 11,9 pct. af samtlige valgte mod i 1974 543 eller 11,5 pct. Overspringer-procenten ligger højest i Jyllands Øvrige kommuner

Tabel 101. Kommunerne fordelt efter antal overspringere – de kommunale og amtskommunale valg 1978 og 1974.

	Kommunale valg								Amtskommunale valg		
	Over-springere i alt	I alt kommuner	Øerne				Jylland		Over-springere i alt	Amtskommuner	
			Hovedstads-området	By-kommuner	Øvrige kommuner	By-kommuner	Øvrige kommuner	By-kommuner		Jyl-	land
Kommuner 1978 ..	275	2	19	20	93	25	116	14	7	7	7
Uden overspringere	30	–	2	2	15	1	10	2	1	1	1
<i>Med overspringere ..</i>	567	245	2	17	18	78	24	106	36	12	6
1 overspringer	70	70	–	6	5	30	5	24	3	3	2
2 ” ”	164	82	–	5	6	29	6	36	8	4	2
3 ” ”	165	55	–	5	4	12	8	26	–	–	–
4 ” ”	104	26	–	1	2	7	1	15	8	2	2
5 ” ”	45	9	2	–	1	–	3	3	5	1	1
6 ” ”	12	2	–	–	–	–	1	1	12	2	–
7 ” ”	7	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–
Kommuner 1974 ..	275	2	19	20	93	25	116	14	7	7	7
Uden overspringere	28	–	2	–	13	–	13	–	–	–	–
<i>Med overspringere ..</i>	543	247	2	17	20	80	25	103	30	14	7
1 overspringer	78	78	–	5	4	31	5	33	3	3	3
2 ” ”	178	89	–	7	10	34	4	34	12	6	5
3 ” ”	144	48	–	3	5	8	8	24	15	5	2
4 ” ”	88	22	–	2	1	7	2	10	–	–	–
5 ” ”	35	7	1	–	–	–	5	1	–	–	–
6 ” ”	12	2	–	–	–	–	1	1	–	–	–
7 ” ”	8	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

med 13,8, og her er den steget fra 11,9 i 1974; i alle de andre kommunegrupper er overspringer-procenten faldet, mest i København-Frederiksberg, der dog er næst-højest med 12,5 pct.

Overspringer-procenten for kvinder er i Hele landet i 1978 15,8 og ligger 3,9 højere end overspringer-procenten for begge køn; andelen for kvinder er højest i alle kommunegrupper og differencen udgør for København-Frederiksberg og Øernes Bykommuner 6,3–6,2, Jyllands Øvrige kommuner 5,3, Hovedstadsområdets andre kommuner og Øernes Øvrige kommuner 4,0–3,5 og for Jyllands Bykommuner 1,9.

Kvindeprocenten, der i Hele landet 1978 udgjorde 17,7, er i tabellen opdelt i kvindeprocenten for kandidater valgt i listeordenen og for kandidater valgt som overspringere og udgør henholdsvis 16,9 og 23,5. I alle kommunegrupper er kvindeprocenten for overspringere en del højere end den totale kvindeprocent, der er bestemt af kvindeprocenten for overspringer og forholdet mellem overspringerprocent for begge køn og for kvinder. Det omfang i hvilket overspringerne hæver kvindeprocenten for kandidater valgt i listeordenen, øges med større difference mellem overspringerprocenten for kvinder og begge køn samt med større overspringer-procent for begge køn.

Differencen mellem kvindeprocenten for samtlige valgte og for kandidater valgt i listeorden udgør for København-Frederiksberg 7,8 pct., Øernes Bykommuner og Jyl-

lands Øvrige kommuner 7,2–6,7, Hovedstadsområdets andre kommuner og Øernes Øvrige kommuner 4,8–4,1 samt for Jyllands Bykommuner 2,1 pct.

Ved de amtskommunale valg i 1978 havde 22 lister overspringere ud af 119 lister med valg eller 18,5 pct., mod ved 1974-valget 26 lister ud af 109 eller 23,9 pct. Antal overspringere udgjorde i 1978 36 eller 9,7 pct. af samtlige valgte mod i 1974 30 eller 8,1 pct. Overspringer-procenten er for Jylland og Øerne 11,5 henholdsvis 7,8 mod i 1974 7,3 henholdsvis 8,9 pct. Overspringernes kvindeprocent var meget lav i 1974, men er i 1978 steget så betydeligt, at den er højere end kvindeprocenten for kandidater valgt i listeordenen.

I tabel 103 er overspringerne ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 og 1974 fordelt på partier og køn. Ved de kommunale valg i 1978 er overspringer-procenten højest for Andre lister og Centrum-Demokraterne med 16,3 henholdsvis 15,4 procent og lavest for Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti med 4,0 henholdsvis 3,6 pct. I forhold til 1974-valget er overspringer-procenten faldet for 3 partier – bortset fra Venstresocialisterne der i 1974 kun valgte 4 ialt – nemlig Socialdemokratiet, Konervative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti, mens den er steget for de øvrige partier.

Af de 6 partier, der har mere end 4 overspringere, har de 5 en højere overspringer-procent for kvinder end for begge køn; differencen udgør for Radikale Venstre 11,3,

Tabel 102. Antal overspringere fordelt på køn og kommunegrupper – de kommunale og amtskommunale valg 1978 og 1974.

	Lister med overspringere		Antal overspringere		Overspringer-procent				Kvindeprocenten							
					1978		1974		1 alt	Kv.	1 alt	Kv.	1978		1974	
	1978	1974	1978	1974	1 alt	Kv.	1 alt	Kv.	1 alt	Valgt i listeorden	Over-springere	1 alt	Valgt i listeorden	Over-springere	1 alt	Valgt i listeorden
I. Kommunale valg	478	452	567/133	543/90	11,9	15,8	11,5	15,7	17,7	16,9	23,5	12,1	11,6	16,6		
Øerne	191	195	239/72	243/50	10,3	14,6	10,6	15,4	21,3	20,3	30,1	14,2	13,4	20,6		
Hovedstadsområdet ...	31	30	45/22	49/17	10,4	15,1	11,6	17,9	33,9	32,1	48,9	22,5	20,9	34,7		
Kbhvn., Fr.berg....	6	6	10/6	13/6	12,5	18,8	16,3	28,6	40,0	37,1	60,0	26,3	22,4	46,2		
I øvrigt	25	24	35/16	36/11	10,0	14,0	10,5	14,9	32,5	31,0	45,7	21,6	20,5	30,6		
Bykommuner	29	29	42/14	43/8	10,1	16,3	10,4	12,9	20,8	19,4	33,3	15,0	14,6	18,6		
Øvrige kommuner	131	136	152/36	151/25	10,3	13,8	10,4	14,9	17,8	17,1	23,7	11,5	10,9	16,6		
Jylland	287	257	328/61	300/40	13,4	17,5	12,3	16,0	14,3	13,6	18,6	10,2	9,8	13,3		
Bykommuner	43	53	66/15	76/11	12,0	13,9	13,8	14,7	19,6	19,2	22,7	13,6	13,5	14,5		
Øvrige kommuner	244	204	262/46	224/29	13,8	19,1	11,9	16,6	12,7	11,9	17,6	9,3	8,8	12,9		
II. Amtskommun. valg .	22	26	36/8	30/1	9,7	14,8	8,1	3,6	14,6	13,8	22,2	7,6	7,9	3,3		
Øerne	10	14	14/3	16/1	7,8	10,7	8,9	7,1	15,6	15,2	21,4	7,8	8,0	6,3		
Jylland	12	12	22/5	14/-	11,5	19,2	7,3	.	13,6	12,4	22,7	7,3	7,9	.		

Anm. Overspringere i alt/heraf kvinder. Overspringer-procenten er antal overspringere i procent af i alt valgte; Kvindernes overspringer-procent er kvindestige overspringere i procent af valgte kvinder (Valgte mænd og kvinder er anført i tabel 85). Kvindeprocenten – kvindernes andel af de valgte – er dels anført totalt, dels på kandidater valgt i listeorden henholdsvis som overspringere, jf. afsnit 15.

Tabel 103. Overspringere fordelt på partier og køn ved de kommunale og amtskommunale valg 1978 og 1974.

	I alt valgte		Liste med overspringere		Antal overspringere		Overspringer-procent				Kvinde pct. for overspringere		
							1978		1974				
	1978	1974	1978	1974	1978	1974	I alt	Kv.	I alt	Kv.	1978	1974	
I. Kommunale valg	...	4759/842	4735/575										
Partier u. overspring.	..	19/1	19/-										
Partier m. overspring.	...	4740/841	4716/575	478	452	567/133	543/90	12,0	15,8	11,5	15,7	23,5	16,6
A Socialdemokratiet	.	1704/351	1532/186	166	167	222/62	227/24	13,0	17,7	14,8	12,9	27,9	10,6
B Radikale Venstre	..	192/33	311/41	18	20	19/7	21/2	9,9	21,2	6,8	4,9	36,8	9,5
C Konserv. Folkep.	..	508/109	439/83	33	41	39/10	50/15	7,7	9,2	11,4	18,1	25,6	30,0
F Socialistisk Folkep.		80/23	78/5	4	1	4/4	1/-	5,0	17,4	1,3	-	100,0	-
K Kommunistisk P.	..	52/15	46/11	3	2	3/3	2/2	5,8	20,0	4,3	18,2	100,0	100,0
M Centr.-Demokr.	..	13/3	24/4	2	1	2/1	1/-	15,4	33,3	4,2	-	50,0	-
Q Kristeligt Folkep.	..	28/2	37/2	1	2	1/-	2/-	3,6	-	5,4	-	-	-
V Venstre	.....	1155/169	1277/146	135	134	157/28	150/31	13,6	16,6	11,7	21,2	17,8	20,7
Y Venstresocialist.	..	21/8	4/-	2	1	2/2	1/-	9,5	25,0	25,0	-	100,0	-
Z Fremskridtspartiet	348/41	297/34	14	5	14/3	5/1	4,0	7,3	1,7	2,9	21,4	20,0	
Andre lister	.....	639/87	671/63	100	78	104/13	83/15	16,3	14,9	12,4	23,8	12,5	18,1
II. Amtskomm. valg	..	370/54	370/28										
Partier u. overspring.	..	61/10	58/4										
Partier m. overspring.	...	309/44	312/24	22	26	36/8	30/1	11,7	18,2	9,6	4,2	22,2	3,3
A Socialdemokratiet	.	144/24	135/13	11	11	22/5	15/1	15,3	20,8	11,1	7,7	22,7	6,7
B Radikale Venstre	..	23/5	34/4	1	1	1/-	1/-	4,3	-	2,9	-	-	-
C Konserv. Folkep.	..	52/8	45/2	2	3	2/2	3/-	3,8	25,0	6,7	-	100,0	-
V Venstre	.....	90/7	98/5	8	11	11/1	11/-	12,2	14,3	11,2	-	9,1	-

Anm. I alt/heraf kvinder. Overspringer-procent er antal overspringere i procent af i alt valgte; kvindernes overspringer-procent er kvindelige overspringere i procent af valgte kvinder.

Socialdemokratiet 4,7, Fremskridtspartiet og Venstre 3,3–3,0 og for Konservative Folkeparti 1,5. For Andre lister er derimod overspringer-procenten for begge køn højest med 1,4, hvad der betyder, at kvindepersen for i alt valgte – 13,6 – ligger lavere end kvindepersen for kandidater valgt i listeorden – 13,8. Af de ovennævnte 5 partier har Radikale Venstre den højeste kvindepersen for overspringere med 36,8 og Venstre den laveste med 17,8 pct.

Ved de amtskommunale valg i 1978 og 1974 havde kun 4 partier overspringere, mens 8 partier med 61 mandater i 1978 og 6 partier med 58 mandater i 1974 var uden overspringere. Socialdemokratiets overspringer-procent på 15,3 ligger lidt højere end ved de kommunale valg, Venstres 12,2 pct. lidt lavere og Radikale Venstres samt Konservative Folkepartis på 4,3 henholdsvis 3,8 noget lavere. I forhold til 1974-valget er overspringer-procenten faldet for Konservative Folkeparti og steget for de 3 andre.

Tabel 104 belyser overspringernes fordeling på kommunegrupper, partier og køn ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978; tabellen meddeler endvidere spe-

cifikation for antal overspringere pr. liste. Med hensyn til det sidstnævnte forhold har ved de kommunale valg alene Socialdemokratiet 4 overspringere pr. liste, mens Konservative Folkeparti og Venstre når op på 3, Radikale Venstre og Andre lister på 2 og de øvrige partier kun har 1 overspringer pr. liste – hvad der i øvrigt svarer til forholdene i 1974. Af de 478 lister med overspringere havde 409, 52, 14 og 3 henholdsvis 1, 2, 3 og 4 overspringere. I 1974 havde Socialdemokratiet op til 2 overspringere pr. liste og de 3 andre partier kun 1.

Ved de amtskommunale valg havde ligeledes kun Socialdemokratiet 4 overspringere pr. liste, Venstre kommer op på 3 og Radikale Venstre samt Konservative Folkeparti alene på 1. Af de 22 lister med overspringere havde 15, 1, 5 og 1 henholdsvis 1, 2, 3 og 4 overspringere. I 1974 havde Socialdemokratiet op til 2 overspringere pr. liste og de 3 andre partier kun 1.

I tabel 105 er for de kommunale valg i 1978 lister med i alt valgte og heraf lister med overspringere fordelt efter den personlige stemmeprocents størrelse og efter antal valgte på listerne; endvidere er listeantallet med overspringere

Tabel 104. Overspringere fordelt efter partier, antal overspringere på listen, køn og kommunegrupper – de kommunale og amtskommunale valg 1978.

	Hele landet	Kommunale valg							Amtskommunale valg		
		Øerne			Jylland				1 alt	Øernes amtskomm.	Jyllands amtskomm.
		Hovedstadsområdet	By-kommuner	Øvrige kommuner	By-kommuner	Øvrige kommuner					
		Kbhv. Frdb.	I øvrige								
I alt	567/133	10/6	35/16	42/14	152/36	66/15	262/46	36/8	14/3	22/5	
1 overspringer pr. liste	409/96	4/3	16/8	19/7	113/28	28/8	229/42	15/4	8/2	7/2	
2 »	104/26	–	16/8	16/6	30/7	18/2	24/3	2/–	–	2/–	
3 »	42/9	6/3	3/–	3/–	9/1	12/4	9/1	15/2	6/1	9/1	
4 »	12/2	–	–	4/1	–	8/1	–	4/2	–	4/2	
A Socialdemokratiet	222/62	4/3	20/9	25/6	65/20	42/9	66/15	22/5	9/2	13/3	
1 overspringer pr. liste	126/37	1/1	7/4	9/1	42/14	10/2	57/15	6/1	3/1	3/–	
2 »	54/16	–	10/5	12/4	14/5	12/2	6/–	–	–	–	
3 »	30/7	3/2	3/–	–	9/1	12/4	3/–	12/2	6/1	6/1	
4 »	12/2	–	–	4/1	–	8/1	–	4/2	–	4/2	
B Radikale Venstre	19/7	1/1	–	2/1	7/1	1/–	8/4	1/–	1/–	–	
1 overspringer pr. liste	17/6	1/1	–	–	7/1	1/–	8/4	1/–	1/–	1/–	
2 »	2/1	–	–	2/1	–	–	–	–	–	–	
C Konservative Folkeparti	39/10	4/1	10/4	3/–	12/3	3/–	7/2	2/2	1/1	1/1	
1 overspringer pr. liste	28/6	1/–	4/1	3/–	10/3	3/–	7/2	2/2	1/1	1/1	
2 »	8/3	–	6/3	–	2/–	–	–	–	–	–	
3 »	3/1	3/1	–	–	–	–	–	–	–	–	
F Socialistisk Folkeparti	4/4	–	–	3/3	–	–	1/1	–	–	–	
K Kommunistisk P.	3/3	–	1/1	2/2	–	–	–	–	–	–	
M Centrum-Demok.	2/1	–	1/–	–	1/1	–	–	–	–	–	
Q Kristeligt Folkeparti	1/–	–	–	1/–	–	–	–	–	–	–	
V Venstre	157/28	–	–	6/1	60/10	15/5	76/12	11/1	3/–	8/1	
1 overspringer pr. liste	116/22	–	–	1/–	46/8	9/5	60/9	6/1	3/–	3/1	
2 »	32/5	–	–	2/1	14/2	6/–	10/2	2/–	–	2/–	
3 »	9/1	–	–	3/–	–	–	6/1	3/–	–	3/–	
Y Venstresocialisterne	2/2	1/1	1/1	–	–	–	–	–	–	–	
Z Fremskridtspartiet	14/3	–	1/–	–	1/1	3/1	9/1	–	–	–	
Andre lister	104/13	–	1/1	1/1	5/–	2/–	95/11	–	–	–	
1 overspringer pr. liste	96/12	–	1/1	1/1	5/–	2/–	87/10	–	–	–	
2 »	8/1	–	–	–	–	–	8/1	–	–	–	
I alt 1974	543/90	13/6	36/11	43/8	151/25	76/11	224/29	30/1	16/1	14/–	
1 overspringer pr. liste	382/64	2/1	15/3	17/5	123/21	38/9	187/25	22/1	12/1	10/–	
2 »	108/19	4/1	12/5	22/3	22/4	20/2	28/4	8/–	4/–	4/–	
3 »	33/5	3/2	9/3	–	6/–	6/–	9/–	–	–	–	
4 »	20/2	4/2	–	4/–	–	12/–	–	–	–	–	

Anm. I alt/heraf kvinder. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Partier uden specifikation af antal overspringere pr. liste har kun 1.

specificeret med hensyn til antal overspringere på listen – 1-4 – idet der til listeantallene er knyttet fodtegnene 1-4, jf. afsnit 15.3.

Den øverste totallinie viser i Tilsammen-kolonnen, at af 1934 lister med valg havde 478 lister overspringere, hvoraf

409 lister havde 1 overspringer, 52 2 overspringere, 14 3 overspringere og 3 lister 4 overspringere. De følgende kolonner viser, at ved en stemmeprocent på 90–100 havde 31 pct. af listerne overspringere, 80–89 26 pct., 70–79 18 pct., 60–69 11 pct., 50–59 6 pct. og 40–49 14 pct.

Tabel 105. Lister med og uden overspringere fordelt efter antal valgte på listen og den personlige

	I alt valgte	Heraf oversprin- gere	I alt lister med valg/heraf lister med overspringere – sidstnævnte specifiseret		
			Tilsammen	90–100 pct.	
I alt lister med valg ...	4759	567	1934/478: 409 ₁ 52 ₂ 14 ₃ 3 ₄	767/237: 216 ₁ 19 ₂ 2 ₃	
1 valgt	933	89	933/89 : 89 ₁	383/69 : 69 ₁	
2 »	828	83	414/83 : 83 ₁	193/59 : 59 ₁	
3 »	558	58	186/58 : 58 ₁	89/42 : 42 ₁	
4 »	500	60	125/55 : 50 ₁ 5 ₂	45/28 : 25 ₁ 3 ₂	
5 »	455	52	91/43 : 35 ₁ 7 ₂ 1 ₃	23/12 : 7 ₁ 4 ₂ 1 ₃	
6 »	390	51	65/42 : 33 ₁ 9 ₂	22/16 : 12 ₁ 4 ₂	
7 »	238	38	34/28 : 20 ₁ 6 ₂ 2 ₃	7/6 : 2 ₁ 4 ₂	
8 »	232	33	29/26 : 20 ₁ 5 ₂ 1 ₃	2/2 : 2 ₂	
9 »	153	28	17/16 : 8 ₁ 4 ₂ 4 ₃	2/2 : 1 ₂ 1 ₃	
10 »	160	23	16/15 : 8 ₁ 6 ₂ 1 ₃	1/1 : 1 ₂	
11 »	99	17	9/8 : 2 ₁ 4 ₂ 1 ₃ 1 ₄	–	
12 »	48	7	4/4 : 2 ₁ 1 ₂ 1 ₃	–	
13 »	52	10	4/4 : 3 ₂ 1 ₄	–	
14 »	70	12	5/5 : 1 ₁ 2 ₂ 1 ₃ 1 ₄	–	
:					
17 »	17	3	1/1 : 1 ₃	–	
:					
26 »	26	3	1/1 : 1 ₃	–	

Tabel 106. Lister med og uden overspringere fordelt efter antal valgte på listen og den personlige stemmeprocents størrelse – de amtskommunale valg 1978.

	I alt valgte	Heraf oversprin- gere	I alt lister med valg/heraf lister med overspringere – sidstnævnte specifiseret på antal lister med 1, 2, 3 henholdsvis 4 overspringere (anført ved fodtegn) – fordelt efter den personlige stemmeprocents størrelse					
			Tilsammen	90–94 pct.	80–89 pct.	70–79 pct.	60–69 pct.	50–59 pct.
I alt lister	370	36	119/22: 15 ₁ 1 ₂ 5 ₃ 1 ₄	11/1: 1 ₁	14/2: 1 ₁ 1 ₃	23/6: 5 ₁ 1 ₂	44/9: 5 ₁ 3 ₃ 1 ₄	24/3: 2 ₁ 1 ₃ 3/1: 1 ₁
Valgt:								
1 ...	55	—	55/—	4/—	8/—	15/—	17/—	9/—
2 ...	50	—	25/—	6/—	2/—	1/—	9/—	7/—
3 ...	27	2	9/2 : 2 ₁	—	2/—	2/2: 2 ₁	2/—	3/—
4 ...	24	1	6/1 : 1 ₁	—	—	1/1: 1 ₁	4/—	1/—
5 ...	15	2	3/2 : 2 ₁	—	—	1/1: 1 ₁	2/1: 1 ₁	—
6 ...	18	2	3/2 : 2 ₁	—	—	1/—	2/2: 2 ₁	—
7 ...	21	1	3/1 : 1 ₁	—	—	1/1: 1 ₁	1/—	1/—
8 ...	40	7	5/5 : 4 ₁ 1 ₃	1/1: 1 ₁	2/2: 1 ₁ 1 ₃	—	1/1: 1 ₁	1/1: 1 ₁
9 ...	9	—	1/—	—	—	—	1/—	—
10 ...	20	3	2/2 : 1 ₁ 1 ₂	—	—	1/1: 1 ₂	1/1: 1 ₁	—
11 ...	11	1	1/1 : 1 ₁	—	—	—	—	1/1: 1 ₁
12 ...	12	1	1/1 : 1 ₁	—	—	—	—	1/1: 1 ₁
13 ...	52	13	4/4 : 3 ₃ 1 ₄	—	—	—	3/3: 2 ₃ 1 ₄	1/1: 1 ₃
:								
16 ...	16	3	1/1 : 1 ₃	—	—	—	1/1: 1 ₃	—

Går man lodret ned i Tilsammenkolonnen var der med 1 valgt ud af 933 lister 89 eller 10 pct. med overspringere, med 2 valgte 20 pct., med 3 valgte 31 pct., osv. med stigende procentdele op til lister med 12 valgte og derover, hvor alle listerne har overspringere. Ved 1974-valget havde alle lister med 9 valgte og derover brud på listeordenen.

Lister med 1 overspringer forekommer for lister med 1

valgt kandidat ved alle intervaller af den personlige stemmeprocent – bortset fra 50–59 pct. – og et langt stykke ned gennem kolonnerne til 14 valgte på listen. Lister med 2 overspringere forekommer først gang ved 4 valgte i kolonnerne med de to højeste personlige stemmeprocenter og lidt senere i de øvrige kolonner. Lister med 3 overspringere forekommer første gang ved 5 valgte i kolonnen med

stemmeprocents størrelse – de kommunale valg 1978.

på antal lister med 1, 2, 3 henholdsvis 4 overspringere (anført ved fodtegn) – fordelt efter den personlige stemmeprocents størrelse

80–89 pct.	70–79 pct.	60–69 pct.	50–59 pct.	40–49 pct.
591/153: 124 ₁ 19 ₂ 7 ₃ 3 ₄	395/70: 57 ₁ 11 ₂ 2 ₃	142/15: 11 ₁ 2 ₂ 2 ₃	32/2: 1 ₂ 1 ₃	7/1: 1 ₁
248/15 : 1 ₁	203/4 : 4 ₁	74/1 : 1 ₁	20/–	5/–
136/20 : 2 ₁	55/3 : 3 ₁	23/1 : 1 ₁	7/–	–
56/12 : 1 ₂	26/4 : 4 ₁	13/–	1/–	1/–
40/17 : 1 ₅ 2 ₂	32/9 : 9 ₁	7/1 : 1 ₁	1/–	–
27/17 : 1 ₅ 2 ₂	25/8 : 7 ₁ 1 ₂	15/6 : 6 ₁	1/–	–
23/14 : 10 ₁ 4 ₂	17/12: 11 ₁ 1 ₂	3/–	–	–
15/14 : 11 ₁ 1 ₂ 2 ₃	11/8 : 7 ₁ 1 ₂	1/–	–	–
20/19 : 16 ₁ 2 ₂ 1 ₃	5/3 : 2 ₁ 1 ₂	1/1 : 1 ₁	–	1/1: 1 ₁
10/9 : 6 ₁ 1 ₂ 2 ₃	4/4 : 2 ₁ 1 ₂ 1 ₃	–	1/1: 1 ₂	–
5/5 : 2 ₁ 2 ₂ 1 ₃	9/8 : 5 ₁ 3 ₂	1/1 : 1 ₁	–	–
5/5 : 1 ₁ 3 ₂ 1 ₄	3/2 : 1 ₁ 1 ₂	1/1 : 1 ₃	–	–
3/3 : 1 ₁ 1 ₂ 1 ₃	1/1 : 1 ₁	–	–	–
2/2 : 1 ₂ 1 ₄	1/1 : 1 ₂	1/1 : 1 ₂	–	–
1/1 : 1 ₄	2/2 : 1 ₁ 1 ₂	2/2 : 1 ₂ 1 ₃	–	–
–	1/1 : 1 ₃	–	–	–
–	–	–	1/1: 1 ₃	–

Tabel 107. Overspringere og samtlige valgte fordelt efter om de har opnået fordelingstallet eller ikke – de kommunale og amtskommunale valg 1978.

	I alt	A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y	Z	Andre lister
I. Kommunale valg														
Lister med valg	1934	326	146	220	5	61	36	11	28	9	442	15	258	377
<i>Valgte i alt</i>	4759	1704	192	508	5	80	52	13	28	14	1155	21	348	639
Over fordelingstallet	1173	308	71	86	2	26	15	5	9	6	321	4	81	239
Netop fordelingstallet	1540	669	59	229	3	33	26	5	12	6	232	10	182	74
Under fordelingstallet	2046	727	62	193	–	21	11	3	7	2	602	7	85	326
<i>Overspringere i alt</i>	567	222	19	39	–	4	3	2	1	–	157	2	14	104
Over fordelingstallet	55	8	4	1	–	1	1	–	–	–	21	1	1	17
Netop fordelingstallet	2	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–
Under fordelingstallet	510	213	15	38	–	3	2	2	1	–	135	1	13	87
II. Amtskommunale valg														
Lister med valg	119	14	17	17	2	11	7	1	5	1	25	2	17	–
<i>Valgte i alt</i>	370	144	23	52	2	12	7	1	5	1	90	3	30	–
Over fordelingstallet	37	16	4	4	–	–	–	–	1	–	12	–	–	–
Netop fordelingstallet	210	83	11	36	2	11	5	1	4	–	35	2	20	–
Under fordelingstallet	123	45	8	12	–	1	2	–	–	1	43	1	10	–
<i>Overspringere i alt</i>	36	22	1	2	–	–	–	–	–	–	11	–	–	–
Under fordelingstallet	36	22	1	2	–	–	–	–	–	–	11	–	–	–

den højeste personlige stemmeprocent og går helt ned til lister med 26 valgte. Lister med 4 overspringere forekommer ved 1978-valget alene ved en personlig stemmepro-

cent på 80–89 og for lister med 11–14 valgte.

Tabel 106 meddeler for de amtskommunale valg i 1978 tilsvarende fordelinger som tabel 105. Det fremgår af ta-

Tabel 108. Overspringere ved de kommunale og amtskommunale valg 1978 fordelt på aldersgrupper.

	I alt	20–24 år	25–29 år	30–34 år	35–39 år	40–44 år	45–49 år	50–54 år	55–59 år	60–64 år	65–69 år	70 år
Kommunale valg												
Valgt i listeorden	4192	16	79	331	555	682	704	703	635	356	120	11
Mænd	3483	11	59	239	430	536	591	611	555	325	115	11
Kvinder	709	5	20	92	125	146	113	92	80	31	5	—
Valgt som overspringer	567	1	10	64	94	98	86	76	64	48	21	5
Mænd	434	1	6	42	67	73	68	65	51	38	18	5
Kvinder	133	—	4	22	27	25	18	11	13	10	3	—
Amtskommunale valg												
Valgt i listeorden	334/46	—	3/—	20/3	20/4	35/8	55/7	62/13	79/6	49/3	11/2	—
Valgt som overspringer	36/8	—	—	1/—	2/1	4/1	8/1	10/2	5/2	6/1	—	—
Kommunale valg												
Valgt i listeorden	100/100		2,3/3,5		21,1/30,6		49,8/49,5		23,7/15,7		3,1/0,7	
Valgt som overspringer	100/100		1,9/3,0		27,9/36,8		45,9/40,6		19,7/17,3		4,6/2,3	
Amtskommunale valg												
Valgt i listeorden	100/100		0,9/—		12,0/15,2		45,5/60,9		38,3/19,6		3,3/4,3	
Valgt som overspringer	100/100		—/—		8,3/12,5		61,1/50,0		30,6/37,5		—/—	

Tabel 109. Overspringernes placering på kandidatlisten ved de kommunale og amtskommunale valg 1978 og 1974.

Overspringernes stedfortrædernummer, hvis udvælgelsen var sket i listeorden	Kommunale valg				Amtskommunale valg	
	1978		1974		1978	1974
	I alt	Heraf kv.	I alt	Heraf kv.		
I alt	567	133	543	90	36/8	30¹
Nr. 1	248	62	227	36	7/3	6
Nr. 2	113	25	103	11	10/3	7
Nr. 3	69	13	58	12	2/—	5
Nr. 4	49	20	45	10	3/—	2
Nr. 5	37	8	25	5	3/—	1
Nr. 6	19	2	24	4	2/1	1
Nr. 7	8	1	16	4	1/—	2
Nr. 8	6	—	7	1	2/1	2
Nr. 9	7	1	14	1	—	—
Nr. 10	2	—	5	1	—	1
Nr. 11	2	—	5	1	2/—	1
Nr. 12	3	—	2	—	1/—	2
Nr. 13	3	—	3	1	2/—	—
Nr. 14	—	—	5	2	—	—
Nr. 15	—	—	1	—	—	—
Nr. 16	—	—	1	1	—	—
Nr. 17	—	—	1	—	—	—
Nr. 18	—	—	—	—	1/—	—
Nr. 27	1	1	—	—	—	—
Nr. 49	—	—	1	—	—	—

1) Heraf 1 kvinde.

bellens øverste totallinie, at det totale antal lister med valg og lister med overspringere kun udgør 119 henholdsvis 22, hvorfor fordelingerne i højere grad er præget af tilfældigheder. Totallinen viser i øvrigt, at procenten for listen med overspringere er 9 for en personlig stemmeprocent på 90–94 og stigende til 26 pct. for en personlig stemmeprocent på 70–79, hvorefter den igen falder.

Går man lodret ned i Tilsammen-kolonnen ses det, at der ikke forekommer lister med overspringere ved 1–2 valgte og procentdelen derefter er svingende op til 10 valgte på listen, og at lister med 8 og 10–16 valgte alle har overspringere.

Tabel 107 belyser i hvilket omfang ialt valgte kandidater og overspringere ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978 opnåede fordelingstallet ved udvælgelsen – jf. afsnit 15. Valgte, der har over fordelingstallet, har alene personlige stemmer – fra 1 stemme over til flere gange fordelingstallet – mens valgte, der netop har fordelingstallet, har fået suppleret deres personlige stemmer op med listestemmer, bortset fra de undtagelsestilfælde, hvor de personlige stemmer er lig med fordelingstallet.

Ved de kommunale valg i 1978 havde 25 pct. af samtlige valgte over fordelingstallet, 32 pct. netop fordelingstallet og 43 pct. under, hvad der stemmer meget overens med 1974-valget. Andelen af valgte, der har over fordelingstallet, udgør for Slesvigsk Parti, Retsforbundet, Centrum-Demokraterne, Andre lister og Radikale Venstre 43–37 pct., for Socialistisk Folkeparti, Kristeligt Folkepar-

Tabel 110. »Sprungne« kandidaters placering på kandidatlisterne ved de kommunale og amtskommunale valg 1978.

	1 alt	»Sprungne« kandidater fordelt efter kandidatnummer i forhold til antal valgte							
		Nr = antal valgte	1 lavere	2 la- vere	3 la- vere	4 la- vere	5 la- vere	6 la- vere	7 la- vere
Kommunale valg	567/117	382/81	106/24	40/9	19/2	12/1	5/-	1/-	2/-
A Socialdemokratiet	222/48	113/29	59/14	22/5	13/-	9/-	3/-	1/-	2/-
B Radikale Venstre	19/1	18/1	1/-	-	-	-	-	-	-
C Konservative Folkeparti	39/12	32/10	3/1	3/-	1/1	-	-	-	-
F Socialistisk Folkeparti	4/-	4/-	-	-	-	-	-	-	-
K Kommunistiske Parti	3/-	3/-	-	-	-	-	-	-	-
M Centrum-Demokraterne	2/-	2/-	-	-	-	-	-	-	-
Q Kristeligt Folkeparti	1/1	1/1	-	-	-	-	-	-	-
V Venstre	157/35	107/21	28/8	13/4	4/1	3/1	2/-	-	-
Y Venstresocialisterne	2/-	2/-	-	-	-	-	-	-	-
Z Fremskridtspartiet	14/2	14/2	-	-	-	-	-	-	-
Andre lister	104/18	86/17	15/1	2/-	1/-	-	-	-	-
Amtskommunale valg	36/4	17/-	10/3	6/-	3/1	-	-	-	-
A Socialdemokratiet	22/3	8/-	7/2	5/-	2/1	-	-	-	-
B Radikale Venstre	1/-	1/-	-	-	-	-	-	-	-
C Konservative Folkeparti	2/-	2/-	-	-	-	-	-	-	-
V Venstre	11/1	6/-	3/1	1/-	1/-	-	-	-	-

Anm. 1 alt/heraf kvinder.

ti, Kommunistiske Parti og Venstre 32–28 pct. og for Fremskridtspartiet, Venstresocialisterne, Socialdemokratiet og Konservative Folkeparti 23–17 pct.

Af de i alt 567 overspringere havde knapt 10 pct. over fordelingstallet; andelen udgjorde for Radikale Venstre 21, Andre lister 16, Venstre 13, Fremskridtspartiet 7 og for Socialdemokratiet samt Konservative Folkeparti 4–3 pct.

Ved de amtskommunale valg i 1978 havde 10 pct. over fordelingstallet, 57 pct. netop fordelingstallet og 33 pct. under, hvad der også stemmer godt overens med 1974-valget. Andelen af valgte med over fordelingstallet udgjorde for Radikale Venstre 17, Venstre 13, Socialdemokratiet 11 og Konservative Folkeparti 8 pct. De i alt 36 overspringere blev alle valgt med et stemmetal under fordelingstallet.

I tabel 108 sammenholdes aldersfordelingen for overspringere med aldersfordelingen for kandidater valgt i listeordenen ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978.

Tabel 109 belyser overspringernes placering på kandidatlisterne ved det stedfortræder-nummer de ville have, hvis valgene var foretaget i listeordenen. Således sammenfatter fx stedfortræder-nummer 1 overspringere placeret som nr. 2 på kandidatlister, hvor 1 kandidat valges – overspringere placeret som nr. 3 på kandidatlister, hvor 2 kandidater valges, osv. – mens stedfortræder-nummer 2 sammenfatter overspringere placeret som nr. 3, 4 og 5 på kandidatlister, hvor henholdsvis 1, 2 og 3 kandidater valges.

Det fremgår af tabellen, at af de 567 overspringere ved de kommunale valg i 1978 var med valg i listeorden 248 eller 44 pct. blevet 1. stedfortræder, 20 pct. 2. stedfortræder, 12 pct. 3. stedfortræder og 9 pct. 4. stedfortræder, mens 15 pct. havde haft et højere stedfortræder-nummer. For de kvindelige overspringere er de tilsvarende procenter henholdsvis 46, 19, 10, 15 og 10.

Af de 36 overspringere ved de amtskommunale valg i 1978 var med valg i listeorden 7 eller 19 pct. blevet 1. stedfortræder, 28 pct. 2. stedfortræder og 14 pct. 3–4. stedfortræder, mens 39 pct. havde haft et højere stedfortræder-nummer.

Tabel 110 viser listeplaceringerne for de kandidater, der blev »sprungne« ved brud på listeordenen. Da overspringere er valgte, der på listen har et højere kandidat-nummer end det antal kandidater, listen skal vælge, er »sprungne« kandidater modsvarende ikke-valgte, der har et kandidat-nummer, der er lig med eller lavere end det kandidatantal, listen vælger. Således sammenfatter kandidat-nummer = antal valgte »sprungne« kandidater placeret som nr. 1 på kandidatlister, hvor 1 kandidat vælges – »sprungne« placeret som nr. 2 på kandidatlister, hvor 2 kandidater vælges, osv. – mens kandidatnummer = 1 lavere end antal valgte sammenfatter »sprungne« placeret som nr. 1 på kandidatlister, hvor 2 kandidater vælges – »sprungne« placeret som nr. 2 på kandidatlister, hvor 3 kandidater vælges – osv.

Af de i alt 567 »sprungne« kandidater ved de kommunale

le valg i 1978 havde 382 eller 67 pct. et kandidat-nummer = antal valgte, 106 eller 19 pct. et kandidat-nummer = 1 lavere end antal valgte og 40 eller 7 pct. et kandidat-nummer = 2 lavere end antal valgte – eller med andre ord 67 pct. var opstillet på den sidste, 19 pct. på den andensidste og 7 pct. på den trediesidste plads, der ville have givet valg, hvis udvælgelsen var sket i listeorden. Ved vurderingen af disse tal må det takes i betragtning, at i de tilfælde, hvor 1 liste har mere end 1 overspringer, må det under alle omstændigheder gå ud over andre kandidater end den,

der har et kandidat-nummer lig antal valgte.

De tilsvarende procenter for »sprungne« kvindelige kandidater var i 1978 henholdsvis 69, 21 og 8.

Ved de amtskommunale valg i 1978 var de tilsvarende procenter for ialt »sprungne« henholdsvis 47, 28 og 17.

117 henholdsvis 4 kvinder blev »sprunget« ved de kommunale og amtskommunale valg i 1978, mens antallet af kvindelige overspringere var 133 henholdsvis 8. Ved 1974-valget blev 105 henholdsvis 3 kvinder »sprunget«, mens antallet af kvindelige overspringere var 90 henholdsvis 1.